

EKSPORTA NOTEIKUMU APKOPOJUMS
10 VALSTĪM 5 NOZĪMĪGĀKAJOS SEKTOROS

Interreg
Latvija-Lietuva
European Regional Development Fund

KURZEMES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

Rīga 2018

SATURS

Ievads	3
ASV	5
Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai	9
Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas	10
Ievedmuitas tarifu nosacījumi	16
Kvalitātes standartu prasības	18
Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība	20
Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas	22
Pārtikas nozare	29
Tekstils	37
Kokapstrāde	40
Mašīnbūve un metālapstrāde	43
AUSTRĀLIJA	47
Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai	51
Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas	52
Ievedmuitas tarifu nosacījumi	56
Kvalitātes standartu prasības	58
Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība	59
Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas	61
Pārtikas nozare	68
Tekstils	74
Kokapstrāde	76
Mašīnbūve un metālapstrāde	81
BALTKRIEVIJA	83
Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai	87
Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas	88
Ievedmuitas tarifu nosacījumi	90
Kvalitātes standartu prasības	91
Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība	91
Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas	92

Pārtikas nozare	99
Tekstils	108
Kokapstrāde	112
Mašīnbūve un metālapstrāde	116
DĀNIJA	121
Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai	124
Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas	125
Ievedmuitas tarifu nosacījumi	129
Kvalitātes standartu prasības	131
Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība	132
Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas	133
Pārtikas nozare	135
Tekstils	137
Kokapstrāde	139
Mašīnbūve un metālapstrāde	142
KANĀDA	144
Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai	148
Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas	149
Ievedmuitas tarifu nosacījumi	153
Kvalitātes standartu prasības	155
Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība	155
Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas	156
Pārtikas nozare	162
Tekstils	169
Kokapstrāde	172
Mašīnbūve un metālapstrāde	176
KRIEVIJA	179
Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai	183
Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas	184
Ievedmuitas tarifu nosacījumi	187
Kvalitātes standartu prasības	189
Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība	190
Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas	192

Pārtikas nozare	198
Tekstils	206
Kokapstrāde	210
Mašīnbūve un metālapstrāde	215
NORVĒGIJA	221
Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai	225
Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas	226
Ievedmuitas tarifu nosacījumi	229
Kvalitātes standartu prasības	231
Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība	232
Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas	233
Pārtikas nozare	238
Tekstils	243
Kokapstrāde	245
Mašīnbūve un metālapstrāde	249
SOMIJA	252
Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai	255
Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas	256
Ievedmuitas tarifu nosacījumi	259
Kvalitātes standartu prasības	262
Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība	263
Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas	264
Pārtikas nozare	266
Tekstils	270
Kokapstrāde	272
Mašīnbūve un metālapstrāde	275
TURCIJA	278
Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai	282
Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas	283
Ievedmuitas tarifu nosacījumi	288
Kvalitātes standartu prasības	290
Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība	290
Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas	292

Pārtikas nozare	298
Tekstils	306
Kokapstrāde	310
Mašīnbūve un metālapstrāde	314
UKRAINA	316
Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai	323
Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas	324
Ievedmuitas tarifu nosacījumi	327
Kvalitātes standartu prasības	329
Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība	330
Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas	331
Pārtikas nozare	335
Tekstils	340
Kokapstrāde	344
Mašīnbūve un metālapstrāde	348
NOBEIGUMS	355

IEVADS

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija tirdzniecības veikšanai ar vienām no lielākajām ekonomikām pasaulē: ASV, Austrāliju, Baltkrieviju, Dāniju, Kanādu, Krieviju, Norvēģiju, Somiju, Turciju un Ukrainu, ņemot vērā juridisko pamatu ar Eiropas Savienību (ES) un Latviju. Sniegts pārskats par institūcijām attiecīgajās valstīs, kas atbild par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievedmuitām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs: pārtikas nozarē, tekstila nozarē, kokapstrādē, metālapstrādē un mašīnbūvē.

Lēmums eksportēt ir uzņēmuma nākamais izaugsmes solis brīdī, kad vietējais tirgus jau ir apgūts un uzņēmumam parādās brīva ražošanas jauda. Taču ir iespējami arī daudzi citi iemesli šādam lēmumam – uzņēmums var būt dibināts ar mērķi eksportēt lielāko daļu produkcijas; iespējams, ka uzņēmumam ir izredzes gūt lielāku peļņu citā tirgū vai eksports ir nepieciešams, lai samazinātu atkarību no vietējā tirgus un tā svārstībām. Tomēr neatkarīgi no tā, kādi apstākļi liek apsvērt eksporta pasākumus, nopietna eksporta procesa uzsākšana ir pielīdzināma jauna uzņēmuma dibināšanai, kas, neapšaubāmi, prasa stratēģisku lēmumu par eksporta tirgus apgūšanu, plānošanu, vadības atbalstu, kā arī finanšu resursus stratēģijas īstenošanai¹.

Ņemot vērā ierobežoto Latvijas tirgus lielumu, uzņēmumiem apgrozījuma un peļņas palielināšanas nolūkā ir nepieciešams domāt par starptautisko tirdzniecību. Starptautiskā tirdzniecība ir saistīta ar dažādu noteikumu, sertifikāciju, nodevu un kvalitātes standartu ievērošanu. Uzņēmumus var iedalīt vairākās grupās: vieni, kas spēj atrast, saprast un pielietot pieejamo informāciju par augstāk minētajiem noteikumiem; savukārt, citiem ir nepieciešams atbalsts šādas informācijas iegūšanā, apkopošanā un analīzē. Šis kopsavilkums ir paredzēts eksportētāju un potenciālo eksportētāju vajadzībām, lai atvieglotu informācijas meklēšanu par dažādiem noteikumiem, sertifikātiem, nodevām, kvalitātes standartiem attiecīgajā tirgū un sektorā.

¹ LIAA Eksporta rokasgrāmata, 3.lpp, <http://www.liaa.gov.lv/files/liaa/attachments/ds100282-liaa-eksportarokasgramata.pdf> 09.08.2018.

Eksporta noteikumu apkopojums 10 valstīm 5 nozīmīgākajos sektoros izstrādāts Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam (Interreg V-A Latvia-Lithuania 2014–2020) projekta Nr. LLI-131 “Uzņēmējdarbības atbalsta sistēmas izveide un pieejamība Zemgalē, Kurzemē un Ziemeļļietuvā /Business Support/” ietvaros.

Šis noteikumu apkopojums sagatavots pēc Kurzemes plānošanas reģiona pasūtījuma ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu un tajā paustais nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.

ASV

Kopsavilkums

ES un ASV ir vislielākās divpusējās attiecības tirdzniecības un investīciju jomā pasaulē. ES un ASV investīcijas ir transatlantisko attiecību virzītājspēks, veicinot izaugsmi un nodarbinātību abās okeāna pusēs. Tiek lēsts, ka trešdaļa no visas tirdzniecības starp ASV un ES faktiski varētu sastāvēt no uzņēmumu iekšējiem darījumiem.

2017.gada preču kopējais apgrozījums sasniedza 451,38 milj. euro, kas ir par 78% jeb 198 milj. euro vairāk nekā 2016.gadā. Eksports uz ASV 2017. gadā pieauga par 88% jeb 132 milj. EURO, savukārt imports no ASV 2017. gadā pieauga par 65% jeb 66 milj. EURO.

Tirdzniecības dinamika starp Latviju un ASV pēdējos gados ir stabila, ar tendenci palielināties. Latvijas pakalpojumu eksporta apjoms uz ASV 2017. gada 3.ceturkšņa beigās sasniedza 109 milj. EURO (+36%), savukārt pakalpojumu imports no ASV sastādīja 53 milj. EURO (+2%).

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija par juridisko pamatu tirdzniecības veikšanai ar ASV, atbildīgās institūcijas ASV par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievedmutām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs; pārtikas nozare, tekstils, kokapstrāde, metālapstrāde un mašīnbūve.

Attiecīgajā noteikumu apkopojumā esam izveidojuši atsevišķus informācijas sakopojumus, un tie būtu šādi:

- Noteikumu apkopojumā ir pieejami kontakti uzraugošajām institūcijām dalot gan pa sektoriem, gan vispārēji. Informācija ir pieejama šeit;
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus. Informācija pieejama šeit.

- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus pārtikas nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus tekstila nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus kokapstrādes nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs. Informācija pieejama [šeit](#).

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm, kā arī prasības atsevišķās produktu grupās var atšķirties. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas:

- madb.europa.eu – saite kurā ir iespējams noskaidrot informāciju par ievadmitu, tarifiem, preču izcelsmes noteikumiem, utt.
- <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> - produktu kodu ir iespējams noskaidrot šajā saitē ievadot ailē produkta nosaukumu;
- <https://www.usitc.gov/tata/hts/index.htm> - šo saiti var izmantot, lai pārbaudītu vai piešķirtais kods Latvijā atbilst kodam ASV, jo dažkārt mēdz atšķirties produkta pēdējie cipari
- <https://erulings.cbp.gov/home> - var vērsties ar jautājumiem par konkrētajam produktam veicamajām procedūrām

Summary

The EU and the US have the largest bilateral trade and investment relations in the world. EU-US investment is driving transatlantic relations by promoting growth and employment on both sides of the ocean. It is believed that a third of the trade between the US and the EU could in fact be internal business trade.

The total turnover in 2017 reached 451.38 mill. euro, which is 78% or 198 mln. Euro more than 2016. Exports to the USA in 2017 increased by 88% or 132 mln. Euro, while imports from the USA in 2017 increased by 65% or 66 mln. EURO

The dynamics of trade between Latvia and the USA in recent years is stable, with a tendency to increase. At the end of the 3rd quarter of 2017, exports of Latvian services to the USA amounted to 109 mln. EURO (+ 36%), while imports from the USA amounted to 53 mln. EURO (+ 2%).

This summary summarizes the legal basis for trade with the US, you will find info on the US authorities responsible for international trade, import duties, tariffs, fees, quality standards and certification in a number of sectors; food industry, textiles, woodworking, metalworking and machinery.

We have created separate sets of information in the relevant set of rules, and these would be:

- A set of general information and contacts for related institutes you can find [here](#);
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the food sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the textile sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including examples in the wood processing industry. Information available [here](#).
- A summary of documents, deadlines and payments submitted, including samples in the metalworking and mechanical engineering sectors. Information available [here](#).

In general, given the changing activity in international trade and global economy and politics, entrepreneurs need to follow up to the latest activities, as well as requirements for individual product groups may vary. Therefore, this summary shows a number of places for obtaining information:

- madb.europa.eu - a link where it's possible to find out information on import duties, tariffs, rules of origin, etc.
- <https://www.usitc.gov/tata/hts/index.htm> - this link can be used to verify that the assigned code is the same as the United States code, as it may sometimes differ from the last digits of the product.
- <https://erulings.cbp.gov/home> - can ask questions about the procedures for the product in question

Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai

Transatlantiskā ekonomikas padome (The Transatlantic Economic Council (TEC)) tika izveidota 2007. gadā, lai virzītu darbu pie transatlantiskās ekonomikas konverģences. TEC ir vienīgais Eiropas Savienības (ES) un Amerikas Savienoto Valstu (ASV) augsta līmeņa forums, kurā ekonomiskos jautājumus var apspriest saskaņotā veidā. Tas apvieno virkni ekonomiskās sadarbības pasākumu jautājumos, kas ir abpusēji izdevīgi, un nodrošina platformu, kurā strādāt abām pusēm.

Transatlantiskās attiecības arī nosaka globālās ekonomikas formu kopumā. ES vai ASV ir lielākais tirdzniecības un investīciju partneris gandrīz jebkurai citai pasaules ekonomikai.

2011.gada 28.novembrī TEC nolēma izveidot darbu grupu, kurai ir jāuzsāk darbs pie plāna izveides par jaunu darba vietu un izaugsmes radīšanas iespējām, tāpēc 2013.gada 13.februārī izveidotā darba grupa piedāvāja noslēgt visaptverošu vienošanos starp ES un ASV jeb TTIP. Šobrīd sarunas par turpmāko virzību TTIP jautājumā ir apturētas.²

²[Turpat](#) 13.06.2018.

Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas

Iekšzemes drošības departaments, Muitas un robežkontroles birojs (U.S. Department of Homeland Security, Bureau of Customs and Border Protection (CBP)) var saņemt informāciju par iesniedzamajiem dokumentiem, kas saistīti ar preces ierašanās veidu un citiem jautājumiem / can receive information on the documents to be submitted, related to the type of arrival of the goods and other issues.

T.: +1 202 3443950

A.: 1300 Pennsylvania Avenue, N.W., US-Washington, DC 20229

W.: <https://www.cbp.gov/>

Muitas un robežkontroles galvenā mītne, Ikdienas operāciju birojs (U.S. Customs and Border Protection Headquarters, Office of Field Operations) var saņemt informāciju par iesniedzamajiem dokumentiem, kas saistīti ar importētāja atbilstību noteiktajām prasībām / can receive information on the documents to be submitted regarding the compliance of the importer with the specified requirements

T.: +1 202 3441620

A.: 1300 Pennsylvania Avenue, N.W., US-Washington, DC 20229

E.: Security_Filing_General@cbp.dhs.gov

W.: <https://www.cbp.gov/>

ACE Secure Data Portal, Muitas un robežkontrole (U.S. Customs and Border Protection)

informācija par registrēšanos elektroniskajā datu sistēmā (EDI) / Registration Information in the Electronic Data System (EDI)

T.: +1 571 4685262

A.: Beauregard Building, 7681 Boston Blvd., US-Springfield, VA 20598

W.: <https://ace.cbp.dhs.gov/>

Muitas un robežkontrole, Galvojuma nodaļa (U.S. Customs and Border Protection, Office of Administration, Revenue Division, Bond Team) atbildīgi par jautājumiem, kas saistīti ar preču galvojumu iesniegšanu / responsible for matters relating to the lodging of commodity guarantees

T.: +1 317 6144880 (automātiskais atbildētājs)

A.: 6650 Telecom Drive, N.W., US-Indianapolis, IN 46278

E.: cbp.bondquestions@dhs.gov

W.: <https://www.cbp.gov/trade/priority-issues/revenue/bonds#>

Nacionālā preču speciālistu divīzija (National Commodity Specialist Division, Office of Regulations and Rulings (ORR), CIE Rulings Request under the U.S. CBP, Office of Trade) vēršties ar jautājumiem, kas saistīti ar preču kodu saskaņošanu / to address issues related to the harmonization of product codes

T.: +1 202 3250100

A.: 1100 Raymond Boulevard, US-Newark, New Jersey 07102

W.: <https://erulings.cbp.gov/home>

Patērētāju produktu drošības komisija (Consumer Product Safety Commission (CPSC)) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar patērētāju preču standartiem / can address issues related to consumer product standards

T.: +1 301 5047923

A.: 4330 East West Highway, US-Bethesda, MD 20814

W.: <https://www.cpsc.gov/>

Federālā Komunikāciju komisija (Federal Communications Commission) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar dažādu komunikāciju iekārtu atbilstību ASV tirgus prasībām / can address issues related to the conformity of different communication equipment to the requirements of the US market

T.: +1 888 2255322

A.: 445 12th Street, SW, US-Washington, DC 20554

W.: <https://www.fcc.gov/>

Amerikas Nacionālajam standartu institūtam (American National Standards Institute (ANSI)) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar dažādu produktu standartiem / can address issues related to the standards of different products

T.: +1 202 293 8020

A.: 1899 L Street, NW, 11th Floor, Washington, DC 20036

W.: <https://www.ansi.org>

Metālapstrāde un mašīnbūve

Federālā komunikāciju komisija (Federal Communications Commission (FCC)) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar FCC reģistrācijas numura un citu atļauju iegūšanu / can contact questions related to the FCC registration number and other permissions.

T.: +1 888 2255322

A.: 445 12th Street, SW, US-Washington, DC 20554

W.: <https://www.fcc.gov/>

Tekstils

Pārtikas un zāļu pārvalde (Food and Drug Administration (FDA)) var saņemt informāciju par atsevišķu tekstilizstrādājumu atbilstību, un to iespējas eksportēt uz ASV / can receive information on the relevance of individual textiles and their ability to export to the United States

T.: +1 888 4636332

A.: 10903 New Hampshire Avenue, US-Silver Spring, MD 20993-0002

W.: <https://www.fda.gov/>

Kokapstrāde

Lauksaimniecības ministrija (Department of Agriculture, Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS), Plant Protection and Quarantine, Permit Services) atbildīgā iestāde par augu fitosanitārajiem sertifikātiem un citām atļaujām. / responsible authority for phytosanitary certificates and other permits

T.: +1 301 8512046

A.: 700 River Road, Unit 136, US-Riverdale, MD 20737-1236

W.: <https://www.usda.gov/>

Dzīvnieku un augu veselības inspekcijas dienests (Department of Agriculture, Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS)) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar dažādu kokmateriālu un augu importa atļaujām ASV / can address issues related to US import licenses for different types of timber and plants

T.: +1 301 8512046

A.: 4700 River Road, Unit 133, US-Riverdale, MD 20737-1236

W.: <https://www.aphis.usda.gov/aphis/home/>

Pārtika

Pārtikas un zāļu pārvalde (Food and Drug Administration (FDA)) var saņemt informāciju par dažādiem pārtikas produktiem piemērotām atļaujām un prasībām / can get information on the different permits and requirements for different food products

T.: +1 888 4636332

A.: 10903 New Hampshire Avenue, US-Silver Spring, MD 20993-0002

W.: <https://www.fda.gov/>

Nacionālais Zivsaimniecības dienests(National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA)'s National Marine Fisheries Service (NMFS) under the Department of Commerce, e.g. at the Office of International Affairs) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar zivs un tās produkcijas importu ASV / can address issues related to the import of fish and its products into the USA

T.: +1 301 4278364

A.: 1315 East West Highway, US-Silver Spring, MD 20910-3282

W.: <https://www.fisheries.noaa.gov/>

Alkohola un tabakas nodokļa un tirdzniecības birojs (Department of the Treasury, Alcohol and Tobacco Tax and Trade Bureau (TTB)) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar alkohola un tabakas tirdzniecību / can address issues related to alcohol and tobacco trade

T.: +1 513 8823277

A.: National Revenue Center, 8002 Federal Office Building, 550 Main Street, US-Cincinnati, OH 45202-5215

W.: <https://www.ttb.gov/>

ievedmuitas tarifu nosacījumi, nodevas u.c. veicamie maksājumi un to piemērošanas kārtība un organizācijas, kurām jāiesniedz pieteikumi, sertifikāti, nozaru produkcijas ieviešanas atļaujas saņemšanai mērķa tirgos, kontakthinformācija

Eksportēto preču ievedmuitas tarifu var pārbaudīt Eiropas Komisijas mājas lapā, ierakstot atbilstošo valsti un preču kodu norādītajā vietā. Par piemēru ņemot vienu no eksportētākajām Latvijas precēm 2017.gadā metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs ar preču kodu 8517 62 00 - iekārtas balss, attēlu vai citu datu uztveršanai, konversijai un pārraidei vai reģenerācijai, ieskaitot komutācijas un maršrutēšanas aparātus. Ievadot attiecīgos kritērijus, var redzēt, ka šai precei ir noteikts 35% tarifs no FOB³ vērtības.⁴ Papildus jāreķinās ar produkta apstrādes nodevu, kas sastāda 0,3464% no produkta vērtības, bet nevar būt zemāka par 25,67 USD un augstāka par 497,99 USD.⁵ Ja prece tiek ieviesta ar kuģi, tad klāt ir jāņem vēl ostas uzturēšanas nodeva, kas sastāda 0,125% no produkta vērtības.

Ievedmuitu un informāciju par piemērotajiem tarifiem, tirdzniecības barjerām un preču izcelsmes noteikumiem var noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā Market Access Database – madb.europa.eu ievadot ailēs valsts nosaukumu un interesējošo preču kodu.

³<https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/> 07.05.2018.

⁴<http://madb.europa.eu/madb/atDutyOverviewPubli.htm?hscod=8517&countries=US> 03.04.2018.

⁵<http://madb.europa.eu/madb/atDutyDetailPubli.htm?hscod=851711&countries=US> 13.06.2018.

Prasības, kuras nepieciešams izpildīt, lai pretendētu uz nozaru produkcijas ieviešanu mērķa tirgos un varētu realizēt tirdzniecības ķēdēs vai attiecīgi, iekļaušanos globālās piegāžu ķēdē

Lai attiecīgā uzņēmuma produkciju varētu tikt realizēta tirdzniecības ķēdēs, uzņēmumam ir jānoskaidro nepieciešamās prasības produkcijas realizēšanai ķēdē. Prasību skaits var atšķirties dažādām tirdzniecības ķēdēm, tomēr tās var iedalīt atsevišķās grupās.

- Produkta atbilstība ķēdes noteiktajiem standartiem
- Produkta apjoma nodrošināšana
- Papildus iegūstamie sertifikāti
- Produkta iepakojums
- Produkta marķējums
- Citas konkrētās tirdzniecības ķēdes prasības

Iegūstot informāciju par katru no augstāk minētajiem punktiem, uzņēmums varēs izvērtēt savas iespējas realizēt produkciju tirdzniecības ķēdēs.

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Patērētāju produktu drošības komisija (Consumer Product Safety Commission (CPSC)) ir atbildīga par patēriņa preču standartu uzraudzību ASV. Saskaņā ar 2008. gada Patēriņa preču drošības uzlabošanas likumu (CPSIA) vairākiem produktiem atbilstības sertifikāts ir obligāts, lai pierādītu, ka attiecīgās preces ir pārbaudītas un atbilst ASV drošības prasībām un standartiem.

Neatkarīgi no tā, vai uz patēriņa produktiem attiecas sertifikācija, uzņēmuma pienākums ir ziņot CPSC par potenciāli nedrošiem, bīstamiem vai neatbilstīgiem ražojumiem.

Papildus patēriņa precēm daudziem citiem produktiem jāatbilst dažādiem ASV tirgus standartiem, lai tās varētu eksportēt un pārdot. Par šo standartu uzturēšanu ir atbildīgas dažādas iestādes.

Tomēr svarīga loma standartu un atbilstības novērtēšanas jomā ASV ir Amerikas Nacionālajam standartu institūtam (American National Standards Institute (ANSI)), kas izsludina un pārrauga normu un standartu izmantošanu.

ES un ASV noslēgušas savstarpēju standartu atzišanas nolīgumu (MRA) šādām nozarēm:

- telekomunikāciju iekārtas
- elektromagnētiskā savietojamība (EMC)
- elektriskā drošība
- atpūtas kuģu ražošana
- laba ražošanas prakse farmācijā (GMP)
- medicīniskās ierīces.

Atbilstību ASV standartiem var pierādīt ar atbilstošu ES sertifikātu, ko izdevusi kompetentā iestāde Latvijā. Produktiem, uz kuriem attiecas šādi sertifikāti, var tikt piešķirta piekļuve ASV tirgum bez papildu atbilstības novērtēšanas. Sīkāka informācija par produktu drošības standartiem ir pieejama sazinoties ar ASV Patērētāju produktu drošības komisiju.

ASV muitas likumi nosaka, ka uz katra importētā produkta, kas ražots, iepakots, papildināts vai būtiski pārveidots vai pilnveidots ārvalstī, būtu skaidri salasāma, neizdzēšama un marķēta skaidri redzamā vietā ar norādītu izcelsmes valsts nosaukumu angļu valodā. Parasti izcelsmes valsti norāda uz produkta, vai arī uz ārējā iepakojuma.

Lai norādītu izcelsmes valsti var izmantot jebkuru marķēšanas veidu, ko nevar viegli izmainīt, aizsegt vai izdzēst transportēšanas vai apstrādes procesa laikā. Dažādiem produkta veidiem marķēšanas veids var atšķirties. Piemēram, galda piederumiem, caurulēm, rokas instrumentiem un tērauda vai metāla izstrādājumiem, kā arī gāzes baloniem, vakuuma traukiem, ķirurģiskiem, zobārstniecības un laboratorijas instrumentiem izcelsmes valsts ir jānorāda, izmantojot jebkuru metodi, kas veido pastāvīgu marķējumu, piemēram, gravēšana, metāla plākšņu piestiprināšana vai cita.

Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība

Latvija un ASV lieto Harmonizēto sistēmu⁸ muitas kodu noteikšanai. ASV šī sistēma tiek saukta arī par Harmonized Tariff Schedule of the United States (HTSUS). Tātad preces kods, kas piešķirts Latvijā atbilst arī tāds pats preces kods ASV. Ir gadījumi, kad izvēlētais preces kods atšķiras ar cipariem, kas norādīti beigās, vai kodā ir vairāk ciparu. Tas ir tāpēc, ka ASV sistēma statistikas un tarifu piemērošanas nolūkā, šīs preces izdala sīkāk. Šajā gadījumā ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem ASV.

Valsts / Country	Preču kods / Code	Preču nosaukums / Goods
Latvijas preču kods	8517 62 00	Iekārtas balss, attēlu vai citu datu uztveršanai, konversijai un pārraidei vai reģenerācijai, ieskaitot komutācijas un maršrutēšanas aparātus ⁶
ASV preču kods	8517.62.00	Machines for the reception, conversion and transmission or regeneration of voice, images or other data, including switching and routing apparatus ⁷

Lai varētu veikt preces koda atbilstību, tad ir nepieciešams zināt produkta kodu. Produkta kodu variet noskaidrot linkā - <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx>, pie nosaukuma ievadot produkta nosaukumu. Par kodu atbilstību ASV var noskaidrot ASV Starptautiskās tirdzniecības komisijā (United States International Trade Commission)⁹ un datu

⁶<https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/Page.aspx?pid=352> 13.06.2018.

⁷<https://hts.usitc.gov/?query=85176200> 13.06.2018.

⁸<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscode=&countryid=US#h3> 03.04.2018.

⁹<https://www.usitc.gov/tata/hts/index.htm> 13.06.2018.

bāze Harmonized Tariff Schedule ievadot attiecīgo preču kodu. attiecīgo preču kodu. Jāpatur prātā, ka Harmonizētā sistēma 2017.gadā tika atjaunota, tāpēc faktiskā sistēmas ieviešana var atšķirties katrā valstī atsevišķi. Papildus, ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem

Nepieciešamības gadījumā var vērsties Nacionālajā preču speciālistu divīzijā, kura var sniegt informāciju par to, kādas procedūras tiks piemērotas plānotajai importētajai precei. Pieprasījums var tikt iesniegts elektroniski vai kā pieprasījuma vēstules, to var izdarīt Muitas un robežkontroles biroja izveidotajā elektroniskajā vidē, kas ir pieejama saitē - <https://erulings.cbp.gov/home>

Pieprasījuma saņemšana tiek apstiprināta vienas dienas laikā. Informāciju var saņemt 30 kalendāro dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas. Gadījumā, ja Muita un robežkontrole (CBP) uzskata par nepieciešamu konsultēties ar laboratoriju, var rasties aizkavēšanās līdz pat 90 dienām.¹⁰Maksa par apstrādi un pieprasījumu netiek piemērota.

¹⁰<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?countryid=US&hscod=8517&doc=ruling.html> 13.06.2018.

iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas

Papildus zemāk minētajiem dokumentiem un federālajām atļaujām, uzņēmuma ir jāreķinās, ka atsevišķu štatu likumdošana var paredzēt papildus vai citu dokumentu iesniegšanu. Lai saņemtu sīkāku informāciju, ir jāsaazinās ar atbildīgo iestādi noskaidrojot to federālās nozīmes iestādē.

Dokuments / Name of the document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Reģistrēties kā EDI lietotājs / Registration as EDI user	Dokuments, kas apliecina, ka lietotājs ir reģistrēts kā elektroniskās datu sistēmas (EDI) lietotājs Nepieciešams, lai varētu dokumentus iesniegt elektroniski Lai reģistrētos ir jāpiesakās ACE Secure Data Portal Reģistrācijas process var aizņemt 3 nedēļas Var būt izmaksas, kas saistītas ar programmatūras lejupielādi	ACE Secure Data Portal, Muitas un robežkontrole (U.S. Customs and Border Protection)	T.: +1 571 4685500	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIfPublished?countryid=US&hscode=8517&doc=edi.html

Muitas importa deklarācija / Customs Import Declaration	Dokuments, kas nepieciešamas preču atmuitošanai. Satur visu nepieciešamo informāciju par precēm Dokuments nepieciešams ja preču vērtība pārsniedz 2500 USD Aizpilda importētājs vai pārstāvis angļu valodā Iesniedzama elektroniski EDI sistēmā Iesniedzama un visas nodevas jānomaksā 10 darba dienu laikā no preču ierašanās brīža	Muitas un robežkontrole (U.S. Customs and Border Protection)	T.: +1 877 2275511 (info centre) T.: 202 3258000 (international callers) T.: 202 8636000 (office of international trade)	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cid&hscode=8517&countryid=US
Rēķins / Commercial Invoice	Dokuments, kas satur informāciju par pirkumu Rēķinu ieteicams sagatavot angļu valodā. Citā valodā	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=invoice&hscode=8517&countryid=US

	iesniegtus rēķinus var pieprasīt tulkot iesniedzams oriģināls ar kopijām			
Proforma rēķins / Pro forma Invoice	Dokuments, kas satur informāciju par plānoto darījumu, un sagatavots pirms rēķina Dokumentu ieteicams sagatavot angļu valodā. Citā valodā iesniegtus rēķinus var pieprasīt tulkot	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=pro_inv&hscod=8517&countryid=US
Preču saraksts / Packing list	Dokuments, kas satur detaļas par precēm visā sūtījumā	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=plist&hscod=8517&countryid=US
Nepreferenciālais preču izcelsmes sertifikāts / Certificate of Non-Preferential Origin	Dokuments, kas apliecina preces nepreferenciālo izcelsmi	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_npo

				<u>&hscode=8517</u> <u>&countryid=US</u>
Preču izcelsmes sertifikāts / Proof of Preferential Origin	Dokuments, kas apliecina preces preferenciālo izcelsmi	Eksportētājs / Exporter		<u>http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=ppo&hscode=8517&countryid=US</u>
Gaisa pavadzīme / Air Waybill	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa gaisu	Eksportētājs / Exporter		<u>http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=awb&hscode=8517&countryid=US</u>
Jūras pavadzīme / Bill of Lading	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa jūru	Eksportētājs / Exporter		<u>http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=bl&hscode=8517&countryid=US</u>
Muitas galvojums / Customs Bond	Dokuments, kas apliecina, ka ir iemaksāts galvojums par konkrēto sūtījumu, un nepieciešamības gadījumā tiks	Muitas un robežkontrole (U.S. Customs and Border Protection)	E.: <u>cbp.bondquestions@dhs.gov</u>	<u>http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cus_bond&hscode=8517&countryid=US</u>

	nomaksātas visas nodevas iespēja preces atmuitot pirms visu nodevu nomaksāšanas iesniedz atbildīgā galvojumu sabiedrība ASV Pastāv iespēja iesniegt galvojumu vienreizējam sūtījumam vai vairākiem sūtījumiem 1 gada ietvarā			
Pārvietošanas atļauja / Transportation Entry	Dokuments nepieciešams, ja sūtījums ir jāpārved no preces ierašanās ostas uz paredzēto ienākšanas ostu	Importētājs vai pārstāvis / Importer or representative		http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=tra_ent&hscode=8517&countryid=US
Importētāja drošības dokumentu noformēšana un papildu prasības pārvadātājiem / Importer Security Filing	Dokuments, kuru nepieciešams aizpildīt pieprasīto informāciju, lai Muitas un robežkontrole var pārliecināties, ka	Muitas un robežkontrole (U.S. Customs and Border Protection)	T.: +1 202 3441620	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=isf&hscode=8517&countryid=US

and Additional Carrier Requirements	uzņēmums atbilst prasībām Jāiesniedz ne vēlāk kā 24 stundas pirms preces izkraušanas ostā Dokuments jāiesniedz importētājam vai pārstāvim Muitas un robežkontrolei angļu valodā Attiecās vienīgi uz kravu, kas ievesta ar okeāna laiveriem			
Ziņojums par preces ierašanos ar lidmašīnu / Manifest for Aircraft	Dokuments, kurā norādīta informācija par lidmašīnu, kas ieradīsies ASV Dokumentu aizpilda lidmašīnās kapteinis vai viņa pārstāvis angļu valodā, un tālāk šo dokumentu iesniedz muitas pārstāvim Dokuments jāiesniedz ne vēlāk kā 4 stundas	Muitas un robežkontrole (U.S. Customs and Border Protection)	T.: +1 202 3443950	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?PublicItem?doc=manifest&hscode=8517&countryid=US

	pirms lidmašīnās nolaišanās			
Ziņojums par preces ierašanos ar kuģi / Manifest for Vessel	Dokuments, kurā norādīta informācija par kuģi, kas ieradīsies ASV Dokumentu aizpilda kuģa kapteinis vai viņa pārstāvis angļu valodā Dokuments jāiesniedz ne vēlāk kā 24 stundas pirms preces iekraušanas kuģi Importētājam vai brokerim ir jābūt reģistrētam EDI lietotājam	Muitas un robežkontrole (U.S. Customs and Border Protection)	T.: +1 202 3441770	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIForPublication?doc=manifest&hscode=8517&countryid=US

Pārtikas nozare

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Lai importētu pārtikas produktus, nepieciešams ievērot vairākus noteikumus, no kuriem nozīmīgākais ir 2002. gadā pieņemtais likums par Bioterrorismu un 2010. gadā pieņemtais likums par pārtikas drošības modernizāciju (Food Safety Modernization Act (FSMA)). FSMA mērķis ir samazināt pārtikas izraisītu slimību izplatību, un nodrošināt pārtikas nekaitīgumu, izmantojot dažādus kontroles un pārbaudes mehānismus.

Uzņēmumi, kas ražo, pārstrādā, iesaiņo vai uzglabā dzīvnieku barību vai pārtiku, kas paredzēta cilvēkiem, reizi divos gados jāreģistrējas Pārtikas un zāļu pārvaldē (FDA). Ārvalstu uzņēmumiem ASV ir nepieciešams vietējais pārstāvis. Pirms pārtikas produkta eksporta uz ASV, uzņēmumam var lūgt uzrādīt dokumentu, kas apliecina, ka attiecīgās pārtikas preces var brīvi pārdot izcelsmes valsts tirgū (Latvijā). Par nodomu eksportēt pārtikas produktus uz ASV, iepriekš nepieciešams informēt elektroniski FDA.

ASV importētie pārtikas produkti tiek regulēti pēc ārvalstu piegādātāju verifikācijas programmas (Foreign Supplier Verification Programs (FSVP)), kuru īsteno vairākos posmos no laika periodā no 2017. gada 30. maija līdz 2020. gada 27. jūlijam. Tajā tiek ņemts vērā ASV importētāja ārvalstu piegādātāja (eksportētāja) lielums, importētāja raksturs, kā arī prasības, kas ārvalstu piegādātājam piemērojamas attiecībā uz labu ražošanas praksi (good manufacturing practice (GMP)), riska analīzi un paredzētājām kontrolēm produktiem, kas domāti cilvēkiem vai dzīvnieku barībai. Tiek vērtēti arī audzēšanas vide, novākšanas veidi, iesaiņošanas un uzglabāšanas process. Ievērojot FSVP noteikumus, pārtikas ražotāju un piegādātāju ķēdei visiem posmiem un procesiem ir jāatbilst drošības standartiem. Ja uzņēmumam ir HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point) sertifikāts, tas var atvieglot produkta sertifikācijas un atbilstības novērtēšanas procesu.

Dzīvnieku un noteiktu dzīvnieku izcelsmes produktu ieviešanai ir nepieciešama ieviešanas atļauja, ko izsniedz Dzīvnieku un augu veselības inspekcijas dienests (APHIS). Attiecībā uz gaļu,

mājputniem un olu produktiem Pārtikas nekaitīguma un inspekcijas dienests (Food Safety and Inspection Service (FSIS)), kas atrodas Lauksaimniecības departamenta (USDA) pakļautībā, ir atbildīgs par to, lai šie produkti būtu droši un pareizi marķēti. Tāpēc šādas preces var importēt tikai no valstīm, kurās ražošana atbilst normām. Gaļas un mājputnu produktu gadījumā, tie tiek pārbaudīti eksportētājvalstī pirms nosūtīšanas, un FSIS veic atkārtotu pārbaudi jau pēc ierašanās ASV.

Alkohols un alkoholiskie dzērieni var tikt importēti ASV, ja Alkohola un tabakas nodokļa un tirdzniecības birojs (Alcohol and Tobacco Tax and Trade Bureau (TTB)) ir izsniedzis atbilstošu atļauju. Lai saņemtu šo importa atļauju, uzņēmumam nepieciešams izveidot un algot darbiniekus *good manufacturing practice* ies uzņēmuma pārstāvniecībā ASV. Uzņēmums var arī vienoties ar importētāju un izplatītāju ASV, kas ir ieguvis šo licenci par produkta izplatību. Tādējādi novēršot nepieciešamību veidot uzņēmuma pārstāvniecību ASV. Neskatoties uz noteikumiem, FDA patur tiesības atmuitot pārtikas produktus tikai pēc to ierašanās muižā.

Atsevišķiem pārtikas preču kodam var būt nepieciešams pievienot papildus dokumentus un sertifikātus. Informāciju par tiem var noskaidrot madb.europa.eu ierakstot atbilstošo preču kodu sadaļā “product code”, un sadaļā “country” ASV.

Nepieciešamie sertifikāti

Ja uzņēmums eksportē pārtikas produktus, kas iegūti no apdraudēto sugu dzīvniekiem, tam ir jāreķinās ar papildus dokumentu un atļauju iegūšanu (Import Licence for Wildlife, Import Permit for Endangered Animals and Products Thereof, Prior Notice of Food imports, CITES Document u.c).

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Dokuments / Name of the document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Pārtikas apstrādes/ražotnes reģistrācija / Registration of Food Facility	Dokuments, kas apliecina, ka pārtikas ražošanā vai apstrādē iesaistītais uzņēmums ir reģistrēts FDA Forma aizpildāma angļu valodā elektroniski vai papīra formā Aizpildot elektroniski tiek samazināts dokumentu apstrādes laiks Reģistrācija derīga 2 gadus	Pārtikas un zāļu pārvalde (U S Food and Drug Administration)	T.: +1 800 2167331	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=rg_e_foo&hscod=1604&countryid=US

	Ārvalstu uzņēmumiem nepieciešams pārstāvis ASV			
Starptautiskā zivsaimniecības tirdzniecības atļauja / International Fisheries Trade Permit	Dokuments, kas apliecina, ka importētājs ir tiesīgs importēt attiecīgo produkciju Atļauja piesakās importētājs tuvākajā Nacionālajā Zivsaimniecības dienestā Atļaujas izsniegšana aptuveni 30 dienas Atļaujas izsniegšanas maksa ir 30 USD Atļauja derīga uz 1 gadu, to var atjaunot 15 pirms termiņa beigām	Nacionālais Zivsaimniecības dienests (National Marine Fisheries Service)	T.: +1 301 4278364	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=iftp_nmfs&hscod=1604&countryid=US
Ražotāja identifikācijas (MID) kods / Manufacturer	Kods, kas identificē, ka ārvalstu ražotāja ražotā produkcija atbilst prasībām	Muitas un robežkontrole (U.S. Customs	T.: +1 877 2275511	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=iftp_nmfs&hscod=1604&countryid=US

Identification (MID) Code		and Border Protection)		<u>mid&hscode=1604 &countryid=US</u>
Dzīvnieku izcelsmes produktu veterinārās veselības sertifikāts / Veterinary Health Certificate for Animal Products	Dokuments, kas apliecina, ka attiecīgajam produktam ir veikta pārbaude atbilstoši noteiktajām procedūrām	Dzīvnieku un augu veselības inspekcijas dienests (United States Department of Agriculture, Animal and Plant Health Inspection Service)	T.: +1 202 7202791	<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIIFPubli.htm?doc=cf_anp&hscode=1604&countryid=US</u>
Izziņa no FDA / Notice of FDA Action	Izziņa, kas norāda par FDA pieņemto lēmumu un rīcību uz attiecīgo tekstilizstrādājumu importu ASV Izziņas saņemšanas laiks nav minēts Maksa netiek piemērota	Pārtikas un zāļu pārvalde (Food and Drug Administration)	T.:++1 888 4636332	<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIIFPubli.htm?doc=act_fda&hscode=1604&countryid=US</u>

Iepriekšējs paziņojums par pārtikas produktu importu / Prior Notice of Food Imports	Dokuments, kas informē FDA par plānoto importu Paziņojums iesniedzams elektroniski EDI sistēmā vai FDA sistēmā Prior Notice System Interface - www.access.fda.gov Nepieciešama iepriekšēja reģistrācija Iesniedzams ne vēlāk kā 2 stundas pirms preces ierašanās pa sauszemi / 4 stundas pa dzelzceļu vai gaisu / 8 stundas pa jūru	Pārtikas un zāļu pārvalde (Food and Drug Administration)	T.:++1 888 4636332	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=adv_foo&hscod=1108&countryid=US
Alkohola tirdzniecības reģistrācija / Alcohol Dealer Registration	Dokuments, kas apliecina, ka importētājs ir reģistrēts TTB Pieteikšanās elektroniski angļu valodā TTB -	Alkohola un tabakas nodokļa un tirdzniecības birojs (Department of the Treasury, Alcohol and Tobacco Tax	T.: +1 513 8823277	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=reg_alc&hscod=2208&countryid=US

	www.ttbonline.gov/permitsonline Nepieciešama iepriekšēja reģistrācija Apstrādes laiku un samaksu nosaka TTB	and Trade Bureau)		
Alkohola importēšanas atļauja / Import Permit for Alcohol	Dokuments, kas apliecina atļauju importēt attiecīgo precis ASV Forma aizpildāma angļu valodā elektroniski - www.ttbonline.gov/permitsonline Nepieciešama iepriekšēja reģistrācija Dokumentu apstrāde 65 dienas	Alkohola un tabakas nodokļa un tirdzniecības birojs (Department of the Treasury, Alcohol and Tobacco Tax and Trade Bureau)	T.: +1 513 8823277	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=pi_alc&hscode=2208&countryid=US
Alkohola marķējuma apstiprināšana / Alcohol Label Approval	Visiem importētājiem iepriekš nepieciešams saņemt marķējuma	Alkohola un tabakas nodokļa un tirdzniecības birojs (Department of	T.: +1 513 8823277	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=lab_alc&hscode=2208&countryid=US

	apstiprinājumu alkoholiskajiem dzērieniem, pirms to ievešanas ASV Forma aizpildāma angļu valodā elektroniski - www.ttbonline.gov/c olasonline Nepieciešama iepriekšēja reģistrācija Dokumentu apstrādes laiks ir atkarīgs no importētā alkohola – vīns, 5 dienas Degvīns, 9 dienas	the Treasury, Alcohol and Tobacco Tax and Trade Bureau)		
--	---	--	--	--

Tekstils

Nepieciešamie sertifikāti

Atsevišķiem apģērbu un citiem tekstila nozares izstrādājumiem var būt nepieciešams izveidot ražotāja identifikācijas kodu (Manufacturer Identification (MID) Code). Šo kodu parasti izveido importētājas, un tas ir jāveido pēc federālo noteikumu koda (Code of Federal Regulations) 19 CFR 102 (Rules of Origin) vadlīnijām.

MID kods sastāv no 15 zīmēm bez atstarpēm, iekļaujot sekojošu informāciju:

- ISO valsts kods (2 zīmes)
- Ražotāja nosaukums (iekļaujot pirmās 3 zīmes no pirmajiem diviem vārdiem uzņēmuma nosaukumā; 6 zīmes)
- Ražotāja adrese (iekļaujot pirmās 4 zīmes no lielākā skaitļa, kas norādīt adresē; 4 zīmes)
- Pilsētas nosaukums (pirmie 3 burti; 3 zīmes)

Ja sūtījumā ir vairāku ražotāju tekstila produkti, MID kods ir jānorāda katram ražotājam atsevišķi, un visiem tekstilizstrādājumu un apģērbu sūtījumiem ir jānorāda MID kods saskaņā ar rēķinā norādīto informāciju.

ASV Muitas un robežkontroles (CBP) pārstāvji seko stingri noteiktajām vadlīnijām, kas jo īpaši regulē importētos tekstilizstrādājumus. Neatkarīgi no veiktajām dokumentu un paraugu pārbaudēm, CBP darbinieki var doties uz ārvalstu rūpnīcām, lai veiktu tur pārbaudes, pirms tekstilizstrādājumu eksporta uz ASV.

Papildus atsevišķiem tekstilizstrādājumiem var būt nepieciešama izziņa no Pārtikas un zāļu administrācijas (Food and Drug Administration (FDA), ka attiecīgie tekstilizstrādājumi atbilst prasībām.

Konkrētam preču kodam, iespējamais, papildus dokumentus un sertifikātus var noskaidrot madb.europa.eu ierakstot atbilstošo preču kodu sadaļā “product code”, un sadaļā “country” ASV.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Atsevišķu preču eksportētājiem var tikt prasīts iesniegta arī citus dokumentus, papildus vispārīgi iesniedzamajiem dokumentiem, kas ir apkopoti vispārīgās informācijas sadaļā pie iesniedzamajiem dokumenti.:

Dokuments / Name of the document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Ražotāja identifikācijas (MID) kods / Manufacturer Identification (MID) Code	Kods, kas identificē, ka ārvalstu ražotāja ražotā produkcija atbilst prasībām	Muitas un robežkontrole (U.S. Customs and Border Protection)	T.: +1 877 2275511	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=mid&hscode=5402&countryid=US
Izziņa no FDA / Notice of FDA Action	Izziņa, kas norāda par FDA pieņemto lēmumu un rīcību uz attiecīgo tekstilizstrādājumu importu ASV Izziņas saņemšanas laiks nav minēts Maksa netiek piemērota	Pārtikas un zāļu pārvalde (Food and Drug Administration)	T.:++1 888 4636332	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=act_fda&hscode=5402&countryid=US

Kokapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Kokapstrādes nozares produktiem ir nepieciešams veikt pārbaudes un iegūt atļaujas, kas saistītas ar dažādām sanitārajām prasībām. Uzņēmumam ir nepieciešams iegūt atļauju eksportēt preci, kas pakļauta karantīnas prasībām (Import Permit for Timber and Timber Products, Phytosanitary Certificate, CITES Document u.c.). Šie dokumenti apliecina produkta atbilstību attiecīgajām prasībām, un ļauj faktiski ievest produktu teritorijā. Dokumentu aizpilda elektroniski tiešsaistē, tāpēc ir jābūt reģistrētam lietotājam EDI sistēmā. Skatiet informāciju pie vispārīgi iesniedzamajiem dokumentiem kā reģistrēties EDI sistēmā.

Zāgmateriāliem ar mizu, pirms importa, nepieciešams veikt fumigāciju. Papildus apstrādes tiek piemērotas skujukoku zāgmateriāliem, piemēram, tie var tikt termiski apstrādāti. Pirms eksporta uzsākšanas, ieteicams noskaidrotu konkrētā sūtījuma piemērotās procedūras. To var izdarīt vēršoties Lauksaimniecības ministrijā (Department of Agriculture, Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS), Plant Protection and Quarantine, Permit Services).

Nepieciešamie sertifikāti

Kokapstrādes nozares produktiem var būt nepieciešams fitosanitārais sertifikāts (Phytosanitary Certificate), kas apliecina ka produkts ir apstrādāts veicot atbilstošas procedūras, lai atbrīvotu to no kaitēkļiem, un tas tiek uzskatīts par atbilstošu fitosanitārajam regulējumam.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Dokuments / Name of the document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Atļauja importēt koksni un tās produktus / Import Permit for Timber and Timber Products	Dokuments, kas apliecina atļauju importēt norādīto produkciju Aizpildāma elektroniski EDI angļu valodā Dokumentu apstrādes laiks ir aptuveni 30 dienas Dokuments ir derīgs 3 gadus Atļaujas tiek izsniegtas vienīgi ASV rezidentiem	Lauksaimniecī bas ministrija (Department of Agriculture, Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS), Plant Protection and Quarantine, Permit Services)	T.: +1 301 8512046	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=permit&hscode=4401&countryid=US
Augu un augu produktu deklarācija / Plant	Dokuments, kas satur informāciju par	Dzīvnieku un augu veselības inspekcijas	T.: +1 301 8512046	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=declaration&hsc

and Plant Product Declaration	importētajiem augiem un to produktiem Aizpildāma angļu valodā un iesniedzama papīra formā muiņā Derīga vienam sūtījumam	dienests (Department of Agriculture, Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS))		ode=4401&countryid=US
Fitosanitārais sertifikāts / Phytosanitary Certificate	Dokuments, kas apliecina, ka attiecīgajam produktam ir veikta pārbaude atbilstoši noteiktajām procedūrām	Dzīvnieku un augu veselības inspekcijas dienests (Department of Agriculture, Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS))	T.: +1 202 7202791	http://madb.europa.eu/madb/viewPageI?Publications?doc=cf_phyt&hscode=4401&countryid=US
CITES dokumenst / CITES Document	Dokuments, kas apliecina, ka savvaļas augi un to produkti atbilst CITES konvencijai	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageI?Publications?doc=cites&hscode=4401&countryid=US

Mašīnbūve un metālapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Dažām mājsaimniecības ierīcēm un tirdzniecības iekārtām tiek piemēroti energoefektivitātes iekārtu standarti, kurus pārrauga Enerģētikas departaments (Department of Energy (DOE)). Šī iestāde nosaka testa procedūras un efektivitātes standartus iekārtām, kā arī uz šīm precēm/iekārtām attiecas īpašas marķēšanas prasības. Papildus, DOE ir izveidojusi kopīgu programmu ar Vides aizsardzības aģentūru (Environmental Protection Agency (EPA)), tā saukto "enerģijas zvaigzni", lai veicinātu energoefektivitāti.

ASV ar 2018. gada 1. jūniju sāka piemērot paaugstinātus importa tarifus tēraudam un alumīnijam attiecīgi 25% un 10% apmērā, tai skaitā ES izcelsmes tērauda un alumīnija izstrādājumiem.

Saistībā ar ES un ASV tirdzniecības attiecību aktualitātēm 22.jūnijā spēkā stājās ES līdzsvara atjaunošanas pasākumi.

Nolūkā mazināt ASV paaugstināto tarifu tēraudam un alumīnijam negatīvo ietekmi uz ES ekonomiku, Eiropas Komisija ar visu dalībvalstu vienprātīgu atbalstu ir pieņēmusi Īstenošanas Regulu Nr. 2018/886. Saskaņā ar to, sākot ar 2018. gada 22. jūniju, ES piemēro paaugstinātus importa tarifus atsevišķām ASV izcelsmes precēm.

Nepieciešamie sertifikāti

Iekārtām, kurās izmanto radiofrekvenču spektru, ir nepieciešams saņemt rakstisku atļauju, kas apliecina tās atbilstību ASV noteiktajām normām un tirgum. Šādu atļauju ir iespējams iegūt divos veidos. Atkarībā no produkta veida, atbilstības atļauju var izsniegt pats ražotājs kā produkta atbilstības deklarāciju vai ir nepieciešams veikt sertifikāciju kādā no iestādēm (telecommunications certification body), ko atzīst ASV Federālā komunikāciju komisija (Federal Communications Commission (FCC)). Ja nepieciešams veikt sertifikāciju kādā no iestādēm, tad ir nepieciešams FCC reģistrācijas numurs, to mēdz dēvēt arī CORES numuru (Commission Registration System (CORES) number). Reģistrējoties komisijā un iegūstot numuru, pēc FCC pieprasījuma, var rasties nepieciešamība iesniegt citus dokumentus, kas apliecina atbilstību. Preču klāsts uz kuriem var attiekties reģistrēšanās var būt plašs, jo tie attiecas arī uz precēm, kas satur digitālo elektronisko loģiku, bezvadu iespējas, un lietu interneta produktiem (IoT).

Konkrētam preču kodam, iespējamos, papildus dokumentus un sertifikātus var noskaidrot madb.europa.eu ierakstot atbilstošo preču kodu sadaļā “product code”, un sadaļā “country” ASV.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Papildus vispārīgi iesniedzamajiem dokumentiem, kas ir apkopoti vispārīgās informācijas sadaļā pie iesniedzamajiem dokumenti. Atsevišķu preču eksportētājiem var tikt prasīts iesniegta arī citus dokumentus:

Dokuments / Name of the document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Tērauda importa licence / Steel Import Licence	Dokuments, kas apliecina atļauju importēt attiecīgo tērauda produktu Iesniedzama elektroniski Starptautiskās tirdzniecības administrācijā Dokumenta apstrāde ierasti notiek nekavējoties, ieteicams to iesniegt 60 dienas pirms produkta ieviešanas Derīga vienreizējam eksportam 75 dienu periodā Ja sūtījuma vērtība zemāka par 5000 USD, var pretendēt uz zemāk izmaksu importa licenci Vairāk info ITA	Tirdzniecības ministrija, Starptautiskās tirdzniecības pārvalde (Department of Commerce, International Trade Administration (ITA))	T.: +1 202 4822105	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=I i ste&hscode=7220&countryid=US

Materiālu atbilstības sertifikāts / Mill Test Certificate	Dokuments, kas apliecina produkta atbilstību ķīmiskajam un citām prasībām Izniedz ražotājs vai laboratorija	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_mill&hscode=7220&countryid=US
FCC reģistrācijas numurs / FCC Registration Number	Dokuments, kas apliecina reģistrāciju FCC. Aizpildāma angļu valodā elektroniski saitē - https://apps.fcc.gov/coresWeb/publicHome.do , var tikt pieprasīta arī papīra forma Maksa netiek piemērota	Federālā komunikāciju komisija (Federal Communications Commission)	T.: +1 888 2255322	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?countryid=US&hscode=8525&doc=reg_fcc.html
Iekārtu atbilstības apstiprināšana / Equipment Authorisation	Dokuments, kas apliecina iekārtas atbilstību ASV standartiem Aizpildāms elektroniski vai papīra formā angļu valodā Maksa un apstrādes laiks atkarīgs no preces	Federālā komunikāciju komisija (Federal Communications Commission)	T.: +1 888 2255322	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?countryid=US&hscode=8525&doc=a_equip.html

AUSTRĀLIJA

Kopsavilkums

2018. gada 22. maijā Eiropas Savienības Padome pieņēma lēmumu, ar kuru tiek uzsāktas sarunas par ES un Austrālijas brīvās tirdzniecības nolīgumu.

Līdz šim ES un Austrālija ir īstenojušas savas tirdzniecības un ekonomiskās attiecības saskaņā ar ES un Austrālijas 2008. gadā noslēgto partnerības pamatprogrammu. Tās mērķis ir veicināt rūpniecības preču tirdzniecību starp ES un Austrāliju, samazinot tehniskos šķēršļus un uzlabojot pakalpojumu tirdzniecību, kā arī investīciju iespējas.

Austrālija ir 18. lielākais ES preču tirdzniecības partneris, savukārt ES ir Austrālijas otrs lielākais tirdzniecības partneris 2017. gadā aiz Ķīnas.

2017. gadā kopējā preču tirdzniecība veido 47,7 miljardus euro, un kopējā pakalpojumu tirdzniecība bija 27,1 miljardu euro (2016).

Latvijas un Austrālijas valstu divpusējās attiecības raksturojamas kā draudzīgas, bet mazaktīvas. 2016.gadā Latvijas eksports uz Austrāliju sasniedza 10,8 miljonus euro, bet imports bija 1,1 miljons euro.

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija par juridisko pamatu tirdzniecības veikšanai ar Austrāliju, atbildīgās institūcijas Austrālijā par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievadmitām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs; pārtikas nozare, tekstils, kokapstrāde, metālapstrāde un mašīnbūve.

Attiecīgajā noteikumu apkopojumā esam izveidojuši atsevišķus informācijas sakopojumus, un tie būtu šādi:

- Noteikumu apkopojumā ir pieejami kontakti uzraugošajām institūcijām dalot gan pa sektoriem, gan vispārēji. Informācija ir pieejama [šeit](#);

- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus pārtikas nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus tekstila nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus kokapstrādes nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs. Informācija pieejama [šeit](#).

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm, kā arī prasības atsevišķās produktu grupās var atšķirties. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas:

- madb.europa.eu – saite kurā ir iespējams noskaidrot informāciju par ieviedmuitu, tarifiem, preču izcelsmes noteikumiem, utt.
- <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> - produktu kodu ir iespējams noskaidrot šajā saitē ievadot ailē produkta nosaukumu;
- <https://www.homeaffairs.gov.au/busi/carg/inte> - reģistrācija integrātajā kravu pārvaldes sistēmā;
- <https://bicon.agriculture.gov.au/BiconWeb4.0> - Biodrošības importa nosacījumu datu bāze (BICON)

Summary

On 22 May 2018, the Council of the European Union adopted the decision authorising the opening of negotiations for a Free Trade Agreement between the EU and Australia.

So far, the EU and Australia have been conducting their trade and economic relations under the 2008 EU-Australian Partnership Framework. This aims to facilitate trade in industrial products between the EU and Australia by reducing technical barriers and improve trade in services and investment.

Australia ranked as the 18th-largest trade in goods partner of the EU, while the EU represented Australia's second-largest trading partner after China in 2017.

Total trade in goods account for 47,7 billion € in 2017, and total trade in services add another 27,1 billion € (2016).

The bilateral relations between Latvia and Australia are characterized as friendly but not active. Latvia's exports to Australia reached 10.8 million euros, but imports was 1.1 million euros.

This summary summarizes the legal basis for trade with Australia, the Australian authorities responsible for international trade, import duties, tariffs, fees, quality standards and certification in a number of sectors; food industry, textiles, woodworking, metalworking and machinery.

We have created separate sets of information in the relevant set of rules, and these would be:

- A set of general information and contacts for related institutes you can find [here](#);
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the food sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the textile sector. Information available [here](#).

- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including examples in the wood processing industry. Information available [here](#).
- A summary of documents, deadlines and payments submitted, including samples in the metalworking and mechanical engineering sectors. Information available [here](#).

In general, given the changing activity in international trade and global economy and politics, entrepreneurs need to follow up to the latest activities, as well as requirements for individual product groups may vary. Therefore, this summary shows a number of places for obtaining information:

- madb.europa.eu - a site where you can find out information on import duties, tariffs, rules of origin, etc.
- <https://www.homeaffairs.gov.au/busi/carg/inte> - registration in the integrated freight management system;
- <https://bicon.agriculture.gov.au/BiconWeb4.0> - Biosecurity Import Conditions Database (BICON)

Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai

ES un Austrālija īsteno tirdzniecības un ekonomiskās attiecības saskaņā ar ES un Austrālijas 2008. gadā noslēgto partnerības pamatprogrammu¹¹. Tās mērķis ir veicināt rūpniecības preču tirdzniecību starp ES un Austrāliju, samazinot tehniskos šķēršļus, un uzlabojot pakalpojumu tirdzniecību, kā arī investīciju iespējas.

ES un Austrālija pabeidza sagatavošanās darbus 2017. gada aprīlī par potenciālajiem tirdzniecības noteikumiem turpmāk. Eiropas Komisija ir ieteikusi ES sākt sarunas par tirdzniecības nolīgumu ar Austrāliju.¹²

Austrālija ir 19. lielākais ES preču tirdzniecības partneris, savukārt ES 2016. gadā bija Austrālijas trešais lielākais tirdzniecības partneris aiz Ķīnas un Japānas.

ES, galvenokārt, no Austrālijas importē dažādus minerālus un to produktus (kurināmais un kalnrūpniecības produkti) un lauksaimniecības produktus, savukārt, ES eksportē uz Austrāliju, galvenokārt, dažādas rūpniecības preces.

¹¹https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/partnership_framework2009eu_en.pdf 27.04.2018.

¹²<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/australia/> 27.04.2018.

Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas

Iekšlietu ministrija (Department of Home Affairs) var vērsties, lai noskaidrotu informāciju par muitas deklarācijas aizpildīšanu, kā arī iegūt informāciju par e-dokumentu iesniegšanas sistēmām / can contact to find out information about completing customs declaration as well as obtain information about e-document submission systems.

T.: +61 2 62641111

A.: 6 Chan Street, AU-Belconnen ACT 2617

W.: <https://www.homeaffairs.gov.au/>

Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments (Department of Agriculture and Water Resources) atbildīgā iestāde par fumigācijas sertifikāta izsniegšanu un citu produktu atbilstības novērtēšanu karantīnas prasībām / the responsible authority for issuing a fumigation certificate and for assessing the conformity of other products with quarantine requirements.

T.: +61 2 62723933

A.: GPO Box 858, AU-Canberra ACT 2601

W.: <http://www.agriculture.gov.au/>

Austrālijas Konkurences un patērētāju komisija (Australian Competition and Consumer Commission (ACCC)) atbildīgā iestāde par preču standartiem / responsible authority for commodity standards

T.: +61 2 62431111; +61 2 62431305

A.: GPO Box 3131, AU-Canberra ACT 2601, (23 Marcus Clarke Street, AU-Canberra ACT 2601)

W.: <https://www.accc.gov.au/>

Austrālijas sakaru un mediju iestāde (Australian Communications and Media Authority (ACMA)) atbildīgā iestāde par atsevišķu elektronisko iekārtu atbilstību Austrālijas standartiem / responsible authority for the compliance of certain electronic equipment with Australian standards.

T.: +61 2 62195555

A.: P.O. Box 78, AU-Belconnen ACT 2616

W.: <https://www.acma.gov.au/>

Metālapstrāde un mašīnbūve

Elektrisko iekārtu drošības sistēmas administrācija (Electrical Equipment Safety System (EESS) Administration, Electrical Safety Office, Office of Industrial Relations) ir atbildīga par elektronisko iekārtu reģistrēšanas un drošības jautājumiem / responsible for the registration and security of electronic equipment.

T.: +61 7 38747766

A.: LMB 2234, AU-Brisbane QLD 4000

W.: <http://www.erac.gov.au>

Tekstils

Vides, Enerģijas un Savvaļas dzīves departaments, Tirdzniecības nodaļa (Department of the Environment and Energy, Wildlife, Trade Regulation Section) ir atbildīgs par importa atļauju izsniegšanu atsevišķiem apģērbu artikuliem / responsible for issuing import permits for individual clothing articles.

T.: +61 2 62741900

A.: GPO Box 787, AU-Canberra ACT 2601

W.: <http://www.environment.gov.au/biodiversity/wildlife-trade>

Kokapstrāde

Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments, Austrālijas Augu aizsardzības birojs (Department of Agriculture and Water Resources, Australian Chief Plant Protection Office) atbildīgā iestāde par dažādu augu fitosanitārajiem sertifikātiem / responsible authority for phytosanitary certificates for different plants

T.: +61 2 62723933

A.: GPO Box 858, AU-Canberra ACT 2601

W.: <http://www.agriculture.gov.au/>

Pārtika

Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments (Department of Agriculture and Water Resources) ir atbildīgs par pārtikas pārbaudēm un paraugu ņemšanu, un to atbilstības novērtēšanu / is responsible for food inspection and sampling and assessment of their compliance

T.: +61 2 62723933

A.: GPO Box 858, AU-Canberra ACT 2601

W.: <http://www.agriculture.gov.au/>

Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments, Galvenais Veterinārais birojs (Department of Agriculture and Water Resources, Chief Veterinary Officer) atbildīgs par dzīvnieku un dzīvnieku produktu kontroli un saistītiem jautājumiem / responsible for the control of animals and animal products and related issues

T.: +61 2 62723933

A.: GPO Box 858, AU-Canberra ACT 2601

W.: <http://www.agriculture.gov.au/>

Austrālijas un Jaunzēlandes Pārtikas Standarts (Food Standards Australia New Zealand (FSANZ)) FSANZ ir atbildīga par pārtikas standartu izveidi un uzraudzīšanu / FSANZ is responsible for the establishment and monitoring of food standards.

T.: +61 2 62712222

A.: PO Box 5423, AU-Kingston ACT 2604

W.: <http://www.foodstandards.gov.au>

levadmuītas tarifu nosacījumi, nodevas u.c. veīcamie maksājumi un to piemērošanas kārtība un organizācijas, kurām jāīesniedz pieteikumi, sertifikāti, nozaru produkcijas īvešanas atļaujas saņemšanai mērķa tirgos, kontakīnformācija

Eksportēto preču īevedmuītas tarifu var pārbaudīt Europas Komisijas mājās lapā, īerakstot atbīlstošo valsti un preču kodu norādītajā vietā. Par piemēru ņemot vienu no eksportētākajām Latvījas precēm 2017.gadā metālapstrādes un mašīnbūves nozarē ar preču kodu 7310 29 90 - Dzelzs vai tērauda cīsternas, mucas, cilīndri, kannas, kastes un tamlīdzīgas tilpnes jebkura materiāla glabāšanai. īevadot attīecīgos kritērijus, var redzēt, ka šai precei īr noteīkts 5% tarīfs no FOB¹³ vērtības.¹⁴ Preču un pakalpojuma nodoklī Austrālījā īr 10 % no samaksātās vērtības par precī vai pakalpojumu.

īevedmuītu, īnformāciju par piemērotajiem tarīfiem, tīrdzniecības barjerām un preču īzcelsmes noteīkumiem var noskaidrot Europas Komisijas mājās lapā Market Access Database – madb.europa.eu

īevadot ailēs valsts nosaukumu un īnteresējošo preču kodu.

īmporta apstrādes maksa (Import processing charge (IPC)) par precēm, ko īeved pa gaisu, jūru vai pastu, kuru vērtība pārsnīdz 1000 AUD, bet īr mazāka kā 10000 AUD, tiek piemērota līkme 50 AUD par katru īmporta vai nolīktavas deklarāciju. Preces, ko īeved pa gaisu, jūru vai pastu, kuru vērtība īr 10 000 AUD vai vairāk, tiek piemērota līkme 152 AUD par katru īmporta vai nolīktavas deklarāciju.¹⁵

¹³<https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules-2010/> 07.05.2018.

¹⁴<http://madb.europa.eu/madb/atDutyDetailPubli.htm?hscodē=72163390&countries=RU> 03.04.2018.

¹⁵<http://madb.europa.eu/madb/atDutyDetailPubli.htm?hscodē=7310100008&countries=AU> 29.05.2018.

Prasības, kuras nepieciešams izpildīt, lai pretendētu uz nozaru produkcijas ieviešanu mērķa tirgos un varētu realizēt tirdzniecības ķēdēs vai attiecīgi, iekļaušanos globālās piegāžu ķēdē

Lai attiecīgā uzņēmuma produkciju varētu tikt realizēta tirdzniecības ķēdēs, uzņēmumam ir jānoskaidro nepieciešamās prasības produkcijas realizēšanai ķēdē. Prasību skaits var atšķirties dažādām tirdzniecības ķēdēm, tomēr tās var iedalīt atsevišķās grupās.

- Produkta atbilstība ķēdes noteiktajiem standartiem
- Produkta apjoma nodrošināšana
- Valstī noteiktie standarti, sertifikāti
- Papildus iegūstamie sertifikāti
- Produkta iepakojums
- Produkta marķējums
- Citas konkrētās tirdzniecības ķēdes prasības

Iegūstot informāciju par katru no augstāk minētajiem punktiem, uzņēmums varēs izvērtēt savas iespējas realizēt produkciju tirdzniecības ķēdēs.

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Austrālijai ir savi nacionālie standarti vairākiem produktiem. Attiecībā uz patēriņa preču standartiem atbildīgā iestāde Austrālijā ir Austrālijas Konkurences un patērētāju komisija (ACCC). Lai gan lielākā daļa standartu ir brīvprātīgi, atsevišķiem produktu veidiem ir jāatbilst obligātajiem standartiem (piemēram, dažādas preces bērniem, ķiveres, automašīnu domkrati, divstāvu gultas utt.). Turklāt ACCC var aizliegt konkrētus preču veidus.¹⁶

Preces, kurās tiek izmantots ūdens (piemēram, santehnikas izstrādājumi vai sanitārtehnikas izstrādājumi) ir jāreģistrē un jāmarķē saskaņā ar (water efficiency labelling and standards (WELS)) sistēmu, pirms produktu iespējams uzsākt pārdot Austrālijā. Ar WELS standartiem precēm nosaka minimālos ūdens efektivitātes standartus, kas jāievēro, lai iegūtu piekļuvi tirgum. Šādas prasības var attiekties, piemēram, uz veļas vai trauku mazgājamajām mašīnām u.c.

Atsevišķām elektroniskām iekārtām ir obligātas standarta atbilstības un marķēšanas prasības, kuras pārbauda Austrālijas sakaru un mediju iestāde (Australian Communications and Media Authority (ACMA)). Importētājiem jāapliecina, ka to preces atbilst visām prasībām, reģistrējoties elektroiekārtu drošības sistēmā (Electrical Equipment Safety System (EESS)).

Uzskaitītajām nozarēm un to produktiem starp ES un Austrāliju ir noslēgts savstarpējās atzīšanas nolīgums (Mutual Recognition Agreement (MRA)) – automobiļu produkti; elektromagnētiskā savietojamība (electromagnetic compatibility (EMC)); zemsprieguma iekārtas; dažādas citas iekārtas; medicīniskās ierīces; spiediena iekārtas; telekomunikāciju terminālu iekārtas. Savstarpējās atzīšanas nolīgums paredz, ka abas puses ražo produktus pēc līdzīgiem standartiem.

Atbilstību Austrālijas standartiem var pierādīt ar atbilstošu sertifikātu, ko izdevusi kompetentā iestāde eksportētājvalstī. Produktiem, kuriem ir izsniegts šāds dokuments, var tikt piešķirta piekļuve Austrālijas tirgum bez papildu pārbaudēm un atbilstības novērtēšanas.

¹⁶<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=7401&countryid=AU#h7>
16.05.2018.

Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība

Latvija un Austrālija lieto Harmonizēto sistēmu¹⁷ muitas kodu noteikšanai. Tātad preces kods, kas piešķirts Latvijā atbilst arī tāds pats preces kods Austrālijā. Ir gadījumi, kad izvēlētais preces kods atšķiras ar cipariem, kas norādīti beigās, vai kodā ir vairāk ciparu. Tas ir tāpēc, ka Austrālijas sistēma statistikas un tarifu piemērošanas nolūkā, šīs preces izdala sīkāk. Šajā gadījumā ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem Austrālijā.

Lai varētu veikt preces koda atbilstību, tad ir nepieciešams zināt produkta kodu. Produkta kodu variet noskaidrot linkā - <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx>, pie nosaukuma ievadot produkta nosaukumu. Par kodu atbilstību var noskaidrot arī Austrālijas Iekšlietu ministrijā

Valsts / Country	Preču kods / Code	Preču nosaukums / Goods
Latvijas preču kods	7310 29 90	Dzelzs vai tērauda cisternas, mucas, cilindri, kannas, kastes un tamlīdzīgas tilpnes jebkura materiāla glabāšanai ¹⁸
Austrālijas preču kods	7310.29.00	TANKS, CASKS, DRUMS, CANS, BOXES AND SIMILAR CONTAINERS, FOR ANY MATERIAL OF IRON OR STEEL ¹⁹

¹⁷<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?doc=overview&hscod=7204&countryid=TR#h8> 03.04.2018.

¹⁸<https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/Page.aspx?pid=363> 07.05.2018.

¹⁹<https://www.homeaffairs.gov.au/busi/cargo-support-trade-and-goods/importing-goods/tariff-classification-of-goods/current-tariff-classification/schedule-3/section-xv/chapter-73#7310> 07.05.2018.

Jāpatur prātā, ka Harmonizētā sistēma 2017.gadā tika atjaunota, tāpēc faktiskā sistēmas ieviešana var atšķirties katrā valstī atsevišķi, tāpēc ir ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem.

Integrētā kravu sistēma (Integrated Cargo System (ICS))

Visas deklarācijas un ar eksportu saistītā dokumentācija ir jāiesniedz elektroniski integrētajā kravu sistēmā (ICS), vai arī atsevišķos gadījumos to var izdarīt rakstiski attiecīgajā iestādē (kur muitas ierēdnis pēc tam ievadīs iesniegtos datus ICS, šis ir laikietilpīgāks dokumentu apstrādes process). Lai lietotu ICS, ir nepieciešama iepriekšēja reģistrācija. Vairāk informāciju par reģistrācijas procesu var iegūt arī Eiropas Komisijas mājas lapā sadaļā par tirdzniecību.²⁰

Ar Austrālijas muitu ir iespējama elektroniska saziņa, izmantojot elektronisko datu apmaiņas sistēmu (Electronic Data Interchange (EDI)). Lai lietotu EDI, ir jāsaņem digitālais sertifikāts, kas kalpo kā elektroniskais paraksts. EDI iegūšanas process ir aprakstīts zemāk sadaļā pie iesniedzamās dokumentācijas.

Iepriekšēja paziņošana par kravas ierašanos ar kuģi vai lidmašīnu

Visu kuģu un lidmašīnu ierašanās ir jāpaziņo muitas dienestiem iepriekš. Ziņojumā norādot gaidāmo ierašanās laiku. Kā arī iepriekš ir jāziņo par kravas ierašanos, neatkarīgi no tā, vai tā tiek pārvadāta pa jūru vai pa gaisu. Sīkāku informāciju, lūdzu, skatiet zemāk norādītajos dokumentos par kravas gaidāmo un faktisko ierašanos.

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Muitas importa deklarācija / Customs Import Declaration	Dokuments, kas satur visu nepieciešamo informāciju par kravu	Iekšlietu ministrija (Department	T.: +61 2 62641111	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?countryid=AU&hscode=7401&doc=reg_ics.html

²⁰http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?countryid=AU&hscode=7401&doc=reg_ics.html 16.05.2018.

	Iesniedz elektroniski vai rakstiski importētājs vai pārstāvis Pilna formas aizpildīšana nepieciešama kravām, kuru vērtība pārsniedz 1000 AUD. Lai varētu iesniegt muitas importa deklarāciju, nepieciešams saņemt identifikācijas numuru dokumentu iesniedzējam. To var saņemt reģistrējoties Integrated Cargo System (ICS)	of Home Affairs)		ode=7310&countryid=AU
Rēķins / Commercial Invoice	Dokuments, kas satur informāciju par pirkumu Rēķinu ieteicams sagatavot angļu valodā. Citā valodā iesniegtiem rēķiniem var pieprasīt tulkojumu Iesniedzams oriģināls ar kopijām	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=invoice&hscod=7310&countryid=AU
Preču saraksts / Packing list	Dokuments, kas satur detaļas par precēm visā sūtījumā	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=plist&hscod=7310&countryid=AU

				code=7310&countryid=AU
Preču un iepakojuma deklarācija / Packing Declaration	Dokuments, kas satur informāciju par precēm un to iepakojumu Nepieciešams lai pārbaudītu sūtījuma atbilstību sanitārajām normām Var tikt pievienots klāt arī rēķinam vai preču sarakstam Sagatavot angļu valodā	Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments (Department of Agriculture and Water Resources)	T.: +61 8 82016185	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=pack_dec&hscode=7310&countryid=AU
Nepreferenciālais preču izcelsmes sertifikāts / Certificate of Non-Preferential Origin	Dokuments, kas apliecina preces nepreferenciālo izcelsmi	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cf_npo&hscode=7310&countryid=AU
Preču izcelsmes sertifikāts / Proof of Preferential Origin	Dokuments, kas apliecina preces preferenciālo izcelsmi	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=ppo&hscode=7310&countryid=AU

Gaisa pavadzīme / Air Waybill	Dokuments, kas satur info par starptautisku preču pārvadājumu pa gaisu	Eksportētājs / Exporter		http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=awb&hscode=7310&countryid=AU
Jūras pavadzīme / Bill of Lading	Dokuments, kas satur info par starptautisku preču pārvadājumu pa jūru	Eksportētājs / Exporter		http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=bl&hscode=7310&countryid=AU
Pārskats par kravas gaidāmo ierašanās laiku ar lidmašīnu / Impending Arrival Report for Aircraft and Air Cargo	Dokuments, kas informē par kravas ierašanos ar lidmašīnu ar reisu, kas ielido no citas valsts Parasti iesniedz pārvadātājs Iesniedzams angļu valodā elektroniski caur Integrated Cargo System (ICS) vai tranzīta gadījumā var iesniegt arī rakstiski Iesniedzams 10 dienas pirms vai 3 stundas līdz kravas ierašanās brīdim pirmajā Austrālijas ierašanās lidostā.	Integrated Cargo System (ICS)	https://www.homeaffairs.gov.au/business/cargo/inter	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=imp_air&hscode=7310&countryid=AU

Pārskats par kravas gaidāmo ierašanās laiku ar kuģi / Impending Arrival Report for Vessels and Sea Cargo	Dokuments, kas informē par kravas ierašanos ar kuģi Iesniedzams angļu valodā elektroniski caur Integrated Cargo System (ICS) vai tranzīta gadījumā var iesniegt arī rakstiski Iesniedzams 10 dienas pirms vai 96 stundas līdz kravas ierašanās brīdim pirmajā Austrālijas ierašanās ostā.	Integrated Cargo System (ICS)	https://www.homeaffairs.gov.au/business/carg/inte#	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=imp_sea&hscod=7310&countryid=AU
Iepriekšējs ziņojums par kuģa ierašanos / Pre-Arrival Report for Vessels	Dokuments, kas informē par kuģa ierašanos Austrālijā Sagatavo kuģa īpašnieks angļu valodā Iesniedzams elektroniski nosūtot e-pastu	Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments (Department of Agriculture and Water Resources)	T.: +61 8 82016185	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=arr_ves&hscod=7310&countryid=AU
Gaisa kravas pārskats / Air Cargo Report	Dokuments, kas satur informāciju par kravu, kas tiek transportēta ar gaisa transportu un ievesta Austrālijā	Integrated Cargo System (ICS)	https://www.homeaffairs.gov.au/business/carg/inte#	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=rep_air&hscod=7310&countryid=AU

	iesniedzams pēc iepriekšēja ziņojuma par kravas ierašanos ar gaisa transportu iesniedz pārvadātājs angļu valodā elektroniski caur Integrated Cargo System (ICS) iesniedzams vismaz 2 stundas pirms kravas ierašanās			
Jūras kravas pārskats / Sea Cargo Report	Dokuments, kas satur informāciju par kravu, kas tiek transportēta ar kuģi un ievesta Austrālijā iesniedzams pēc iepriekšēja ziņojuma par kravas ierašanos ar kuģi iesniedz pārvadātājs angļu valodā elektroniski caur Integrated Cargo System (ICS) iesniedzams vismaz 48 stundas pirms kravas ierašanās	Integrated Cargo System (ICS)	https://www.homeaffairs.gov.au/business/cargointernational	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?PublicItem?doc=rep_sea&hscod=7310&countryid=AU

Jūras kravas saraksts / Sea Cargo List Report	Dokuments, kas satur informāciju par to kādas kravas tiks izkrautas Austrālijas ostā Iesniedz un sagatavo pārvadātājs	Integrated Cargo System (ICS)	https://www.homeaffairs.gov.au/business/cargo/international	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?PublicItem?doc=rep_sea&hscod=7310&countryid=AU
Faktiskais ziņojums par kravas ierašanos ar gaisa transportu / Actual Arrival Report for Aircraft and Air Cargo	Dokuments, kas satur informāciju par faktisko kravu, kas tiek ievesta Austrālijā Iesniedz pārvadātājs angļu valodā elektroniski caur Integrated Cargo System (ICS) Iesniedzams vismaz 3 stundas pirms kravas ierašanās	Integrated Cargo System (ICS)	https://www.homeaffairs.gov.au/business/cargo/international	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?PublicItem?doc=arr_air&hscod=7310&countryid=AU
Faktiskais ziņojums par kravas ierašanos ar kuģi / Actual Arrival Report for Vessels and Sea Cargo	Dokuments, kas satur informāciju par faktisko kravu, kas tiek ievesta Austrālijā Iesniedz pārvadātājs angļu valodā elektroniski caur Integrated Cargo System (ICS)	Integrated Cargo System (ICS)	https://www.homeaffairs.gov.au/business/cargo/international	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?PublicItem?doc=arr_sea&hscod=7310&countryid=AU

	iesniedzams vismaz 24 stundas pirms kravas ierašanās			
--	--	--	--	--

Pārtikas nozare

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Pārtikas produktu importu Austrālijā regulē Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments un Austrālijas un Jaunzēlandes Pārtikas Standarts (FSANZ). FSANZ ir atbildīga par pārtikas standartu izveidi un uzraudzīšanu, bet Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments ir atbildīgs par pārtikas pārbaudēm un paraugu ņemšanu. Lai arī ar pārtikas standartiem var aizliegt pārdot konkrētus pārtikas produktus (piemēram, neapstrādātu dzeramo pienu), neapstrādātiem pārtikas produktiem, parasti, tiek pieprasīta papildus dokumentācija. Pēc pieprasījuma importētājiem jāuzrāda dokumenti, kuri ir apkopoti zemāk sadaļā pie iesniedzamajiem dokumentiem. Lai atvieglotu muitas procedūru, papildus var iesniegt HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) sertifikātu.

Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments var veikt pārbaudes pārtikas produktiem, kas var potenciāli apdraudēt cilvēku veselību, nosūtot tos uz laboratorijas analīzēm. Inspekcijas un analīzes parasti neveic produktiem, kuriem ir pievienoti atbilstoši pārtikas sertifikāts, kas izdoti kādā no šīm valstīm: Kanāda, Francija, Indija, Malaizija, Jaunzēlande vai Taizeme. Tomēr atkarībā no konkrētās valsts šādu sertifikātu atzīšana var attiekties tikai uz atsevišķiem pārtikas produktiem. Sīkāku informāciju var iegūt sazinoties ar Lauksaimniecības un ūdens resursu departamentu vai Austrālijas Jaunzēlandes pārtikas standartu (FSANZ).²¹

Atkarībā no importējamā pārtikas produkta veida var tikt piemērotas papildu prasības. Piemēram, brendijam, rumam un viskijam jābūt nogatavinātam koka tvertnē vismaz divus gadus pirms ievešanas Austrālijā.

Karantīnas nolūkos Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments var veikt riska novērtējumu. Ja eksportētājvalstī ir konstatētā slimību izplatība, tad Austrālija var noteikt īpašas

²¹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?doc=overview&hscod=4407&countryid=AU#h21>
30.05.2018.

prasības vai pilnīgi aizliegt preču importu no attiecīgās valsts. Piemēram, cūkgaļai un liellopa gaļai jāatbilst īpašām prasībām, savukārt, vistas gaļai jābūt no tādiem putniem, kas audzēti valstī, kurā nav putnu gripa.

Ja uz precēm attiecas sanitārie un fitosanitārie noteikumi, tad tiek piemēroti visaptveroši riska novērtēšanas pasākumi, lai noskaidrotu, vai prece ir importējama Austrālijā. Tas īpaši attiecas uz dzīvnieku vai augu sugām vai to produktiem, kas iepriekš nav tirgoti starp abām valstīm. Tādā gadījumā tiek noteikti standarti kā šo produktu var importēt.

Nepieciešamie sertifikāti

Dzīvnieku un dzīvnieku produktu eksportētājiem nepieciešams saņemt importa atļauju no Biodrošības importa nosacījumu datu bāzes (BICON). Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments var pieprasīt veterinārās veselības sertifikātu, kas apliecina, ka produkts nav inficēts un nesatur infekciju pārnēsājošas slimības. Tāpat Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments ir 3 dienas pirms produkta ieviešanas Austrālijā iepriekš jābrīdina, ja tiek ievestas dzīvas dekoratīvās zivis.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Papildus vispārīgi iesniedzamajiem dokumentiem, kas ir apkopoti vispārīgās informācijas sadaļā pie iesniedzamajiem dokumenti. Atsevišķu preču eksportētājiem var tikt prasīt iesniegt sekojošos dokumentus:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Atļauja eksportēt precī, kas pakļauta karantīnas prasībām / Permit to Import Goods Subject to Quarantine	Dokumentu, kas apliecina produkta atbilstību attiecīgajām karantīnas prasībām Aizpildāms elektroniski angļu valodā Apstrādes laiks 20 darba dienas, bet	Biodrošības importa nosacījumu datu bāze (BICON) (Department of Agriculture and Water Resources)	T.:+61 2 62723933	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=p_i_quar&hscode=4407&countryid=AU

	oficiāli var prasīt līdz 6 mēnešiem Atļaujas izmaksas 120 AUD, papildus maksa var tikt piemērot, kas ir atkarīga no produkta Derīga vienreizējai ievēšanai teritorijā			
Vecuma noteikšanas sertifikāts brendijam, viskijam un rumam / Age Certificate for Brandy, Whisky and Rum	Sertifikāts, kas apliecina, ka brendijs, viskijs un rums ir noturēti vismaz 2 gadus koka tvertnē Sertifikātu sagatavo sertificēta laboratorija angļu valodā Var tikt iesniegta elektroniski vai papīra formā	Iekšlietu departaments (Department of Home Affairs)	T.: +61 2 62641111	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_alc&hscode=2208&countryid=AU
Atļauja importēt savvaļas un savvaļas dzīvnieku produktus/ Import Permit for Wildlife and Wildlife Products).	Dokuments, kas apliecina produkta atbilstību savvaļas un savvaļas dzīvnieku produktu eksportēšanas prasībām uz Austrāliju	Vides, Enerģijas un Savvaļas dzīves Departaments, Tirdzniecības nodaļa (Department of the Environment)	T.:+61 2 62741900	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=p_i_wl&hscode=6204&countryid=AU

	Aizpildāms elektroniski angļu valodā Dokumentu apstrādes laiks aptuveni 40 darba dienas Viens atļaujas izmaksas ir 56 AUD, vairāku 156 AUD, bet izmaksas var atšķirties Derīguma termiņš 3 gadi non-CITES sugām, 6 mēneši CITES sugām	and Energy, Wildlife, Trade Regulation Section)		
Ārvalstu pārtikas produktu ražotāju atļauja / Authorisation of Foreign Foodstuffs Manufacturers	Dokuments, kas apliecina, ka pārtikas produktu ražotājs atbilsts un ievēro HACCP vadlīnijas Iesniedzams oriģināls Var tik sagatavots jebkurā valodā, bet var tikt pieprasīts tulkojums angļu valodā	1.Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments (Department of Agriculture and Water Resources) 2. Austrālijas Jaunzēlandes pārtikas standarts (Food Standards Australia New Zealand (FSANZ))	1. T.: +61 2 62723933 2. T.:+61 2 62712222	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=a_fm_foo&hscode=1604&countryid=AU
Dzīvnieku produktu veterinārais	Dokuments, kas apliecina, ka attiecīgie	Lauksaimniecības un ūdens resursu	T.: +61 2 62723933	http://madb.europa.eu/madb/view

veselības sertifikāts / Veterinary Health Certificate for Animal Products	dzīvnieku izcelsmes produkti ir pārbaudīti pēc noteiktajām vadlīnijām Iesniedzams oriģināls angļu valodā	departaments (Department of Agriculture and Water Resources) ir		<u>PageIFPubli.htm?doc=cf_anp&hscode=1604&countryid=AU</u>
Ražotāja deklarācija / Declaration of the Manufacturer	Dokuments, kurā ražotājs apliecina produkta atbilstību visām nepieciešamajām prasībām Iesniedzams angļu valodā uz uzņēmuma veidlapas	Eksportētājs / Exporter		<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=dec_man&hscode=4407&countryid=AU</u>

Tekstils

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Tekstilizstrādājumiem, piemēram, apģērbam, apaviem, mēbelēm, ādām, kažokādām, mājsaimniecības tekstilizstrādājuma precēm Austrālijā ir obligāti marķēšanas standarti. Tie paredz, ka attiecīgajām precēm jāpievieno lietošanas un kopšanas norādes. Tradicionālais lietošanas un kopšanas simbolu lietojums tiek uzskatīts par nepietiekamu. Tāpēc, lai noskaidrotu jūsu precei atbilstošo informāciju, to var izdarīt sazinoties ar Austrālijas Konkurences un patērētāju komisiju (ACCC) sk. vispārīgo sadaļu par atbildīgajām iestādēm, kur pieejama kontaktinformācija).²²

Tekstilizstrādājumiem, apģērbiem un apaviem nepieciešams norādīt arī preces izcelsmes valsti, saskaņā ar Tirdzniecības Regulu 2016 (Commerce (Trade Descriptions) Regulation 2016).²³

Nepieciešamie sertifikāti

Atsevišķiem apģērbu artikuliem var būt nepieciešams dokuments, kas apliecina produkta atbilstību savvaļas un savvaļas dzīvnieku produktu eksportēšanas prasībām uz Austrāliju (Import Permit for Wildlife and Wildlife Products).

Konkrētam preču kodam, iespējamais, papildus dokumentus un sertifikātus var noskaidrot madb.europa.eu ierakstot atbilstošo preču kodu sadaļā “product code”, un sadaļā “country” Austrālija.

²²<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=6302&countryid=AU#kap60> 29.05.2018.

²³<https://www.legislation.gov.au/Details/F2016L01907> 29.05.2018.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Papildus vispārīgi iesniedzamajiem dokumentiem, kas ir apkopoti vispārīgās informācijas sadaļā pie iesniedzamajiem dokumenti. Atsevišķu preču eksportētājiem var tikt prasīt iesniegt sekojošos dokumentus:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Atļauja importēt savvaļas un savvaļas dzīvnieku produktus/ Import Permit for Wildlife and Wildlife Products).	Dokuments, kas apliecina produkta atbilstību savvaļas un savvaļas dzīvnieku produktu eksportēšanas prasībām uz Austrāliju Aizpildāms elektroniski angļu valodā Dokumentu apstrādes laiks aptuveni 40 darba dienas Viens atļaujas izmaksas ir 56 AUD, vairāku 156 AUD, bet izmaksas var atšķirties Derīguma termiņš 3 gadi non-CITES sugām, 6 mēneši CITES sugām	Vides, Enerģijas un Savvaļas dzīves Departaments, Tirdzniecības nodaļa (Department of the Environment and Energy, Wildlife, Trade Regulation Section)	T.:+61 2 62741900	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=piwl&hscode=6204&countryid=AU

Kokapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Kokapstrādes nozares produktiem ir nepieciešams veikt pārbaudes un iegūt atļaujas, kas saistītas ar dažādām sanitārajām prasībām. Uzņēmumam ir nepieciešams iegūt atļauju eksportēt preci, kas pakļauta karantīnas prasībām (Permit to Import Goods Subject to Quarantine). Šis ir dokuments, kas apliecina produkta atbilstību attiecīgajām karantīnas prasībām, un ļauj faktiski ievest produktu teritorijā. Dokumentu aizpilda elektroniski tiešsaistē - <https://bicon.agriculture.gov.au/BiconWeb4.0>.²⁴ Ņemiet vērā, ka pirms dokumenta aizpildīšanas, uzņēmumam ir jāreģistrējas BICON sistēmā - <https://bicon.agriculture.gov.au/BiconWeb4.0/>.²⁵

Nepieciešamie sertifikāti

Atsevišķiem kokapstrādes nozares produktiem var būt nepieciešams dokuments, kas apliecina produkta atbilstību savvaļas un savvaļas dzīvnieku produktu eksportēšanas prasībām uz Austrāliju (Import Permit for Wildlife and Wildlife Products)

Papildus var pieprasīt arī sertifikātu, kas apliecina ka fumigācija ir veikta atbilstoši Austrālijā noteiktajām karantīnas prasībām. Kopumā Austrālijā tiek pieņemti sertifikāti, kas izsniegti valstī no kuras prece tiek eksportēta, ja šis sertifikāts atbilst prasībām. ES ir aizliegusi fumigāciju ar metil bromīdu (methyl bromide), tāpēc Austrālijas iestādes nepieņem sertifikātus, kas izsniegti veicot fumigāciju ar metil bromīdu. Šādiem produktiem, pirms ieviešanas Austrālijas teritorijā, tiks veikta atkārtota fumigācija.²⁶

²⁴http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=p_i_quar&hscode=4407&countryid=AU 30.05.2018.

²⁵<https://bicon.agriculture.gov.au/BiconWeb4.0/> 30.05.2018.

²⁶http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_fum&hscode=4407&countryid=AU

Fitosanitārais sertifikāts ir dokuments, kas apliecina, ka attiecīgajam produktam ir veikta pārbaude atbilstoši noteiktajām procedūrām. Apstiprinot, ka tie ir brīvi no kaitēkļiem un atbilst noteiktajām fitosanitārajām normām. Sertifikātu parasti izsniedz valstī, no kuras tiek eksportēts attiecīgais produkts. Sertifikāta formālās prasības ir standartizētas visā pasaulē, un tam ir jāatbilst Starptautiskās augu aizsardzības konvencijas (International Plant Protection Convention (IPPC)) prasībām.

Ja produkts paredzēts re-eksportam, tad ir nepieciešams iegūt atsevišķu fitosanitāro sertifikātu, kas ir paredzēts tieši re-eksportam. Vairāk informāciju var iegūt Lauksaimniecības un ūdens resursu departamentā, Austrālijas Augu aizsardzības birojā.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Atļauju eksportēt preci, kas pakļauta karantīnas prasībām / Permit to Import Goods Subject to Quarantine	Dokumentu, kas apliecina produkta atbilstību attiecīgajām karantīnas prasībām Aizpildāms elektroniski angļu valodā Apstrādes laiks 20 darba dienas, bet oficiāli var prasīt līdz 6 mēnešiem Atļaujas izmaksas 120 AUD, papildus maksa var tikt piemērot, kas ir atkarīga no produkta Derīga vienreizējai ievešanai teritorijā	Biodrošības importa nosacījumu datu bāze (BICON) (Department of Agriculture and Water Resources)	T.:+61 2 6272393 3	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=permittoimport&hscode=4407&countryid=AU
Atļauja importēt savvaļas un savvaļas dzīvnieku produktus/ Import Permit for Wildlife and Wildlife Products).	Dokuments, kas apliecina produkta atbilstību savvaļas un savvaļas dzīvnieku produktu eksportēšanas prasībām uz Austrāliju	Vides, Enerģijas un Savvaļas dzīves Departaments, Tirdzniecības nodaļa (Department	T.:+61 2 6274190 0	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=permittoimportwildlife&hscode=6204&countryid=AU

	Aizpildāms elektroniski angļu valodā Dokumentu apstrādes laiks aptuveni 40 darba dienas Viens atļaujas izmaksas ir 56 AUD, vairāku 156 AUD, bet izmaksas var atšķirties Derīguma termiņš 3 gadi non-CITES sugām, 6 mēneši CITES sugām	of the Environment and Energy, Wildlife, Trade Regulation Section)		
Fumigācijas sertifikāts / Certificate of Fumigation	Sertifikātu, kas apliecina ka fumigācija ir veikta atbilstoši Austrālijā noteiktajām karantīnas prasībām Sertifikāts ir jāsagatavo angļu valodā	Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments (Department of Agriculture and Water Resources)	T.:+61 2 62723933	http://madb.europa.eu/madb/viewPageI FPu bli.htm?doc=cf_fum&hscod e=4407&country id=AU
Fitosanitārais sertifikāts / Phytosanitary Certificate	Dokuments, kas apliecina, ka attiecīgajam produktam ir veikta pārbaude atbilstoši noteiktajām procedūrām	Lauksaimniecības un ūdens resursu departaments, Austrālijas Augu aizsardzības	T.: +61 2 62723933	http://madb.europa.eu/madb/viewPageI FPu bli.htm?doc=cf_phyt&hscod e=4407&country id=AU

		birojs (Department of Agriculture and Water Resources, Australian Chief Plant Protection Office)		
Ražotāja deklarācija / Declaration of the Manufacturer	Dokuments, kurā ražotājs apliecina produkta atbilstību visām nepieciešamajām prasībām Iesniedzams angļu valodā uz uzņēmuma veidlapas	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIForPublication.htm?doc=dec_man&hscode=4407&countryid=AU

Mašīnbūve un metālapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Austrālijai ir savi nacionālie standarti vairākiem produktiem. Attiecībā uz patēriņa preču standartiem atbildīgā iestāde Austrālijā ir Austrālijas Konkurences un patērētāju komisija (ACCC). Lai gan lielākā daļa standartu ir brīvprātīgi, īpašiem produktu veidiem ir jāatbilst obligātajiem standartiem.

Atsevišķām elektroniskām iekārtām ir obligātas standarta atbilstības un marķēšanas prasības, kuras pārrauga Austrālijas sakaru un mediju iestāde (Australian Communications and Media Authority (ACMA)). Importētājiem jāapliecina, ka tie atbilst visām prasībām, reģistrējoties kā atbildīgam elektroiekārtu piegādātājam elektroiekārtu drošības sistēmā (Electrical Equipment Safety System (EESS)).

Lauksaimniecības un citām iekārtām, atmuitošanas brīdī ir jābūt dezinficētām un jāatbilst Austrālijas karantīnas prasībām.

Atbilstību Austrālijas standartiem var pierādīt ar atbilstošu sertifikātu, ko izdevusi kompetentā iestāde eksportētājvalstī. Produktiem, kuriem ir izsniegts šāds dokuments, var tikt piešķirta piekļuve Austrālijas tirgum bez papildu pārbaudēm un atbilstības novērtēšanas.

Saskaņā ar Austrālijas tiesību aktiem ir ieviestas marķēšanas prasības attiecībā uz noteiktām elektroniskām precēm. Uz attiecīgajām ierīcēm ir nepieciešams norādīt etiķetes, kas apliecina to atbilstību obligātajiem standartiem. To veic, izmantojot normatīvās atbilstības marķējumu (Regulatory Compliance Mark (RCM)). Austrālijas ražotājiem vai importētājiem, kuri plāno izmantot savām precēm RCM zīmi, lai to izdarītu ir jāreģistrējas Elektroiekārtu drošības sistēmā (Electrical Equipment Safety System (EESS)).

Plašāku informāciju par preču atbilstību obligātajiem standartiem, un spēkā esošajiem savstarpējās atzīšanas nolīgumiem starp Austrāliju un ES, lūdzu, skatiet sadaļā par standartiem.

Nepieciešamie sertifikāti

Konkrētam preču kodam, iespējamos, papildus dokumentus un sertifikātus var noskaidrot madb.europa.eu ierakstot atbilstošo preču kodu sadaļā "product code", un sadaļā "country" Austrālija.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Papildus vispārīgi iesniedzamajiem dokumentiem, kas ir apkopoti vispārīgās informācijas sadaļā pie iesniedzamajiem dokumenti. Atsevišķu preču eksportētājiem var tikt prasīt iesniegt sekojošus dokumentus:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Atbildīgs elektroiekārtu piegādātājs / Registration as a Responsible Supplier of Electrical Equipment	Dokuments, kas apliecina, ka uzņēmums ir reģistrēts EESS, kā atbildīgs piegādātājs un ir tiesīgs lietot RCM zīmi Reģistrācija notiek elektroniski angļu valodā Ikgadējā maksa ir 200 AUD Reģistrācijai nav derīguma termiņa, tā tiek atjaunota iemaksājot ikgadējo maksu	Elektrisko iekārtu drošības sistēmas administrācija (Electrical Equipment Safety System (EESS) Administration, Electrical Safety Office, Office of Industrial Relations)	T.: +61 7 38747766	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=rg_s_ee&hscode=8517&countryid=AU

BALTKRIEVIJA

Kopsavilkums

Eiropas Savienība (ES) ir Baltkrievijas otrais galvenais tirdzniecības partneris ar gandrīz vienu trešdaļu valsts kopējās tirdzniecības. ES un Baltkrievijas divpusējā preču tirdzniecība pēdējos gados ir nepārtraukti pieaugusi. Baltkrievijas eksportā uz ES dominē minerāleļļas. Citas produktu kategorijas, piemēram, ķīmiskās vielas, lauksaimniecības produkti, mašīnas un tekstilizstrādājumi, veido daudz mazāku daļu. ES uz Baltkrieviju eksportē galvenokārt mašīnas, transporta iekārtas un ķīmiskās vielas.²⁷

2017.gadā Latvijas kopējais preču un pakalpojumu eksports uz Baltkrieviju bija 185,1 milj. EURO, kas veido 1,1% no Latvijas kopējā eksporta. 21% eksporta veidoja mašīnas, mehānismi un elektriskās iekārtas, 17%- ķīmiskās rūpniecības produkcija, 16%- pārtikas rūpniecības produkti, 14%- optiskās ierīces un aparāti, 10%- tekstilizstrādājumi.²⁸

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija par juridisko pamatu tirdzniecības veikšanai ar Baltkrieviju, atbildīgās institūcijas Baltkrievijā par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievedmuitām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs; pārtikas nozare, tekstils, kokapstrāde, metālapstrāde un mašīnbūve.

Attiecīgajā noteikumu apkopojumā esam izveidojuši atsevišķus informācijas sakopojumus, un tie būtu šādi:

- Noteikumu apkopojumā ir pieejami kontakti uzraugošajām institūcijām dalot gan pa sektoriem, gan vispārēji. Informācija ir pieejama šeit;
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus. Informācija pieejama šeit.

²⁷<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/belarus/> 31.05.2018.

²⁸http://eksports.liaa.gov.lv/files/liaa_export/attachments/2018.03_lv_baltkrievija_ekon_sad.pdf Preču eksports uz Baltkrieviju, 15.06.2018.

- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus pārtikas nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus tekstila nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus kokapstrādes nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs. Informācija pieejama [šeit](#).

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm, kā arī prasības atsevišķās produktu grupās var atšķirties. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas:

- madb.europa.eu – saite kurā ir iespējams noskaidrot informāciju par ievadmitu, tarifiem, preču izcelsmes noteikumiem, utt.
- <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> - produktu kodu ir iespējams noskaidrot šajā saitē ievadot ailē produkta nosaukumu;

Summary

The EU is Belarus' second main trade partner with almost a one third share in the country's overall trade. The EU-Belarus bilateral trade in goods has been growing steadily over the past years. Belarus' exports to the EU are dominated by mineral fuels. Other product categories - such as chemicals, agricultural products, machinery and textiles - all form a much lower share. The EU exports mainly machinery, transport equipment and chemicals to Belarus.

In 2017 Latvia's volume of goods and services exported to Belarus totaled 185,1 million EURO. That is equivalent of 1,1% of Latvia's total export. Respectively, 21% of combined exports are made of machinery, electric devices, 17% are made of chemical products, 16% - food industry products, 14% - optical devices, 10% - textiles.

This summary summarizes the legal basis for trade with the Belarus, you will find info on the Belarus authorities responsible for international trade, import duties, tariffs, fees, quality standards and certification in a number of sectors; food industry, textiles, woodworking, metalworking and machinery.

We have created separate sets of information in the relevant set of rules, and these would be:

- A set of general information and contacts for related institutes you can find [here](#);
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the food sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the textile sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including examples in the wood processing industry. Information available [here](#).
- A summary of documents, deadlines and payments submitted, including samples in the metalworking and mechanical engineering sectors. Information available [here](#).

In general, given the changing activity in international trade and global economy and politics, entrepreneurs need to follow up to the latest activities, as well as requirements for individual product groups may vary. Therefore, this summary shows a number of places for obtaining information:

- madb.europa.eu - a link where it's possible to find out information on import duties, tariffs, rules of origin, etc.
- <http://www.customs.gov.by/en> - this link can be used to verify that the assigned code is the same as Belarus code, as it may sometimes differ from the last digits of the product.

Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai

Atbildot uz Baltkrievijas neuzticību demokrātijai un politiskajām un pilsoniskajām tiesībām, ES vēl nav ratificējusi ar Baltkrieviju noslēgto divpusējo partnerattiecību un sadarbības nolīgumu 1995. gadā. Tāpēc uz divpusējām tirdzniecības un ekonomiskajām attiecībām attiecas tirdzniecības un sadarbības nolīgums, ko 1989. gadā noslēdza Eiropas Kopiena ar Padomju Savienību un kuru vēlāk apstiprināja Baltkrievija. 1993. gadā Baltkrievija pieteica dalību PTO tomēr pievienošanās process turpinās.²⁹

Baltkrievija ir šādu līgumu dalībniece un ir parakstījusi turpmāk minētos nolīgumus:

- Neatkarīgo Valstu Sadraudzība (NVS)
- Konvencija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem ar TIR karnetēm (TIR konvencija)
- Muitas konvencija par pagaidu ieviešanas dokumentiem (ATA karnetēm)
- Eirāzijas Ekonomikas savienība (EES)
- Starptautiskā preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas konvencija (HS konvencija)
- Starptautiskā konvencija par muitas procedūru vienkāršošanu un saskaņošanu (pārskatīta Kioto konvencija)
- Pasaules Muitas organizācija (PMO)
- Pasaules tirdzniecības organizācija (PTO) - novērotāja statuss³⁰

²⁹<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/belarus/> 31.05.2018.

³⁰<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=BY#h6> International Agreements 31.05.2018.

Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas

Baltkrievijas Tirdzniecības ministrija (Ministry of antimonopoly regulation and trade (MART))

Informācija par ministriju un tās aktivitātēm, likumdošanas aspektiem tirdzniecībā, sabiedriskā ēdināšanā un citur / Information about the ministry and its activities, legislative aspects in trade, catering and other

MI: www.mintorg.gov.by

Valsts Muitas komiteja (Gosudarstvenniy tamoženniy komitet) (State Customs Committee)

dažādi ar muitu saistīti jautājumi / related questions to customs

T: +375 17 2189000

A: ulitsa Mogilevskaya 45/1, BY-220007 Minsk

E: gtk@customs.gov.by

MI: <http://www.customs.gov.by/en>

Veselības aprūpes ekspertīzes un pārbaudes centrs (Tsentr ekspertiz i ispytaniy v zdravookhraneni) (Center for Examinations and Tests in Health Service) ar medicīnas zāļu un iekārtu saistīti jautājumi / provision of safety, efficiency and quality of medicinal products, pharmaceutical substances, medical devices and medical equipment

T: +375 17 2995510, 2995514, 2995356

A: pereulok Tovariščeskiy 2a, BY-220037 Minsk

E: info@rceth.by

MI: <http://www.rceth.by/en>

Lauksaimniecības un pārtikas ministrijas Veterinārās un pārtikas kontroles departaments

(Departament veterinarnogo i prodovol'stvennogo nadzora Ministerstva sel'skogo hozyaystva i prodovol'stviya) atbildīgs par dzīvo dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu veterināro kontroli Baltkrievijā / responsible for the veterinary control of live animals and animal products in Belarus.

T: +375 17 3271887, 3272778

A: ulitsa Kirova 15, BY-220030 Minsk

Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komiteja (Gosudarstvenniy komitet po standartizatsii Respubliki Belarus' (Gosstandart)) (State Committee for Standardisation of the Republic of Belarus) ir varas iestāde tehniskajam regulējumam, standartizācijai, metroloģijai un atbilstības novērtēšanai, energoefektivitātei, kontrolei un uzraudzībai būvniecībā, degvielas, elektrības un siltumenerģijas racionālas izmantošanas uzraudzībai / is the authority for technical regulation, standardization, metrology and conformity assessment, energy efficiency, control and supervision in construction, monitoring of the fuel, electricity and heat rational use

T: +375 17 2335213

A: Starovilenskiy trakt 93, BY-220053 Minsk

E: belst@gosstandart.gov.by

MI: <http://gosstandart.gov.by>

Valsts higiēnas, epidemioloģijas un sabiedrības veselības centrs (Respublikanskiy Centr Gigieny, Epidemiologii i Obshchestvennogo Zdorov'ya) (Republican Centre for Hygiene, Epidemiology and Public Health) sanitārās un higiēnas pārbaudes, kā arī atbilstība Baltkrievijas standartiem / can do a sanitary-hygienic examination to goods and also certificate that the imported products correspond to the Belarusian hygienic standards

T: +375 17 3987443

A: ulitsa Kazintsa 50, BY-220099 Minsk

levedmuitas tarifu nosacījumi, nodevas u.c. veicamie maksājumi un to piemērošanas kārtība un organizācijas, kurām jāiesniedz pieteikumi, sertifikāti, nozaru produkcijas ieviešanas atļaujas saņemšanai mērķa tirgos, kontaktinformācija

levedmuitu, informāciju par piemērotajiem tarifiem, tirdzniecības barjerām un preču izcelsmes noteikumiem var noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā *Market Access Database* – madb.europa.eu³¹, izvēloties Baltkrievijas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.

Prasības, kuras nepieciešams izpildīt, lai pretendētu uz nozaru produkcijas ieviešanu mērķa tirgos un varētu realizēt tirdzniecības ķēdēs vai attiecīgi, iekļaušanos globālās piegāžu ķēdē

Lai attiecīgā uzņēmuma produkcija varētu tikt realizēta tirdzniecības ķēdēs, uzņēmumam ir jānoskaidro nepieciešamās prasības produkcijas realizēšanai ķēdē. Prasību skaits var atšķirties dažādām tirdzniecības ķēdēm, tomēr tās var iedalīt atsevišķās grupās:

- Produkta atbilstība tirdzniecības ķēdes noteiktajiem standartiem
- Produkta apjoma nodrošināšana
- Papildus iegūstamie sertifikāti
- Produkta iepakojums
- Produkta marķējums
- Citas konkrētās tirdzniecības ķēdes prasības

Iegūstot informāciju par katru no augstāk minētajiem punktiem, uzņēmums varēs izvērtēt savas iespējas realizēt produkciju tirdzniecības ķēdēs.

³¹http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi 03.04.2018.

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Lai veiktu plaša produktu klāstu muitošānu, importētājam ir jāpierāda, ka šīs preces atbilst spēkā esošajām normām un standartiem. Pašlaik Baltkrievijā ir spēkā divas standartizācijas sistēmas: pirmā ir derīga Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EAA) dalībvalstīs, bet otrā – attiecas tikai uz Baltkrievijas teritoriju. Valsts līmenī preču atbilstību, kuru regulē Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komiteja, pierāda vai nu ar atbilstības sertifikātu vai atbilstības deklarāciju, t.i., pašdeklarāciju. Valsts komiteja kontrolē valsts standartizācijas sistēmu un sertifikātus, kas attiecas uz valsts standartiem. Jāatzīmē, ka tehniskās prasības, ko nosaka Starpvalstu padome standartizācijas, metroloģijas un sertifikācijas jomā Neatkarīgo Valstu Sadraudzībai (NVS), brīvprātīgi attiecas uz EES teritoriju.

Baltkrievijas iestāde, kas ir atbildīga gan par atbilstības apstiprināšanu gan Baltkrievijā, gan EES, ir Valsts standartizācijas komiteja, ko dēvē arī par *Gosstandart*.³²

Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība

Tarifu kodi atbilst pašreizējam Baltkrievijas muitas tarifam, pamatojoties uz Eirāzijas ekonomikas savienības (EES) kopējā muitas tarifa nomenklatūru, kas savukārt balstās uz Harmonizēto sistēmu (HS) 2017. Pamatojoties uz HS konvenciju, Baltkrievija piemēro HS.

Baltkrievijas muitas tarifu numuru saistošu apstiprinājumu var pieprasīt Minskas Centrālajā muitas iestādē (T: +375 17 2189310). Tomēr Eirāzijas Ekonomikas komisijai (EEK) ir atļauts atsaukt vai mainīt tarifu kodu, ko valsts muitas dienesti ir noteikuši saistošajā tarifu informācijā (BTI), lai nodrošinātu tarifu klasifikācijas viendabīgumu.³³

³²<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=2106&countryid=BY#h32>

³³<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=BY#h4> Note, 01.07.2018.

iesniedzamie dokumenti, kā arī kāda veida konsultācijas atbildīgās institūcija var sniegt

Jebkurš importa dokuments jā sagatavo vienā no Baltkrievijas Republikas oficiālajām valodām, t.i., krievu vai baltkrievu valodā. Jautājumos, kas noteikti starptautiskos nolīgumos vai muitas noteikumos, dokumentus var sagatavot arī citās valodās. Šādos gadījumos var būt nepieciešams tulkojums krievu vai baltkrievu valodā.³⁴

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Muitas importa deklarācija / Customs Import Declaration / Deklaratsiya na tovary	Oficiālā veidlapa preču muietošanai. Dokuments jā iesniedz un nodevas jā nomaksā 60 dienu laikā, ja importētājs pieteicis pagaidu uzglabāšanu noliktavā. Muitas importa deklarācija jā iesniedz trīs stundu laikā pēc preču ieviešanas. Ieraksts tiks apstrādāts vienas dienas laikā.	Valsts Muitas komiteja (Gosudarstvenniy tamoženniy komitet) (State Customs Committee)	T: +375 17 2189000 A: ulitsa Mogilevskaya 45/1, BY-220007 Minsk	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cid&hscod=&countryid=BY
Detalizēts paziņojums par piegādi / Advanced	Dokuments, kas iestādēm paziņo par jebkuru transporta līdzekļu ierašanos un iepriekš	Valsts Muitas komiteja (Gosudarstvenniy tamoženniy	T: +375 17 2189000 A: ulitsa Mogilevsk	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=not_arr&hsc

³⁴http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi Requirements for Import Formalities, 15.06.2018.

Notification of Arrival / Predvaritel'naya informatsiya o tovarakh i transportnykh sredstvakh	aparaksta tā vispārējās īpašības. Jāiesniedz ne vēlāk kā divas stundas pirms transportlīdzekļa vai avio transporta ierašanās iebraukšanas punktā.	komitet) (State Customs Committee)	aya 45/1, BY-220007 Minsk	<u>ode=&countryid=BY</u>
Manifests / Manifest / Gruzovoy ili frakhtovyy manifest/Deklara tsiya ili manifest sudovogo gruza	Dokuments, kas paziņo iestādēm par kuģa vai gaisa kravas ierašanos un kurā apkopotas tajā iekrautās preces. Tas ir obligāts un nav atkarīgs no konkrētā ierašanās mērķa. Šis dokuments ir arī muitas importa deklarācijas priekšnoteikums. Elektroniski jāiesniedz muitas dienestiem, izmantojot Valsts automatizēto elektroniskās deklarācijas sistēmu (NASED) 24 stundu laikā pēc kravas ierašanās.	Valsts Muitas komiteja (Gosudarstvenniy таможенный комитет) (State Customs Committee)	T: +375 17 2189000 A: ulitsa Mogilevskaya 45/1, BY-220007 Minsk	<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=mfest&hscode=&countryid=BY</u>
Muitojamās vērtības deklarācija / Declaration of	Dokuments, kurā ir visa informācija sūtījuma apliekamās vērtības novērtēšanai. Elektroniski	Valsts Muitas komiteja (Gosudarstvenniy таможенный	T: +375 17 2189000 A: ulitsa Mogilevsk	<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=decval&hsc</u>

Dutiable Value / Deklaraciya tamožennoy stoimosti	jāiesniedz muitas dienestiem, izmantojot Valsts automatizēto elektroniskās deklarācijas sistēmu (NASED)	komitet) (State Customs Committee)	aya 45/1, BY-220007 Minsk	<u>de=&countryid=B</u> <u>Y</u>
Komerčiālais rēķins / Commercial Invoice / Sčēt-faktura	Dokuments, kurā ir detalizēta informācija par darījumu. Elektroniski jāiesniedz muitas dienestiem, izmantojot Valsts automatizēto elektroniskās deklarācijas sistēmu (NASED). Ir jāiegādājas sistēmas programmatūra un jāreģistrējas kā Nacionālās automatizētās elektroniskās deklarācijas sistēmas lietotājam.			<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=invoice&hscode=&countryid=B</u> <u>Y</u>
Iepakojuma saraksts / Packing List / Upakovocnyj list	Dokuments, kurā norādīta informācija par sūtījumu un uz kuru balstās preču muietošana. Elektroniski jāiesniedz muitas dienestiem, izmantojot Valsts automatizēto elektroniskās deklarācijas sistēmu (NASED).			<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=plist&hscode=&countryid=BY</u>

Nepreferenciālas izcelsmes sertifikāts / Certificate of Non-Preferential Origin / Sertifikat proishozhdeniya tovara	Dokuments, kas apliecina ievedamo preču nepreferenciālo izcelsmi. Elektroniski jāiesniedz muitas dienestiem, izmantojot Valsts automatizēto elektroniskās deklarācijas sistēmu (NASED).			http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?countryid=BY&hscode=&doc=cf_o_e_u.html
Preferenciālas izcelsmes pierādījums / Proof of Preferential Origin	Dokuments, kas apliecina ievedamo preču preferenciālo izcelsmi.			http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=ppo&hscode=&countryid=BY
Pro formas rēķins/ Pro Forma Invoice / Sčēt-proforma	Dokuments, kurā ir detalizēta informācija par darījumu, kas veikts pirms pareiza rēķina izrakstīšanas un papildus komerciālajam rēķinam. Elektroniski jāiesniedz muitas dienestiem, izmantojot Valsts automatizēto elektroniskās deklarācijas sistēmu (NASED).			http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=pro_inv&hscode=&countryid=BY
Gaisa pavadzīme / Air Waybill /	Dokuments, kurā ietverti dati par starptautiskajiem			http://madb.europa.eu/madb/view

Aviagruzovaja nakladnaja	preču pārvadājumiem pa gaisu un pierāda pārvadājuma līgumu starp nosūtītāju un pārvadātāja uzņēmumu. Elektroniski jāiesniedz muitas dienestiem, izmantojot Valsts automatizēto elektroniskās deklarācijas sistēmu (NASED).			PageIFPubli.htm? doc=awb&hscod= =&countryid=BY
Kravas rēķins / Bill of Lading / Konosament	Dokuments, kurā sniegta informācija par starptautiskajiem kravu pārvadājumiem pa jūru. Tas kalpo kā pierādījums tam, ka pārvadātājs ir saņēmis preces. Elektroniski jāiesniedz muitas dienestiem, izmantojot Valsts automatizēto elektroniskās deklarācijas sistēmu (NASED).			http://madb.eu pa.eu/madb/view PageIFPubli.htm? doc=bl&hscod=& countryid=BY
Dzelzceļa pavadzīme atbilstoši gan COTIF, gan SMGS nolīgumiem / Rail Waybill	Dokuments, kurā sniegta informācija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem pa dzeltceļu. Elektroniski jāiesniedz muitas			http://madb.eu pa.eu/madb/view PageIFPubli.htm? doc=cim_smgs&h scod=&countryid =BY

Conforming to both COTIF and SMGS Agreements / Železnodorožnaja nakladnaja	dienestiem, izmantojot Valsts automatizēto elektroniskās deklarācijas sistēmu (NASED). Tiek izsniegts sešās kopijās.			
Pavadzīme / Waybill / Meždunarodnaja tovarno-transportnaja nakladnaja "CMR"	Dokuments, kurā sniegta informācija par preču starptautisko pārvadāšanu pa autoceļiem. Elektroniski jāiesniedz muitas dienestiem, izmantojot Valsts automatizēto elektroniskās deklarācijas sistēmu (NASED). Tiek izsniegts četrās kopijās.			http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cmr&hscod=&countryid=BY
Darījuma reģistrācija / Deal Registration / Registratsiya sdelki	Dokuments, kas apliecina, ka līgums, kura vērtība pārsniedz 3000 euro, ir reģistrēts importētāja bankā. Darījumu reģistrācija ir valūtas kontroles instruments Baltkrievijā. Nepieciešams veikt muietošanu, ja preču vērtība pārsniedz 3000 euro. Informācijas apstrādes laiks ir viena diena, bez maksas.	Baltkrievijas Republikas Nacionālā banka (Natsional'niy bank Respubliki Belarus') (National Bank of the Republic of Belarus)	T: +375 17 3060002 A: Prospekt Nezavisimosti 20, BY-220008	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=reg_d&hscod=&countryid=BY

Uzņēmuma reģistrācijas apliecība / Business Registration Certificate / Svidetelstvo o gosudarstvennoy registratsii kommerčeskoy organizatsii	Dokuments, kas apliecina, ka uzņēmums, kas plāno veikt uzņēmējdarbību Baltkrievijā, ir reģistrēts vienotajā valsts reģistrā. Informācijas apstrādes laiks ir viena diena un maksa- 5 aprēķināšanas vienības.	Reģistrācija jāiesniedz uzņēmuma pārstāvim atkarībā no uzņēmuma veida: <u>Institūciju saraksts</u> Registration according to the following <u>list of institutions</u>		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=reg_com&hscode=&countryid=BY
---	---	---	--	--

Pārtikas nozare

Kvalitātes standartu prasības

Pārtikas produktu importu stingri reglamentē Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) tiesību akti. Baltkrievijas kompetentā iestāde ir Lauksaimniecības un pārtikas ministrija (*Ministerstvo sel'skogo khozyaystva i prodovol'stviya (Minsel'khosprod)*).³⁵

Papildus nepieciešamajai atbilstības sertifikācijai, EES dalībvalstis piemēro kopējās sanitārās, epidemioloģiskās un higiēnas prasības. Tā rezultātā plašs preču klāsts ir jāreģistrē, ja tās uzskata par potenciāli bīstamām cilvēka veselībai vai pirmo reizi tie ievestas EES. Baltkrievijas atbildīgā iestāde ir Veselības ministrija.³⁶

Eirāzijas Ekonomiskās savienības dalībvalstis ir izstrādājušas tehniskās prasības atsevišķiem produktiem. Atbilstību tehniskajām prasībām var tik apliecināta ar atbilstošu sertifikātu, paša uzņēmuma sastādītu deklarāciju vai uzrādot attiecīgās dalībvalsts reģistrācijas dokumentu.

Šobrīd pārtikas nozarē spēkā ir šādu produktu tehniskās prasības:

- graudi (TR TS 015/2011)
- pārtikas produkti (TR TS 021/2011)
- pārtikas produktu marķēšana (TR TS 022/2011)
- augļu un dārzeņu sulu produkti (TR TS 023/2011)
- atsevišķi specializētas pārtikas veidi, tostarp diētiskais uzturs (TR TS 027/2012)
- pārtikas piedevas, garšvielas un tehnoloģiskās piedevas (TR TS 029/2012)
- piens un piena produkti (TR TS 033/2013)
- gaļa un gaļas produkti (TR TS 034/2013)
- zivis un zivs produkti (TR TS 040/2016)

³⁵<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?doc=overview&hscod=2106&countryid=BY#h20>

³⁶<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?doc=overview&hscod=2106&countryid=BY#h32>

Preču apjoms, kurām jāatbilst tehniskajām prasībām var pieaugt, jo var stāties spēkā jauni regulējumi, kas var noteikt sarakstā vēl nepieminēto preču atbilstību. Importētāji var pierādīt konkrētu produktu atbilstību prasībām, iesniedzot pašdeklarāciju. Tomēr atbilstības deklarācijai jābūt reģistrētai *Gosstandart* un tā būs spēkā tikai Baltkrievijas teritorijā.³⁷

³⁷<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?doc=overview&hscod=2208&countryid=BY#h34>
Standardisation, 07.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Dzīvnieku, dzīvnieku izcelsmes produktu un citu produktu, kas tiek izmantoti veterināriem nolūkiem, importam ir nepieciešama Baltkrievijas Lauksaimniecības un pārtikas ministrijas izsniegta atļauja. Eirāzijas Ekonomikas savienības dalībvalstis (EES) ir ratificējušas nolīgumu, kas nosaka kopīgus veterinārās kontroles pasākumus EES teritorijā. Nolīguma mērķis ir novērst lipīgo dzīvnieku slimību izplatību EES dalībvalstīs.

Saskaņā ar šo nolīgumu visi dzīvu dzīvnieku, dzīvnieku izcelsmes produktu un dzīvnieku barības ražotāji jāievada EES vienotajā reģistrā, pirms preces var importēt tās teritorijā. Lai reģistrētos, ražotājiem jāsaazinās ar iestādi, kas ir atbildīga par veterināro kontroli savā valstī (Latvijā Pārtikas Veterinārais dienests). Šai iestādei Baltkrievijas Zemkopības un pārtikas ministrijā jāiesniedz pieteikums ražotāja sertificēšanai. Ministrijas pārstāvji pārbaudīs attiecīgās ražotāja telpas; pēc veiksmīgas sertifikācijas uzņēmums tiks iekļauts reģistrā. Tikai reģistrēti ražotāji var importēt savus ražojumus EES.

Uz pārtikas produktiem un citiem dzīvnieku izcelsmes produktiem var attiecināt valsts sanitāro reģistrāciju, ja tie var apdraudēt cilvēku veselību. Visiem dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu sūtījumiem jāpievieno veterinārsanitārie sertifikāti- gan dzīvām dzīvniekiem, gan dzīvnieku izcelsmes produktiem, kas izdoti eksportētājvalstī.

Papildus vispārējiem dokumentiem, kas uzskaitīti muitas procedūrās un regulās, importētājiem veterinārajam inspektoram jāuzrāda šādi dokumenti:

- veterinārās ieviešanas atļauja
- dzīvnieku veselības sertifikāts (ja piemērojams)
- dzīvu dzīvnieku veterinārās veselības sertifikāts (ja piemērojams)
- reģistrācijas apliecības (ja piemērojams)
- ražotāja izsniegtais kvalitātes sertifikāts (paredzēts tikai tādām augu izcelsmes precēm, uz kurām attiecas veterinārā kontrole).

Importētājiem jāņem vērā, ka dzīvnieku vai dzīvnieku izcelsmes produktu ieviešanai var piemērot īpašus pagaidu aizsardzības pasākumus, piemēram, lai novērstu lipīgu slimību uzliesmojuma iespējamību. Iepriekš ir ieteicams sazināties ar ministriju vai importētāju, lai iegūtu informāciju par importējamo preču pašreizējo statusu.³⁸

Alkoholiskie dzērieni un tabakas izstrādājumi

Uzņēmumi, kas plāno ražot vai tirgot alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus, ir jālicencē saskaņā ar Baltkrievijas tiesību aktiem. Šī licence ir priekšnoteikums licencei ievest noteiktos izstrādājumus. Tikai valsts uzņēmumi ir pilnvaroti importēt alkoholiskos dzērienus Baltkrievijā.³⁹

³⁸<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?doc=overview&hscod=2106&countryid=BY#h16> Animals and Animal Products, 18.08.2018.

³⁹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?doc=overview&hscod=2106&countryid=BY#kap38>

Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Baltkrieviju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi,

ievadot Baltkrievijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Piemēram, skotu viskija, tarā ar 2 l vai mazāku tilpumu, eksportam (preču kods 2208), kas ir 3.eksporta prece no Latvijas 2017.gadā 3,5 milj. EURO apjomā⁴⁰, nepieciešams aizpildīt šādu dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Licence, kas attiecas uz alkohola, alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu tirdzniecību / Licence to Deal in Alcohol, Alcoholic Beverages and Tobacco Products / Litsenziya na optovuyu trgovlu alkogolnoy	Dokuments, kas pierāda, ka tā turētājam ir atļauts rīkoties ar alkoholu, alkoholiskajiem dzērieniem un tabakas izstrādājumiem. Licenci drīkst iesniegt tirgotājs reģionālajās izpildkomitejās vai pašvaldības izpildkomitejā. Pieteikums jāaizpilda baltkrievu vai krievu	Minskas izpildkomiteja (Minski gorodskoy izpolnitel'niy komitet) (Minsk City Executive Committee)	T: +375 17 2180194, 2000460 A: Prospekt Nezavisimosti 8, BY-220030 Minsk,	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=I_d_alc&hscode=2208&countryid=BY

⁴⁰http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0 Preču eksports uz Baltkrieviju 2017.gadā, 15.06.2018.

nepiščevoy spirtosoderžaščey produktsiey, nepiščevym etilovym spirtom i tabanyami izdeliyami	valodā. Informācijas apstrādes laiks parasti ir 15 darba dienas; maksa- 8 aprēķināšanas vienības. Licences derīguma termiņš ir pieci gadi.			
Licence valsts mērogā reglamentētām importa precēm / Licence to Import Goods Regulated on the National Basis / Licenziya na import produktsii reguliruemoy na gosudarstvennom urovne	Dokuments, kas pierāda, ka tā turētājam ir atļauts ievest noteiktas preces, piemēram, tabakas un alkohola izstrādājumus, kas regulēti valsts līmenī. Jāsagatavo kā pieprasījuma vēstule baltkrievu vai krievu valodā. Informācijas apstrādes laiks svārstās no 5 līdz 15 dienām. Licences derīguma termiņš nav ilgāks par divpadsmit mēnešiem, ja nav noteikts citādi.	Pretmonopola noteikumu un tirdzniecības ministrija (Ministerstvo antimonopol'no go regulirovaniya i torgovli) (Ministry of antimonopoly regulation and trade)	T: +375 17 2272480 A: ulitsa Kirova 8/1, BY-220030 Minsk	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=li_i_nb&hscode=2208&countryid=BY
*Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības deklarācija /	Dokuments, kurā deklarē, ka importētie produkti atbilst Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas teritorijā	Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komiteja	T: +375 17 2335213 A: Starovilens kiy trakt	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=dec_eaeu&h

Declaration of Conformity of the Euroasian Economic Union / Deklaratsiya sootvetstviya Evraziyskogo Ekonomicheskogo Soyuza *atsevišķām 2208 preču grupām	atzītajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem (TR). Informācijas apstrādes laiks ir 5 dienas un maksā mainās atkarībā no pārbaudes uzņēmuma un produkta veida.	(Gosudarstvenni y komitet po standartizatsii Respubliki Belarus' (Gosstandart)) (State Committee for Standardization)	93, BY-220053 Minsk	scode=2208&countryid=BY
Ārvalstu pārtikas ražotāju atļauja / Authorisation of Foreign Foodstuffs Manufacturers / Avtorizaciya zarubezhnykh proizvoditeley produktov pitaniya	Dokuments, kas apliecina, ka eksporta valsts kompetentā iestāde ir apstiprinājusi pārtikas produktu ražotājus un ievēro risku analīzes un kritiskās kontroles punktu (HACCP) principus.	Atļaujas pieteikums jāiesniedz ražotājam viņa valstī atbildīgajā iestādē		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=a_fm_foo&hscode=2208&countryid=BY
*Atbilstības sertifikāts / Certificate of Conformity /	Dokuments, kas apliecina, ka importētie produkti atbilst Baltkrievijas standartiem.	Sertifikāts iegūstams akreditētos institūtos, kuru saraksts		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_con&hscode=2208&countryid=BY

Sertifikat sootvetstviya *Tikai precēm ar kodu 220860	Informācijas apstrādes maksa mainās atkarībā no pārbaudes uzņēmuma. Sertifikāta derīguma termiņš atšķiras atkarībā no sertifikācijas veida.	pieejams Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komitejā (State Committee for Standardization)		de=2208&countryid=BY
Brīvās tirdzniecības sertifikāts / Free Sale Certificate / Sertifikat svobodnoy prodaži	Dokuments, kas apliecina, ka attiecīgās preces brīvi pārdod eksportētājvalstī.	Parasti izsniedz eksportētājvalstīs tirdzniecības kamera (Latvijas gadījumā – LTRK)		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_fs&hscode=2208&countryid=BY
Valsts sanitāri higiēniskā pārbaude / State Sanitary- Hygienic Examination / Provedenie gosudarstvennoy sanitarno- gigiyeničeskoy ekspertizy	Dokuments, kas apliecina, ka sanitāri higiēniskā pārbaude ir sekmīgi veikta. Apliecina, ka importētie produkti atbilst Baltkrievijas higiēnas standartiem. Preču pārbaudi veic importētājs. Vēstules pieprasījums jā sagatavo krievu valodā uz uzņēmuma veidlapas,	Republikas Higiēnas, epidemioloģijas un sabiedrības veselības centrs (Respublikanskiy Centr Gigieny, Epidemiologii i Obshchestvennogo Zdorov'ya) (Republican Centre for	T: +375 17 3987443, +375 17 3982264 A: ulitsa Kazintsa 50, BY- 220099 Minsk	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=sanhy_ex&hscode=2208&countryid=BY

	kas adresēts Centra galvenajam ārstam. Informācijas apstrādes laiks ir 15 dienas; maksa- 28,79 BYN (ieskaitot PVN). Sertifikāta derīguma termiņš ir viens gads.	Hygiene, Epidemiology and Public Health)		
--	--	---	--	--

Tekstils

Kvalitātes standartu prasības

Eiropas Ekonomiskās savienības dalībvalstis ir izstrādājušas tehniskās prasības atsevišķiem produktiem. Atbilstību tehniskajām prasībām var tik apliecināta ar atbilstošu sertifikātu, pašauzņēmuma sastādītu deklarāciju vai uzrādot attiecīgās dalībvalsts reģistrācijas dokumentu.

Šobrīd tekstilapstrādes nozarē spēkā ir šādu produktu tehniskās prasības:

- vieglās rūpniecības produkti (TR TS 017/2011)
- darba aizsardzības apģērbs un aprīkojums (TR TS 019/2011)

Preču apjoms, kurām jāatbilst tehniskajām prasībām var pieaugt, jo var stāties spēkā jauni regulējumi, kas var noteikt sarakstā vēl nepieminēto preču atbilstību. Importētāji var pierādīt konkrētu produktu atbilstību prasībām, iesniedzot pašdeklarāciju. Tomēr atbilstības deklarācijai jābūt reģistrētai *Gosstandart* un tā būs spēkā tikai Baltkrievijas teritorijā.⁴¹

⁴¹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?doc=overview&hscode=2208&countryid=BY#h34>
Standardisation, 07.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Dažām preču grupām (piem., 600410 un 600490) nepieciešams Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības sertifikāts. Tas ir dokuments, kas apliecina, ka importētie produkti atbilst Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas teritorijā atzītajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem (vieglās rūpniecības produktiem izstrādāti noteikumi TR TS 017/2011). Šādu apstiprinājumu izsniedz Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komitejas (Gosudarstvennyy komitet po standartizatsii Respubliki Belarus (Gosstandart)) akreditēti institūti. Akreditēta institūta iesniegtā pieteikuma veidlapa jāaizpilda valodā, ko izmanto veidlapā, piemēram, baltkrievu, krievu vai angļu valodā. Visi dokumenti, kas nepieciešami Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības sertifikāta saņemšanai, jāiesniedz oriģinālā vai notariāli apliecinātā eksemplārā, ja vien nav norādīts citādi.

Informācijas apstrādes laiks mainās atkarībā no konkrētiem produktiem, kā arī testiem un pārbaudēm, kas jāveic. Sertifikācijas iestāde pieņem lēmumu par iesniegtajiem dokumentiem un testiem, kas jāveic viena mēneša laikā pēc pieteikuma iesniegšanas. Sertifikāta derīguma termiņš ir pieci gadi.

Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Baltkrieviju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi,
ievadot Baltkrievijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Piemēram, adītu/ tamborētu drānu eksportam (preču kods 6004), ar eksporta apjomu 2 milj. EURO apjomā 2017.gadā⁴² nepieciešams aizpildīt šādu dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
*Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības deklarācija / Declaration of Conformity of the Euroasian Economic Union / Deklaratsiya sootvetstviya Evraziyskogo	Dokuments, kurā deklarē, ka importētie produkti atbilst Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas teritorijā atzītajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem (TR). Informācijas apstrādes laiks ir 5 dienas un maksa mainās atkarībā no pārbaudes uzņēmuma un produkta veida.	Sertifikāts iegūstams akreditētos institūtos, kuru saraksts pieejams Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komitejā (State Committee for Standardization)	T: +375 17 2335213 A: Starovile nskiy trakt 93, BY- 220053 Minsk	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=dec_eaeu&hscode=6004&countryid=BY

⁴²http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0 Preču eksports uz Baltkrieviju 2017.gadā, 15.06.2018.

Ekonomicheskogo Soyuza *Tikai preču grupām 600410 un 600490				
*Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības deklarācija / Certificate of Conformity of the Euroasian Economic Union/ Sertifikat sootvetstviya Evraziyskogo Ekonomicheskogo Soyuza *Tikai preču grupām 600410 un 600490	Dokuments, kas apliecina, ka importētie produkti atbilst Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas teritorijā atzītajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem (TR). Informācijas apstrādes laiks ir 5 dienas un maksa mainās atkarībā no pārbaudes uzņēmuma un produkta veida.	Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komiteja (Gosudarstvenni y komitet po standartizatsii Respubliki Belarus' (Gosstandart)) (State Committee for Standardization)	T: +375 17 2335213 A: Starovile nskiy trakt 93, BY- 220053 Minsk	http://madb.europa. eu/madb/viewPage! FPubli.htm?doc=con eaeu&hscode=6004 &countryid=BY

Kokapstrāde

Kvalitātes standartu prasības

Eiropas Ekonomiskās savienības dalībvalstīs ir izstrādājušas tehniskās prasības atsevišķiem produktiem. Atbilstību tehniskajām prasībām var tik apliecināta ar atbilstošu sertifikātu, paša uzņēmuma sastādītu deklarāciju vai uzrādot attiecīgās dalībvalsts reģistrācijas dokumentu.

Šobrīd kokapstrādes nozarē spēkā ir šādu produktu tehniskās prasības:

- rotaļlietas (TR TS 008/2011)
- mēbeles un mēbeļu izstrādājumi, ieskaitot tos, kas paredzēti izglītības un pirmsskolas iestādēm (TR TS 025/2012)

Preču apjoms, kurām jāatbilst tehniskajām prasībām var pieaugt, jo var stāties spēkā jauni regulējumi, kas var noteikt sarakstā vēl nepieminēto preču atbilstību. Importētāji var pierādīt konkrētu produktu atbilstību prasībām, iesniedzot pašdeklarāciju. Tomēr atbilstības deklarācijai jābūt reģistrētai *Gosstandart* un tā būs spēkā tikai Baltkrievijas teritorijā.⁴³

⁴³<http://madb.europa.eu/madb/viewPageI FPubli.htm?doc=overview&hscod e=2208&countryid=BY#h34>
Standardisation, 07.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Dažām preču grupām (piem., **9403**) nepieciešams Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības sertifikāts. Tas ir dokuments, kas apliecina, ka importētie produkti atbilst Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas teritorijā atzītajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem (TR). Šādu apstiprinājumu izsniedz Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komitejas (Gosudarstvennyy komitet po standartizatsii Respubliki Belarus (Gosstandart)) akreditēti institūti. Akreditēta institūta iesniegtā pieteikuma veidlapa jāaizpilda valodā, ko izmanto veidlapā, piemēram, baltkrievu, krievu vai angļu valodā. Visi dokumenti, kas nepieciešami Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības sertifikāta saņemšanai, jāiesniedz oriģinālā vai notariāli apliecinātā eksemplārā, ja vien nav norādīts citādi.

Informācijas apstrādes laiks mainās atkarībā no konkrētiem produktiem, kā arī testiem un pārbaudēm, kas jāveic. Sertifikācijas iestāde pieņem lēmumu par iesniegtajiem dokumentiem un testiem, kas jāveic viena mēneša laikā pēc pieteikuma iesniegšanas. Sertifikāta derīguma termiņš ir pieci gadi.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Baltkrieviju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi, ievadot Baltkrievijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Piemēram, koka mēbeļu eksportam (preču kods 9403), ar eksporta apjomu 463 tūkst. EURO apjomā 2017.gadā⁴⁴ nepieciešams aizpildīt šādu dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības deklarācija / Declaration of Conformity of the Euroasian Economic Union / Декларация соответствия Евразийского Экономического Союза	Dokuments, kurā deklarē, ka importētie produkti atbilst Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas teritorijā atzītajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem (TR). Informācijas apstrādes laiks ir 5 dienas un maksa mainās atkarībā no pārbaudes uzņēmuma un produkta veida.	Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komiteja (Gosudarstvenniy komitet po standartizatsii Respubliki Belarus' (Gosstandart))	T: +375 17 2335213 A: Starovilenkiy trakt 93, BY-220053 Minsk	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=dec_eaeu&hscode=9403&countryid=BY

⁴⁴http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0 Preču eksports uz Baltkrieviju 2017.gadā, 15.06.2018.

Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības sertifikāts / Certificate of Conformity of the Euroasian Economic Union / Сертификат соответствия Евразийского Экономического Союза	Dokuments, kas apliecina, ka importētie produkti atbilst Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas teritorijā atzītajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem (TR).	Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komiteja (Gosudarstvenniy komitet po standartizatsii Respubliki Belarus' (Gosstandart)) (State Committee for Standardization)	T: +375 17 2335213 A: Starovilenkiy trakt 93, BY-220053 Minsk	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=con_eaeu&hscode=9403&countryid=BY
*Valsts sanitāri higiēniskā pārbaude / State Sanitary-Hygienic Examination / Проведение государственной санитарно-гигиенической экспертизы *Nepieciešams, ja mēbeles paredzētas bērniem	Dokuments, kas apliecina, ka sanitāri higiēniskā pārbaude ir sekmīgi pabeigta. Tas arī apliecina, ka importētie produkti atbilst Baltkrievijas higiēnas standartiem. Informācijas apstrādes laiks ir 15 dienas un maksa- 28,79 BYN (ieskaitot PVN).	Valsts higiēnas, epidemioloģijas un sabiedrības veselības centrs (Respublikanskiy Centr Gigeny, Epidemiologii i Obshchestvennogo Zdorov'ya) (Republican Centre for Hygiene, Epidemiology and Public Health)	T: +375 17 3987443 A: ulitsa Kazintsa 50, BY-220099 Minsk	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=sanhy_ex&hscode=9403&countryid=BY

Mašīnbūve un metālapstrāde

Kvalitātes standartu prasības

Eiropas Ekonomiskās savienības dalībvalstīs ir izstrādājušas tehniskās prasības atsevišķiem produktiem. Atbilstību tehniskajām prasībām var tik apliecināta ar atbilstošu sertifikātu, pašauzņēmuma sastādītu deklarāciju vai uzrādot attiecīgās dalībvalsts reģistrācijas dokumentu.

Šobrīd metālapstrādes un mašīnbūves nozarē spēkā ir šādu produktu tehniskās prasības:

- dzelzceļa ritošais sastāvs un to aprīkojums (TR TS 001/2011)
- ātrgaitas dzelzceļa transportlīdzekļi (TR TS 002/2011)
- dzelzceļa infrastruktūra (TR TS 003/2011)
- zemsprieguma aprīkojums (TR TS 004/2011)
- mašīnas un iekārtas (TR TS 010/2011)
- lifti (TR TS 011/2011)
- iekārtas darbībai sprādzienbīstamā vidē (TR TS 012/2011)
- autotransportā izmantojamās iekārtas (TR TS 014/2011)
- ierīces, kas sadedzina gāzveida kurināmo (TR TS 016/2011)
- mehāniskie transportlīdzekļi un šasijas (TR TS 018/2011)
- tehnisko līdzekļu elektromagnētiskā savietojamība (TR TS 020/2011)
- mazie kuģi un to aprīkojums, drošības aprīkojums un to daļas (TR TS 026/2012)
- lauksaimniecības un mežsaimniecības traktori (TR TS 031/2012)
- iekārtas, kas darbojas pārmērīgā spiedienā (TR TS 032/2013)
- atrakciju drošība (TR TS 038/2016)

Preču apjoms, kurām jāatbilst tehniskajām prasībām var pieaugt, jo var stāties spēkā jauniregulējumi, kas var noteikt sarakstā vēl nepieminēto preču atbilstību. Importētāji var

pierādīt konkrētu produktu atbilstību prasībām, iesniedzot pašdeklarāciju. Tomēr atbilstības deklarācijai jābūt reģistrētai *Gosstandart* un tā būs spēkā tikai Baltkrievijas teritorijā.⁴⁵

Prasības attiecībā uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas importēti saskaņā ar muitas procedūru "paredzēts mājas lietošanai", reglamentē Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas kodekss. Lai importētu attiecīgās preces, importētājam ir jāiesniedz informācija par transportlīdzekļa vecumu, tehnisko apskati, kā arī par veikto samaksu muitas ieceļošanas punktā.

Kopš 2015. gada mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas tiek pārdoti Baltkrievijā, jāatbilst attiecīgajiem EES tehniskajiem noteikumiem (TR). TR TS 018/2011, kurā grozījumi izdarīti 2017. gada janvārī, ietver visaptverošas specifikācijas dažādiem transportlīdzekļu tipiem, to šasijai un citām detaļām, kas ir būtiskas transportlīdzekļu drošībai. Tādēļ minētajām precēm ir nepieciešams EES atbilstības sertifikāts.

No 2018. gada 1. janvāra visiem motorizēto transportlīdzekļu veidiem, tostarp kravas automašīnām un pasažieru transportlīdzekļiem, kurus EES ražo un importē komerciāliem mērķiem, jāatbilst Euro 5 izmešu standartiem.⁴⁶

Papildu prasības ir jāievēro attiecībā uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas tiek importēti lietotā stāvoklī. Mehānisko transportlīdzekļu importam ārpus EES teritorijas, var piemērot noteiktus nosacījumus, piemēram, ierobežojošus pasākumus attiecībā uz importēto transportlīdzekļu vecumu. EES aizliedz īpašas preces ievest savā muitas teritorijā lietotā stāvoklī, piemēram, lietotu riepu ievēšana EES teritorijā ir aizliegta.

⁴⁵<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hcode=2208&countryid=BY#h34> Standardisation, 07.2018.

⁴⁶<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hcode=9403&countryid=BY#h29> Motor Vehicles, 18.07.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Dažām preču grupām (piem., **8404**) nepieciešams Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības sertifikāts. Tas ir dokuments, kas apliecina, ka importētie produkti atbilst Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas teritorijā atzītajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem (TR). Šādu apstiprinājumu izsniedz Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komitejas (Gosudarstvennyy komitet po standartizatsii Respubliki Belarus (Gosstandart)) akreditēti institūti. Akreditēta institūta iesniegtā pieteikuma veidlapa jāaizpilda valodā, ko izmanto veidlapā, piemēram, baltkrievu, krievu vai angļu valodā. Visi dokumenti, kas nepieciešami Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības sertifikāta saņemšanai, jāiesniedz oriģinālā vai notariāli apliecinātā eksemplārā, ja vien nav norādīts citādi.

Informācijas apstrādes laiks mainās atkarībā no konkrētiem produktiem, kā arī testiem un pārbaudēm, kas jāveic. Sertifikācijas iestāde pieņem lēmumu par iesniegtajiem dokumentiem un testiem, kas jāveic viena mēneša laikā pēc pieteikuma iesniegšanas. Sertifikāta derīguma termiņš ir pieci gadi.

Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Baltkrieviju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi,

ievadot Baltkrievijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Piemēram, neelektrisko centrālapkures katlu eksportam (preču kods 8403), ar eksporta apjomu 2,3 milj. EURO apjomā 2017.gadā⁴⁷ nepieciešams aizpildīt šādu dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
*Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības deklarācija / Declaration of Conformity of the Euroasian Economic Union / Deklaratsiya sootvetstviya Evraziyskogo Ekonomicheskogo Soyuza	Dokuments, kurā deklarē, ka importētie produkti atbilst Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas teritorijā atzītajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem (TR). Informācijas apstrādes laiks ir 5 dienas un maksa mainās atkarībā no pārbaudes uzņēmuma un produkta veida.	Baltkrievijas Republikas valsts standartizācija s komiteja (Gosudarstven niy komitet po standartizatsii Respubliki Belarus' (Gosstandart)) (State Committee for Standardizatio n)	T: +375 17 2335213 A: Starovilenskiy trakt 93, BY- 220053 Minsk	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=dec_eaeu&hscode=8403&countryid=BY

⁴⁷http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0 Preču eksports uz Baltkrieviju 2017.gadā, 15.06.2018.

*Preču grupām 84031010, 84031090, 84039010, 84039090				
*Eirāzijas Ekonomiskās savienības atbilstības sertifikāts / Certificate of Conformity of the Euroasian Economic Union / Sertifikat sootvetstviya Evraziyskogo Ekonomicheskogo Soyuza *Preču grupām 84031010, 84031090, 84039010, 84039090	Dokuments, kas apliecina, ka importētie produkti atbilst Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EES) muitas teritorijā atzītajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem (TR).	Baltkrievijas Republikas valsts standartizācijas komiteja (Gosudarstven niy komitet po standartizatsii Respubliki Belarus' (Gosstandart)) (State Committee for Standardizatio n)	T: +375 17 2335213 A: Starovilenskiy trakt 93, BY- 220053 Minsk	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIfPubli.htm?doc=con_eaeu&hscod=8403&countryid=BY

DĀNIJA

Kopsavilkums

Eiropas Savienības (ES) tirdzniecības politika tiek noteikta vienīgi ES līmenī. Komisija ES uzdevumā apspriež nolīgumus saskaņā ar PTO noteikumiem un cieši sadarbojas ar dalībvalstu valdībām un Eiropas Parlamentu, lai uzturētu šo globālo sistēmu un pielāgotos pārmaiņām visā pasaulē.⁴⁸ Ar Līgumu par ES darbību un kopējo komercpolitiku (206. un 207.pants) var iepazīties ES mājas lapā⁴⁹.

Dānija ir ES dalībvalsts un ES vienotā tirgus dalībiece. Preces, kas tiek ievestas Dānijā tiek regulētas pēc ES noteikumiem⁵⁰.

2017. gadā Latvijas kopējais preču un pakalpojumu tirdzniecības apgrozījums ar Dāniju bija 977,4 milj. EURO, kas ierindoja Dāniju 10. vietā Latvijas ārējās tirdzniecības partneru starpā.

Kopējais preču un pakalpojumu eksports uz Dāniju bija 608,2 milj. EURO, kas veido 3,7% no Latvijas kopējā eksporta, savukārt preču un pakalpojumu imports – 369,2 milj. EURO, kas veido 2,2% no Latvijas importa.

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija par juridisko pamatu tirdzniecības veikšanai ar ASV, atbildīgās institūcijas ASV par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievadmitām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs; pārtikas nozare, tekstils, kokapstrāde, metālapstrāde un mašīnbūve.

Attiecīgajā noteikumu apkopojumā esam izveidojuši atsevišķus informācijas sakopojumus, un tie būtu šādi:

⁴⁸https://europa.eu/european-union/topics/trade_lv 28.03.2018.

⁴⁹https://europa.eu/european-union/topics/trade_lv 28.03.2018.

⁵⁰<https://www.export.gov/article?id=Denmark-customs-regulations> 26.03.2018.

- Noteikumu apkopojumā ir pieejami kontakti uzraugošajām institūcijām dalot gan pa sektoriem, gan vispārēji. Informācija ir pieejama šeit;
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus pārtikas nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus tekstila nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus kokapstrādes nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs. Informācija pieejama šeit.

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm, kā arī prasības atsevišķās produktu grupās var atšķirties. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas:

- <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> – Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Dāniju iespējams detalizēti noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā ES produktu noteikumi un dalībvalstu nodokļi, izvēloties Somijas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.
- <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> - produktu kodu ir iespējams noskaidrot šajā saitē ievadot ailē produkta nosaukumu;

Summary

European Union (EU) trade policy is determined solely at EU level. The European Commission is negotiating agreements under the WTO rules and working closely with the governments of the Member States and the European Parliament to maintain this global system and adapt to changes around the world. The Treaty on the Functioning of the EU and the Common Commercial Policy (Articles 206 and 207) can be found on the EU homepage.

Denmark is a member state of the EU and single market. Goods introduced in Denmark are subject to EU regulations.

In 2017, Latvia's total trade in goods and services with Denmark totalled 977.4 mln. EURO, ranked Denmark 10th among Latvia's foreign trade partners.

Total exports of goods and services to Denmark amounted to 608.2 mln. EURO, representing 3.7% of Latvia's total exports, while imports of goods and services - 369.2 mln. EURO, representing 2.2% of Latvian imports.

This summary summarizes the legal basis for trade with Denmark, authorities responsible for international trade in Denmark, import duties, tariffs, fees, quality standards and certification in a number of sectors; food industry, textiles, woodworking, metalworking and machinery.

We have created separate sets of information in the relevant set of rules, and these would be:

- A set of general information and contacts for related institutes you can find [here](#);
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the food sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the textile sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including examples in the wood processing industry. Information available [here](#).

- A summary of documents, deadlines and payments submitted, including samples in the metalworking and mechanical engineering sectors. Information available [here](#).

In general, given the changing activity in international trade and global economy and politics, entrepreneurs need to follow up to the latest activities, as well as requirements for individual product groups may vary. Therefore, this summary shows a number of places for obtaining information:

- <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> - a link where it's possible to find out information on import duties, tariffs, rules of origin, etc.

Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai

Eiropas Savienības (ES) tirdzniecības politika tiek noteikta vienīgi ES līmenī. Komisija ES uzdevumā apspriež nolīgumus saskaņā ar PTO noteikumiem un cieši sadarbojas ar dalībvalstu valdībām un Eiropas Parlamentu, lai uzturētu šo globālo sistēmu un pielāgotos pārmaiņām visā pasaulē.⁵¹ Ar Līgumu par ES darbību un kopējo komercpolitiku (206. un 207.pants) var iepazīties ES mājas lapā⁵².

Dānija ir ES dalībvalsts un ES vienotā tirgus dalībiece. Preces, kas tiek ievestas Dānijā tiek regulētas pēc ES noteikumiem⁵³.

⁵¹https://europa.eu/european-union/topics/trade_lv 28.03.2018.

⁵²https://europa.eu/european-union/topics/trade_lv 28.03.2018.

⁵³<https://www.export.gov/article?id=Denmark-customs-regulations> 26.03.2018.

Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas

Eksporta padome (The Trade Council) ir valdības eksporta un investīciju piesaistes organizācija Dānijas Ārlietu ministrijas pakļautībā. Šī organizācija aptver visas valdības aktivitātes, kas saistītas ar Dānijas eksporta veicināšanu un ārvalstu investīciju piesaisti Dānijā. / Government Export and Investment Attraction organization under the Danish Ministry of Foreign Affairs. This organization covers all government activities related to promoting Danish exports and attracting foreign investment in Denmark.

T.: +45 33 92 05 00

E.: eksportraadet@um.dk

W.: <https://thetradecouncil.dk/>

Dānijas Muitas un nodokļu administrācija (Danish Customs and Tax Administration jeb dāņu valodā saīsinājumā "SKAT") ir Dānijas nodokļu administrācija, kas ir nacionālā aģentūra atbildīga par nodokļu administrēšanu un likumdošanu. SKAT ir atbildīgi par jautājumiem, kas saistīti ar tiešiem un netiešiem nodokļiem, muitu, parāda piedziņu un nekustamā īpašuma un transportlīdzekļu nodokļu aprēķinu. SKAT var iegūt informāciju arī par nepieciešamo dokumentāciju, ja prece tiek sūtīta no trešajām valstīm ar avio, auto transportu vai kuģi⁵⁴. / SKAT is responsible for matters relating to direct and indirect taxes, customs, debt recovery and the calculation of real estate and vehicle taxes

T: +45 72221212

A.: Østbanegade 123, DK-2100 Copenhagen OE, Denmark

W.: <https://www.skat.dk>

⁵⁴<http://skat.dk/skat.aspx?oid=2244413> 26.03.2018.

Danish Business Authority var saņemt konsultācijas par uzņēmuma reģistrēšanu Dānijā⁵⁵, pamatdatus par Dānijas Uzņēmuma reģistrā reģistrētiem uzņēmumiem⁵⁶, kā arī informāciju par obligāto elektronisko pasta adresi, lai saņemtu sūtījumus no Dānijas valsts iestādēm, un uzņēmuma sociālo atbildību strādājot Dānijā. Pieejama informācija par citām Dānijas valsts iestādēm⁵⁷. / Can get advice on company registration in Denmark, basic information about companies registered in the Danish Company Register. Also available information about other Danish institutions

T: +45 35291000

A.: Langelinie Allé 17, 2100 Copenhagen, Denmark

E.: erst@erst.dk

W.: <https://danishbusinessauthority.dk/>

Dansk Standard var iegūt informāciju par standartiem Dānijā, kā arī informāciju par standartiem ASV, Zviedrijā, Lielbritānijā, Vācijā un starptautiskiem standartiem, kas netiek piemēroti Dānijā⁵⁸. / Information on standards in Denmark

T: +45 39966101 / +45 39966156 / +45 39966256

A.: Göteborg Pl. 1, 2150 København, Dānija

W.: <https://www.ds.dk>

⁵⁵<https://datacvr.virk.dk/data/?language=en-gb&> 26.03.2018.

⁵⁶<https://danishbusinessauthority.dk/business-denmark> 26.03.2018.

⁵⁷<https://danishbusinessauthority.dk/public-authorities> 26.03.2018.

⁵⁸<https://www.ds.dk/en/standards/standard-distribute-your-standards-online> 26.03.2018.

Tekstils

Dānijas Vides aizsardzības aģentūra, Ķīmikāliju departaments (Danish Environmental Protection Agency, Chemicals Division) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar atļauto ķīmikāliju izmantošanu tekstilzistrādājumos. / can address issues related to the use of authorized chemicals in textiles

T.: +45 7254 40 00

A.: Haraldsgade 53, DK-2100 København Ø

W.: <http://www.mst.dk>

Kokapstrāde

Dānijas Lauksaimniecības aģentūra (Danish Agricultural Agency) atbildīgā iestāde par augu fitosanitārajiem sertifikātiem un saistītajiem jautājumiem / responsible authority for phytosanitary certificates and related issues

T.: +45 3395 8000

A.: Nyropsgade 30, DK-1780 København V

E.: planter@lfst.dk

W.: <http://lfst.dk>

Pārtika

Vides un pārtikas ministrija, Pārtikas un veterinārā pārvalde (Ministry of Environment and Food of Denmark, Danish Veterinary and Food Administration) atbildīgā iestāde par pārtikas, dzīvu dzīvnieku, augu un to izcelsmes produktu importu Dānijā, kā arī var vērsties ar jautājumiem par sertifikāciju un citiem atbilstības noteikumiem / competent authority for the import of food, live animals, plants and products of their origin in Denmark

T.: +45 72 27 69 00

A.: Stationsparken 31-33, DK 2600 Glostrup, Denmark

W.: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/english/>

Vides un pārtikas ministrija, Dānijas Lauksaimniecības aģentūra (Ministry of Environment and Food of Denmark, Danish Agricultural Agency) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar lauksaimniecības produktu importu un dokumentāciju / can address issues related to imports of agricultural products and documentation

T.: +45 3395 8000

A.: Nyropsgade 30, DK-1780 København V, Denmark

W.: www.lbst.dk

ievedmuitas tarifu nosacījumi, nodevas u.c. veicamie maksājumi un to piemērošanas kārtība un organizācijas, kurām jāiesniedz pieteikumi, sertifikāti, nozaru produkcijas ieviešanas atļaujas saņemšanai mērķa tirgos, kontakthinformācija

ES ietver muitas savienību, kas aptver visu preču tirdzniecību un paredz dalībvalstīm aizliegt savstarpējus ievedmuitas un izvedmuitas nodokļus un visus maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kā arī ieviest kopējus muitas tarifus attiecībā ar trešajām valstīm⁵⁹.

Ražojumus, kas ievesti no trešajām valstīm, uzskata par esošiem brīvā apgrozībā dalībvalstī, ja attiecībā uz šādiem ražojumiem ir ievērotas visas vajadzīgās importa formalitātes un dalībvalstī ir iekasēti visi vajadzīgie muitas nodokļi vai maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību, un ja par šiem ražojumiem šādi nodokļi vai maksājumi nav pilnīgi vai daļēji atmaksāti⁶⁰.

Ievedmuitas un izvedmuitas nodokļi, kā arī citi maksājumi ar līdzīgu iedarbību dalībvalstu starpā ir aizliegti. Šis aizliegums attiecas arī uz fiskāliem muitas nodokļiem⁶¹.

Dalībvalstu starpā ir aizliegti importa kvantitatīvie ierobežojumi un citi pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību⁶².

Dalībvalstu starpā ir aizliegti eksporta kvantitatīvie ierobežojumi un pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību⁶³.

Tomēr dalībvalstīm nav aizliegts noteikt importa, eksporta vai tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas pamatojas uz sabiedrības morāles, sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumiem, uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības, kā arī dzīvnieku un augu aizsardzības,

⁵⁹<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN> , 28.pants, 1.punkts, 59.lpp., LĪGUMA PAR EUROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJĀ

⁶⁰<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN> , 29.pants, 1.punkts, 60.lpp., LĪGUMA PAR EUROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJĀ

⁶¹<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN> , 30.pants, 1.punkts, 60.lpp., LĪGUMA PAR EUROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJĀ

⁶²<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN> , 34.pants, 1.punkts, 61.lpp., LĪGUMA PAR EUROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJĀ

⁶³<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN> , 35.pants, 1.punkts, 61.lpp., LĪGUMA PAR EUROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJĀ

nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzības, vai rūpnieciskā un komerciālā īpašuma aizsardzības apsvērumiem. Šādus aizliegumus vai ierobežojumus tomēr nedrīkst piemērot dalībvalstu tirdzniecībā kā patvaļīgas diskriminācijas vai slēptas ierobežošanas līdzekļus⁶⁴.

Informāciju par precei piemērotām nodevām un tarifiem var iegūt sazinoties ar Dānijas Muitas un nodokļu administrāciju (Danish Customs and Tax Administration jeb dāņu valodā saīsinājumā "SKAT")⁶⁵.

Prasības, kuras nepieciešams izpildīt, lai pretendētu uz nozaru produkcijas ievešanu mērķa tirgos un varētu realizēt tirdzniecības ķēdēs vai attiecīgi, iekļaušanos globālās piegāžu ķēdē

Lai attiecīgā uzņēmuma produkciju varētu tikt realizēta tirdzniecības ķēdēs, uzņēmumam ir jānoskaidro nepieciešamās prasības produkcijas realizēšanai ķēdē. Prasību skaits var atšķirties dažādām tirdzniecības ķēdēm, tomēr tās var iedalīt atsevišķās grupās.

- Produkta atbilstība ķēdes noteiktajiem standartiem
- Produkta apjoma nodrošināšana
- Papildus iegūstamie sertifikāti
- Produkta iepakojums
- Produkta marķējums
- Citas konkrētās tirdzniecības ķēdes prasības

Iegūstot informāciju par katru no augstāk minētajiem punktiem, uzņēmums varēs izvērtēt savas iespējas realizēt produkciju tirdzniecības ķēdēs.

⁶⁴<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN> , 36.pants, 1.punkts, 61.lpp., LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJA

⁶⁵<https://www.skat.dk/skat.aspx?oid=2362&lang=us> 26.03.2018.

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Ražotājiem vajadzētu pārliecināties, ka to ražotā produkcija atbilst ES drošības, veselības un vides prasībām. Ražotājs ir atbildīgs par atbilstības novērtēšanu, tehnisko specifikāciju, ES deklarācijas atbilstības izdošanu un “CE” marķējuma norādīšanu uz produkta⁶⁶.

Eiropas Komisija iesaka sekot 6 soļiem, lai norādītu “CE” marķējumu.

1. Noskaidro piemērojamās direktīvas un harmonizētos standartus⁶⁷;
2. Noskaidro produktam raksturīgās prasības;
3. Noskaidro vai neatkarīga atbilstības novērtēšana ir nepieciešama⁶⁸;
4. Pārbaudi produktu un tā atbilstību;
5. Izveido un uzglabā tehnisko dokumentāciju;
6. Norādi “CE” marķējumu⁶⁹ uz produkta un izdod ES atbilstības deklarāciju⁷⁰.

Par citiem produktam nepieciešamajiem standartiem visprecīzāko informāciju jums var iedot potenciālais klients. Tomēr pastāv iespējas arī iegūt informāciju no Dānijas Standarta. Dānijas Standarts ir organizācija, kas izstrādā dažādus standartus. Šajā organizācijā jūs variet iegūt informāciju kā standarti tiek veidoti un kā tos iegūt.

⁶⁶https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking/manufacturers_lv 28.03.2018.

⁶⁷https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards_en 28.03.2018.

⁶⁸https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/conformity-assessment_en 28.03.2018.

⁶⁹https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en 28.03.2018.

⁷⁰<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9781/attachments/1/translations> 28.03.2018.

Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība

Latvija un Dānija lieto Harmonizēto sistēmu⁷¹ muitas kodu noteikšanai. Tātad preces kods, kas piešķirts Latvijā atbilst arī tāds pats preces kods Dānijā.

Lai varētu veikt preces koda atbilstību, tad ir nepieciešams zināt produkta kodu. Produkta kodu variet noskaidrot saitē - <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx>, pie nosaukuma ievadot produkta nosaukumu. Pēc tam salīdzināšanu var veikt Eiropas Komisijas TARIC⁷² datubāzē.

Valsts / Country	Preču kods / Code	Preču nosaukums / Goods
Latvijas preču kods	84551000	Metāla cauruļu velmēšanas stāvi ⁷³
Dānijas preču kods	8455 10 00	Valsemaskiner til valsning af metalrør ⁷⁴

Par kodu atbilstību var pārliedzināties Dānijas Statistikā (Danmarks Statistik) salīdzinot kodus un kategorijas. Šī informācija pieejama tikai dāņu valodā⁷⁵. Kā arī var sazināties ar Dānijas Statistikas Ārējas ekonomikas nodaļu rakstot Bente Ottosen uz bbo@dst.dk vai zvanot uz +45 39 17 36 08

⁷¹http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/~media/WCO/Public/Global/PDF/Topics/Nomenclature/Overview/HS%20Contracting%20Parties/List%20of%20Countries/Countries_applying_HS.ashx 26.03.2018.

⁷²http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=lv&SimDate=20180326 27.03.2018.

⁷³<https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> Nosaukā ierakstot “metāla”

⁷⁴<https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/nomenklaturer/kn--den-kombinerede-nomenklatur#> 27.03.2018.

⁷⁵<https://www.dst.dk/en/Statistik/dokumentation/nomenklaturer/kn--den-kombinerede-nomenklatur?#> 26.03.2018.

lesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas

Aizpildāmo dokumentāciju var iedalīt obligātajā un papildus pievienojamajā. Lai precī varētu nosūtīt uz Dāniju uzņēmumam ir nepieciešams sagatavot sekojošus dokumentus.

Lai eksportētu šo produktu uz Dāniju ir nepieciešams:

- Uzņēmuma rēķins
- Starptautiskā preču-transporta pavadzīme jeb CMR.

Papildus klients var prasīt pēc saviem ieskatiem citus papildus dokumentus. Daži no izplatītākajiem ir minēti zemāk:

- Packing list, saraksts ar nosūtītajām precēm, daudzumu
- Data sheet, saraksts ar detalizētu informāciju par katru artikulu
- Safety sheet, saraksts, kas apliecina, ka produkts atbilst drošības vai citām prasībām

Ja produktam ir sastāvdaļas no trešajām valstīm, tad ir nepieciešams arī Preču izcelsmes sertifikāts, kas apliecina preču izcelsmi.

Detalizētāku informāciju par konkrētajam produktam nepieciešamajiem dokumentiem skatīt vietnē: <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/>.

Eksporta padome (The Trade Council) ir valdības eksporta un investīciju piesaistes organizācija Dānijas Ārlietu ministrijas pakļautībā. Šī organizācija aptver visas valdības aktivitātes, kas saistītas ar Dānijas eksporta veicināšanu un ārvalstu investīciju piesaisti Dānijā.

Dānijas Muitas un nodokļu administrācija (Danish Customs and Tax Administration jeb dāņu valodā saīsinājumā "SKAT") ir Dānijas nodokļu administrācija, kas ir nacionālā aģentūra atbildīga par nodokļu administrēšanu un likumdošanu. SKAT ir atbildīgi par jautājumiem, kas saistīti ar tiešiem un netiešiem nodokļiem, muitu, parāda piedziņu un nekustamā īpašuma un transportlīdzekļu nodokļu aprēķinu. SKAT var iegūt informāciju arī par nepieciešamo dokumentāciju, ja prece tiek sūtīta no trešajām valstīm ar avio, auto transportu vai kuģi .

Danish Business Authority var saņemt konsultācijas par uzņēmuma reģistrēšanu Dānijā , pamatdatus par Dānijas Uzņēmuma reģistrā reģistrētiem uzņēmumiem , kā arī informāciju par obligāto elektronisko pasta adresi, lai saņemtu sūtījumus no Dānijas valsts iestādēm, un uzņēmuma sociālo atbildību strādājot Dānijā. Pieejama informācija par citām Dānijas valsts iestādēm .

Dansk Standard var iegūt informāciju par standartiem Dānijā, kā arī informāciju par standartiem ASV, Zviedrijā, Lielbritānijā, Vācijā un starptautiskiem standartiem, kas netiek piemēroti Dānijā .

Pārtikas nozare

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Lai nodrošinātu augstu patērētāju aizsardzības līmeni, pārtikas produktu importam ES jāatbilst ES tiesību aktiem, kas paredzēti, lai nodrošinātu, ka tirgū laistai pārtikas produkti ir droši ēdami, un tie nesatur cilvēkam bīstamas vielas tādā līmenī, kas var apdraudēt cilvēka veselību.

Dažādos ražošanas, iepakojšanas, transportēšanas vai uzglabāšanas posmos pārtikas produkti (tostarp augļi un dārzeņi, gaļa, zivis, graudaugi, garšvielas, piena produkti u.c.) var būt piesārņotāji, vai arī tie var tikt piesārņoti vides un citu apstākļu ietekmes dēļ.

Eiropas Padomes Regula (EEK) Nr. 315/93 (1993. gada 8. februāris), ar ko nosaka Kopienas procedūras attiecībā uz bīstamām vielām pārtikā (OV L 37, 13.02.1993.) (CELEX 31993R0315), regulē šādu vielu klātbūtni ES pārtikas produktos, kas ir jāievēro visiem pārtikas ražotājiem, kas tirgo pārtiku ES.

Dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu importu Dānijā svarīgu lomu pilda Dānijas veterinārā un pārtikas pārvalde (The Danish Veterinary and Food Administration), kuras uzdevums ir nepieļaut nopietnu slimību ieviešanu.

Eksportējot dzīvniekus vai dzīvnieku izcelsmes produktus ES dalībvalstīm var atļaut tikai tad, ja tie atbilst ES tiesību aktiem, kam pievienoti arī klāt attiecīgi veselības sertifikāti, kas apliecina atbilstību sanitārajām prasībām.

Dānijā tiek importēts mazs skaits dzīvnieku, kā arī importa sūtījumiem ES savstarpējā tirdzniecībā tiek piemērotas izlases kārtā dažādas pārbaudes.⁷⁶

Ja ES tiesību akti par konkrētās preces importu nav noteikti, tad pārtikas importēšana var notikt tikai saskaņā ar Dānijas attiecīgajiem tiesību aktiem.

⁷⁶https://www.foedevarestyrelsen.dk/english/ImportExport/Import_of_animals_and_animalproducts/Pages/default.aspx 25.06.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Atbildīgā iestāde eksportētājvalstī par pārtikas un veterinārās uzraudzības jautājumiem, ir atbildīga par pārtikas nekaitīgumu un dzīvnieku veselību dzīvnieku izcelsmes produktos, kas tiek eksportēti uz Dāniju. Šai iestādei ir jābūt pieejamai informācijai par valstī reģistrētām un apstiprinātām pārtikas ražotnēm, kā arī ražotnēm ir jābūt pašreizējo oficiālo iestāžu uzraudzībā. Atkarībā no produkta veida eksportētājs vai iestāde izdod attiecīgo tirdzniecības dokumentu vai veselības sertifikātu, kas apliecina produktu atbilstību. Ja tiek eksportēti dzīvi dzīvnieki, tad sertifikātam ir jābūt reģistrētam Eiropas Komisijas reģistrā TRACES.⁷⁷ eksporta sertifikāts jāuzrāda TRACES. Dānijas atbildīgās iestādes var veikt izlases veidā kontroli attiecībā uz importētajiem produktiem, tāpēc importētājiem ir jāziņo reģionālajām veterinārijas un pārtikas kontroles iestādēm ikreiz, kad tie importē pārtikas produktus.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrēta produkta importam Dānijā, un papildus informāciju par konkrētajam produktam nepieciešamajiem dokumentiem var iegūt Eiropas Komisijas mājas lapā – <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> ievadot Dānijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

⁷⁷https://ec.europa.eu/food/animals/traces_en 25.06.2018.

Tekstils

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Tekstilizstrādājumus drīkst ievietot tikai Eiropas Savienības (ES) tirgū, ja tie ir marķēti vai tiem ir pievienoti attiecīgie dokumenti, kas ir saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Eiropas Padomes Regulu Nr. 1007/2011 (OV L-272 18.10.2011.) (CELEX 32011R1007) (Regulation (EU) No 1007/2011 of the European Parliament and of the Council (OJ L-272 18/10/2011) (CELEX 32011R1007)).

Regulas galvenais mērķis ir nodrošināt, ka patērētājiem, iegādājoties tekstilizstrādājumus, tiek precīzi norādīts izmantoto šķiedru sastāvs.

Marķējumam ir jābūt izturīgam, viegli salasāmam, redzamam, pieejamam un etiķetes gadījumā droši piestiprinātam. Turklāt to norāda tās dalībvalsts valsts valodā vai vairākās valodās, kur produktu piedāvā patērētājam, ja vien attiecīgā dalībvalsts to nav paredzējusi citādi.

Uz etiķetēm norādītā informācija nedrīkst saturēt saīsinājumus, izņemot mehāniskos apstrādes kodus vai gadījumos, kad saīsinājumi ir noteikti starptautiskajos standartos.

Tikai produktiem, kas paredzēti pārdošanai gala patērētājam, jābūt marķētiem, citiem produktiem marķējumu var aizstāt vai papildināt ar pavaddokumentiem.

Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi, ir aizliegts vai stingri ierobežots tekstilizstrādājumu un ādas izstrādājumu pārdošana ES tirgū, kas satur noteiktas ķīmiskās vielas, vielu grupu vai maisījumus. Aizliegtās vielas ir minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu, 17.pielikumā.⁷⁸

⁷⁸http://trade.ec.europa.eu/services/reqs/public/v1/requirement/auxi/eu/eu_chemkt_reach_annex17.pdf/
26.06.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Kopienas ekomarkējums vai ziedu logotips (The Community Eco-label or "Flower logo") ir oficiāla preču zīme ES attiecībā uz produktiem ar viszemāko ietekmi uz vidi produktu klāstā. Tās mērķis ir veicināt, kā arī palīdzēt patērētājiem identificēt tos produktus, kas būtiski uzlabo galvenos vides aspektus.

Dalība ir brīvprātīga. Tas nozīmē, ka produktus var pārdot ES tirgū bez Ziedu logotipa un ka nav noteikumu, kas uzliek par pienākumu pieteikties ekomarkējuma saņemšanai.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrēta produkta importam Dānijā, un papildus informāciju par konkrētajam produktam nepieciešamajiem dokumentiem var iegūt Eiropas Komisijas mājas lapā – <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> ievadot Dānijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Kokapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Importējot ES augu, augu produktus un jebkura cita veida produktus, kas var saturēt augu kaitēkļus (piemēram, koka izstrādājumus un iepakojumus, augsni utml.) var tikt piemērotas šādi aizsardzības pasākumi, kas ir noteikti Eiropas Padomes Direktīvā 2000 / 29 / EK (OV L-169, 10.07.2000.) (CELEX 32000L0029) (Council Directive 2000/29/EC (OJ L-169 10/07/2000) (CELEX 32000L0029))

- Importa aizliegumi;
- Fitosanitārais sertifikāts un / vai fitosanitārais sertifikāts reeksportam;
- Muitas inspekcija un augu veselības pārbaudes;
- Importētāju reģistrs;
- Iepriekšējs paziņojums par importu.

Šie fitosanitārie pasākumi ir paredzēti, lai novērstu augu vai augu produktu kaitēkļu un organismu izplatīšanos dalībvalstī vai visas ES robežās. Šos pasākumus nosaka Starptautisko augu aizsardzības konvencija (International Plant Protection Convention (IPPC)), un ES dalībvalstis ir apņēmušās ievērot noteiktos standartus. IPPC ir izklāstīti pamatnoteikumi un kontroles procedūras, lai nodrošinātu kopīgu un efektīvu rīcību, lai aizsargātu valstu lauksaimniecības un mežsaimniecības resursus.

TRACES (Trade Control an Expert System) ir ES pārvaldības instruments dzīvnieku barības un pārtikas, dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu, augu, sēklu un pavairošanas materiālu veselības sertifikācijai ES iekšējā tirdzniecībā un importam. Tās mērķis ir digitalizēt visu sanitārās sertifikācijas procesu un saistītās procedūras, kā arī pārbaudīt izcelsmes valstī izdoto sertifikātu.

TRACES veicina informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm ES un Eiropas Brīvās tirdzniecības līguma valstīm, kā arī starp valstīm, kas nav ES dalībvalstis. TRACES ir izveidots, lai varētu veikt pārbaudes un pārliecināties, ka noteikumi Veselības un patērētāju

ģenerāldirektorāta politikas jomās "Dzīvnieku veselība", "Dzīvnieku labturība", "Veterinārās zāles" un "Sabiedrības veselība" tiek ievēroti.

Fitosanitāros sertifikātus izsniedz saskaņā ar IPPC noteikumiem, un Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) fitosanitāro pasākumu starptautisko standartu Nr. 12 par fitosanitāro sertifikātu pamatnostādņēm.

Nepieciešamie sertifikāti

Augu un augu produktu importam citās ES dalībvalstīs, kas uzskaitīts Eiropas Padomes Direktīvas 2000/29 /EK, V pielikuma, B daļā (Annex V, Part B to Council Directive 2000/29/EC), jāpievieno oficiāls fitosanitārais sertifikāts. Šis dokuments apliecina augu un augu produktu fitosanitāros apstākļus, kā arī to, ka sūtījums ir oficiāli pārbaudīts, atbilst likumā noteiktajām prasībām, un tajā nav karantīnas kaitēkļu un citu kaitīgu patogēnu.

ES ir aizliegts laist tirgū nelikumīgi iegūtu koksni un tās saistītos produktus, tāpēc uzņēmējiem, kas pirmoreiz uzsāk kokmateriālus un koksnes izstrādājumu tirdzniecību ES, būs jāievēro Eiropas Parlamenta un Eiropas Padomes Regulā (ES) Nr. 995/2010 noteiktie pienākumi (OV L 295, 12.11.1999., 1. lpp.). 2010) (CELEX 32010R0995) (Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council (OJ L-295 12/11/2010)(CELEX 32010R0995)), un jāveic visas nepieciešamās darbības pirms tirdzniecības uzsākšanas.⁷⁹

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrēta produkta importam Dānijā, un papildus informāciju par konkrētajam produktam nepieciešamajiem dokumentiem var iegūt Eiropas Komisijas mājas lapā – <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> ievadot Dānijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

⁷⁹<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=4401310000&reporter=DK> 27.06.2018.

Mašīnbūve un metālapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Ražotājiem ir pienākums laist tirgū tikai drošus produktus. Ja ražotājs nav reģistrēts ES, šis pienākums attiecas uz viņa pārstāvi ES vai, ja pārstāvis nav pārstāvēts ES, tad atbildību uzņemas importētājs.

Par drošu produktu tiek uzskatīts tāds produkts, kas nerada draudus vai rada tikai samazinātu apdraudējumu, ņemot vērā produkta specifisko pielietojuma veidu, un kas ir pieņemams, lai saglabātu augstu aizsardzības līmeni cilvēku veselībai un drošībai.

Papildus pamatprasībām par drošu produktu laišanu tirgū, ražotājiem ir jāinformē patērētāji par riskiem, kas saistīti ar produktiem, kurus viņi piegādā īpaši, ja šādi riski nav acīmredzami. Ražotājiem ir jāveic pasākumi, lai patērētāji būtu informēti par produktu radītajiem riskiem, kā arī jāveic attiecīgie pasākumi, lai novērstu šādus riskus (piemēram, izņemt produktus no tirgus, brīdināt patērētājus, atsaukt produktus, kas jau ir piegādāti patērētājiem utt.).

Ražotāju pienākumi attiecas uz visiem piegādes ķēdē iesaistītajiem profesionāļiem, kas var ietekmēt produkta drošības īpašības. Jo īpaši tiem ir pienākums uzraudzīt produktu drošību un nodrošināt nepieciešamos dokumentus, kas nodrošina produktu izsekojamību.

Produktiem ir jāatbilst Saskaņotajiem Eiropas standartiem (Harmonised European standards), kas nodrošina tehnisko bāzi, lai novērtētu būvizstrādājumu veiktspēju. Tie ļauj ražotājiem izstrādāt ekspluatācijas īpašību deklarāciju, kā noteikts Būvizstrādājumu regulā, un piestiprināt CE marķējumu produktam.⁸⁰

⁸⁰<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=7326909800&reporter=DK> 26.06.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Ekspluatācijas īpašību deklarāciju (The Declaration of Performance (DoP)) ražotājs izsniedz, ja produktu laiž tirgū, un uz to attiecas Saskaņotie Eiropas standarti (Harmonised European standards), vai tas atbilst Eiropas tehniskajam novērtējumam (European Technical Assessment (ETA)).

Izstrādājot ekspluatācijas īpašību deklarāciju, ražotājs uzņemas atbildību par produkta atbilstību noteiktajiem standartiem un tehniskajām specifikācijām. Ekspluatācijas īpašību deklarāciju sagatavo, izmantojot ES Regulas No 305/2011 III Pielikumā (Regulation (EU) No 305/2011 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2011, Annex III) pievienoto paraugu.⁸¹

Ja ražotājs ir izstrādājis ekspluatācijas īpašību deklarāciju, tad CE marķējums ir obligāts attiecīgajiem produktiem.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrēta produkta importam Dānijā, un papildus informāciju par konkrētajam produktam nepieciešamajiem dokumentiem var iegūt Eiropas Komisijas mājas lapā – <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> ievadot Dānijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

⁸¹http://trade.ec.europa.eu/services/reqs/public/v1/requirement/auxi/eu/eu_stdconst_annex3.pdf/ 26.06.2018.

KANĀDA

Kopsavilkums

ES un Kanādas tirdzniecības apjoms 2016.gadā bija aptuveni 64,3 miljardi EURO. Eiropa ir Kanādas otrais lielākais tirdzniecības partneris pēc Amerikas Savienotajām Valstīm (ASV). 2016.gadā Kanāda veidoja gandrīz 2% no ES kopējās preču ārējās tirdzniecības apjoma. Galvenās produktu kategorijas, ko savstarpēji eksportē ES un Kanāda (2016.gada dati): mašīnērija (23,6% no eksporta uz Kanādu un 13,7% no tās importa), transporta aprīkojums (18,7% no ES eksporta un 11,4 no importa), ķīmiskie un farmaceitiskie produkti (16,7% no ES eksporta un 7,5% no importa). Pakalpojumi, kas visbiežāk savstarpēji tiek eksportēti starp ES un Kanādu ir transporta pakalpojumi, ceļojumi, apdrošināšana un komunikācija.⁸²

2017.gadā Latvijas kopējais preču un pakalpojumu eksports uz Kanādu bija 47,1 milj. EURO, kas veido 0,3% no Latvijas kopējā eksporta. 21% no Latvijas eksporta uz Kanādu sastāda mašīnas, mehāniskās un elektriskās iekārtas, 17% pārtikas rūpniecības produkti, 16% optiskās ierīces un aparāti, 15% tekstilizstrādājumi un 6% būvmateriāli.⁸³

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija par juridisko pamatu tirdzniecības veikšanai ar Kanādu, atbildīgās institūcijas Kanādā par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ieviedmuitām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs; pārtikas nozare, tekstils, kokapstrāde, metālapstrāde un mašīnbūve.

Attiecīgajā noteikumu apkopojumā esam izveidojuši atsevišķus informācijas sakopojumus, un tie būtu šādi:

- Noteikumu apkopojumā ir pieejami kontakti uzraugošajām institūcijām dalot gan pa sektoriem, gan vispārēji. Informācija ir pieejama šeit;

⁸²<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/canada/> 05.2018.

⁸³http://eksports.liaa.gov.lv/files/liaa_export/attachments/2018.03_lv_kanada_ekon_sad.pdf 05.2018.

- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus pārtikas nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus tekstila nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus kokapstrādes nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs. Informācija pieejama šeit.

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm, kā arī prasības atsevišķās produktu grupās var atšķirties. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas:

- madb.europa.eu – saite kurā ir iespējams noskaidrot informāciju par ievadmitu, tarifiem, preču izcelsmes noteikumiem, utt.
- <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> - produktu kodu ir iespējams noskaidrot šajā saitē ievadot ailē produkta nosaukumu;
- <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/reflist-listeref-eng.html> - visas atbildīgās institūcijas importa nodrošināšanai un uzraudzībai
- www.bizpal.ca - nodrošina piekļuvi informācijai par atļaujām, licencēm un citām prasībām

Summary

The value of trade in goods between the EU and Canada was €64.3 billion in 2016. The EU is Canada's second-biggest trading partner after the United States. Canada accounted for almost 2 % of the EU's total external trade in goods in 2016. The top three categories of products which the EU and Canada exported to each other in 2016 were: machinery (23.6 % of EU exports to Canada and 13.7 % of its imports), transport equipment (18.7 % of EU exports and 11.4 % of its imports), chemical and pharmaceutical products (16.7 % of EU exports and 7.5 % of its imports). Examples of services exported between Canada and the EU are transport, travel, insurance and communication.

In 2017, combined export of goods and services from Latvia to Canada was €47,1 million, and it account to 0,3% of Latvia's total export. 21% of Latvia's export to Canada is machinery and mechanical and electrical equipment, 17% food industry products, 16% optical devices, 15% textiles, 6% building materials.

This summary summarizes the legal basis for trade with the Canada, you will find info on the Canada authorities responsible for international trade, import duties, tariffs, fees, quality standards and certification in a number of sectors; food industry, textiles, woodworking, metalworking and machinery.

We have created separate sets of information in the relevant set of rules, and these would be:

- A set of general information and contacts for related institutes you can find [here](#);
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the food sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the textile sector. Information available [here](#).

- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including examples in the wood processing industry. Information available [here](#).
- A summary of documents, deadlines and payments submitted, including samples in the metalworking and mechanical engineering sectors. Information available [here](#).

In general, given the changing activity in international trade and global economy and politics, entrepreneurs need to follow up to the latest activities, as well as requirements for individual product groups may vary. Therefore, this summary shows a number of places for obtaining information:

- madb.europa.eu – a site where you can find out information on import duties, tariffs, rules of origin, etc.
- <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/reflist-listeref-eng.html> - all responsible institutions for the provision and monitoring of imports
- www.bizpal.ca - provides access to information about licenses, licenses and other requirements

Kanāda ir parakstījusi zemāk norādītos starptautiskos līgumus un ir dalībniece minētajās starptautiskajās organizācijās:

- Āzijas un Klusā okeāna ekonomiskā sadarbība (APEC)
- Konvencija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem ar TIR karnetēm (TIR konvencija)
- Muitas konvencija par pagaidu ieviešanas dokumentiem (ATA karnetēm)
- Starptautiskā konvencija par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu/ *International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS Convention)*
- Kioto starptautiskā konvencija par muitas procedūru vienkāršošanu un harmonizēšanu/ *International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures (Revised Kyoto Convention)*
- Ziemeļamerikas brīvās tirdzniecības nolīgums (NAFTA)
- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD)
- Pasaules Muitas organizācija (PMO)
- Pasaules tirdzniecības organizācija (PTO)⁸⁴

Kopš 2017.gada 21.septembra provizoriski ir piemērots Eiropas Savienības (ES) un Kanādas visaptverošais ekonomikas un tirdzniecības nolīgums (CETA), kas vēl jāapstiprina katrai dalībvalstij atsevišķi.⁸⁵

⁸⁴<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=CA#h3> International Agreements 05.2018.

⁸⁵<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=CA#h3> Preferential Treatment 05.2018.

Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas

Visas atbildīgās institūcijas importa nodrošināšanai un uzraudzībai atrodamas vietnē:

<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/reflist-listeref-eng.html>.

Kanādas robežsardzes dienests (*Canada Border Services Agency*) nodrošina valsts drošību un labklājību pārraugot starptautiskos ceļojumus un tirdzniecību Kanādas teritorijā / monitoring international travel and trade in Canadian territory

Plašāka informācija par komercimporta nosacījumiem iegūstama mājas lapā angļu valodā:
https://www.cbsa-asfc.gc.ca/comm-eng.html#_s1 un <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/guide-eng.html>.

T: 1-204-983-3500, 1-506-636-5064

E: contact@cbsa.gc.ca

A: Canada Border Services Agency, Ottawa, ON, Canada, K1A 0L8

MI: <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/menu-eng.html>

Kanādas importētāju un eksportētāju asociācija (*the Canadian Association of Importers and Exporters*) ir valsts bezpeļņas organizācija, kas pārstāv importētāju un eksportētāju intereses, apņēmoties nodrošināt, ka tirdzniecības noteikumi, politika un procesi ļauj uzņēmumiem efektīvi importēt un eksportēt / representing the interests of importers and exporters

T: 416-595-5333

E: info@iecanada.com

A: I.E.Canada, the Canadian Association of Importers & Exporters, 777 Bay Street, P.O. Box 149, Toronto, Ontario M5G 2C8

MI: <https://www.iecanada.com>

Kanādas Standartu padome (*Standards Council of Canada (SCC)*) izstrādā un sniedz informāciju par Kanādas valsts standartiem / develops and provides information on Canadian national standards.

T: +1 613 2383222

E: info@scc.ca

A: 55 Metcalfe Street, Suite 600, CA-Ottawa, Ontario, K1P6L5

MI: <https://www.scc.ca/en>

Kanādas Pārtikas drošības aģentūra (*Canadian Food Inspection Agency*) nodrošina pārtikas, augu un dzīvnieku valsts produktu aprites uzraudzību, nosaka marķējuma un iepakojuma prasības / ensures the monitoring of the circulation of food, plant and animal products, and the labeling and packaging requirements.

T: 1-800-442-2342

E: Permission@inspection.gc.ca

A: 1400 Merivale Road, Ottawa, Ontario, K1A 0Y9

MI: www.inspection.gc.ca

Tirdzniecības kontroles un tehnisko šķēršļu birojs (*Trade Controls and Technical Barriers Bureau*)

ir atbildīgs par atļauju un sertifikātu izsniegšanu dažādiem produktiem, kas iekļauti importa kontroles sarakstā (*Import Controls List - ICL*⁸⁶). Produkti, uz kuriem attiecas importa kontrole, ir lauksaimniecības produkti, šaujamieroči, tekstilizstrādājumi un apģērbs, tērauds / responsible for issuing permits and certificates for various products included in the import control list

T: 343-203-6820

E: trade@international.gc.ca

A: 125 **Sussex Drive**, Ottawa, Ontario, Canada, K1A 0G2

MI: www.international.gc.ca

Konkurences birojs (*Competition Bureau*) regulē apģērbu etiķetes, nepārtikas produktu iepakojšanu un marķēšanu / regulates clothing labels, packaging and labeling of non-food products.

T: 1-800-348-5358

A: Competition Bureau, Place du Portage I, 50 Victoria Street, Room C-114, Gatineau, Quebec, K1A 0C9

MI: www.competitionbureau.gc.ca

⁸⁶http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/regulations/C.R.C.,_c._604/index.html 05.2018.

Kanādas Vides un Klimata pārmaiņu, savvaļas dzīvnieku aizsardzības dienests, Atļauju piešķiršanas birojs (*Environment and Climate Change Canada, Canadian Wildlife Service, Permitting Office*) veic atļauju piešķiršanu starptautiskai tirdzniecībai ar dzīvjiem dzīvniekiem, dzīvnieku izstrādājumiem un produktiem, kas uzskaitīti Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES). / authorizes international trade in live animals, animal products and products

T: + 1-855-869-8670

E: ec.permisscf-cwspermit.ec@canada.ca

A: 351 St. Joseph Blvd, CA-Gatineau, Quebec, K1A0H3

MI: <https://www.canada.ca/en/services/environment/wildlife-plants-species/international-trade-protected-animals-plants.html>

Kanādas Transports (*Transport Canada*) veic mehānisko transportlīdzekļu importa reģistrāciju, uzraugot, ka importētāji ievēro mehānisko transportlīdzekļu drošības likumu un noteikumus / carries registration of motor vehicles by monitoring that importers comply with motor vehicle safety laws and regulations

T: +1 613 9988616

E: mvs-sa@tc.gc.ca

A: 330 Sparks Street, Place de Ville, Tower C, CA-Ottawa, ON K1A 0N5

MI: <http://www.tc.gc.ca/en/services/road/importing-vehicle.html>

levedmuitas tarifu nosacījumi, nodevas u.c. veicamie maksājumi un to piemērošanas kārtība un organizācijas, kurām jāiesniedz pieteikumi, sertifikāti, nozaru produkcijas ievešanas atļaujas saņemšanai mērķa tirgos, kontakthinformācija

Ievedmuitu, informāciju par piemērotajiem tarifiem, tirdzniecības barjerām un preču izcelsmes noteikumiem var noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā [Market Access Database – madb.europa.eu](http://madb.europa.eu)⁸⁷, izvēloties Kanādas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.

Importa kontroles sarakstā iekļautās preces (*Import Control List, ICL*) uzrauga Globālo lietu departamenta Tirdzniecības kontroles birojs (TID). Saskaņā ar ICL ir vajadzīga importa atļauja ne tikai dažādiem produktiem, kas paredzēti personīgai lietošanai (galvenokārt lauksaimniecības produktiem un personisko vai mājsaimniecības priekšmetu paraugiem), bet arī vairākām komerciālām precēm. Kā priekšnoteikums importa atļaujas saņemšanai, vienreiz jāiesniedz EIPA faila numurs. Dažiem preču veidiem, piemēram, tērauda izstrādājumiem, tiek pieprasīta tikai vispārēja ievešanas atļauja (*general import permit, GIP*). Šajā gadījumā GIP numurs ir jānorāda attiecīgā sūtījuma dokumentācijā.⁸⁸

⁸⁷http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi 04.2018.

⁸⁸<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=CA#h14> Import Controls 04.2018.

Prasības, kuras nepieciešams izpildīt, lai pretendētu uz nozaru produkcijas ieviešanu mērķa tirgos un varētu realizēt tirdzniecības ķēdēs vai attiecīgi, iekļaušanos globālās piegāžu ķēdē

Lai attiecīgā uzņēmuma produkcija varētu tikt realizēta tirdzniecības ķēdēs, uzņēmumam ir jānoskaidro nepieciešamās prasības produkcijas realizēšanai ķēdē. Prasību skaits var atšķirties dažādām tirdzniecības ķēdēm, tomēr tās var iedalīt atsevišķās grupās:

- Produkta atbilstība tirdzniecības ķēdes noteiktajiem standartiem
- Produkta apjoma nodrošināšana
- Papildus iegūstamie sertifikāti
- Produkta iepakojums
- Produkta marķējums
- Citas konkrētās tirdzniecības ķēdes prasības

Iegūstot informāciju par katru no augstāk minētajiem punktiem, uzņēmums varēs izvērtēt savas iespējas realizēt produkciju tirdzniecības ķēdēs.

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Kopumā standartu noteikumu sistēma Kanādā ir diezgan sarežģīta, jo pastāv ne tikai nacionālās normas, bet reģionālajās provincēs tiek izstrādāti vairāki brīvprātīgie standarti. Aptuveni trešdaļa ir obligāta.

Kanādas nacionālo standartu sistēmu ievieš, popularizē un attīsta Kanādas standartu padome (Standards Council of Canada (SCC)). Tajā ir dažādas struktūras, kas ir atbildīgas par izstrādājumu un produktu atbilstības novērtēšanu, piemēram, izmantojot pārbaudes uz vietas vai testus. Atbilstību valsts standartiem var apliecināt, piemēram, izsniedzot īpašas preču zīmes. Iepazīties ar pieņemtajiem standartiem var vietnē: <https://www.scc.ca/en/search/standardsdb>.⁸⁹

Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība

Latvija un Kanāda lieto Harmonizēto sistēmu⁹⁰ muitas kodu noteikšanai. Tātad preces kods, kas piešķirts Latvijā, atbilstīs preces kodam Kanādā.

Lai varētu veikt preces koda atbilstību, ir nepieciešams zināt produkta kodu. Produkta kodu var noskaidrot vietnē <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx>, pie nosaukuma ievadot produkta nosaukumu.

Jāpatur prātā, ka Harmonizētā sistēma 2017.gadā tika atjaunota, tāpēc faktiskā sistēmas ieviešana var atšķirties katrā valstī atsevišķi. Papildus, ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem Kanādā.

⁸⁹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=CA#h33> Standards, 19.07.2018.

⁹⁰<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=CA#h38> 14.06.2018.

lesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas

Kanādas valdība ir izveidojusi tā dēvēto BizPaL tiešsaistes portālu, kas nodrošina piekļuvi informācijai par atļaujām, licencēm un citām prasībām, kas jāizpilda, lai uzsāktu un veiktu uzņēmējdarbību. Portālam var piekļūt bez maksas vietnē: www.bizpal.ca.

Importa dokumenti ir jāsagatavo angļu vai franču valodā.

Kanādas robežsardzes dienests (*Canada Border Services Agency, CBSA*) piedāvā dažādus pakalpojumus importētājiem, lai atvieglotu muitošanas procedūras. Daudzas no šīm iniciatīvām ietver EDI (*Electronic Data Interchange*) kā papīra iesniegšanas aizstāšanu.

Eksportētājiem jāpatur prātā, ka papildus oficiāli pieprasītai dokumentācijai, papildu pienākumi var rasties no līgumiem ar importētāju.⁹¹

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Aviosabiedrību un gaisa kravu iepriekšējā komercinformācija / Advance Commercial Information for Aircraft and Air Cargo	Dokuments, kas Kanādas robežsardzes dienestam (CBSA) sniedz informāciju par komercidmašīnu un tā kravu. Iesniedz pārvadātājs elektroniskā formā	Kanādas robežsardzes dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=aci&hscod=&countryid=CA

⁹¹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=CA#h39> Requirements for Import Formalities 14.06.2018.

Jūras kravu iepriekšējā komercinformācija / Advance Commercial Information for Sea Cargo	Dokuments, kas Kanādas robežsardzes dienestam (CBSA) sniedz informāciju par jūras kravu, ko pārvadā komerckuģis. Iesniedz pārvadātājs elektroniskā formā	Kanādas robežsardze s dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPage!FPubli.htm?doc=activities&hscod=&countryid=CA
Kuģu iepriekšējā komercinformācija / Advance Commercial Information for Vessels	Dokuments, kas Kanādas robežsardzes dienestam (CBSA) sniedz informāciju par kuģi. Iesniedz pārvadātājs elektroniskā formā	Kanādas robežsardze s dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPage!FPubli.htm?doc=activities&hscod=&countryid=CA
Kravas saraksts / Manifest	Dokuments, kas paziņo iestādēm par kuģa ierašanos un kurā apkopotas tajā iekrautās preces. Iesniedzams elektroniski angļu vai franču valodā kopā ar kuģu iepriekšējo komercinformāciju	Kanādas robežsardze s dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPage!FPubli.htm?doc=manifest&hscod=&countryid=CA

Autoceļu vai dzelzsceļa kravu pārvadājumu saraksts / Manifest for Road or Rail Cargo	Dokuments, kas Kanādas robežsardzes dienestam (CBSA) sniedz autotransporta vai dzelzsceļa kravu pārvadājumu un kravu informāciju. Iesniedz pārvadātājs elektroniskā formā	Kanādas robežsardzes dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPage!FPubli.htm?doc=mfest_r&hscod=&count ryid=CA
Gaisa pārvadājumu vispārējā deklarācija / General Declaration for Aircraft	Dokuments, kurā dati par gaisa pārvadājumu un tā kravu tiek nosūtīti muitas dienestiem. Iesniedz pārvadātājs elektroniskā formā angļu vai franču valodā	Kanādas robežsardzes dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPage!FPubli.htm?doc=dec air&hscod=&count ryid=CA
Kuģu vispārējā deklarācija / General Declaration for Vessels	Dokuments, kurā dati par kuģi un tā kravu tiek nosūtīti muitas dienestiem. Iesniedz pārvadātājs elektroniskā formā angļu vai franču valodā	Kanādas robežsardzes dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPage!FPubli.htm?doc=dec ves&hscod=&coun tryid=CA
Muitas kravu kontrole /	Dokuments, kurā apkopotas visas preces, kuras tiek	Kanādas robežsardze	T.: +1 204 9833500,	http://madb.europa.eu/madb/viewPage!

Customs Cargo Control	uzrādītas muitas dienestiem. Iesniedz pārvadātājs elektroniskā formā angļu vai franču valodā	s dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	506 6365064	FPubli.htm?doc=carcon&hscod=&countryid=CA
Muitas importa deklarācija / Customs Import Declaration	Oficiāla forma, kas iesniedzama preču muietošanai. Iesniedz importētājs vai preču īpašnieks angļu vai franču valodā	Kanādas robežsardze s dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPage1FPubli.htm?doc=cid&hscod=&countryid=CA
Kanādas muitas rēķins / <i>Canadian Customs Invoice</i>	Dokuments, kas satur informāciju par darījumu. Nepieciešams, ja darījuma vērtība pārsniedz 2,500 CAD un komercrēķins nesatur visu nepieciešamo informāciju	Kanādas robežsardze s dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPage1FPubli.htm?doc=cusinv&hscod=&countryid=CA
Komerkrēķins / <i>Commercial Invoice</i>	Dokuments, kas satur informāciju par apmaksu, ja darījuma vērtība ir zemāka par 2,500 CAD. Var tikt aizstāts ar komercrēķinu,	Kanādas robežsardze s dienests (Canada Border	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPage1FPubli.htm?doc=invoice&hscod=&countryid=CA

	ja tas satur visu nepieciešamo informāciju. Sagatavojams angļu vai franču valodā	Services Agency (CBSA))		
Preču saraksts / Packing List	Dokuments, kas satur detaļas par precēm visā sūtījumā. Ja komercrēķins iekļauj šo informāciju, atsevišķs saraksts nav jāiesniedz. Sagatavo eksportētājs angļu vai franču valodā.	Kanādas robežsardzes dienests (Canada Border Services Agency (CBSA))	T.: +1 204 9833500, 506 6365064	http://madb.europa.eu/madb/viewPage!FPubli.htm?doc=plist&hscod=&countryid=CA
Nepreferenciālais preču izcelsmes sertifikāts / Certificate of Non-Preferential Origin	Dokuments, kas apliecina preces nepreferenciālo izcelsmi. Iesniedz eksportētājs, ja to pieprasa importētājs vai citu iemeslu dēļ			http://madb.europa.eu/madb/viewPage!FPubli.htm?doc=cf_npo&hscod=&countryid=CA
Preču izcelsmes sertifikāts / Proof of Preferential Origin	Dokuments, kas apliecina preces preferenciālo izcelsmi. Iesniedz eksportētājs.			http://madb.europa.eu/madb/viewPage!FPubli.htm?doc=ppo&hscod=&countryid=CA
Gaisa pavadzīme /	Dokuments, kas satur informāciju par			http://madb.europa.eu/madb/viewPage!

Air Waybill	starptautisku preču pārvadājumu pa gaisu. Sagatavo pārvadātājs angļu valodā			FPubli.htm?doc=awb &hscod=&countryid =CA
Jūras pavadzīme/ Bill of Lading	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa jūru. Sagatavo pārvadātājs angļu valodā			http://madb.europa. eu/madb/viewPage! FPubli.htm?doc=bl& hscod=&countryid= CA

Pārtikas nozare

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Kanādas likumi nosaka pamata kritērijus olbaltumvielu avotu noteikšanai un ierobežošanai siera ražošanā. Pieņemto noteikumu ietekme ir ierobežot eksporta iespējas piena olbaltumvielām, piemēram, piena olbaltumvielu koncentrātiem (MPK) un piena pulverim no ES. Tas ir tāpēc, ka Kanādas ražotājiem būs jāierobežo šīs izejvielas savos iekšzemē ražotajos sieros. Pasākums var arī ierobežot citu esošo vai jauno neatbilstīgo ES sieru eksportu uz Kanādu.⁹² Papildus siera ieviešanai ir jāievēro CFIA noteiktie sastāva standarti attiecībā uz siera izgatavošanā atļauto sastāvdaļu daudzumu. Ir nepieciešama arī importa licence, ko izsniedz CFIA reģionālais birojs.⁹³

Informāciju par Kanādas standartiem var pieprasīt Kanādas Standartu padomei (the Standards Council of Canada (SCC)): 55 Metcalfe Street, Suite 600, CA-Ottawa, Ontario, K1P6L5, tālr.: +1 613 2383222, fakss: +1 613 5697808, e-pasts: global@ihs.com, kā arī iepazīties ar tiem vietnē: <https://www.scc.ca/en/search/standardsdb>.

⁹²http://madb.europa.eu/madb/barriers_details.htm?isSps=false&barrier_id=11341 Trade Barriers, 07.2018.

⁹³<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=CA#h15> Animals and Products of Animal Origin 14.06.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Kanādas Pārtikas drošības aģentūra (CFIA) izdod importa atļaujas dzīvniekiem, dzīvnieku izcelsmes produktiem un blakusproduktiem, un inkubējamām olām. Sūtījumiem, kuros ir šādas preces, jāpievieno veterinārās veselības sertifikāts, kas izdots eksportētājvalstī, un pierāda, ka nav infekcijas slimību. Var būt nepieciešami dažādu veidu papildu sertifikāti.

Zivju un zivju produktu importētājiem jāsaņem importa licence no CFIA un jāziņo minētajai iestādei par faktisko importu. Tirgus piekļuve tiks piešķirta tikai tad, ja produktiem ir veikta pārbaudes procedūra, kas apliecina atbilstību Kanādas prasībām attiecībā uz veselību un marķēšanu. Konkrētajā dzīvnieku un to subproduktu gadījumā, ko paredzēts izmantot barošanas nozarē, no CFIA ir jāiegūst importa atļauja.

Svaigus augļus un dārzeņus var importēt tikai ar CFIA izsniegtu importa licenci.

Dažām lauksaimniecības dzīvnieku izcelsmes precēm ir nepieciešama importa deklarācija, kurā norādītas sūtījuma specifikācijas. Skatiet šādos dokumentos:

- GSE sertifikāts
- Zivju importa licence
- Zivju importa paziņojums
- Deklarācija par importa dažām lauksaimniecības precēm
- Importa licence sieram
- Importa zivju un zivju produktu pārbaude
- Cilts sertifikāts
- Atļauja importēt dzīvniekus un dzīvnieku produktus
- Atļauja importēt ūdensdzīvniekus
- Veterināro zāļu veselības sertifikāts dzīvnieku izcelsmes produktiem
- Veterināro veselības sertifikāts dzīvniekiem.⁹⁴

⁹⁴<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=CA#h15> Animals and Products of Animal Origin 14.06.2018.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Kanādu, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi, ievadot Kanādas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu, sadaļā Speciālās prasības (*Specific requirements*).

Piemēram, sagatavotu vai konservētu zivju, kaviārs un kaviāra aizstājēju eksportam (preču kods 1601), kas 2017.gadā no Latvijas eksportēts 391 tūkst. EURO apjomā⁹⁵, nepieciešams aizpildīt šādu dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Zivju importa licence / Fish Import Licence	Dokuments, kas pierāda, ka tās turētājam ir atļauts importēt zivis un zivju produktus. Informācijas apstrādes laiks ir aptuveni 10 darba dienas, gada licences maksa- 500 CAD.	Kanādas Pārtikas inspekcijas aģentūra (CFIA), zivju inspekcijas direkcija (Canadian Food Inspection Agency (CFIA), Fish Inspection Directorate)	T: +1 613 2252342 A: 59 Camelot Drive, CA-Ottawa, Ontario, K1A0Y9	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc_id=i_fis&hscode=1604&countryid=CA
CITES atļauja dzīvniekiem un	Dokuments, kas atļauj ievest dzīvus dzīvniekus,	Kanādas Kanādas Vides un Klimata	T: +1 855 8698670	http://madb.europa.eu/madb/viewPa

⁹⁵http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe Preču eksports uz Kanādu 2017.gadā, 20.06.2018.

dzīvnieku produktiem / CITES Permit for Animals and Animal Products *Nepieciešams, ja produkts norādīts CITES konvencijas I pielikumā	dzīvnieku daļas un produktus, kas uzskaitīti Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) I pielikumā. Informācijas apstrādes laiks ir līdz 40 dienām, bez maksas.	pārmaiņu, Kanādas savvaļas dzīvnieku aizsardzības dienests, Atļauju piešķiršanas birojs (Environment and Climate Change Canada, Canadian Wildlife Service, Permitting Office)	A: 351 St. Joseph Blvd, CA-Gatineau, Quebec, K1A0H3	gefpubli.htm?doc=cit_ani&hscod=1604&countryid=CA
Zivju importa paziņojums / Fish Import Notification	Dokumentu, ar ko Kanādas Pārtikas inspekcijas aģentūrai (CFIA) paziņo par zivju un zivju produktu ieviešanu. Paziņojums iesniedzams pirms ieviešanas vai 48 stundu laikā pēc ieviešanas. Par paziņojumu nav jāmaksā, bet importētājiem jāmaksā obligātās pārbaudes maksa.	Kanādas Pārtikas inspekcijas aģentūra (CFIA), zivju inspekcijas direkcija (Canadian Food Inspection Agency (CFIA), Fish Inspection Directorate)	T: +1 613 2252342 A: 59 Camelot Drive, CA-Ottawa, Ontario, K1A0Y9	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIpubli.htm?doc=not_fis&hscod=1604&countryid=CA

Importa zivju un zivju produktu pārbaude / Inspection of Imported Fish and Fish Products	Dokuments, kas apliecina, ka Kanādas Pārtikas inspekcijas aģentūra (CFIA) ir pārbaudījusi importētās zivis un zivju produktus, un konstatējusi, ka tie atbilst Kanādas prasībām attiecībā uz produktu marķēšanu un neto saturu, kā arī sensoru un fizisko atbilstību kvalitātei standartiem. Standarta pārbaudes laiks ir apmēram piecas darba dienas. CFIA iekasēs pārbaudes maksu par importētajiem produktiem, atkarībā no produkta veida un svara: 0,15 CAD / kg gataviem produktiem, 0,02 CAD / kg konservētiem produktiem, 0,01 CAD / kg svaigiem produktiem, 0,01 CAD / kg	Kanādas Pārtikas inspekcijas aģentūra (CFIA), zivju inspekcijas direkcija (Canadian Food Inspection Agency (CFIA), Fish Inspection Directorate)	T: +1 613 2252342 A: 59 Camelot Drive, CA-Ottawa, Ontario, K1A0Y9	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIfPubli.htm?doc=ins_fis&hscod=1604&countryid=CA
--	---	--	---	--

	jēlādas mīkstmiešu vēžveidīgajiem, 0,01 CAD / kg visiem citiem zivju veidiem un 30 CAD par sūtījumu visām zivīm, kas paredzētas turpmākai pārstrādei.			
Dokumentācijas pārskatīšanas pieprasījums / Request for Documentation Review	Dokuments, ko pieprasa Kanādas Pārtikas drošības aģentūra (CFIA) muitas atļaujas saņemšanai. Pieprasījumu var iesniegt iepriekš, bet to jāuzrāda ierašanās brīdī ne vēlāk kā pirmajā iebraukšanas vietā.	Kanādas Pārtikas drošības aģentūras (CFIA) Nacionālais importa pakalpojumu centrs (NISC)	T: +1 905 7957834 A: 1050 Courtney Park Drive East, CA- Mississaug a, Ontario, L5T2R4	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=reg_dr&hscod=1604&countryid=CA
Veterināro zāļu veselības sertifikāts dzīvnieku izcelsmes produktiem / Veterinary Health Certificate for Animal Products	Dokuments, kas apliecina, ka importētie dzīvnieku izcelsmes produkti ir pārbaudīti saskaņā ar atbilstošām procedūrām, nav piesārņoti un tiem nav nekādas lipīgas slimības un tiek uzskatītas par atbilstošām importētājvalsts spēkā			http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_anp&hscod=1604&countryid=CA

	esošajiem veterinārajiem noteikumiem. Izniedz eksportētājvalsts sanitārā institūcija.			
Pirms piegādes pārskatīšanas sistēma / Pre-Arrival Review System	Ļauj importētājiem un mākleriem iesniegt visu attiecīgo informāciju Kanādas robežsardzes dienestam (CBSA) pārskatīšanai un apstrādei pirms preču ierašanās Kanādā. Sistēma ir ieviesta, lai samazinātu gaidīšanas laiku uz robežas dzīvu dzīvnieku (tostarp zivju), augu, pārtikas produktu un citu dzīvnieku un augu izcelsmes produktu, kā arī noteiktu lauksaimniecības tehnikas importēšanai. Nav obligāta. Jāiesniedz maksimums 30 dienas pirms preču piegādes.			http://madb.europa.eu/madb/viewPageIfPubli.htm?doc=pars&hscode=1604&countryid=CA

Tekstils

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Visiem importējamiem tekstilizstrādājumiem jābūt marķētiem saskaņā ar Tekstilizstrādājumu marķēšanas likumā un tās noteikumos izklāstītajiem noteikumiem:

- tekstilšķiedru saturs pēc tā vispārējā nosaukuma (un brīvprātīgi reģistrētā preču zīme),
- izcelsmes valsts,
- izplatītāja vārds, uzvārds un adrese (var aizstāt ar izplatītāja CA identifikācijas numuru, kuru iesniedz Konkurences birojā,
- informācija par izmēru (brīvprātīgi),
- tīrīšanas instrukcijas (brīvprātīgi).

Atsevišķu veidu tekstilizstrādājumiem var piemērot papildu marķēšanas prasības, piemēram, veselības un patērētāju drošības apsvērumu dēļ, kas var atšķirties atkarībā no attiecīgās provinces jurisdikcijas.⁹⁶

Informāciju par Kanādas standartiem var pieprasīt Kanādas Standartu padomei (the Standards Council of Canada (SCC)): 55 Metcalfe Street, Suite 600, CA-Ottawa, Ontario, K1P6L5, tālr.: +1 613 2383222, fakss: +1 613 5697808, e-pasts: global@ihs.com, kā arī iepazīties ar tiem vietnē: <https://www.scc.ca/en/search/standardsdb>.

⁹⁶<http://madb.europa.eu/madb/viewPageFPubli.htm?doc=overview&hscod=1601&countryid=CA#h44> Labeling Requirements, 11.07.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

CITES I pielikumā uzskaitītajām augu sugām ir vajadzīga gan ieviešanas atļauja, gan iepriekšēja CITES eksporta atļauja no eksporta valsts kompetentās iestādes.

Latvijas CITES uzraudzības institūcija ir Dabas aizsardzības pārvalde, kura ir atbildīga par CITES un ES regulu īstenošanu. Tās pienākumos ietilpst CITES atļauju un sertifikātu izsniegšana.⁹⁷

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Kanādu, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi, ievadot Kanādas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu, sadaļā Speciālās prasības (*Specific requirements*).

Piemēram, vīriešu vai zēnu apģērba no tekstilaudumiem, gumijoti vai impregnēti eksportam (preču kods 6210), kas 2017.gadā eksportēts no Latvijas 299 tūkst. EURO apmērā⁹⁸, papildus pamata prasībām nepieciešams saņemt šādas atļaujas:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
CITES atļauja dzīvniekiem un dzīvnieku produktiem /	Dokuments, kas atļauj ievest dzīvus dzīvniekus, dzīvnieku daļas un produktus, kas uzskaitīti Konvencijas par	Kanādas Vides un Klimata pārmaiņu, Kanādas Savvaļas Dzīves Pakalpojumu,	T: +1 855 8698670 A: 351 St. Joseph	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cit_ani

⁹⁷https://www.daba.gov.lv/public/lat/ipasi_aizsargajamas_dabas_teritorijas/cites/cites_latvija/ 18.07.2018.

⁹⁸http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe Preču eksports uz Kanādu 2017.gadā, 14.06.2018.

CITES Permit for Animals and Animal Products	starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) I pielikumā. Pieteikuma apstrādes laiks- līdz 40 dienām.	atļauju piešķiršanas birojs (Environment and Climate Change Canada, Canadian Wildlife Service, Permitting Office)	Blvd, CA-Gatineau, Quebec, K1A0H3	&hscod=6210&countryid=CA
CITES atļauja augiem un augu produktiem / CITES Permit for Plants and Plant Products	Dokuments, kas atļauj ievest dzīvus augus, augu daļas un produktus, kas uzskaitīti Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) I pielikumā. Pieteikuma apstrādes laiks- līdz 40 dienām.	Kanādas Vides un Klimata pārmaiņu, Kanādas Savvaļas Dzīves Pakalpojumu, atļauju piešķiršanas birojs (Environment and Climate Change Canada, Canadian Wildlife Service, Permitting Office)	T: +1 855 8698670 A: 351 St. Joseph Blvd, CA-Gatineau, Quebec, K1A0H3	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?Publi.htm?doc=cit_plt&hscod=6210&countryid=CA

Kokapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Informāciju par Kanādas standartiem var pieprasīt Kanādas Standartu padomei (the Standards Council of Canada (SCC)): 55 Metcalfe Street, Suite 600, CA-Ottawa, Ontario, K1P6L5, tālr.: +1 613 2383222, fakss: +1 613 5697808, e-pasts: global@ihs.com, kā arī iepazīties ar tiem vietnē: <https://www.scc.ca/en/search/standardsdb>.

Nepieciešamie sertifikāti

Augu un augu produktu importētājiem jāiegūst Kanādas Pārtikas inspekcijas aģentūras (CFIA) Augu bioloģiskās drošības un mežsaimniecības nodaļas importa atļauja un jāuzrāda fitosanitārās veselības sertifikāts, kas izdots eksportētājvalstī. Tas ir dokuments, kas apliecina, ka importētie augi un augu produkti ir pārbaudīti saskaņā ar atbilstošām procedūrām, ir brīvi no karantīnas kaitēkļiem, nav bojāti, un tiek uzskatīti par atbilstošiem importētājvalsts spēkā esošajiem fitosanitārajiem noteikumiem. Latvijā to izsniedz Valsts augu aizsardzības dienests (Lielvārdes iela 36, Rīga; tālr.: 67027098, 67027098; e-pasts: info@vaad.gov.lv). Sertifikāts var tikt sagatavots jebkurā valodā, tomēr var būt nepieciešams tulkojums angļu vai franču valodā.

Attiecībā uz kokmateriāliem un koksnes izstrādājumiem ir jāuzrāda sertifikāts, kas pierāda fumigācijas apstrādi saskaņā ar Kanādas karantīnas prasībām. Šis sertifikāts nav nepieciešams koka iepakojuma materiālam (WPM).⁹⁹

⁹⁹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hcode=1601&countryid=CA#h15> Plants and Plant Products, 11.07.2018.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Kanādu, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi,

ievadot Kanādas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Piemēram, **saplākšņa** tikai no koka loksnēm eksportam (preču kods 4412), kas 2017.gadā no Latvijas eksportēta 1 milj. EURO apjomā¹⁰⁰, papildus pamata prasībām nepieciešams saņemt šādas atļaujas:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
CITES atļauja augiem un augu produktiem / CITES Permit for Plants and Plant Products	Dokuments, kas atļauj ievest dzīvus augus, augu daļas un produktus, kas uzskaitīti Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) I pielikumā. Pieteikuma apstrādes laiks- līdz 40 dienām.	Kanādas Vides un Klimata pārmaiņu, Kanādas Savvaļas Dzīves Pakalpojumu, atļauju piešķiršanas birojs (Environment and Climate Change Canada, Canadian Wildlife Service, Permitting Office)	T: +1 855 8698670 A: 351 St. Joseph Blvd, CA-Gatineau, Quebec, K1A0H3	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cit_plt&hscod=4412&countryid=CA

¹⁰⁰http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe Preču eksports uz Kanādu 2017.gadā, 14.06.2018.

Dokumentācijas pārskatīšanas pieprasījums / Request for Documentation Review	Dokuments, ko pieprasa Kanādas Pārtikas drošības aģentūra (CFIA) muitas atļaujas saņemšanai.	Kanādas Pārtikas drošības aģentūras (CFIA) Nacionālais importa pakalpojumu centrs (NISC) (CFIA National Import Service Centre)	T: +1 905 7957834 A: 1050 Courtney Park Drive East, CA- Mississauga, Ontario, L5T2R4	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=req_dr&hscod=4412&countryid=CA
Fitosanitārais sertifikāts / Phytosanitary Certificate	Dokuments, kas apliecina, ka importētie augi un augu produkti ir pārbaudīti saskaņā ar atbilstošām procedūrām, ir brīvi no karantīnas kaitēkļiem un praktiski nav bojāti no citiem kaitējošiem kaitēkļiem un tiek uzskatīti par atbilstošiem importētājvalsts spēkā esošajiem fitosanitārajiem noteikumiem.			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cf_phyt&hscod=4412&countryid=CA
Pirms piegādes pārskatīšanas sistēma /	Ļauj importētājiem un mākleriem iesniegt visu attiecīgo informāciju Kanādas robežsardzes dienestam (CBSA) pārskatīšanai un			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=pars&hscod=4412&countryid=CA

Pre-Arrival Review System	apstrādei pirms preču ierašanās Kanādā. Sistēma ir ieviesta, lai samazinātu gaidīšanas laiku uz robežas dzīvu dzīvnieku (tostarp zivju), augu, pārtikas produktu un citu dzīvnieku un augu izcelsmes produktu, kā arī noteiktu lauksaimniecības tehnikas importēšanai. Nav obligāta. Jāiesniedz maksimums 30 dienas pirms preču piegādes.			
---------------------------------	---	--	--	--

Mašīnbūve un metālapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Informāciju par Kanādas standartiem var pieprasīt Kanādas Standartu padomei (the Standards Council of Canada (SCC)): 55 Metcalfe Street, Suite 600, CA-Ottawa, Ontario, K1P6L5, tālr.: +1 613 2383222, fakss: +1 613 5697808, e-pasts: global@ihs.com, kā arī iepazīties ar tiem vietnē: <https://www.scc.ca/en/search/standardsdb>.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Kanādu, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē madb.europa.eu, ievadot Kanādas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Piemēram, speciālo mehānisko transportlīdzekļu eksportam (preču kods 8705), kas 2017.gadā eksportēts no Latvijas 591 tūkst. EURO apmērā¹⁰¹, papildus pamata prasībām nepieciešams aizpildīt šādu dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Reģistrācija saskaņā ar mehānisko transportlīdzekļu pirmsapdrošināšanas programmu /	Dokuments, kas apliecina, ka importētāji ievēro mehānisko transportlīdzekļu drošības likumu un	Kanādas Transports, Ceļu satiksmes drošības un mehānisko transportlīdzekļu	T: +1 613 9988616 A: 330 Sparks Street, Place de Ville, Tower	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=pre_mv&hsc

¹⁰¹http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe Preču eksports uz Kanādu 2017.gadā, 14.06.2018.

Registration under the Pre-Clearance Programme for Motor Vehicles	noteikumus, un ka viņi var piedalīties mehānisko transportlīdzekļu aprītē. Pieteikums aizpildāms angļu vai franču valodā. Informācijas apstrādes laiks ir 4-6 nedēļas, bez maksas.	u regula, atbilstības pārbaudes amatpersona (Transport Canada, Road Safety and Motor Vehicle Regulation, Compliance Verification Officer)	C, CA-Ottawa, ON K1A 0N5	ode=8705&countryid=CA
Transportlīdzekļa importa forma / Vehicle Import Form	Dokuments, kurā ietverti dati par importējamajiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem. Dokuments pierāda provinču / teritoriālajām iestādēm, ka visas piemērojamās muitas prasības ir izpildītas vai tiks izpildītas. Tomēr importētājiem jāņem vērā, ka var būt papildu provinces / teritoriālās prasības attiecībā uz piekļuvi	Importēto transportlīdzekļu reģistrs (RIV) (Registrar of Imported Vehicles)	T: +1 416 6266812 A: 405 The West Mall, Suite 500, CA-Toronto, Ontario M9C 5K7	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=imp_mv&hscode=8705&countryid=CA

	tirgum. Informāciju var iesniegt RIV tiešsaistes vietnē www.riv.ca/OnlineForms/Home/Landing. Apstrādes maksa ir 295 CAD + nodokļi.			
Importa veidlapa daļām importētiem transportlīdzekļiem / Import Form for Vehicles Imported for Parts *Nepieciešams tikai detaļu importam	Dokuments, kurā ir informācija par mehāniskajiem transportlīdzekļiem attiecībā uz importējamām detaļām. Dokuments pierāda provinču / teritoriālajām iestādēm, ka ir izpildītas visas piemērojamās muitas prasības. Informāciju var iesniegt RIV tiešsaistes vietnē www.riv.ca/OnlineForms/Home/Landing. Apstrādes maksa ir 90 CAD + nodokļi.	Importēto transportlīdzekļu reģistrs (RIV) (Registrar of Imported Vehicles)	T: +1 416 6266812 A: 405 The West Mall, Suite 500, CA-Toronto, Ontario M9C 5K7	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=imp_pmv&hscode=8705&countryid=CA

KRIEVIJA

Kopsavilkums

Kopš 1997. gada Eiropas Savienības (ES) politiskās un ekonomiskās attiecības ar Krieviju ir balstītas uz Partnerības un sadarbības nolīgumu (PSL). Nolīguma mērķis ir veicināt abpusēju tirdzniecību un investīcijas, kā arī attīstīt saskaņotas ekonomiskās attiecības starp ES un Krieviju.

2012. gadā, kad Krievija pievienojās PTO, ES un Krievijas tirdzniecības attiecības nosaka arī PTO noteikumi. Krievija ir ES ceturrtā lielākā tirdzniecības partnervalsts, un ES ir Krievijas lielākais tirdzniecības partneris.

ES un Krievijas tirdzniecība kopš 2012. gada ir pastāvīgi samazinājusies. Laika posmā no 2012. gada līdz 2016. gadam tā samazinājās par 44%. No 339 miljardiem euro 2012. gadā līdz 191 miljardam euro 2016. gadā.

Kopējais preču tirdzniecības apgrozījums Latvijai ar Krieviju veido nepilnu 2,1 miljardu EURO. Krievija ar 8,19 % no kopējā tirdzniecības īpatsvara ir ceturtais lielākais Latvijas preču tirdzniecības partneris. Krievija ir trešais lielākais Latvijas preču eksporta partneris. 2017. gadā Latvijas preču eksports uz Krieviju veidoja 1 039,19 MEURO, kas ir par 32% vairāk salīdzinājumā ar 2016. gada atbilstošo periodu.

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija par juridisko pamatu tirdzniecības veikšanai ar Krieviju, atbildīgās institūcijas Krievijā par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievedmuitām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs; pārtikas nozare, tekstils, kokapstrāde, metālapstrāde un mašīnbūve.

Attiecīgajā noteikumu apkopojumā esam izveidojuši atsevišķus informācijas sakopojumus, un tie būtu šādi:

- Noteikumu apkopojumā ir pieejami kontakti uzraugošajām institūcijām dalot gan pa sektoriem, gan vispārēji. Informācija ir pieejama šeit;

- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus pārtikas nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus tekstila nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus kokapstrādes nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs. Informācija pieejama šeit.

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm, kā arī prasības atsevišķās produktu grupās var atšķirties. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas:

- madb.europa.eu – saite kurā ir iespējams noskaidrot informāciju par ievadmitu, tarifiem, preču izcelsmes noteikumiem, utt.
- <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> - produktu kodu ir iespējams noskaidrot šajā saitē ievadot ailē produkta nosaukumu;
- <http://www.russian-customs.org/legislation/tariff/index.html> - šo saiti var izmantot, lai pārbaudītu vai piešķirtais kods Latvijā atbilst kodam Krievijā, jo dažkārt mēdz atšķirties produkta pēdējie cipari
- <http://edata.customs.ru> – elektroniskais kravu deklarēšanas mājas lapa

Summary

Since 1997 the EU's political and economic relations with Russia have been based on a Partnership and Cooperation Agreement (PCA). The Agreement aims to promote trade and investment and develop harmonious economic relations between the EU and Russia.

Since 2012, when Russia joined the WTO, EU-Russia trade relations have also been framed by WTO rules.

Russia is the EU's fourth largest trading partner and the EU is Russia's biggest trading partner. EU-Russia trade has continuously decreased since 2012, dropping by 44% between 2012 and 2016 from €339 billion in 2012 to €191 billion in 2016.

Main EU exports to Russia: machinery, transport equipment, chemicals, medicines, manufactured products. Main EU imports from Russia: raw materials, especially - oil (crude and refined), gas.

The EU is the biggest investor in Russia. Three quarters of Foreign Direct Investment stocks in Russia come from EU Member States, 30% from Cyprus alone

This summary summarizes the legal basis for trade with Russia, the authorities responsible for international trade in Russia, import duties, tariffs, fees, quality standards and certification in a number of sectors; food industry, textiles, woodworking, metalworking and machinery.

We have created separate sets of information in the relevant set of rules, and these would be:

- A set of general information and contacts for related institutes you can find [here](#);
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the food sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the textile sector. Information available [here](#).

- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including examples in the wood processing industry. Information available [here](#).
- A summary of documents, deadlines and payments submitted, including samples in the metalworking and mechanical engineering sectors. Information available [here](#).

In general, given the changing activity in international trade and global economy and politics, entrepreneurs need to follow up to the latest activities, as well as requirements for individual product groups may vary. Therefore, this summary shows a number of places for obtaining information:

- madb.europa.eu - a link where it's possible to find out information on import duties, tariffs, rules of origin, etc.
- <http://edata.customs.ru> – cargo declaration website
- <http://www.russian-customs.org/legislation/tariff/index.html> - this link can be used to verify that the assigned code is the same as the Russian code, as it may sometimes differ from the last digits of the product

Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai

Kopš 1997. gada Eiropas Savienības (ES) politiskās un ekonomiskās attiecības ar Krieviju ir balstītas uz Partnerības un sadarbības nolīgumu (PSL). Nolīguma mērķis ir veicināt abpusēju tirdzniecību un investīcijas, kā arī attīstīt saskaņotas ekonomiskās attiecības starp ES un Krieviju.

Kopš 2012. gada, kad Krievija pievienojās PTO, ES un Krievijas tirdzniecības attiecības nosaka arī PTO noteikumi.

Krievija ir ES ceturtnā lielākā tirdzniecības partnervalsts, un ES ir Krievijas lielākais tirdzniecības partneris.

ES un Krievijas tirdzniecība kopš 2012. gada ir pastāvīgi samazinājusies. Laika posmā no 2012. gada līdz 2016. gadam tā samazinājās par 44%. No 339 miljardiem euro 2012. gadā līdz 191 miljardam euro 2016. gadā.

Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas

Krievijas Rūpniecības un tirdzniecības ministrija (Ministry of Industry and Trade) var vērsties, lai noskaidrotu esošo situāciju dažādu produktu eksportam uz Krieviju / can turn to see the current situation of export of different products to Russia

T.: +7 495 7105500

A.: Kitaygorodskiy proezd 7, RU-109074 Moscow

W.: www.minpromtorg.gov.ru

Krievijas Federācijas Federālās Muitas dienests (Federal Customs Service of the Russian Federation) tiek iesniegti dokumenti, kas paredzēti produktu eksportam uz Krieviju. Vairāk informāciju iespējams iegūt krievu un angļu valodā dienesta mājas lapā. / documents are submitted for the export of products to Russia

T.: +7 495 7401404

A.: ulitsa Novozavodskaya 11/5, RU-121087 Moscow

W.: www.customs.ru

Krievijas Federācijas Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology) Informācija par akreditācijas, sertifikācijas un licencēšanas likumdošanas aktiem un kārtību. Vietne - krievu un angļu valodā. / Information on accreditation, certification and licensing legislation and procedures.

T.: +7 499 2360300

A.: Leninskiy prospekt B-49, RU-119991 Moscow

W.: www.gost.ru

Krievijas valsts akreditācijas dienests (Rosaccreditation State Service) atbildīgā institūcija par dažāda veida akreditācijām / Responsible institution for various types of accreditation.

T.: +7 495 5392670

A.: Rosakkreditatsiya, Vavilova 7, RU-117997 Moscow

W.: www.fsa.gov.ru

Kokapstrāde

Valsts ugunsdzēsības dienests (State Fire Fighting Service) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar produkta ugunsdrošību / can address issues related to product fire safety

T.: +7 495 6172298

A.: Teatral'niy prospekt 9, RU-109012 Moscow

W.: www.mchs.gov.ru

Pārtika

Krievijas Federālais Veterinārās un fitosanitārās uzraudzības dienests (Veterinary and Phytosanitary Supervision (ROSSEL'KHOZNADZOR)) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar veterinārajām un fitosanitārajām prasībām / can address issues related to veterinary and phytosanitary requirements.

T.: +7 499 9754347

A.: Orlikov pereulok 1/11, RU-107139 Moscow

W.: www.fsvps.ru

Veselības un sociālās attīstības ministrija (Ministry of Health and Social Development)

var vērsties ar jautājumiem, par muitas kontroles punktiem caur kuriem iesējams pārtikas produktu eksports uz Krieviju / can ask questions about the customs control points through which foodstuffs are shipped to Russia

T.: +7 495 6284453

A.: Rakhmanovskiy pereulok, dom 3, RU-127994 Moscow

W.: www.rosminzdrav.ru

Federālais Patērētāju tiesību aizsardzības un labklājības dienests (Federal Service for Surveillance on Consumer Rights Protection and Human Wellbeing) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar dokumentu iesniegšanu, kas nosaka alkohola stiprumu / can address issues related to the submission of documents that determine the volume of alcohol

T.: +7 499 9732690

A.: 18/5 and 7, Vadkovskiy pereulok, RU-127994, Moscow

W.: www.rosпотребнадзор.ru

Federālais alkohola tirgus regulācijas dienests (Federal Service for the Regulation of the Alcohol Market) var vērsties ar jautājumiem kas saistīti ar alkohola un alkoholisko dzērienu tirdzniecību / can address issues related to the sale of alcohol and alcoholic beverages

T.: +7 495 6625052

A.: ulitsa Miusskaya 3, RU-125993 Moscow

W.: www.fsrar.ru

ievedmuitas tarifu nosacījumi, nodevas u.c. veicamie maksājumi un to piemērošanas kārtība un organizācijas, kurām jāiesniedz pieteikumi, sertifikāti, nozaru produkcijas ievešanas atļaujas saņemšanai mērķa tirgos, kontakthinformācija

Eksportēto preču ievedmuitas tarifu var pārbaudīt Eiropas Komisijas mājas lapā, ierakstot atbilstošo valsti un preču kodu norādītajā vietā. Par piemēru paņemot vienu no eksportētākajām Latvijas precēm 2017.gadā metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs ar preču kodu 7216 33 90 - H profili, pēc karstās velmēšanas, karstās stiepšanas vai presēšanas tālāk neapstrādāti, augstāki par 180 mm. Ievadot attiecīgos kritērijus, var redzēt, ka šai precei ir noteikts 5% tarifs.¹⁰² Papildus tarifam ir jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis 18% un muitas nodeva, kuru nosaka pēc preču vērtības. Skatīt tabulu zemāk.

Preču vērtība	Muitas nodeva
Mazāk par 200000 RUB	500 RUB
Vairāk par 200000 RUB bet mazāk par 450000 RUB	1000 RUB
Vairāk par 450000 RUB bet mazāk par 1200000 RUB	2000 RUB
Vairāk par 1200000 RUB bet mazāk par 2500000 RUB	5500 RUB
Vairāk par 2500000 RUB bet mazāk par 5000000 RUB	7500 RUB
Vairāk par 5000000 RUB bet mazāk par 10000000 RUB	20000 RUB
Vairāk par 10000000 RUB	30000 RUB

Ja dokumenti tiek iesniegti elektroniski, muitas nodevām tiek piemērota 25 % samazinājums no augstāk minētās summas.

¹⁰²<http://madb.europa.eu/madb/atDutyDetailPubli.htm?hscode=72163390&countries=RU> 03.04.2018.

Katrai precei atbilstošu ievadmitu, informāciju par piemērotajiem tarifiem, tirdzniecības barjerām un preču izcelsmes noteikumiem var noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā Market Access Database – madb.europa.eu, ievadot ailēs valsts nosaukumu un interesējošo preču kodu.

Prasības, kuras nepieciešams izpildīt, lai pretendētu uz nozaru produkcijas ievēšanu mērķa tirgos un varētu realizēt tirdzniecības ķēdēs vai attiecīgi, iekļaušanos globālās piegāžu ķēdē

Lai attiecīgā uzņēmuma produkciju varētu tikt realizēta tirdzniecības ķēdēs, uzņēmumam ir jānoskaidro nepieciešamās prasības produkcijas realizēšanai ķēdē. Prasību skaits var atšķirties dažādām tirdzniecības ķēdēm, tomēr tās var iedalīt atsevišķās grupās.

- Produkta atbilstība ķēdes noteiktajiem standartiem
- Produkta apjoma nodrošināšana
- Papildus iegūstamie sertifikāti
- Produkta iepakojums
- Produkta marķējums
- Citas konkrētās tirdzniecības ķēdes prasības

Iegūstot informāciju par katru no augstāk minētajiem punktiem, uzņēmums varēs izvērtēt savas iespējas realizēt produkciju tirdzniecības ķēdēs.

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Lai veiktu produktu atmuitošanu, importētājam ir jāpierāda, ka šīs preces atbilst spēkā esošajām normām un standartiem. Pašlaik Krievijā ir spēkā divas standartizācijas sistēmas, pirmā ir spēkā visām Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EAES) dalībvalstīm, bet otrā sistēma attiecas tikai uz Krievijas Federāciju.

Valsts un EAES līmenī preču atbilstību nosaka Tehnisko regulējumu un metroloģijas Federālā aģentūra (Rosstandart), kura ir pakļauta Federālajam muitas dienestam. Preču atbilstību apliecina ar atbilstības sertifikātu (Certificate of Conformity) vai atbilstības deklarāciju (Declaration of Conformity). Federālā aģentūra regulē valsts standartizācijas sistēmu un sertifikātu izdošanu, tā saucamos GOST (R) sertifikātus (t.i., valsts standartus).¹⁰³

Eirāzijas Ekonomiskās savienības dalībvalstis ir izstrādājušas tehniskās prasības atsevišķiem produktiem. Atbilstību tehniskajām prasībām var tik apliecināta ar atbilstošu sertifikātu, paša uzņēmuma sastādītu deklarāciju vai uzrādot attiecīgās dalībvalsts reģistrācijas dokumentu.

¹⁰³<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=4418&countryid=RU#h34>
03.04.2018.

Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība

Latvija un Krievija lieto Harmonizēto sistēmu¹⁰⁴ muitas kodu noteikšanai. Tātad preces kods, kas piešķirts Latvijā atbilst arī tāds pats preces kods Krievijā. Ir gadījumi, kad izvēlētais preces kods atšķiras ar cipariem, kas norādīti beigās, vai kodā ir vairāk ciparu. Tas ir tāpēc, Krievijas sistēma šīs preces izdala sīkāk. Šajā gadījumā ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem Krievijā.

Papildus var tikt pieprasīts veikt tarifu kodu salīdzināšanu.

Lai varētu veikt preces koda atbilstību, tad ir nepieciešams zināt produkta kodu. Produkta kodu variet noskaidrot saitē - <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx>, pie nosaukuma ievadot produkta nosaukumu. Par kodu atbilstību var noskaidrot arī Federālā Muitas dienesta mājas lapā.

Valsts / Country	Preču kods / Code	Preču nosaukums / Goods
Latvijas preču kods	7216 33 90	H profili, pēc karstās velmēšanas, karstās stiepšanas vai presēšanas tālāk neapstrādāti, augstāki par 180 mm ¹⁰⁵
Krievijas preču kods	7216 33 900 0	H beams, more than 180 mm in height ¹⁰⁶

¹⁰⁴<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=7204&countryid=TR#h8> 03.04.2018.

¹⁰⁵<https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/Page.aspx?pid=364> 03.04.2018.

¹⁰⁶<http://www.russian-customs.org/legislation/tariff/index.html> 12.04.2018.

Norādot dokumentos preču kodus, būtu jāiekļauj arī atsauce uz izmantoto nomenklatūru, piemēram, HS 2012 vai HS 2017¹⁰⁷. Ja preču kodi pārsniedz sešu ciparu līmeni, tad uzņēmumam ieteicams preču kodus saskaņot ar importētāju.

Jāpatur prātā, ka Harmonizētā sistēma 2017.gadā tika atjaunota, tāpēc faktiskā sistēmas ieviešana var atšķirties katrā valstī atsevišķi. Papildus, ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem Turcijā.

¹⁰⁷<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=7204&countryid=TR#h823.04.2018>

Iesniedzamie dokumenti un atbildīgo institūciju konsultācijas

Atsevišķus dokumentus Federālajam muitas dienestam ir jāiesniedz elektroniski krievu valodā. To var izdarīt elektroniskajā kravu deklarēšanas portālā - <http://edata.customs.ru>

Lai iesniegtu dokumentu, iepriekš nepieciešams reģistrēties un izveidot lietotāja kontu. Vairāk informāciju par reģistrēšanās procesu iespējams iegūt angļu valodā Eiropas Komisijas mājas lapā.¹⁰⁸

Iesniedzot Muitas importa deklarāciju, importētājiem ir jāinformē attiecīgā muitas iestāde. Par katru kravas sūtījumu Federālais Muitas dienests patur nodevu, kas tiek iekasēta kopā ar nodokļiem un citām muitas nodevām.

Kopumā formalitātes saistītas ar dokumentu iesniegšanu nepieciešams veikt krievu valodā. Citā valodā sastādītus dokumentus nepieciešams oficiāli pārtulkot krievu valodā. Kopijas nepieciešams apzīmogot, un iesniedzējam tās ir arī jāparaksta¹⁰⁹.

Eksportētājiem jāpatur prātā, ka papildus oficiāli pieprasītai dokumentācijai, papildu pienākumi var rasties no līgumiem ar importētāju. Ja līgumā vai citā dokumentā ir noteikts, ka eksportētājs iesniedz citus dokumentus, to iesniegšana ir eksportētāja pienākums, neatkarīgi no oficiālajām prasībām. Turklāt muitas vai citas iestādes var pieprasīt papildu dokumentāciju, ja tās uzskata, ka oficiālajā dokumentācijā sniegtā informācija nav pietiekama vai apšaubāma.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Krieviju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē madb.europa.eu, ievadot valsts nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

¹⁰⁸ http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?countryid=RU&hscod=7216&doc=reg_ed2.html
12.04.2018.

¹⁰⁹ <http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=6212&countryid=RU#h34>
23.04.2018.

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Iepriekšējs paziņojums par precēm un piegādes transportu/ Advanced Notification of Arrival for Vehicles and Aircraft/ Predvaritel'naya informatsiya o tovarakh i transportnykh sredstvakh	Dokuments, kas informē atbildīgās iestādes par preču ierašanos, to transporta veidu, kā arī satur pamatinformāciju par sūtījumu Dokumentu sagatavo krievu valodā autorizētais ekonomikas operators (AEO), pārvadātājs vai muitas aģents. Iesniedzams elektroniski, ne vēlāk kā 2 h pirms kravas ierašanās	Federālais muitas dienests (Federal Customs Service of the Russian Federation)	T.: +7 499 4497771, 4497675 F.: +7 495 9139390, 499 4497300	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=notarr&hscode=7216&countryid=RU
Preču muitas vērtības deklarācija/ Declaration of Dutiable Value/ Declaratsiya tamožennoy stoimosti	Dokuments, kas satur visu nepieciešamo informāciju lai noteiktu sūtījuma apliekamo vērtību Aizpilda importētājs vai muitas aģents krievu valodā Iesniedzama elektroniski ED-2 sistēmā	Federālais muitas dienests (Federal Customs Service of the Russian Federation)	T.: +7 499 4497771, 4497675 F.: +7 495 9139390, 499 4497300	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=decval&hscode=7216&countryid=RU

Muitas vērtības deklarācija/ Manifest/ Gruzovoy ili frakhtovyy manifest/Deklaratsiya ili manifest sudovogo gruz	Dokuments, kas nepieciešams, lai informētu atbildīgās iestādes par kravas ierašanos ar kuģi vai avio transportu. Kā arī satur informāciju par kravā esošām precēm Iesniedzama elektroniski ED-2 sistēmā Iesniedz 24 h laikā sākot ar kravas ierašanās brīdi	Federālais muitas dienests (Federal Customs Service of the Russian Federation)	T.:+7 499 4497771, 4497675 F.: +7 495 9139390, 499 4497300	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=mfest&hscode=7216&countryid=RU
Muitas importa deklarācija/ Customs import declaration/ Deklaratsiya na tovary	Oficiālā preču atmuitošanas forma Aizpilda importētājs vai aģents krievu valodā Iesniedzama elektroniski ED-2 sistēmā Federālais muitas dienests piemēro importa nodevu	Federālais muitas dienests (Federal Customs Service of the Russian Federation)	T.:+7 499 4497771, 4497675 F.: +7 495 9139390, 499 4497300	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cid&hscode=7216&countryid=RU
Atbilstības sertifikāts/ Certificate of Conformity/ Sertifikat sootvestviya	Dokuments, kas apliecina produkta atbilstību Krievijas standartiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical	T.: +7 499 2360300	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cf_con&hscode=7320&countryid=RU

		Regulation and Metrology)		
EAES atbilstības sertifikāts Certificate of Conformity of the Euroasian Economic Union/ Sertifikat sootvetstviya Evraziyskogo Ekonomicheskogo Soyuza	Dokuments, kas apliecina, ka produkts atbilst Eirāzijas Ekonomiskās Savienības muitas teritorijas standartiem un tehniskajiem regulējumiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=con_ea_eu&hscod=7320&countryid=RU
Atbilstības deklarācija/ Declaration of Conformity/ Declaratsiya o sootvetstvii	Dokuments, kas deklarē, ka produkts atbilst Krievijas standartiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=dec_con&hscod=7320&countryid=RU
EAES atbilstības deklarācija/	Dokuments, kas deklarē, ka produkts atbilst Krievijas standartiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā	T.: +7 499 2360300	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=dec_ea

Declaration of Conformity of the Euroasian Economic Union/ Deklaratsiya sootvetstviya Evraziyskogo Ekonomicheskogo Soyuza		aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)		eu&hscode=7320&countryid=RU
Rēķins Commercial Invoice/ Sčēt-faktura	Dokuments, kas satur informāciju par apmaksu Var tikt sagatavots jebkurā valodā, vēlams tulkojums krievu valodā Iesniedzams vairākos eksemplāros, skaitu precizēt ar importētāju	Eksportētājs / Exporter		http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=invoice&hscode=7216&countryid=RU
Pro Forma rēķins Pro Forma Invoice/ Sčēt-proforma	Dokuments, kas apliecina darījuma nodomu	Eksportētājs / Exporter		http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=pro_inv&hscode=7216&countryid=RU
Preču saraksts Packing List/	Dokuments, kas satur detaļas par precēm visā sūtījumā	Eksportētājs / Exporter		http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=plist&hs

				code=7216&countryid=RU
Nepreferenciālais preču izcelsmes sertifikāts/ Certificate of Non-Preferential Origin/	Dokuments, kas apliecina preces nepreferenciālo izcelsmi	Eksportētājs / Exporter		http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?Public?doc=cf_npo&hscode=7216&countryid=RU
Preču izcelsmes sertifikāts/ Proof of Preferential Origin/	Dokuments, kas apliecina preces preferenciālo izcelsmi	Eksportētājs / Exporter		http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?Public?doc=ppo&hscode=7216&countryid=RU
Gaisa pavadzīme/ Air Waybill	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa gaisu	Eksportētājs / Exporter		http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?Public?doc=awb&hscode=7216&countryid=RU
Jūras pavadzīme/ Bill of Lading	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa jūru	Eksportētājs / Exporter		http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?Public?doc=bl&hscode=7216&countryid=RU

				de=7216&countryid=RU
Dzelzceļa pavadzīme/ Rail Waybill Conforming to Both COTIF and SMGS Agreements/ Žелезнодорожная накладная	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa dzelzceļu	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cim&hscode=8455&countryid=TR
Pavadzīme Waybill	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa ceļu	Eksportētājs / Exporter		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cim_smgs&hscode=7216&countryid=RU
Uzņēmuma reģistrācijas sertifikāts/ Business Registration Certificate/ Свидетельство о государственной	Dokuments, kas apliecina, ka uzņēmums, kurš plāno veikt uzņēmējdarbību Krievijā, ir reģistrēts Vienotajā valsts juridisko personu reģistrā Pieteikums aizpildāms krieviski papīra un elektroniskā formā	Federālais ieņēmumu dienests (Federal Customs Service of the Russian Federation)	T.: +7 495 9130009, 9130321 F.: +7 495 9130005, 9130006	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=reg_code&hscode=7216&countryid=RU

registratsii yuridičeskogo litsa	Maksa - 4000 RUB			
-------------------------------------	------------------	--	--	--

Pārtikas nozare

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Pārtikas produktiem, kas tiek eksportēti uz Krieviju, ir jāatbilst Krievijas noteiktajām veterinārajām un fitosanitārajām prasībām. Dažādas pārtikas piedevas un bioloģiski aktīvas pārtikas piedevas ir nepieciešams reģistrēt Krievijas valsts reģistrā. Krievija piemēro importa kvotas gaļai un gaļas produktiem, tāpēc, lai varētu eksportēt šos produktus, ir nepieciešams iegūt importa licenci, ko izsniedz Rūpniecības un tirdzniecības ministrijas birojs.¹¹⁰

Saskaņā ar tehniskajām prasībām nr. TR TS 021/2011 EAES pārtikas drošības sistēma strādā pēc HACCP (pārtikas uzņēmuma paškontroles sistēma, drošas un nekaitīgas pārtikas aprītei) principa. Ražotājiem ir jānodrošina periodiska ražošanas telpu un iekārtu, kas paredzētas pārtikas produktu ražošanai, tīrīšana un dezinfekcija. Šo iemeslu dēļ, ražotājam ir jāspēj uzrādīt atbilstošu sertifikātu, kas apstiprina tā darbības pēc HACCP principa.

Valsts un EAES līmenī preču atbilstību nosaka Tehnisko regulējumu un metroloģijas Federālā aģentūra (Rosstandart), kura ir pakļauta Federālajam muitas dienestam. Preču atbilstību apliecina ar atbilstības sertifikātu (Certificate of Conformity) vai atbilstības deklarāciju (Declaration of Conformity). Federālā aģentūra regulē valsts standartizācijas sistēmu un sertifikātu izdošanu, tā saucamos GOST (R) sertifikātus (t.i., valsts standartus).

Eirāzijas Ekonomiskās savienības dalībvalstis ir izstrādājušas tehniskās prasības atsevišķiem produktiem. Atbilstību tehniskajām prasībām var tik apliecināta ar atbilstošu sertifikātu, paša uzņēmuma sastādītu deklarāciju vai uzrādot attiecīgās dalībvalsts reģistrācijas dokumentu.

¹¹⁰<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=2208&countryid=RU#h18>
24.04.2018.

Šobrīd spēkā tehniskās prasības ir produktiem no sekojošām sadaļām:

- pārtika (TR TS 021/2011);
- augļu un dārzeņu sulu produkti (TR TS 023/2011);
- tauku un eļļas produkti (TR TS 024/2011);
- pārtikas piedevas, garšvielas un tehnoloģiskās piedevas (TR TS 029/2012);
- piens un piena produkti (TR TS 033/2013);
- gaļa un gaļas produkti (TR TS 034/2013);
- zivis un zivs produkti (TR TS 040/2016)

Preču apjoms, kurām jāatbilst tehniskajām prasībām var pieaugt, jo var stāties spēkā jauni regulējumi, kas var noteikt sarakstā vēl nepieminēto preču atbilstību.¹¹¹

Uzņēmumam ir jāņem vērā, ja attiecīgajai precei šobrīd nav izstrādātas EAES tehniskās prasības, tad to atbilstību var noteikt atsaucoties uz nacionālo likumdošanu.

Pārtikas produktu eksports uz Krieviju ir iespējams tikai caur norādītajiem muitas kontroles punktiem. Sarakstu ar atbilstošajiem muitas kontroles punktiem, caur kuriem var eksportēt pārtikas produktus, var iegūt Veselības un sociālās attīstības ministrijā. Kontaktus skatiet vispārīgās informācijas sadaļā par atbildīgajām iestādēm.

¹¹¹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=7216&countryid=RU#h34>
12.04.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Eirāzijas Ekonomiskās Savienības (EAES) dalībvalstis ir ratificējušas savstarpēju vienošanos par vienoto veterināro prasību kontroli EAES teritorijā. Vienošanās mērķis ir samazināt lipīgu dzīvnieku slimību izplatību. Saskaņā ar šo vienošanos visiem dzīvnieku selekcionāriem un dzīvnieku produktu un dzīvnieku barības ražotājiem, ir jāreģistrējas vienotajā elektroniskajā EAES reģistrā, pirms produkti tiek ievesti EAES teritorijā. Lai reģistrētos, eksportētājam nepieciešamas sazināties ar iestādi, kas ir atbildīga par veterināro prasību kontroli. Šī iestāde piesakās ārvalstu piegādātāju sertifikācijai ROSSEL'KHOZNADZOR. Dienesta pārstāvis veiks attiecīgo pārbaudi eksportētāja uzņēmumā, un, veiksmīgas pārbaudes rezultātā tiks izsniegts sertifikāts, ka uzņēmums ir reģistrēts vienotajā elektroniskajā reģistrā. Tikai reģistrētiem ārvalstu piegādātājiem ir atļauts eksportēt produkciju uz EAES.¹¹²

Visiem dzīvnieku un dzīvnieku produktiem ir nepieciešams **Dzīvnieku Veterinārās veselības sertifikāts** (Veterinary Health Certificate for Live Animals) vai **Dzīvnieku produktu Veterinārās veselības sertifikāts**, kas tiek izsniegti produkta izcelsmes valstī. Sertifikāti, kas izsniegti citās EAES dalībvalstīs tiek atzīti arī Krievijā. Augstāk minētie produkti tiek pārbaudīti arī uz robežas, veicot obligāto veterināro pārbaudi.

Ar jautājumiem, kas ir saistīti ar Sanitārajiem un fitosanitārajiem noteikumiem, var vērsties Krievijas Federālajā Veterinārās un fitosanitārās uzraudzības dienestā (Veterinary and Phytosanitary Supervision (ROSSEL'KHOZNADZOR)).

Īpašas cita veida aizsardzības noteikumi var tikt piemēroti augstāk minētajai produkcijai, piemēram, pamatojoties uz iespējamo lipīgo slimību izplatību. Tāpēc ir ieteicams jau iepriekš sazināties ar ROSSEL'KHOZNADZOR, un iegūt informāciju par esošo situāciju attiecīga produkta eksportēšanai uz Krieviju. ROSSEL'KHOZNADZOR kontaktus skatiet vispārīgās informācijas sadaļā pie atbildīgajām iestādēm.

¹¹²<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=2208&countryid=RU#h18>
23.04.2018.

Atsevišķām produktu grupām var tikt pieprasīts iesniegt arī **Atbilstības sertifikātu** (Certificat of Conformity). Šis ir dokuments, kas apliecina produkta atbilstību Krievijas standartiem, un iesniedzams kā oriģināls. Dokumenta apstrādes process ir atkarīgs no eksportējamā produkta, kuram tiks piemērotas pārbaudes un testi. Atbildīgā aģentūra dokumentus izvērtē un sniedz atbildi par veicamajām pārbaudēm aptuveni viena mēneša laikā. Izmaksas ir atkarīgas no uzņēmuma, kas veic nepieciešamās pārbaudes un testus. Derīguma termiņš ir atkarīgs no sertifikācijas tipa, tomēr to var iedalīt trijās grupās; sērijas produktu ražošana uz trīs gadiem, sērijas produktu ražošana uz gadu, atbilstības sertifikāts vienai partijai.

Krievijā pastāv arī aizliegums ievest atsevišķus produktus. Vairāk informācijas par produktiem iespējams noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā – madb.europa.eu

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Papildus vispārīgi iesniedzamajiem dokumentiem, kas ir apkopoti vispārīgās informācijas sadaļā pie iesniedzamajiem dokumenti. Kokapstrādes nozares produktiem ir jāiesniedz arī zemāk norādītie dokumenti.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Krieviju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē madb.europa.eu, ievadot valsts nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
EAES atbilstības sertifikāts Certificate of Conformity of the Euroasian Economic Union/ Sertifikat sootvetstviya Evraziyskogo Ekonomicheskogo Soyuza	Dokuments, kas apliecina, ka produkts atbilst Eirāzijas Ekonomiskās Savienības muitas teritorijas standartiem un tehniskajiem regulējumiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=dec_ea_eu&hscode=2208&countryid=RU
Licence tirgoties ar alkoholu un alkoholiskajiem dzērieniem/ 	Licence, kas apliecina atļauju tirgoties ar alkoholu un alkoholiskajiem dzērieniem	Federālais alkohola tirgus regulācijas dienests (Federal Service for the	T.: +7 495 6625052	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=l_d_alc

Licence to Deal in Alcohol and Alcoholic Beverages/ Litsenziya na zakupku, hraneniye i postavku alkogolnoy produktsii	Dokuments aizpildāms krievu valodā Apstrādes laiks līdz 30 dienām Maksa - 800 000 RUB Derīgs līdz 5 gadiem	Regulation of the Alcohol Market)		&hscode=2208&countryid=RU
Muitas importa deklarācijas izziņa/ Official Note to the Customs Import Declaration/ Spravka, prilagaemaya k gruzovoy tamožnennoy deklaracii	Dokuments, kas informē atbildīgās iestādes par etil alkohola, alkoholisko dzērienu, alkoholu un tabaku saturošu produktu eksportu. Izziņa pievienojama Muitas importa deklarācijai. Dokumentu apstrādes laiks atšķiras Bezmaksas Derīgs vienreizējai ievēšanai	Federālais muitas dienests (Federal Customs Service of the Russian Federation) Federālais Patērētāju tiesību aizsardzības un labklājības dienests (Federal Service for Surveillance on Consumer Rights Protection and Human Wellbeing)	T.:+7 499 4497771, 4497675 F.: +7 495 9139390, 499 4497300 +7 499 973269	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cid_not&hscode=2208&countryid=RU

Slēdziens par alkohola saturošu produktu/ Conclusion on Alcohol Content/ Zaključenie o spirtosoderžanii	Dokuments, kurā ir minēta informācija par alkohola stiprumu etil alkoholā, par alkoholiskajiem dzērieniem un alkoholu saturošiem produktiem Iesniedzams krievu valodā Apstrādes laiks un izmaksas ir atkarīgs no veicamajiem testiem Derīgs vienreizējai ievēšanai	Federālais Patērētāju tiesību aizsardzības un labklājības dienests (Federal Service for Surveillance on Consumer Rights Protection and Human Wellbeing)	+7 499 973269	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?Publications?doc=conclusion&hscode=2208&countryid=RU
--	--	--	----------------------	--

Tekstils

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Lai veiktu produktu atmuitošanu, importētājam ir jāpierāda, ka šīs preces atbilst spēkā esošajām normām un standartiem. Pašlaik Krievijā ir spēkā divas standartizācijas sistēmas, pirmā ir spēkā visām Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EAES) dalībvalstīm, bet otrā sistēma attiecas tikai uz Krievijas Federāciju.

Valsts un EAES līmenī preču atbilstību nosaka Tehnisko regulējumu un metroloģijas Federālā aģentūra (Rosstandart), kura ir pakļauta Federālajam muitas dienestam. Preču atbilstību apliecina ar atbilstības sertifikātu (Certificate of Conformity) vai atbilstības deklarāciju (Declaration of Conformity). Federālā aģentūra regulē valsts standartizācijas sistēmu un sertifikātu izdošanu, tā saucamos GOST (R) sertifikātus (t.i., valsts standartus).

Eirāzijas Ekonomiskās savienības dalībvalstis ir izstrādājušas tehniskās prasības atsevišķiem produktiem. Atbilstību tehniskajām prasībām var tik apliecināta ar atbilstošu sertifikātu, paša uzņēmuma sastādītu deklarāciju vai uzrādot attiecīgās dalībvalsts reģistrācijas dokumentu.

Šobrīd spēkā tehniskās prasības ir produktiem no sekojošām sadaļām:

- vieglās rūpniecības produkti (TR TS 017/2011);
- darba aizsardzības apģērbs un aprīkojums (TR TS 019/2011)

Preču apjoms, kurām jāatbilst tehniskajām prasībām var pieaugt, jo var stāties spēkā jauni regulējumi, kas var noteikt sarakstā vēl nepieminēto preču atbilstību.¹¹³

Uzņēmumam ir jāņem vērā, ja attiecīgajai precei šobrīd nav izstrādātas EAES tehniskās prasības, tad to atbilstību var noteikt atsaucoties uz nacionālo likumdošanu.

¹¹³<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=7216&countryid=RU#h34>
12.04.2018.

Ja produkts atbilsts attiecīgajām tehniskajām prasībām, tad ir jānorāda EAC (Euroasian conformaty logo) logotips uz katra produkta un pavadošās dokumentācijas. EAC logotips ir analogs CE sertifikātam, un tas norāda uz to, ka produkts ir pārbaudīts un atbilsts tehniskajām prasībām. Logotipa izmērs nedrīkst būt mazāks par 5mm, un tam ir jābūt uzdrukātam vienā krāsā, kas kontrastē ar fonu. Atbilstošās tehniskās prasības nosaka precīzu vietu un citas detaļas, kas jāievēro norādot EAC logotipu.¹¹⁴

¹¹⁴<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=1211&countryid=RU#kap86>
23.04.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Var tikt prasīts arī dokuments, kas apliecina, ka produkts atbilst Eirāzijas Ekonomiskās Savienības muitas teritorijas standartiem un tehniskajiem regulējumiem, jeb **EAES atbilstības sertifikāts** (Certificate of Conformity of the Euroasian Economic Union). Dokumentu iesniedz importētājs vai eksportētāja pārstāvis, un iesniedzējam ir jābūt Krievijā reģistrētai juridiskai personai, kā arī dokumentam ir jābūt reģistrētam Krievijā akreditētā institūcijā. Dokumentu apstrādes laiks ir atšķirīgs dažādiem produktiem, bet atbildīgā aģentūra dokumentus izvērtē un sniedz atbildi par veicamajām pārbaudēm aptuveni viena mēneša laikā. Izmaksas ir atkarīgas no uzņēmuma, kas veic nepieciešamās pārbaudes un testus. Derīguma termiņš ir pieci gadi¹¹⁵.

Atsevišķiem nozares produktiem var tikt pieprasīti arī citi dokumenti un sertifikāti, tāpēc ieteicams iepazīties ar pamatinformāciju par attiecīgajam produktam nepieciešamajiem sertifikātiem.

Pamatinformāciju var iegūt Eiropas Komisijas mājas lapā madb.europa.eu vai arī pie importētāja.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Papildus vispārīgi iesniedzamajiem dokumentiem, kas ir apkopoti vispārīgās informācijas sadaļā pie iesniedzamajiem dokumenti. Tekstila nozares produktiem ir jāiesniedz arī zemāk norādītie dokumenti.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Krieviju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē madb.europa.eu, ievadot Krievijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
EAES atbilstības sertifikāts Certificate of Conformity of the Euroasian Economic Union/ Сертификат соответствия Евразийского Экономического Союза	Dokuments, kas apliecina, ka produkts atbilst Eirāzijas Ekonomiskās Savienības muitas teritorijas standartiem un tehniskajiem regulējumiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=con_eaeu&hscode=7320&countryid=RU
EAES atbilstības deklarācija/ Declaration of Conformity of the Euroasian Economic Union/ Декларация соответствия Евразийского Экономического Союза	Dokuments, kas deklarē, ka produkts atbilst Krievijas standartiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=dec_eaeu&hscode=7320&countryid=RU

Kokapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Lai veiktu produktu atmuitošanu, importētājam ir jāpierāda, ka šīs preces atbilst spēkā esošajām normām un standartiem. Pašlaik Krievijā ir spēkā divas standartizācijas sistēmas, pirmā ir spēkā visām Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EAES) dalībvalstīm, bet otrā sistēma attiecas tikai uz Krievijas Federāciju.

Valsts un EAES līmenī preču atbilstību nosaka Tehnisko regulējumu un metroloģijas Federālā aģentūra (Rosstandart), kura ir pakļauta Federālajam muitas dienestam. Preču atbilstību apliecina ar atbilstības sertifikātu (Certificate of Conformity) vai atbilstības deklarāciju (Declaration of Conformity). Federālā aģentūra regulē valsts standartizācijas sistēmu un sertifikātu izdošanu, tā saucamos GOST (R) sertifikātus (t.i., valsts standartus).

Eirāzijas Ekonomiskās savienības dalībvalstīs ir izstrādājušas tehniskās prasības atsevišķiem produktiem. Atbilstību tehniskajām prasībām var tik apliecināta ar atbilstošu sertifikātu, paša uzņēmuma sastādītu deklarāciju vai uzrādot attiecīgās dalībvalsts reģistrācijas dokumentu.

Preču apjoms, kurām jāatbilst tehniskajām prasībām var pieaugt, jo var stāties spēkā jauni regulējumi, kas var noteikt sarakstā vēl nepieminēto preču atbilstību.¹¹⁶

¹¹⁶<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=7216&countryid=RU#h34>
12.04.2018.

Uzņēmumam ir jāņem vērā, ja attiecīgajai precei šobrīd nav izstrādātas EAES tehniskās prasības, tad to atbilstību var noteikt atsaucoties uz nacionālo likumdošanu.

Ja produkts atbilst attiecīgajām tehniskajām prasībām, tad ir jānorāda EAC (Euroasian conformity logo) logotips uz katra produkta un pavadošās dokumentācijas. EAC logotips ir analogs CE sertifikātam, un tas norāda uz to, ka produkts ir pārbaudīts un atbilst tehniskajām prasībām. Logotipa izmērs nedrīkst būt mazāks par 5mm, un tam ir jābūt uzdrukātam vienā krāsā, kas kontrastē ar fonu. Atbilstošās tehniskās prasības nosaka precīzu vietu un citas detaļas, kas jāievēro norādot EAC logotipu.¹¹⁷

¹¹⁷<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscode=1211&countryid=RU#kap86>
23.04.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Atsevišķām produktu grupām var tikt pieprasīts iesniegt arī **Atbilstības sertifikātu** (Certificate of Conformity). Šis ir dokuments, kas apliecina produkta atbilstību Krievijas standartiem, un iesniedzams kā oriģināls. Dokumenta apstrādes process ir atkarīgs no eksportējamā produkta, kuram tiks piemērotas pārbaudes un testi. Atbildīgā aģentūra dokumentus izvērtē un sniedz atbildi par veicamajām pārbaudēm aptuveni viena mēneša laikā. Izmaksas ir atkarīgas no uzņēmuma, kas veic nepieciešamās pārbaudes un testus. Derīguma termiņš ir atkarīgs no sertifikācijas tipa, tomēr to var iedalīt trijās grupās; sērijas produktu ražošana uz trīs gadiem, sērijas produktu ražošana uz gadu, atbilstības sertifikāts vienai partijai.

Patieso produkta sertifikāciju veic Krievijā akreditētās institūcijas, un oficiālais saraksts ir pieejams Federālajā aģentūrā vai to var iegūt arī Krievijas akreditācijas valsts dienestā (Rosaccreditation State Service). Kontaktus skatiet sadaļā pie atbildīgajām institūcijām.

Atbilstības deklarāciju(Declaration of Conformity) uzņēmums sagatavo pats, apliecinot produkta atbilstību standartiem, un tai ir jābūt reģistrētai Krievijā akreditētā institūcijā. Deklarācija aizpildāma krievu valodā, un iesniedz tiek iesniegta kopija. Dokumentu apstrādes laiks ir trīs darba dienas.

Krievijā pastāv arī aizliegums ievest atsevišķus produktus. Vairāk informācijas par produktiem iespējams noskaidrot Eiropas komisijas mājas lapā – madb.europa.eu

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Papildus vispārīgi iesniedzamajiem dokumentiem, kas ir apkopoti vispārīgās informācijas sadaļā pie iesniedzamajiem dokumenti. Kokapstrādes nozares produktiem ir jāiesniedz arī zemāk norādītie dokumenti.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Krieviju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē madb.europa.eu, ievadot Krievijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Atbilstības sertifikāts/ Certificate of Conformity/ Sertifikat sootvestviya	Dokuments, kas apliecina produkta atbilstību Krievijas standartiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_con&hscod=7320&countryid=RU
Atbilstības deklarācija/ Declaration of Conformity/ Declaratsiya o sootvetstvii	Dokuments, kas deklarē, ka produkts atbilst Krievijas standartiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=dec_con&hscod=7320&countryid=RU

Ugunsdrošības sertifikāts/ Certificate of Fire Safety / Сертификат пожарной безопасности	Dokuments, kas apliecina produkta atbilstību Krievijā noteiktajām ugunsdrošības normām Aizpildāms krievu valodā Dokumentu apstrādes laiks ir atkarīgs no veicamajām pārbaudēm Izmaksas ir atkarīgas no veicamajām pārbaudēm, bet cena variē 1500-3000 USD	Valsts ugunsdzēsības dienests (State Fire Fighting Service)	T.: +7 495 6172298	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIfPublished.htm?doc=conf_fir&hscod=4411&countryid=RU
---	---	--	---------------------------	--

Mašīnbūve un metālapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Lai veiktu produktu atmuitošanu, importētājam ir jāpierāda, ka šīs preces atbilst spēkā esošajām normām un standartiem. Pašlaik Krievijā ir spēkā divas standartizācijas sistēmas, pirmā ir spēkā visām Eirāzijas Ekonomiskās savienības (EAES) dalībvalstīm, bet otrā sistēma attiecas tikai uz Krievijas Federāciju.

Valsts un EAES līmenī preču atbilstību nosaka Tehnisko regulējumu un metroloģijas Federālā aģentūra (Rosstandart), kura ir pakļauta Federālajam muitas dienestam. Preču atbilstību apliecina ar atbilstības sertifikātu (Certificate of Conformity) vai atbilstības deklarāciju (Declaration of Conformity). Federālā aģentūra regulē valsts standartizācijas sistēmu un sertifikātu izdošanu, tā saucamos GOST (R) sertifikātus (t.i., valsts standartus).

Eirāzijas Ekonomiskās savienības dalībvalstis ir izstrādājušas tehniskās prasības atsevišķiem produktiem. Atbilstību tehniskajām prasībām var tik apliecināta ar atbilstošu sertifikātu, paša uzņēmuma sastādītu deklarāciju vai uzrādot attiecīgās dalībvalsts reģistrācijas dokumentu.

Šobrīd spēkā tehniskās prasības ir produktiem no sekojošām sadaļām:

- dzelzceļa ritošais sastāvs un to aprīkojums (TR TS 001/2011)
- ātrgaitas dzelzceļa transportlīdzekļi (TR TS 002/2011)
- dzelzceļa infrastruktūra (TR TS 003/2011)
- zemsprieguma aprīkojums (TR TS 004/2011)
- mašīnas un iekārtas (TR TS 010/2011)
- lifti (TR TS 011/2011)
- autotransportā izmantojamās iekārtas (TR TS 014/2011)
- mehāniskie transportlīdzekļi un šasijas (TR TS 018/2011)
- tehnisko līdzekļu elektromagnētiskā savietojamība (TR TS 020/2011)

Preču apjoms, kurām jāatbilst tehniskajām prasībām var pieaugt, jo var stāties spēkā jauni regulējumi, kas var noteikt sarakstā vēl nepieminēto preču atbilstību.¹¹⁸

Uzņēmumam ir jāņem vērā, ja attiecīgajai precei šobrīd nav izstrādātas EAES tehniskās prasības, tad to atbilstību var noteikt atsaucoties uz nacionālo likumdošanu.

Ja produkts atbilst attiecīgajām tehniskajām prasībām, tad ir jānorāda EAC (Euroasian Conformity Logo) logotips uz katra produkta un pavadošās dokumentācijas. EAC logotips ir analogs CE sertifikātam, un tas norāda uz to, ka produkts ir pārbaudīts un atbilst tehniskajām prasībām. Logotipa izmērs nedrīkst būt mazāks par 5mm, un tam ir jābūt uzdrukātam vienā krāsā, kas kontrastē ar fonu. Atbilstošās tehniskās prasības nosaka precīzu vietu un citas detaļas, kas jāievēro norādot EAC logotipu.¹¹⁹

¹¹⁸<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=7216&countryid=RU#h34>
12.04.2018.

¹¹⁹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=1211&countryid=RU#kap86> 28
28.03.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Produkta atbilstību tirgus prasībām nosaka lielā mērā pēc kvalitātes standartiem, tomēr var tikt piemērotas arī papildus prasības, ko pieprasa importētājs un pircējs. Visas nepieciešamās papildus prasības ir jānoskaidro no importētāja un pircēja, un jāveic atbilstoša produkta sertificēšana.

Atsevišķām produktu grupām var tikt pieprasīts iesniegta arī **Atbilstības sertifikātu** (Certificat of Conformity). Šis ir dokuments, kas apliecina produkta atbilstību Krievijas standartiem, un iesniedzams kā oriģināls. Dokumenta apstrādes process ir atkarīgs no eksportējamā produkta, kuram tiks piemērotas pārbaudes un testi. Atbildīgā aģentūra dokumentus izvērtē un sniedz atbildi par veicamajām pārbaudēm aptuveni viena mēneša laikā. Izmaksas ir atkarīgas no uzņēmuma, kas veic nepieciešamās pārbaudes un testus. Derīguma termiņš ir atkarīgs no sertificēšanas tipa, tomēr to var iedalīt trijās grupās; sērijas produktu ražošana uz trīs gadiem, sērijas produktu ražošana uz gadu, atbilstības sertifikāts vienai partijai.

Patieso produkta sertificēšanu veic Krievijā akreditētās institūcijas, un oficiālais saraksts ir pieejams Federālajā aģentūrā vai to var iegūt arī Krievijas akreditācijas valsts dienestā (Rosaccreditation State Service). Kontaktus skatiet sadaļā pie atbildīgajām institūcijām.

Var tikt prasīts arī dokuments, kas apliecina, ka produkts atbilst Eirāzijas Ekonomiskās Savienības muitas teritorijas standartiem un tehniskajiem regulējumiem, jeb **EAES atbilstības sertifikāts** (Certificate of Conformity of the Euroasian Economic Union). Dokumentu iesniedz importētājs vai eksportētāja pārstāvis, un iesniedzējam ir jābūt Krievijā reģistrētai juridiskai personai, kā arī dokumentam ir jābūt reģistrētam Krievijā akreditētā institūcijā. Dokumentu apstrādes laiks ir atšķirīgs dažādiem produktiem, bet atbildīgā aģentūra dokumentus izvērtē un sniedz atbildi par veicamajām pārbaudēm aptuveni viena mēneša laikā. Izmaksas ir atkarīgas no uzņēmuma, kas veic nepieciešamās pārbaudes un testus. Derīguma termiņš ir pieci gadi.

Atbilstības deklarāciju (Declaration of Conformity) uzņēmums sagatavo pats, apliecinot produkta atbilstību standartiem, un tai ir jābūt reģistrētai Krievijā akreditētā institūcijā. Deklarācija aizpildāma krievu valodā, un iesniedz tiek iesniegta kopija. Dokumentu apstrādes laiks ir trīs darba dienas.

EAES atbilstības deklarāciju (Declaration of Conformity of the Euroasian Economic Union) sagatavo importētājs pats, un iesniedz Krievijā akreditētā institūcijā. Deklarācija iesniedzams kā oriģināls krievu valodā, un to var izdarīt tikai Krievijā reģistrēta juridiskā persona. Dokumentu apstrādes laiks ir piecas darba dienas, un tā derīguma termiņš ir desmit gadi, ja attiecīgajos tehniskajos regulējumos nav minēts citādāk.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Par precēm, kas ievestas Krievijas teritorijā, nepieciešams aizpildīt vairākus dokumentus. Daži no tiem ir iesniedzami elektroniski un fiziski pirms preces ierašanās muitā. Vairāk informāciju par iesniedzamajiem dokumentiem skatiet vispārīgās informācijas sadaļā par iesniedzamajiem dokumentiem un atbildīgajām institūcijām.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Krieviju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē madb.europa.eu, ievadot Krieviju nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu.

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Atbilstības sertifikāts/ Certificate of Conformity/ Сертификат соответствия	Dokuments, kas apliecina produkta atbilstību Krievijas standartiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cf_con&hscode=7320&countryid=RU
Atbilstības deklarācija/ Declaration of Conformity/ Декларация о соответствии	Dokuments, kas deklarē, ka produkts atbilst Krievijas standartiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=dec_con&hscode=7320&countryid=RU

EAES atbilstības deklarācija/ Declaration of Conformity of the Euroasian Economic Union/ Deklaratsiya sootvetstviya Evraziyskogo Ekonomicheskogo Soyuza	Dokuments, kas deklarē, ka produkts atbilst Krievijas standartiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=dec_ea_eu&hscode=7320&countryid=RU
EAES atbilstības deklarācija/ Declaration of Conformity of the Euroasian Economic Union/ Deklaratsiya sootvetstviya Evraziyskogo Ekonomicheskogo Soyuza	Dokuments, kas deklarē, ka produkts atbilst Krievijas standartiem	Tehniskās regulēšanas un metroloģijas Federālā aģentūra (Federal Agency for Technical Regulation and Metrology)	T.: +7 499 2360300	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=dec_ea_eu&hscode=7320&countryid=RU

NORVĒGIJA

Kopsavilkums

Norvēģija ir 7. nozīmīgākā preču tirdzniecības partnere ES (pēc ASV, Ķīnas, Šveices, Krievijas, Turcijas un Japānas). Tā ir nozīmīga metāla eksportētāja un Norvēģijas uzņēmumi ir nozīmīgākie ferosakausējumu un īpaši alumīnija ražotāji. ES primārais alumīnija avots ir Norvēģija. Savukārt ES ir pirmais nozīmīgais importa un eksporta partneris Norvēģijai, kas veido 71,2% no tirdzniecības apjoma.¹²⁰

2017.gadā Latvijas kopējais preču un pakalpojumu eksports uz Norvēģiju bija 416,1 milj. EURO, kas veido 2,6% no Latvijas kopējā eksporta. 20% no kopējā eksporta apjoma veido koksne un tās izstrādājumi, 19%- metāli un to izstrādājumi, 13%- dažādas rūpniecības preces, 9%- papīra izstrādājumi un 9% transportlīdzekļi.¹²¹

Bez naftas eksporta, Norvēģijas attīstītākās nozares ir kuģniecība (ceturtā lielākā kuģu flote pasaulē), zivsaimniecībā un zivkopība.¹²²

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija par juridisko pamatu tirdzniecības veikšanai ar Norvēģiju, atbildīgās institūcijas Norvēģijā par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievedmuitām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs; pārtikas nozare, tekstils, kokapstrāde, metālapstrāde un mašīnbūve.

Attiecīgajā noteikumu apkopojumā esam izveidojuši atsevišķus informācijas sakopojumus, un tie būtu šādi:

- Noteikumu apkopojumā ir pieejami kontakti uzraugošajām institūcijām dalot gan pa sektoriem, gan vispārēji. Informācija ir pieejama šeit;

¹²⁰<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/norway/> 18.04.2018.

¹²¹http://eksports.liaa.gov.lv/files/liaa_export/attachments/2018.03_lv_norvegija_ekon_sad.pdf 14.06.2018.

¹²²<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/norway/> 18.04.2018.

- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus pārtikas nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus tekstila nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus kokapstrādes nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs. Informācija pieejama šeit.

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm, kā arī prasības atsevišķās produktu grupās var atšķirties. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas:

- madb.europa.eu – saite kurā ir iespējams noskaidrot informāciju par ievadmitu, tarifiem, preču izcelsmes noteikumiem, utt.
- <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> - produktu kodu ir iespējams noskaidrot šajā saitē ievadot ailē produkta nosaukumu;
- <https://www.toll.no/en/corporate/norwegian-customs-tariff/find-the-correct-commodity-code-in-the-customs-tariff/> - informācija par muitas preču kodiem

Summary

Norway is the EU's 7th most important partner for trade in goods (after USA, China, Switzerland, Russia, Turkey, Japan). It is important exporter of metals and Norwegian companies are major producers of ferro-alloys and, in particular, of aluminium. The EU's main source of primary aluminium is Norway. The EU remains the first major import and export partner for Norway, capturing 71.2 % of the latter's trade.

In 2017, combined goods and services export from Latvia to Norway was worth of 416,1 million EURO and it accounted for 2,6% of total Latvia's export. 20% of total export volume was wood and wood products, 19% - metals and articles thereof, 13% - industrial goods, 9% - paper products and 9% vehicle.

In addition to oil exports, Norway's most advanced industry is shipping (the fourth largest fleet in the world), fisheries and fish farming

This summary summarizes the legal basis for trade with Norway, you will find info on Norway authorities responsible for international trade, import duties, tariffs, fees, quality standards and certification in a number of sectors; food industry, textiles, woodworking, metalworking and machinery.

We have created separate sets of information in the relevant set of rules, and these would be:

- A set of general information and contacts for related institutes you can find [here](#);
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the food sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the textile sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including examples in the wood processing industry. Information available [here](#).

- A summary of documents, deadlines and payments submitted, including samples in the metalworking and mechanical engineering sectors. Information available [here](#).

In general, given the changing activity in international trade and global economy and politics, entrepreneurs need to follow up to the latest activities, as well as requirements for individual product groups may vary. Therefore, this summary shows a number of places for obtaining information:

- madb.europa.eu - a link where it's possible to find out information on import duties, tariffs, rules of origin, etc.
- <https://www.toll.no/en/corporate/norwegian-customs-tariff/find-the-correct-commodity-code-in-the-customs-tariff/> - this link can be used to verify that the assigned code is the same as Norway code, as it may sometimes differ from the last digits of the product.

ES un Norvēģijas ekonomiskās un tirdzniecības attiecības galvenokārt reglamentē līgums par Eiropas Ekonomisko zonu¹²³. Norvēģija ir noslēgusi atsevišķu divpusēju līgumu ar Eiropas Komisiju (EK).¹²⁴

Norvēģija ir parakstījusi zemāk norādītas starptautiskās tirdzniecības vienošanās, kā arī ir dalībniece vairākās starptautiskajās tirdzniecības organizācijās:

- Kopīgā tranzīta procedūra ar Eiropas Kopienu (EC)
- Muitas konvencija par pagaidu ieviešanas dokumentiem (ATA karnetēm)
- Konvencija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem ar TIR karnetēm (TIR konvencija)
- Eiropas Ekonomikas zona (EEZ)
- Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija (EBTA)
- Starptautiskā konvencija par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu/ International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS Convention)
- Kioto starptautiskā konvencija par muitas procedūru vienkāršošanu un harmonizēšanu/ International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures (Revised Kyoto Convention)
- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD)
- Pasaules Muitas organizācija (PMO)
- Pasaules tirdzniecības organizācija (PTO)¹²⁵

¹²³<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/norway/> 11.04.2018.

¹²⁴<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=NO#h9> Preferential Treatment 11.04.2018.

¹²⁵<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=NO#h9> International Agreements 11.04.2018.

Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas

Norvēģijas muita, muitas un akcīzes direkcija (Norwegian Customs, Customs and Excise Directorate) regulē un uzrauga preču ieviešanu valstī / regulates and monitors the import of goods into the country

Plašāka informācija par importa nosacījumiem iegūstama direkcijas mājas lapā angļu valodā:
<https://www.toll.no/en/corporate/import/>.

T: +47 22 86 03 12

E: post@toll.no

A: Schweigaards gate 15, 0191 Oslo, Norway

MI: www.toll.no/en/

Norvēģijas nodokļu administrācija (Norwegian Tax Administration) veic ārvalstu uzņēmumu reģistrāciju biznesa nodrošināšanai Norvēģijā / carries out foreign business registration in Norway.

Plašāka informācija par nepieciešamajām nodokļu iemaksām ārvalstu uzņēmumiem, uzsākot biznesu Norvēģijā atrodama administrācijas mājas lapā angļu valodā:
<https://www.skatteetaten.no/en/business-and-organisation/foreign/>.

T: +47 22 07 70 00

E: caur formu adresē <https://www.skatteetaten.no/en/contact/write/?13887=0>

A: Lagårdsveien 46, 4010 Stavanger, Norway (International Tax Collection Office)

MI: <https://www.skatteetaten.no/en/business-and-organisation/>

Norvēģijas piekrastes administrācija (Norwegian Coastal Administration) apkopo informāciju par kravu saturošām precēm / collect information on goods containing cargo

T.: +47 33034808

A: Kystverket, Head Office, P.O. Box 1502, NO-6025 Ålesund

E: post@kystverket.no

MI: www.kystverket.no/en

Biznesa uzņēmumu reģistrs (Register of Business Enterprises) uzņēmuma iekļaušana Biznesa uzņēmumu reģistrā uzņēmējdarbības veikšanai Norvēģijā / can address questions related to business registration

T.: +47 75007509

A: Brønnøysund Register Centre, P.O. Box 900, NO-8910 Brønnøysund

E: kontaktforma adresē <https://www.brreg.no/home/contact-form/>

MI: www.brreg.no

Norvēģijas pārtikas drošības aģentūra (Norway Food Safety Authority) ir atbildīga par dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu kontroli. Attiecībā uz pārtikas produktu importu no ES valstīm un pārtikas produktu importēšanu no trešajām valstīm piemēro dažādus noteikumus / is responsible for controlling animals and animal products.

T: +47 22 40 00 00

E: postmottak@mattilsynet.no (galvenais birojs Oslo)

A: Mattilsynet, Felles postmottak, Postboks 383, 2381 Brumunddal, Norway

MI: <https://www.mattilsynet.no>

Norvēģijas Lauksaimniecības aģentūra (The Norwegian Agriculture Agency) administrē lauksaimniecības produktu importa režīmu un pasākumus, kas paredzēti pārtikas rūpniecībai; sniedz priekšlikumus un konsultācijas par tirdzniecības nolīgumiem ar tādām starptautiskām organizācijām kā Pasaules Tirdzniecības organizācija (PTO) un Eiropas Savienība (ES) / administers the import regime and measures for agricultural products

T: +47 78 60 60 00

E: postmottak@landbruksdirektoratet.no

A: Stortingsgt. 28, NO-0161 Oslo, Norway

MI: www.landbruksdirektoratet.no/en/

Norvēģijas Vides aģentūra (Miljødirektoratet) regulē preču ieviešanu, kas iekļautas Konvencijā par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) / regulates the import of goods under CITES

T: +47 73 580500

E: post@miljodir.no

A: P.O. Box 5672 Sluppen, NO-7485 Trondheim

MI: www.miljodirektoratet.no/en

Norvēģijas Valsts ceļu administrācija (NPRA), Valsts ceļu direkcija (Statens vegvesen, Vegdirektoratet) izsniedz apliecinājumu, ka Norvēģijas tirgū ievesto mehānisko transportlīdzekļu ražojuma modeļi atbilst Norvēģijas standartiem / certifies that models of motor vehicles imported into the Norwegian market comply with Norwegian standards

T: +47 91 502030, 22 074491

E: firmapost@vegvesen.no

A: P.O. Box 8142 Dep, NO-0033 Oslo

MI: www.vegvesen.no/en/home

levedmuitas tarifu nosacījumi, nodevas u.c. veicamie maksājumi un to piemērošanas kārtība un organizācijas, kurām jāiesniedz pieteikumi, sertifikāti, nozaru produkcijas ievešanas atļaujas saņemšanai mērķa tirgos, kontakthinformācija

levedmuitu, informāciju par piemērotajiem tarifiem, tirdzniecības barjerām un preču izcelsmes noteikumiem var noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā *Market Access Database* – madb.europa.eu¹²⁶, izvēloties Norvēģijas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.

Importējot preces, jāsniedz ziņas Norvēģijas muitas importam. Būtībā ir trīs veidu nodokļi, kas jāmaksā, ievadot produktus un preces Norvēģijā:

- ievedmuitas nodoklis,
- pievienotās vērtības nodoklis (PVN),
- akcīzes nodoklis.¹²⁷

Importētājs ir atbildīgs par nodokļu maksājumu un paziņošanu. Ja uzņēmums nav reģistrēts PVN reģistrā (privātpersonas, ārvalstu uzņēmumi utt.), importa PVN jāmaksā Norvēģijas muitas iestādēm. Ja uzņēmums reģistrēts Norvēģijas PVN reģistrā, ir jāaprēķina importa PVN un jāziņo Norvēģijas nodokļu administrācijai, iesniedzot nodokļa deklarāciju.¹²⁸ Katru gadu Norvēģijas parlaments nosaka akcīzes nodokli dažām precēm, kas ražotas Norvēģijā vai tiek importētas valstī. Nodokļu likmes un nodokļu aprēķins būs atkarīgi no tā, kādas akcīzes preces tiek importētas. Dažām šāda veida precēm, piemēram, alkoholam, jums jāreģistrējas Norvēģijas nodokļu administrācijā kā akcīzes nodokļa maksātājs. Pēc nodokļu deklarācijas par akcīzes nodokli jums jāpaziņo un jāmaksā atbilstošs akcīzes nodoklis, kad jūs izņemat preces no noliktavas, kuru apstiprinājusi Norvēģijas nodokļu administrācija. Noliktava jāapstiprina, reģistrējoties kā akcīzes nodokļa maksātājs.¹²⁹

¹²⁶http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi 03.04.2018.

¹²⁷https://www.toll.no/en/corporate/import/import-guide-for-beginners/#Taxes_that_must 06.06.2018.

¹²⁸https://www.toll.no/en/corporate/import/import-guide-for-beginners/#Taxes_that_must 06.06.2018.

¹²⁹<https://www.altinn.no/en/start-and-run-business/exports-and-imports/imports/> 06.06.2018.

Prasības, kuras nepieciešams izpildīt, lai pretendētu uz nozaru produkcijas ieviešanu mērķa tirgos un varētu realizēt tirdzniecības ķēdēs vai attiecīgi, iekļaušanos globālās piegāžu ķēdē

Lai attiecīgā uzņēmuma produkcija varētu tikt realizēta tirdzniecības ķēdēs, uzņēmumam ir jānoskaidro nepieciešamās prasības produkcijas realizēšanai ķēdē. Prasību skaits var atšķirties dažādām tirdzniecības ķēdēm, tomēr tās var iedalīt atsevišķās grupās:

- Produkta atbilstība tirdzniecības ķēdes noteiktajiem standartiem
- Produkta apjoma nodrošināšana
- Papildus iegūstamie sertifikāti
- Produkta iepakojums
- Produkta marķējums
- Citas konkrētās tirdzniecības ķēdes prasības

Iegūstot informāciju par katru no augstāk minētajiem punktiem, uzņēmums varēs izvērtēt savas iespējas realizēt produkciju tirdzniecības ķēdēs.

Norvēģija ir pieņēmusi CE marķēšanas direktīvas. Tādējādi visiem importētajiem produktiem, uz kuriem attiecas CE pasākumi, jāatbilst ES prasībām. Obligātā atbilstības deklarācija, kas jāpievieno katram šo produktu piegādei, piemēram, produkta katalogā atspoguļo ražotāja atbildību ievērot piemērojamos standartus un normas.¹³⁰

Kopš 2009. gada janvāra koka iepakojuma materiāls (WPM), ko izmanto visu veidu sūtījumu importam, ir jāapstrādā un jāmarķē saskaņā ar Starptautisko fitosanitāro pasākumu standartu (ISPM) Nr. 15 iestādē, ko apstiprinājusi eksportētājvalsts augu aizsardzības iestāde. Norvēģu augu aizsardzības noteikumi, kas īsteno šos pasākumus, ir 2000. gada 1. decembra noteikumi Nr. 1333 un tā grozījumi.

Minētie noteikumi aizliedz izmantot zāles, sienu un salmus kā iepakojuma materiālu augu un augu daļu ievēšanai. Ja to izmanto citiem iepakojuma mērķiem, var būt nepieciešams fitosanitārais sertifikāts.

Marķēšanas prasības ietver dažu patēriņa preču obligāto marķēšanu norvēģu valodā, piemēram, informācija par medicīnas ierīcēm, kas paredzētas patērētāju tiešai lietošanai, jābūt norvēģu valodā.¹³¹

¹³⁰<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscode=5801&countryid=NO#h28> Norms and Standards, 10.07.2018.

¹³¹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscode=5801&countryid=NO#h39> Packing and Labeling Requirements, 10.07.2018.

Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība

Latvija un Norvēģija lieto Harmonizēto sistēmu¹³² muitas kodu noteikšanai. Tātad preces kods, kas piešķirts Latvijā, atbilst preces kodam Norvēģijā.

Lai varētu veikt preces koda atbilstību, ir nepieciešams zināt produkta kodu. Produkta kodu var noskaidrot saitē <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx>, pie nosaukuma ievadot produkta nosaukumu.

Jāpatur prātā, ka Harmonizētā sistēma 2017.gadā tika atjaunota, tāpēc faktiskā sistēmas ieviešana var atšķirties katrā valstī atsevišķi. Papildus, ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem Norvēģijā.

Papildus informācija par muitas kodiem Norvēģijā:
<https://www.toll.no/en/corporate/norwegian-customs-tariff/find-the-correct-commodity-code-in-the-customs-tariff/>.

¹³²<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=NO#kap44> 03.04.2018.

iesniedzamie dokumenti, kā arī kāda veida konsultācijas atbildīgās institūcija var sniegt

Visi ar importu saistītie dokumenti jāiesniedz oriģinālformās, jo kopijas bieži netiek pieņemtas. Pielikumi jāpievieno tikai gadījumos, kad tiek īpaši pieprasīti. Muitas kodiem un aprakstiem jāiekļauj atsauce uz preču nomenklatūru, atbilstoši Harmonizētai sistēmai.¹³³

Lielāko daļu patēriņa preču var importēt Norvēģijā bez jebkādas importa licences vai atļaujas. Tomēr attiecībā uz daudziem produktiem un produktu veidiem reģistrācija un apstiprināšana ir obligāta, vai uz produktiem attiecas īpašas prasības. Parasti Norvēģijas pievienotās vērtības nodoklis (PVN) jāpievieno, kad preces ievieš Norvēģijā. Dažiem preču veidiem, piemēram, alkoholam un tabakas izstrādājumiem, akcīzes nodokļi tiks maksāti pēc importa.

Tekstilizstrādājumu, pārtikas produktu un dzīvnieku izcelsmes importam parasti piemēro muitas nodokļus (plašāk skatīt

https://tolftariffen.toll.no/templates_TAD/Tolftariffen/StartPage.aspx?id=312480&epslanguage=en).¹³⁴

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Kravas deklarācija/ Cargo Declaration/ Lastedeklarasjon	Dokuments, kas apkopo informāciju par kravu saturošām precēm. Jāiesniedz kopā ar vispārējo deklarāciju norvēģu vai angļu valodā elektroniski SafeSeaNet Norway adresē https://shiprep.no .	Norvēģijas piekrastes administrācija (Kystverket) (Norwegian Coastal	T.: +47 33034808 A: P.O. Box 1502, NO-6025 Ålesund	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=NO#h35

¹³³<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=NO#h35> Requirements for Import Formalities 06.04.2018.

¹³⁴<https://www.altinn.no/en/start-and-run-business/exports-and-imports/imports/> 18.04.2018.

	Deklarācija jāiesniedz 24 stundas pirms kravas ierašanās.	Administrati on)		
Vispārējā deklarācija/ General Declaration/ Fartøysdeklarasjon	Dokuments, kurā jānorāda informācija par kravu, ņemot vērā vispārējās īpašības. Iesniedzams norvēģu vai angļu valodā oriģinālformā un elektroniski SafeSeaNet-Norway adresē https://shiprep.no. Deklarācija jāiesniedz 24 stundas pirms kravas ierašanās.	Norvēģijas piekrastes administrāci ja (Kystverket) (Norwegian Coastal Administrati on)	T.: +47 33034808 A: P.O. Box 1502, NO-6025 Ålesund	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPbli.htm?doc=gen_dec&hscode=&countryid=NO
Muitas importa deklarācija/ Customs Import Declaration/ Innførselsdeklarasjon	Oficiāla forma, kas iesniedzama preču muižošanai. Iesniedzami norvēģu valodā elektroniskā formā Tollvesenets Informasjonssystem med Naeringslivet (TVINN) sistēmā vai arī papīra formā.	Norvēģijas muitas un akcīzes direkcija (Tollvesenet) (Customs)	T.: +47 22 860312 A: Schweigaards Gate 15, P.O. Box 8122, NO- 0032 Oslo	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPbli.htm?doc=cid&hscode=&countryid=NO

Muitas vērtības deklarācija/ Declaration of Dutiable Value/ Tollverdierklæring	Dokuments, kas satur visu info, lai varētu piemērot nodevas. Aizpilda importētājs norvēģu valodā, iesniedzams vienā eksemplārā.	Norvēģijas muitas un akcīzes direkcija (Tollvesenet) (Customs)	T.: +47 22 860312 A: Schweigaards Gate 15, P.O. Box 8122, NO-0032 Oslo	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=decval&hscodex=&countryid=NO
Rēķins/ Commercial Invoice/ Handelsfaktura	Dokuments, kas satur informāciju par apmaksu. Var tikt sagatavots norvēģu vai angļu valodā, nav specifiska forma. Jāiesniedz muitai oriģinālformā.			http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=invoice&hscodex=&countryid=NO
Preču saraksts Packing List/ Lasteliste	Dokuments, kas satur detaļas par precēm visā sūtījumā. Ja komercrēķins iekļauj šo informāciju, atsevišķs saraksts nav jāiesniedz. Sagatavo eksportētājs norvēģu, angļu vai vācu valodā.			http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=plist&hscodex=&countryid=NO
Nepreferenciālais preču izcelsmes sertifikāts/ Certificate of Non-Preferential Origin/	Dokuments, kas apliecina preces nepreferenciālo izcelsmi. Iesniedz eksportētājs.			http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=conf_npo&hscodex=

				<u>=&countryid=N</u> <u>Q</u>
Preču izcelsmes sertifikāts/ Proof of Preferential Origin/	Dokuments, kas apliecina preces preferenciālo izcelsmi. Iesniedz eksportētājs.			<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=ppo&hscod=&countryid=NQ</u>
Gaisa pavadzīme/ Air Waybill/ Luftfraktbrev	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa gaisu. Informācija sagatavojama angļu valodā.			<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=awb&hscod=&countryid=NQ</u>
Jūras pavadzīme/ Bill of Lading/ Lastedeklarasjon	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa jūru. Informācija sagatavojama angļu valodā.			<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=bl&hscod=&countryid=NO</u>
Dzelzceļa pavadzīme/ Rail Waybill/ Fraktbrev	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa dzelzceļu. Informācija sagatavojama divās valodās, kur viena ir			<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=c</u>

	franču, angļu vai vācu valoda.			im&hscod=&countryid=NO
Pavadzīme/ Waybill/ Fraktbrev	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa ceļu.			http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPубли.htm?doc=cmr&hscod=&countryid=NO
Biznesa uzņēmumu reģistrs/ Register of Business Enterprises/ Registermelding for Foretaksregisteret	Dokuments, kas apliecina, ka komercsabiedrība ir iekļauta Biznesa uzņēmumu reģistrā. Reģistrācija ir jāveic pirms uzņēmējdarbības uzsākšanas norvēģu valodā vietnē www.brreg.no . Informācijas apstrādes maksa: 5320 NOK par AS un SIA, 2127 NOK par IK.	Biznesa uzņēmumu reģistrs (Brønnoysu nd Register Centre) (Business Register)	T.: +47 75007509 A: P.O. Box 900, NO-8910 Brønnoysund	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPубли.htm?doc=reg_com&hscod=&countryid=NO

Pārtikas nozare

Ir stingri ierobežotas pārstrādātu lauksaimniecības produktu (*processed agricultural products, PAPs*) eksporta iespējas augsto muitas tarifu dēļ, pamatojoties uz EEZ līguma 3. protokolu. Neskatoties uz to, ka Protokolā ir paredzētas ikgadējas konsultācijas, lai pārliecinātos, ka esošie nosacījumi ir pielāgoti tirgus attīstībai un jaunām koncesijām, kopš līguma stāšanās spēkā 1994. gadā ir bijuši tikai divi pielāgojumi.¹³⁵

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Importētai produkcijai jābūt marķētai un iepakotai atbilstoši ES nosacījumiem. Kopš 2009. gada janvāra koksnes iepakojuma materiāls, kas tiek izmantots visa veida sūtījumiem, ir jāmarķē saskaņā ar Starptautisko fitosanitāro pasākumu standartu (ISPM) Nr. 15 iestādē, ko apstiprinājusi eksportētājvalsts augu aizsardzības iestāde.¹³⁶

Minētie noteikumi aizliedz izmantot zāli, salmu un sienu kā iepakojuma materiālu augiem un augu izstrādājumu ieviešanai. Ja tas tiek izmantots citiem iepakojuma mērķiem, Fitosanitārais sertifikāts var būt nepieciešams.¹³⁷

Fasētiem pārtikas produktiem jābūt marķētiem ar salasāmām un noturīgām etiķetēm, kas satur šādu informāciju norvēģu valodā:

- pārtikas produkta apraksts saskaņā ar marķēšanas noteikumiem,
- sastāvdaļu saraksts,
- neto saturs,
- derīguma termiņš,
- īpašie uzglabāšanas un lietošanas nosacījumi, ja piemērojams,

¹³⁵http://madb.europa.eu/madb/barriers_details.htm?isSps=false&barrier_id=12641 18.07.2018.

¹³⁶<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=NO#h35> Packaging and Labelling Requirements 06.04.2018.

¹³⁷<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=NO#h35> Packaging and Labelling Requirements 06.04.2018.

- nosaukums vai uzņēmuma nosaukums, adrese un izcelsme
- lietošanas instrukcijas,
- informācija par piedevām, ja piemērojama,
- apstaroti pārtikas produkti vai produkti, kuros ir ģenētiski modificēti organismi (ĢMO), ir attiecīgi jāmarķē kā tādi,
- alkohola saturs, ja tas ir lielāks par 1,2 tilpuma procentiem.¹³⁸

Nepieciešamie sertifikāti

Dzīvnieku un to produktu eksportētājiem uz Norvēģiju tiek piemērotas sekojošas prasības:

- visiem dzīvo dzīvnieku, dzīvnieku izcelsmes produktu un pārtikas produktu izplatītājiem ir jāreģistrējas Norvēģijas pārtikas drošības aģentūrā (Norwegian Food Safety Authority) un jāpaziņo par minēto darbību uzsākšanu. Turklāt visām uzņēmējdarbības vienībām, kas iesaistītas pārrobežu tirdzniecībā ar šiem produktiem, jāveic tiešsaistes reģistrācija Eiropas Tirdzniecības kontroles un ekspertīzes sistēmā (TRACES), kas ir priekšnoteikums kopējam veterinārajam dokumentam par dzīvnieku izcelsmes produktiem (CVED dzīvnieki) vai attiecīgi, dzīvnieku izcelsmes produktu veterinārijas iekļaušanas dokuments (CVED).
- Dzīvnieku izcelsmes pārtikas produkti ir jāpaziņo Eiropas Tirdzniecības kontroles un ekspertīžu sistēmā (TRACES), izmantojot Kopējo veterināro ievaddokumentu par dzīvnieku izcelsmes produktiem. Savukārt, pārtika, kas nav dzīvnieku izcelsmes, parasti jāpaziņo, izmantojot Norvēģijas pārtikas drošības aģentūras (Norwegian Food Safety Authority) veidlapas (Mattilsynets skjematenerster).¹³⁹

¹³⁸<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=NO#kap52> Packing and Labelling Requirements – Foodstuffs 06.06.2018.

¹³⁹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=NO#h16>

Alkoholiskie dzērieni

Norvēģijā valsts monopolam Vinmonopolet AS ir ekskluzīvas tiesības pārdot alkoholiskos dzērienus, kuru alkohola saturs mazumtirdzniecības veikalos ir lielāks par 4,7 procentiem. Lai kļūtu par Vinmonopolet piegādātāju, uzņēmumiem jābūt reģistrētiem monopolistē. Turklāt uzņēmumiem, kas importē vai tirgo etilspirtu un dzērienus, kuros ir vairāk nekā 2,5 tilpuma procenti alkohola, Norvēģijas muitas iestādē jāreģistrē.

Atbrīvojumi no reģistrācijas prasībām pastāv alkoholisko dzērienu pārdevējiem, kuriem ir derīga izklaides atļauja un kuri pēc viņu rakstiskas atļaujas saņemšanas var importēt viņu piedāvātos dzērienus. Dzērienu izplatīšanai, kuru sastāvā ir vairāk nekā 60 tilpuma procenti tīra spirta, ir nepieciešama Norvēģijas Veselības direktorāta izsniegta licence.¹⁴⁰

¹⁴⁰<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=NO#h1> Ethyl Alcohol and Alcoholic Beverages 11.07.2018.

Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Norvēģiju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi,

ievadot Norvēģijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu, sadaļā Speciālās prasības (Specific requirements).

Piemēram, eļļas raušu un citu cieto atlikumu eksportam (preču kods 2306), kas 2017.gadā no Latvijas eksportēts 11 milj. EURO apjomā¹⁴¹, nepieciešams aizpildīt šādu papildus dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Importētāju reģistrācija Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūrā / Registration of Importers with the Norwegian Food Safety Authority / Registrering av nye importør	Dokuments, kas apliecina, ka dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu, augu un augu produktu, pārtikas produktu un lopbarības importētāji ir reģistrēti Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūrā. Informācija jāsniedz vietnē www.altinn.no norvēģu valodā.	Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūra (Mattilsynet) (Norwegian Food Safety Authority)	T: +47 22 40 00 00 A: Mattilsynet, P.O. Box 383, NO-2381 Brumunddal	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=ri_fsa&hscode=2306&countryid=NO

¹⁴¹http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe Preču eksports uz Norvēģiju 2017.gadā, 06.06.2018.

Paziņojums par darbībām ar lauksaimniecības precēm / Notification to Deal in Agricultural Goods/ Meldesjema til mattilsynet *Nav nepieciešams, ja paredzēts dzīvnieku barībai	Dokuments, kas apliecina, ka dzīvo dzīvnieku, augu, dzīvnieku un augu produktu, sēklu un pārtikas produktu importētāji un tirgotāji ir informējuši Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūru par savu darbību uzsākšanu. Informācija jāsniedz vietnē www.altinn.no. Informācijas apstrādes laiks parasti ir viena diena, bez maksas.	Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūra (Mattilsynet) (Norwegian Food Safety Authority)	T: +47 22 40 00 00 A: Mattilsynet, P.O. Box 383, NO-2381 Brumunddal	http://madb.europa.eu/madb/viewPage!FPubli.htm?doc=not_d_agr&hscod=2306&countryid=NO
---	---	--	---	--

Tekstils

Nepieciešamie sertifikāti

CITES I pielikumā uzskaitītajām sugām ir vajadzīga gan ieviešanas atļauja, gan iepriekšēja CITES eksporta atļauja no eksporta valsts kompetentās iestādes. Latvijas CITES uzraudzības institūcija ir Dabas aizsardzības pārvalde, kura ir atbildīga par CITES un ES regulu īstenošanu. Tās pienākumos ietilpst CITES atļauju un sertifikātu izsniegšana.¹⁴²

Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Norvēģiju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi,

ievadot Norvēģijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu. Piemēram, **austu un šenila audumu eksportam** (preču kods 5801), kas 2017.gadā no Latvijas eksportēts 21,7 tūkst. EURO apjomā¹⁴³, nepieciešams aizpildīt šādu papildus dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
CITES aptverto preču importa atļauja /	Dokuments, kas ļauj ievest sugas, uz kurām attiecas Konvencija par starptautisko	Norvēģijas Vides aģentūra (Miljødirektora tet) (Norwegian	T: +47 73 580500 A: P.O. Box 5672	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=p_i_cs&hscode=5801&countryid=NO

¹⁴²https://www.daba.gov.lv/public/lat/ipasi_aizsargajamas_dabas_teritorijas/cites/cites_latvija/ 18.07.2018.

¹⁴³http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe Preču eksports uz Norvēģiju 2017.gadā, 06.06.2018.

Import Permit for Goods Covered by CITES / Import av arter, eller deres produkter, omfattet av konvensjonen om handel og transport med truede plante- og dyrearter (CITES) * Nepieciešams preču grupai 580110, ja tiek piemērots CITES	tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES). Informācija iesniedzama norvēģu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir no vienas līdz trim nedēļām, bez maksas.	Environment Agency)	Sluppen, NO-7485 Trondheim	
---	---	----------------------------	-----------------------------------	--

Kokapstrāde

Nepieciešamie sertifikāti

Importējot kokmateriālus, ir jāinformē Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūra par savu darbību uzsākšanu: Mattilsynet, P.O. Box 383, NO-2381 Brumunddal, tālr.: +47 22 400000, fakss: +47 23 216801. Pēc sākotnējās informācijas sniegšanas, jāreģistrējas vietnē www.altinn.no norvēģu valodā. Atkarībā no uzņēmējdarbības veida, ir jāsniedz informācija par preču veidu un veikto darbību veidu (piemēram, ievēšanu, pārdošanu, izplatīšanu).

CITES I pielikumā uzskaitītajām sugām ir vajadzīga gan ievēšanas atļauja, gan iepriekšēja CITES eksporta atļauja no eksporta valsts kompetentās iestādes. Latvijas CITES uzraudzības institūcija ir Dabas aizsardzības pārvalde, kura ir atbildīga par CITES un ES regulu īstenošanu. Tās pienākumos ietilpst CITES atļauju un sertifikātu izsniegšana.¹⁴⁴

Atsevišķām kokmateriālu grupām (piem., priedei, balteglei, ozolam) nepieciešams fitosanitārais sertifikāts. Tas ir dokuments, kas apliecina, ka importētie augi un augu produkti ir pārbaudīti saskaņā ar atbilstošām procedūrām, ir brīvi no karantīnas kaitēkļiem, nav bojāti, un tiek uzskatīti par atbilstošiem importētājvalsts spēkā esošajiem fitosanitārajiem noteikumiem. Latvijā to izsniedz Valsts augu aizsardzības dienests (Lielvārdes iela 36, Rīga; tālr.: 67027098, 67027098; e-pasts: info@vaad.gov.lv). Sertifikāts var tikt sagatavots norvēģu, zviedru, dāņu vai angļu valodā.

¹⁴⁴https://www.daba.gov.lv/public/lat/ipasi_aizsargajamas_dabas_teritorijas/cites/cites_latvija/ 18.07.2018.

Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Norvēģiju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi, ievadot Norvēģijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu. Piemēram, **garumā sazāģētu vai šķeldotu kokmateriālu eksportam** (preču kods 4407), kas 2017.gadā no Latvijas eksportēts 2,6 milj. EURO apjomā¹⁴⁵, nepieciešams aizpildīt šādu papildus dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Importētāju reģistrācija Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūrā / Registration of Importers with the Norwegian Food Safety Authority / Registrering av nye importør	Dokuments, kas apliecina, ka dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu, augu un augu produktu, pārtikas produktu un lopbarības importētāji ir reģistrēti Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūrā. Informācija jāsniedz vietnē www.altinn.no norvēģu valodā.	Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūra (Mattilsynet) (Norwegian Food Safety Authority)	T: +47 22 40 00 00 A: P.O. Box 383, NO-2381 Brumunddal	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFpubli.htm?doc=ri fsa &hscode=0406&countryid=NO

¹⁴⁵http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe Preču eksports uz Norvēģiju 2017.gadā, 06.06.2018.

Paziņojums par darbībām ar lauksaimniecības precēm / Notification to Deal in Agricultural Goods/ Meldeskjema til mattilsynet	Dokuments, kas apliecina, ka dzīvo dzīvnieku, augu, dzīvnieku un augu produktu, sēklu un pārtikas produktu importētāji un tirgotāji ir informējuši Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūru par savu darbību uzsākšanu. Informācija jāsniedz vietnē www.altinn.no norvēģu valodā. Paziņojums tiek saņemts dienas laikā, bez maksas.	Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūra (Mattilsynet) (Norwegian Food Safety Authority)	T: +47 22 40 00 00 A: P.O. Box 383, NO-2381 Brumunddal	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublication?doc=not_d_agr&hscode=0406&countryid=NO
*CITES aptverto preču importa atļauja / Import Permit for Goods Covered by CITES / Import av arter, eller deres produkter, omfattet av konvensjonen om handel og transport med truede plante- og dyrearter (CITES)	Dokuments, kas ļauj faktiski ievest sugas, uz kurām attiecas Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES). Pieteikums aizpildāms norvēģu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir no vienas līdz trim nedēļām, bez maksas.	Norvēģijas Vides aģentūra (Miljødirektoratet) (Norwegian Environment Agency)	T: +47 73 580500 A: P.O. Box 5672 Sluppen, NO-7485 Trondheim	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublication?doc=p_i_cs&hscode=4407&countryid=NO

*Nepieciešams tikai 440711, 440712, 440719, 440721, 440729, 440799 preču grupām, ja tiek piemērots CITES				
*Fitosanitārais sertifikāts / Phytosanitary Certificate / Plantesunnhetssertifika *Nepieciešams tikai 440711, 440712, 440719, 440791, 440799 preču grupām	Dokuments, kas apliecina, ka importētie augi un augu produkti ir pārbaudīti saskaņā ar atbilstošām procedūrām, ir brīvi no karantīnas kaitēkļiem un praktiski nav bojāti no citiem kaitējošiem kaitēkļiem un tiek uzskatīti par atbilstošiem importētājvalsts spēkā esošajiem fitosanitārajiem noteikumiem. Sertifikāts var tikt sagatavots norvēģu, zviedru, dāņu vai angļu valodā. Izniedzams ne ātrāk kā 14 dienas pirms attiecīgo preču nosūtīšanas.	Norvēģijas Pārtikas drošības aģentūra (Mattilsynet) (Norwegian Food Safety Authority)	T: +47 22 40 00 00 A: P.O. Box 383, NO- 2381 Brumundda l	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageI?Public.htm?doc=cf_phyt&hscode=4407&countryid=NO

Mašīnbūve un metālapstrāde

Nepieciešamie sertifikāti

Ievedot Norvēģijā mehāniskos transportlīdzekļus, nepieciešams Mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprinājums. Tas ir dokuments, kas apliecina, ka Norvēģijas tirgū ievesto mehānisko transportlīdzekļu ražojuma modeļi atbilst Norvēģijas standartiem. Importētājam apstiprinājums jāsaņem no Norvēģijas Valsts ceļu administrācijas (NPRA), Sabiedrisko ceļu direkcijas (Statens vegvesen): Vegdirektoratet, P.O. Box 8142 Dep, NO-0033 Oslo, tālr.: +47 91 502030, 22 074491. Informācijas apstrādes maksa: 1620 NOK transportlīdzekļiem ar pieļaujamo maksimālo svaru līdz 3500 kg un 2430 NOK citiem transportlīdzekļiem.

Apstiprināšanas process attiecas uz identiskiem, sērijveidā ražotiem mehānisko transportlīdzekļu tipiem, ja tie nav saņēmuši iepriekšēju ES tipa apstiprinājumu vai iepriekšēju reģistrāciju Norvēģijā.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Norvēģiju, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi,

ievadot Norvēģijas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu. Piemēram, **mehānisko transportlīdzekļu preču pārvadāšanai eksportam** (preču kods 8704), kas 2017.gadā no Latvijas eksportēts 5,9 milj. EURO apjomā¹⁴⁶, nepieciešams aizpildīt šādu papildus dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprinājums / Type Approval for Motor Vehicles	Dokuments, kas apliecina, ka Norvēģijas tirgū ievesto mehānisko transportlīdzekļu ražojuma modeļi atbilst Norvēģijas standartiem. Pieteikums aizpildāms norvēģu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir maksimums 4 nedēļas, maksa- 1620 NOK transportlīdzekļiem ar pieļaujamo maksimālo svaru līdz 3500 kg un 2430	Norvēģijas Valsts ceļu administrācija (NPRA), Valsts ceļu direkcija (Statens vegvesen, Vegdirektoratet) (Norwegian Public Roads Administration)	T: +47 91 502030, 22 074491 A: P.O. Box 8142 Dep, NO-0033 Oslo	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=app_veh&hscode=8704&countryid=NO

¹⁴⁶http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe Preču eksports uz Norvēģiju 2017.gadā, 06.06.2018.

	NOK citiem transportlīdzekļiem.			
*Paziņojums par atkritumu pārrobežu pārvietošanu / Notification of Transboundary Movements of Waste / *Nepieciešams, ja ir bīstamie atkritumi	Dokuments, kas Norvēģijas Vides aģentūrai sniedz informāciju, kas vajadzīga, lai novērtētu ierosinātās atkritumu pārvietošanas pieņemamību galīgai noglabāšanai vai reģenerācijai. Dokuments sagatavojams angļu valodā. Maksa par atļaujas izsniegšanu ir 3800 NOK.	Norvēģijas Vides aģentūra (Miljødirektoratet) (Norwegian Environment Agency)	T: +47 73 580500 A: P.O. Box 5672 Sluppen, NO-7485 Trondheim	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIForPublication?doc=not_was&hscode=8704&countryid=NO
*Pārvietošanas dokuments atkritumu pārrobežu pārvadājumiem / Movement Document for Transboundary Movements of Waste *Nepieciešams, ja ir bīstamie atkritumi	Dokuments, kas jāpievieno reģenerācijas darbībām vai noglabāšanai paredzētu atkritumu sūtījumiem. Tas sniedz attiecīgajām iestādēm informāciju, kas vajadzīga, lai kontrolētu atkritumu pārrobežu apriti. Informācija sagatavojama norvēģu vai angļu valodā un uzrādāma muitas iestādēm pirms iesniegšanas Vides aģentūrai.	Norvēģijas Vides aģentūra (Miljødirektoratet) (Norwegian Environment Agency)	T: +47 73 580500 A: P.O. Box 5672 Sluppen, NO-7485 Trondheim	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIForPublication?doc=mov_was&hscode=8704&countryid=NO

SOMIJA

Kopsavilkums

2017. gadā ES iekšējā tirdzniecība veido 59% no Somijas eksporta (Vācija - 13%, Zviedrija - 10% un Nīderlande - 7%), savukārt ārpus ES: 8% - uz Savienotajām Valstīm un 6% - uz Krieviju. Importa ziņā 73% nāk no ES dalībvalstīm (Vācija - 17%, Zviedrija - 16% un Nīderlande - 9%), savukārt ārpus ES - 9% no Krievijas un 4% no Ķīnas.

2017. gadā kopējais preču un pakalpojumu eksports uz Somiju bija 340 milj. EURO, kas veido 2,1% no Latvijas kopējā eksporta. Pēc 2017.gada datiem, 27% no preču eksporta uz Somiju veido metāli un to izstrādājumi, 16% koksne un tās izstrādājumi, 9% minerālie produkti, 7% pārtikas rūpniecības produkti un 7% mašīnas, mehānismi un elektriskās iekārtas.¹⁴⁷

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija par juridisko pamatu tirdzniecības veikšanai ar Somiju, atbildīgās institūcijas Somijā par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievadmutām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs; pārtikas nozare, tekstils, kokapstrāde, metālapstrāde un mašīnbūve.

Attiecīgajā noteikumu apkopojumā esam izveidojuši atsevišķus informācijas sakopojumus, un tie būtu šādi:

- Noteikumu apkopojumā ir pieejami kontakti uzraugošajām institūcijām dalot gan pa sektoriem, gan vispārēji. Informācija ir pieejama šeit;
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus pārtikas nozarē. Informācija pieejama šeit.

¹⁴⁷http://eksports.liaa.gov.lv/files/liaa_export/attachments/2018.03_lv_somija_ekon_sad.pdf 12.06.2018.

- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus tekstila nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus kokapstrādes nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs. Informācija pieejama [šeit](#).

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm, kā arī prasības atsevišķās produktu grupās var atšķirties. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas:

- <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> – Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Somiju iespējams detalizēti noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā ES produktu noteikumi un dalībvalstu nodokļi, izvēloties Somijas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.
- <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> - produktu kodu ir iespējams noskaidrot šajā saitē ievadot ailē produkta nosaukumu;
- <http://tulli.fi/en/about-us/contact-information> - Informāciju par precei piemērotām nodevām un tarifiem var iegūt sazinoties ar Somijas muitu. Atkarībā no interesējošā jautājuma un darbības nozares, kontaktinformācija pieejama vietnē

Summary

In 2017, Intra-EU trade accounts for 59% of Finland's exports (Germany 13%, Sweden 10% and the Netherlands 7%), while outside the EU 8% go to the United States and 6% to Russia. In terms of imports, 73% come from EU Member States (Germany 17%, Sweden 16% and the Netherlands 9%), while outside the EU 9% come from Russia and 4% from China.

In 2017, total exports of goods and services from Latvia to Finland totaled 340 million. EURO, representing 2.1% of Latvia's total exports. According to data from 2017, 27% of exports to Finland are made up of metals and articles of wood, 16% wood and articles of wood, 9% mineral products, 7% food products and 7% machinery, machinery and electrical equipment.

This summary summarizes the legal basis for trade with the Finland, you will find info on Finland authorities responsible for international trade, import duties, tariffs, fees, quality standards and certification in a number of sectors; food industry, textiles, woodworking, metalworking and machinery.

We have created separate sets of information in the relevant set of rules, and these would be:

- A set of general information and contacts for related institutes you can find [here](#);
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the food sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the textile sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including examples in the wood processing industry. Information available [here](#).
- A summary of documents, deadlines and payments submitted, including samples in the metalworking and mechanical engineering sectors. Information available [here](#).

In general, given the changing activity in international trade and global economy and politics, entrepreneurs need to follow up to the latest activities, as well as requirements for individual product groups may vary. Therefore, this summary shows a number of places for obtaining information:

- <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> - Specific requirements for importing a particular product into Finland can be found in detail on the European Commission's website for EU product rules and national taxes, by choosing a Finnish name and entering the code of interest for the item.
- <http://tulli.fi/en/about-us/contact-information> - this link can be used to verify that the assigned code is the same as Finland code, as it may sometimes differ from the last digits of the product.

Juridiskais pamats mērķa nozaru produktu tirdzniecības veikšanai uz mērķa tirgiem

Eiropas Savienības (ES) tirdzniecības politika tiek noteikta vienīgi ES līmenī. Komisija ES uzdevumā apspriež nolīgumus saskaņā ar PTO noteikumiem un cieši sadarbojas ar dalībvalstu valdībām un Eiropas Parlamentu, lai uzturētu šo globālo sistēmu un pielāgotos pārmaiņām visā pasaulē.¹⁴⁸ Ar Līgumu par ES darbību un kopējo komercpolitiku (206. un 207.pants) var iepazīties ES mājas lapā¹⁴⁹.

Somija ir Eiropas Savienības (ES) dalībvalsts un ES vienotā tirgus dalībniece. Preces, kas tiek ievestas Somijā tiek regulētas pēc ES noteikumiem¹⁵⁰.

¹⁴⁸https://europa.eu/european-union/topics/trade_lv 28.03.2018.

¹⁴⁹https://europa.eu/european-union/topics/trade_lv 28.03.2018.

¹⁵⁰<https://www.export.gov/article?id=Finland-Customs-Regulations> 15.08.2017.

Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas

Somijas muiža (Tulli) (Finnish Customs) atvieglo preču tirdzniecību, nodrošinot to pareizību, iekasējot nodokļus, aizsargājot sabiedrību, vidi un iedzīvotājus. / facilitates trade in goods, ensuring their correctness by charging taxes, protecting society, the environment and citizens.

T: + 358 295 5200, +358 295 5207 (muitas deklarācijas biznesam)

A: Opastinsilta 12, FI- 00520 Helsinki

E: kirjaamo@tulli.fi

MI: <http://tulli.fi/en/frontpage>

Somijas pārtikas drošības inspekcija (Elintarviketurvallisuusvirasto EVIRA) (Finnish Food Safety Authority) nodrošina pārtikas nekaitīgumu, veicina dzīvnieku veselību un labturību, izstrādā augu un dzīvnieku ražošanas un augu veselības priekšnoteikumus / ensures food safety, promotes animal health and welfare, develops plant and animal production and plant health prerequisites.

A: Mustialankatu 3, FI-00790 Helsinki

T: +358 40 839 8514 / 29 530 5150

E: info@evira.fi ,tuula.maki-valkama@evira.fi, kyosti.siponen@evira.fi

MI: <http://www.evira.fi>

Lauku lietu aģentūra (Maaseutuvirasto) (Agency for Rural Affairs) var vērsties ar jautājumiem saistīti ar lauksaimniecības produkcijas eksportu uz Somiju / can address related questions to agricultural products export to Finland

A: Alvar Aallon katu 5, P.O. Box 405, FI-60101 Seinäjoki

T: +358 295 31 2000

E: kirjaamo@mavi.fi

MI: <http://www.mavi.fi/en>

Somijas standartizācijas asociācija (Suomen Standardisoimisliitto – SFS) (Finnish Standards Association) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar standartu piemērošanu un ievērošanu attiecīgajiem produktiem / can address issues related to the application of standards and compliance with the relevant products

A: Malminkatu 34, P.O. Box 130, FI-00101 Helsinki

T: +358 9 149 9331

E: sfs@sfs.fi

MI: <http://www.sfs.fi>

Somijas Vides institūts (Suomen Ympäristökeskus – SYKE) (Finnish Environment Institute) veic CITIES iekļauto izstrādājumu kontroli un uzraudzību / can address related questions to CITES

A: PL 140, FI-Helsinki 00251

T: +358 295 251 000

E: cites@ymparisto.fi

MI: <http://www.environment.fi/cites>

Somijas konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības iestāde (Kilpailu- ja Kuluttajavirasto) (Finnish Competition and Consumer Authority) var vērsties ar jautājumiem kas saistīti ar produkta nosacījumiem / can address questions related to the requirements of the product

A: P.O.Box 5, FI-00531 Helsinki

T: (+358) 29 505 3000 / 29 505 3100

E: kirjaamo@kkv.fi

MI: <http://www.kkv.fi/>

Somijas Transporta drošības aģentūra, Ceļu satiksmes sektors (Liikenteen turvallisuusvirasto, Trafi Tieliikenne) (Finnish transport Safety Agency)

A: P.O.Box 320, FIN-00101 Helsinki

T: (+358) 29 534 5000

E: kirjaamo@trafi.fi

MI: www.trafi.fi

Somijas Vides ministrija (Ympäristöministeriö) (Ministry of the Environment) var vērsties kas saistīti ar produktu atbilstību videi / can address related questions to products conformity to the regulations of environment

A: P.O.Box 35, FI-00023 Valtioneuvosto

T: (+358) 2952 50300

E: kirjaamo@ym.fi

MI: <http://www.ym.fi>

Somijas Lauksaimniecības un Mežsaimniecības ministrija, Pārtikas departaments (Maa- ja Metsätalousministeriö, Ruokaosasto)(Ministry of Agriculture and Forestry) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar kokmateriālu un saistīto produktu tirdzniecību / can address issues related to the marketing of timber and related products

A: P.O.Box 30, FI-Valtioneuvosto 00023

T: (+358) 295 16 2200

E: kirjaamo@mmm.fi

MI: <http://www.mmm.fi>

levedmuitas tarifu nosacījumi, nodevas u.c. veicamie maksājumi un to piemērošanas kārtība un organizācijas, kurām jāiesniedz pieteikumi, sertifikāti, nozaru produkcijas ieviešanas atļaujas saņemšanai mērķa tirgos, kontakthinformācija

levedmuitu, informāciju par piemērotajiem tarifiem, tirdzniecības barjerām un preču izcelsmes noteikumiem var noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā *ES produktu noteikumi un dalībvalstu nodokļi*¹⁵¹, izvēloties Somijas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.

ES fiskālajā teritorijā, ko pārstāv gan Latvija, gan Somija, Savienības tiesību akti par saskaņotiem netiešajiem nodokļiem, t.i. PVN un akcīzes nodokļi, ir iekļauti dalībvalstu tiesību aktos. Papildus saskaņotajiem akcīzes nodokļiem ir arī valsts akcīzes nodokļi, uz kuriem Savienības tiesību akti neattiecas. Saskaņošana nozīmē nodokļa standartizāciju Savienības fiskālajā teritorijā.¹⁵²

ES ietver muitas savienību, kas aptver visu preču tirdzniecību un paredz dalībvalstīm aizliegt savstarpējus ievadmuitas un izvedmuitas nodokļus un visus maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kā arī ieviest kopējus muitas tarifus attiecībā ar trešajām valstīm¹⁵³.

Ievadmuitas un izvedmuitas nodokļi, kā arī citi maksājumi ar līdzīgu iedarbību dalībvalstu starpā ir aizliegti. Šis aizliegums attiecas arī uz fiskāliem muitas nodokļiem¹⁵⁴. Dalībvalstu starpā ir aizliegti importa kvantitatīvie ierobežojumi un citi pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību¹⁵⁵. Dalībvalstu starpā ir aizliegti eksporta kvantitatīvie ierobežojumi un pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību¹⁵⁶. Tomēr dalībvalstīm nav aizliegts noteikt importa, eksporta vai tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas pamatojas uz sabiedrības morāles, sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumiem, uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības, kā arī dzīvnieku un augu aizsardzības,

¹⁵¹<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> 01.07.2018.

¹⁵²<https://tulli.fi/en/about-us/our-activities/customs-territories> EU customs and fiscal territory

¹⁵³<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN>, 28.pants, 1.punkts, 59.lpp., LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJĀ

¹⁵⁴<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN>, 30.pants, 1.punkts, 60.lpp., LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJĀ

¹⁵⁵<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN>, 34.pants, 1.punkts, 61.lpp., LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJĀ

¹⁵⁶<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN>, 35.pants, 1.punkts, 61.lpp., LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJĀ

nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzības, vai rūpnieciskā un komerciālā īpašuma aizsardzības apsvērumiem. Šādus aizliegumus vai ierobežojumus tomēr nedrīkst piemērot dalībvalstu tirdzniecībā kā patvaļīgas diskriminācijas vai slēptas ierobežošanas līdzekļus¹⁵⁷.

Informāciju par precei piemērotām nodevām un tarifiem var iegūt sazinoties ar Somijas muitu. Atkarībā no interesējošā jautājuma un darbības nozares, kontaktinformācija pieejama vietnē: <http://tulli.fi/en/about-us/contact-information>.

Prasības, kuras nepieciešams izpildīt, lai pretendētu uz nozaru produkcijas ieviešanu mērķa tirgos un varētu realizēt tirdzniecības ķēdēs vai attiecīgi, iekļaušanos globālās piegāžu ķēdē

Lai attiecīgā uzņēmuma produkcija varētu tikt realizēta tirdzniecības ķēdēs, uzņēmumam ir jānoskaidro nepieciešamās prasības produkcijas realizēšanai ķēdē. Prasību skaits var atšķirties dažādām tirdzniecības ķēdēm, tomēr tās var iedalīt atsevišķās grupās:

- Produkta atbilstība tirdzniecības ķēdes noteiktajiem standartiem
- Produkta apjoma nodrošināšana
- Papildus iegūstamie sertifikāti
- Produkta iepakojums
- Produkta marķējums
- Citas konkrētās tirdzniecības ķēdes prasības

Iegūstot informāciju par katru no augstāk minētajiem punktiem, uzņēmums varēs izvērtēt savas iespējas realizēt produkciju tirdzniecības ķēdēs.

¹⁵⁷<http://euro-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016E/TXT&from=EN> , 36.pants, 1.punkts, 61.lpp., LĪGUMA PAR EUROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU KONSOLIDĒTĀ VERSIJA

Prasības ražošanai un iesaiņošanai (sertifikācija)

Visiem iepakojumiem ES tirgū, ieskaitot iepakojumus, kas paredzēti rūpnieciskiem, komerciāliem un sadzīves nolūkiem, jāatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 94/62 / EK (OV L-365, 31.12.1994.) ([CELEX 31994L0062](#)) noteiktajām pamatprasībām attiecībā uz sastāvu un smago metālu ierobežojumiem sastāvā, kuru mērķis ir samazināt iepakojumu atkritumu ietekmi uz vidi.

Papildus šiem obligātajiem noteikumiem kokmateriālu un citu augu produktu iepakojumu importam ES var piemērot fitosanitāros pasākumus, kas noteikti Padomes Direktīvā 2000/29 / EK (OV L-169, 10.07.2000.) ([CELEX 32000L0029](#)).

Daži fasēti produkti tiek atļauti ES tirgū tikai ar nosacījumu, ka konteinera nominālais daudzums un tilpums ietilpst vienā no izmēriem, kas ir saskaņā ar ES tiesību aktiem.

Uz etiķetes jānorāda šķidruma produktu tilpums un citu produktu svars. Fasēta produkta etiķetē jānorāda svara un tilpuma rādītāji, kas izmantoti tirdzniecības praksē vai atbilst galamērķa valsts tiesību aktiem.

Uz šo preču iepakojuma jābūt konkrētam uzrakstam un marķējumam, piemēram, iepakotājam, uzņēmumam, kas atbild par iepakojumu, vai importētājam, kas reģistrēts ES, EEK marķējumam, mazajam 'e'. EEK marķējums simbolizē atbilstību metroloģiskajām prasībām, kas noteiktas ar Padomes Direktīvu 76/211 / EEK, lai nodrošinātu, ka patērētāji saņem iepakojumā norādīto daudzumu.¹⁵⁸

Realizējot preces Somijas tirgū, marķējuma saturam jābūt somu un zviedru valodā. Atbilstību marķēšanas prasībām un marķējumā esošās informācijas precizitāti var pārbaudīt jebkurā izplatīšanas ķēdes posmā (piemēram, muitošana, izplatītāju noliktavas, vairumtirgotāji vai mazumtirgotāju tirdzniecības vietas).¹⁵⁹

¹⁵⁸<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=4401210000&reporter=FI> 04.07.2018.

¹⁵⁹<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=0409000000&reporter=FI> Labelling of foodstuffs 07.2018.

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Produkti ES tirgū, kas paredzēti patērētājiem vai arī tie, kurus tie varētu izmantot, ir jāatbilst noteikumiem par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/95 / EK (OV L-11, 15.01.2002.) (CELEX 32001L0095), kuru mērķis ir aizsargāt patērētāju veselību un drošību.¹⁶⁰

Kopienas ekomarķējums vai ziedu logotips ir oficiāla preču zīme ES attiecībā uz produktiem ar viszemāko ietekmi uz vidi produktu klāstā. Tās mērķis ir veicināt, kā arī palīdzēt patērētājiem identificēt tos produktus, kas būtiski uzlabo galvenos vides aspektus. Dalība ir brīvprātīga. Tas nozīmē, ka produktus var pārdot ES tirgū bez Ziedu logotipa un nav noteikumu, kas uzliek par pienākumu pieteikties ekomarķējuma saņemšanai.

Sīkāka informācija par ekomarķējuma sistēmu ir pieejama vietnē: <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>.¹⁶¹

¹⁶⁰<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=6302210000&reporter=FI> 06.07.2018.

¹⁶¹<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=6302210000&reporter=FI>

Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība

Latvija un Somija lieto Harmonizēto sistēmu¹⁶² muitas kodu noteikšanai. Tātad preces kods, kas piešķirts Latvijā, atbilstīs preces kodam Somijā.

Lai varētu veikt preces koda atbilstību, ir nepieciešams zināt produkta kodu. Produkta kodu iespējams noskaidrot vietnē

<https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx>, pie nosaukuma ievadot produkta nosaukumu. Pēc tam salīdzināšanu var veikt Eiropas Komisijas TARIC¹⁶³ datubāzē.

Valsts / Country	Preču kods / Code	Preču nosaukums / Goods
Latvijas preču kods	44012100	Skujkoku koksnes šķeldas vai skaidas ¹⁶⁴
Somijas preču kods	44012100	Havupuuta (Polttopuu, rankoina, pölkkyinä, halkoina, oksina, risukimppuina tai niiden kaltaisissa muodoissa; puu lastuina ja hakkeena; sahanpuru ja puujäte, myös pölkyiksi, briketeiksi, pelleteiksi tai niiden kaltaiseen muotoon yhteenpuristettu) ¹⁶⁵

¹⁶²http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/~media/WCO/Public/Global/PDF/Topics/Nomenclature/Overview/HS%20Contracting%20Parties/List%20of%20Countries/Countries_applying_HS.ashx 26.03.2018.

¹⁶³http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=lv&SimDate=20180326 27.03.2018.

¹⁶⁴<https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx>

¹⁶⁵<https://tulli.fi/tilastot/cn-nimikkeisto>

iesniedzamie dokumenti, kā arī kāda veida konsultācijas atbildīgās institūcija var sniegt

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Somiju iespējams detalizēti noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā ES produktu noteikumi un dalībvalstu nodokļi¹⁶⁶, izvēloties Somijas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.

Importētājs vai pilnvarotais pārstāvis ir atbildīgs par to, lai importētās preces deklarētu Somijas muitas iestādē. To var izdarīt, izmantojot vienoto administratīvo dokumentu (*Single Administrative Document, SAD*). SAD forma ir importa deklarācijas veidlapa visās ES dalībvalstīs.

Importam Somijā jāuzrāda šādi dokumenti:

- Muitas deklarācijas veidlapa, ko apstiprinājusi Somijas muiža
- Pārbaudes deklarācija importam, kura vērtība pārsniedz EURO 5 045,64
- Komercreķiņa kopija¹⁶⁷

Darbības, kas veicamas pirms preču eksporta uz Somiju:¹⁶⁸

- Sagatavojiet precīzu preču aprakstu un preču kodu. Preču kods nosaka muitas nodokļa summu un ierobežojumus.
- Pārbaudiet, kādi ir ierobežojumi un priekšnoteikumi importam un eksportam.
- Piesakieties atļaujām un reģistrācijām, kas nepieciešamas, lai aizpildītu muitas deklarāciju. Ja izmantojat Muitas deklarācijas pakalpojumus, ir nepieciešams Katso ID (Master User ID vai Katso ID). Katso ID var iegūt nodokļu administrācijā (<https://yritys.tunnistus.fi>).
- Pirms preču nosūtīšanas, tās ir jādeklarē muitas iestādē (www.tulli.fi).
- Jāsniedz informācija Intrastat. Statistikas deklarācijas dati tiek ievadīti un nosūtīti, izmantojot pakalpojumu Muitas tīmekļa vietnē, kur jūs varat arī nosūtīt deklarāciju kā ASCII vai CSV failu. Pakalpojums ir bez maksas, un jūs varat izmantot savu Katso ID.

¹⁶⁶<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> 01.07.2018.

¹⁶⁷<https://www.export.gov/article?id=Finland-Import-Requirements-and-Documentation> 07.2018.

¹⁶⁸<https://tulli.fi/en/businesses/new-importer-exporter>

Somijas muita (Tulli) atvieglo preču tirdzniecību, nodrošinot to pareizību, iekasējot nodokļus, aizsargājot sabiedrību, vidi un iedzīvotājus. Muitā var iegūt informāciju arī par nepieciešamo dokumentāciju, ja prece tiek sūtīta no trešajām valstīm ar avio, auto transportu vai kuģi .

Somijas standartizācijas asociācija (Suomen Standardisoimisliitto SFS) ir centrālā standartizācijas organizācija, kas kontrolē un koordinē nacionālo standartizāciju. SFS ir Starptautiskās Standartizācijas organizācijas (ISO) un Eiropas Standartizācijas komitejas (CEN) locekle.

Somijas ārvalstu tirdzniecības pārstāvju federācija (Ulkomaankaupan Agenttiliitto r.y.) ir dalības organizācija, kas veicina starptautisko tirdzniecību maziem un vidējiem uzņēmumiem. Organizācijas dalībnieki ir tirdzniecības pārstāvji, dažādu rūpniecības nozaru importētāji un izplatītāji.

Investējiet Somijā birojs sniedz bezmaksas pakalpojumus, lai palīdzētu uzņēmumiem izveidot uzņēmējdarbību Somijā, izmantojot datu vākšanu un potenciālo iespēju analīzi.

Somijas rūpniecības konfederācija (Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry) sniedz palīdzību darījumu partnera vai tālākpārdevēja atrašanā produktam vai pakalpojumam Somijā.

Pārtikas nozare

NB! Šobrīd ES iekšējā tirdzniecība ar cūkas gaļu un cūkas gaļas produktiem, neapstrādātiem gaļas produktiem un citiem produktiem, kuros ir šīs sugas dzīvnieku gaļa, ir ierobežota Āfrikas cūku mēra (ASF) dēļ no dažām Eiropas valstīm, t.sk. Latvijas.¹⁶⁹

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Lai nodrošinātu augstu patērētāju aizsardzības līmeni, pārtikas produktu importam ES jāatbilst ES tiesību aktiem, kas izstrādāti, lai nodrošinātu, ka pārtikas produkti ir droši ēdami, un tie nesatur cilvēkam bīstamas vielas tādā līmenī, kas var apdraudēt cilvēka veselību. Eiropas Padomes Regula (EEK) Nr. 315/93 (1993. gada 8. februāris), ar ko nosaka Kopienas procedūras attiecībā uz bīstamām vielām pārtikā (OV L 37, 13.02.1993.) ([CELEX 31993R0315](#)), regulē šādu vielu klātbūtni ES pārtikas produktos, kas ir jāievēro visiem pārtikas ražotājiem, kas tirgo pārtiku ES.

Eksportējot dzīvniekus vai dzīvnieku izcelsmes produktus ES dalībvalstīm var atļaut tikai tad, ja tie atbilst ES tiesību aktiem, kam pievienoti arī klāt attiecīgi veselības sertifikāti, kas apliecina atbilstību sanitārajām prasībām.

Markējums

Visiem pārtikas produktiem, ko tirgo ES, jāatbilst ES marķēšanas noteikumiem, kuru mērķis ir nodrošināt, ka patērētāji saņem visu būtisko informāciju, lai, iegādājoties pārtikas produktus, izdarītu apzinātu izvēli.

Pastāv divu veidu marķēšanas noteikumi, kas attiecas uz pārtikas produktiem:

- 1) Vispārīgi noteikumi par pārtikas produktu marķēšanu
- 2) Īpaši noteikumi dažām produktu grupām:
 - Ģenētiski modificētu (GM) pārtikas un jaunā pārtikas produktu marķēšana,

¹⁶⁹<https://www.evira.fi/en/foodstuff/import-and-export/eu-member-countries-norway-and-switzerland/controlling-the-places-of-first-arrivals/ensisaapumistoimijoille/> For first arrival operators, 07.2018.

- Īpašas diētas pārtikas produktu marķēšana,
- Pārtikas piedevu un aromatizētāju marķēšana,
- Materiālu marķēšana, kas paredzēti saskarei ar pārtiku,
- Īpašu pārtikas produktu marķēšana.¹⁷⁰

Detalizētāku informāciju skatīt vietnē: <http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/labelling-and-packaging>.

Nepieciešamie sertifikāti

Atbildīgā iestāde eksportētājvalstī par pārtikas un veterinārās uzraudzības jautājumiem (Latvijā Pārtikas un veterinārais dienests) ir atbildīga par pārtikas nekaitīgumu un dzīvnieku veselību dzīvnieku izcelsmes produktos, kas tiek eksportēti uz Somiju. Šai iestādei ir jābūt pieejamai informācijai par valstī reģistrētām un apstiprinātām pārtikas ražotnēm, kā arī ražotnēm ir jābūt pašreizējo oficiālo iestāžu uzraudzībā. Atkarībā no produkta veida, eksportētājs vai iestāde izdod attiecīgo tirdzniecības dokumentu vai veselības sertifikātu, kas apliecina produktu atbilstību. Ja tiek eksportēti dzīvi dzīvnieki, tad sertifikātam ir jābūt reģistrētam Eiropas Komisijas reģistrā TRACES. Somijas atbildīgās iestādes var veikt izlases veidā kontroli attiecībā uz importētajiem produktiem, tāpēc importētājiem ir jāsniedz informācija Somijas pārtikas drošības inspekcijai ikreiz, kad tie importē pārtikas produktus.

Dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu saņemšana no citām ES dalībvalstīm:

- Preces saņēmējam ir jānosūta ziņojums Somijas pārtikas drošības inspekcijai vismaz 14 dienas pirms preces nosūtīšanas uz pirmo saņemšanas punktu Somijā.
- Preces saņēmējam ir jā sastāda iekšējās kontroles plāns un jānosūta tas Somijas pārtikas drošības inspekcijai.
- Dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktus drīkst saņemt tikai no ES apstiprinātās iestādes.

¹⁷⁰<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/labelling-and-packaging> 18.07.2018.

- Saņemtie dzīvnieku izcelsmes produkti jāziņo Somijas pārtikas drošības inspekcijai katru mēnesi vēlākais 15. dienā nākamajā mēnesī.
- Preces saņēmējam jānodrošina produktu glabāšana, piemēram, noliktavā, veikalā vai jebkurās telpās, kas tiek pieņemtas kā pārtikas telpas vietējās pārtikas kontroles iestādēm. Dzīvnieku izcelsmes pārtikas produkti tiek pārbaudīti, kā arī tiek pārbaudīti pavaddokumenti. Pavaddokumentiem jābūt pieejamiem oficiālai kontrolei jebkurā brīdī.
- Svaigas un saldētas cūkgaļas, liellopu un putnu gaļas produktiem jāpievieno tirdzniecības dokumentus, kas ir saskaņā ar Komisijas Regulas 1688/2005 IV pielikumu par salmonellas garantijām un negatīvu laboratorijas rezultātu par salmonellas testēšanu. Papildus tam uzņēmējam jāveic iekšējā salmonellu pārbaude saskaņā ar plānu, kas pamatojas uz riska novērtējumu.¹⁷¹

Bioloģiskas izcelsmes produkti (brīvprātīgi)

Importētājam vai viņa pārstāvim vēlākais līdz inspekcijas sertifikāta iesniegšanas dienai jāinformē kontroles iestāde par katru ievesto sūtījumu, norādot pirmā saņēmēja nosaukumu un adresi, kā arī papildus informāciju, ko iestāde var prasīt. Kontroles iestāde pārbaudīs, vai pārbaudes sertifikāts somu vai zviedru valodā atbilst prasībām, atbilstoši ES tiesību aktiem. Ja nepieciešams, produktus var fiziski pārbaudīt, lai nodrošinātu vajadzīgo atbilstību šīm prasībām.¹⁷²

¹⁷¹<https://www.evira.fi/en/foodstuff/import-and-export/eu-member-countries-norway-and-switzerland/controlling-the-places-of-first-arrivals/ensisaapumistoimijoille/> For first arrival operators, 07.2018.

¹⁷²<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport/#?product=0409000000&reporter=FI> Products from Organic Production, 07.2018.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Somiju iespējams detalizēti noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā ES produktu noteikumi un dalībvalstu nodokļi¹⁷³, izvēloties Somijas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.

Veselības pārbaudes procedūra

Noteiktos robežkontroles punktos tiek veikta dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu veselības kontrole. Importētājam vai viņa pārstāvim iepriekš jāpieprasa veselības pārbaude, iesniedzot ES saskaņotā kopējā veterinārā ievēšanas dokumenta (*Common Veterinary Entry Document, CVED*) 1. daļu kopā ar visiem vajadzīgajiem sertifikātiem, kas attiecas uz sūtījumu. Pēc dokumentu pārbaudes produktam tiek veikta identitātes un fiziska pārbaude, kas var novest pie parauga ņemšanas analīzei. Pārbaudes rezultāts tiek atspoguļots CVED 2. daļā. Pēc labvēlīga rezultāta produktu var izlaist patēriņam Somijas tirgū.¹⁷⁴

¹⁷³<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> 01.07.2018.

¹⁷⁴<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=0409000000&reporter=FI> Health control of products of animal origin for human consumption, 07.2018.

Tekstils

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Tekstilizstrādājumiem jābūt marķētiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1007/2011 (OV L-272 18.10.2011.) ([CELEX 32011R1007](#)). Regulas galvenais mērķis ir nodrošināt, ka patērētājiem, iegādājoties tekstilizstrādājumus, tiek precīzi norādīts to šķiedru sastāvs.

Realizējot tekstilizstrādājumus tirgū, ražotājam, izplatītājam vai importētājam jānodrošina, ka etiķetes vai marķējums satur informāciju par produkta šķiedru sastāvu. Informācijai jābūt precīzai, viegli saprotamai, tā nedrīkst būt maldinoša. Etiķetei vai marķējumam jābūt izturīgam, viegli salasāmam, redzamam, pieejamam un droši piestiprinātam. Turklāt to sniedz tās dalībvalsts valsts valodā vai valodās, kur produktu piedāvā patērētājam, ja vien attiecīgā dalībvalsts to nav paredzējusi citādi. Uz etiķetēm norādītā informācija nedrīkst saturēt saīsinājumus, izņemot mehāniskos apstrādes kodus vai gadījumos, kad saīsinājumi ir noteikti starptautiskos standartos.¹⁷⁵

Eksportējot tekstilizstrādājumus uz Somiju, visai informācijai uz etiķetēm jābūt somu un zviedru valodā. Uzraudzība un pārbaude attiecībā uz to, vai tekstilizstrādājumu sastāvs atbilst marķējumā sniegtajai informācijai, var notikt jebkurā tirdzniecības posmā (piemēram, muitošana, izplatītāju noliktavas, vairumtirgotāji vai mazumtirgotāju noieta tirgi).¹⁷⁶

Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi, ir aizliegts vai stingri ierobežota tekstilizstrādājumu un ādas izstrādājumu laišana ES tirgū, kas satur noteiktas ķīmiskās vielas, vielu grupu vai maisījumus. Ķīmiskās vielas vai vielu maisījumi, kas nav atļauti tekstilizstrādājumos un ādas izstrādājumos ir

¹⁷⁵<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=6302210000&reporter=FI> 06.07.2018.

¹⁷⁶<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=6302210000&reporter=FI> Additional Information for Finland, 06.07.2018.

uzskaitīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH regula) XVII pielikumā (OV L-396, 30.12.2006.) (CELEX 32006R1907).

Nepieciešamie sertifikāti

Kopienas ekomarķējums vai ziedu logotips ir oficiāla preču zīme Eiropas Savienībā (ES) attiecībā uz produktiem ar viszemāko ietekmi uz vidi produktu klāstā. Tās mērķis ir veicināt, kā arī palīdzēt patērētājiem identificēt tos produktus, kas būtiski uzlabo galvenos vides aspektus. Dalība ir brīvprātīga. Tas nozīmē, ka produktus var pārdot ES tirgū bez Ziedu logotipa un nav noteikumu, kas uzliek par pienākumu pieteikties ekomarķējuma saņemšanai.

Sīkāka informācija par ekomarķējuma sistēmu ir pieejama vietnē:
<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>.¹⁷⁷

Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Somiju iespējams detalizēti noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā ES produktu noteikumi un dalībvalstu nodokļi¹⁷⁸, izvēloties Somijas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.

¹⁷⁷<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=6302210000&reporter=FI>

¹⁷⁸<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> 01.07.2018.

Kokapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Importējot ES augu, augu produktus un jebkura cita veida produktus, kas var saturēt augu kaitēkļus (piemēram, koka izstrādājumus un iepakojumus, augsni u.tml.) var tikt piemēroti aizsardzības pasākumi, kas ir noteikti Eiropas Padomes Direktīvā 2000 / 29 / EK (OV L-169, 10.07.2000.) (CELEX 32000L0029) (Council Directive 2000/29/EC (OJ L-169 10/07/2000) (CELEX 32000L0029)):

- Importa aizliegumi,
- Fitosanitārais sertifikāts un / vai fitosanitārais sertifikāts reeksportam,
- Muitas inspekcija un augu veselības pārbaudes,
- Importētāju reģistrs,
- Iepriekšējs paziņojums par importu.

Šie fitosanitārie pasākumi ir paredzēti, lai novērstu augu vai augu produktu kaitēkļu un organismu izplatīšanos dalībvalsts vai visas ES robežās. Šos pasākumus nosaka Starptautisko augu aizsardzības konvencija (*International Plant Protection Convention (IPPC)*), un ES dalībvalstis ir apņēmušās ievērot noteiktos standartus. IPPC ir izklāstīti pamatnoteikumi un kontroles procedūras, lai nodrošinātu kopīgu un efektīvu rīcību, lai aizsargātu valstu lauksaimniecības un mežsaimniecības resursus.¹⁷⁹

TRACES (*Trade Control an Expert System*) ir ES pārvaldības instruments dzīvnieku barības un pārtikas, dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu, augu, sēkļu un pavairošanas materiālu veselības sertifikācijai ES iekšējā tirdzniecībā un importam. Tās mērķis ir digitalizēt visu sanitārās sertifikācijas procesu un saistītās procedūras, kā arī pārbaudīt izcelsmes valstī izdoto sertifikātu.

¹⁷⁹<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=4401310000&reporter=FI> Plant health control, 07.2018.

TRACES veicina informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm ES un Eiropas Brīvās tirdzniecības līguma valstīm, kā arī starp valstīm, kas nav ES dalībvalstis. TRACES ir izveidots, lai varētu veikt pārbaudes un pārliecināties, ka noteikumi Veselības un patērētāju ģenerāldirektorāta politikas jomās "Dzīvnieku veselība", "Dzīvnieku labturība", "Veterinārās zāles" un "Sabiedrības veselība" tiek ievēroti.

Fitosanitāros sertifikātus izsniedz saskaņā ar IPPC noteikumiem, un Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) fitosanitāro pasākumu starptautisko standartu Nr. 12 par fitosanitāro sertifikātu pamatnostādņēm.

Nepieciešamie sertifikāti

Augu un augu produktu importam citās ES dalībvalstīs, kas uzskaitīts Eiropas Padomes Direktīvas 2000/29 /EK, V pielikuma, B daļā (Annex V, Part B to Council Directive 2000/29/EC), jāpievieno oficiāls fitosanitārais sertifikāts. Šis dokuments apliecina augu un augu produktu fitosanitāros apstākļus, kā arī to, ka sūtījums ir oficiāli pārbaudīts, atbilst likumā noteiktajām prasībām, un tajā nav karantīnas kaitēkļu un citu kaitīgu patogēnu.¹⁸⁰

ES ir aizliegts laist tirgū nelikumīgi iegūtu koksni un tās saistītos produktus, tāpēc uzņēmējiem, kas pirmoreiz uzsāk kokmateriālu un koksnes izstrādājumu tirdzniecību ES, jāievēro Eiropas Parlamenta un Eiropas Padomes Regulā (ES) Nr. 995/2010 noteiktie pienākumi (OV L 295, 12.11.1999., 1. lpp.). 2010) ([CELEX 32010R0995](#)), un jāveic visas nepieciešamās darbības pirms tirdzniecības uzsākšanas.¹⁸¹

¹⁸⁰<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=4401310000&reporter=FI> Phytosanitary certificate and/or phytosanitary certificate for re-export, 07.2018.

¹⁸¹<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=4401310000&reporter=FI> Control on illegal timber and timber products, 07.2018.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Somiju iespējams detalizēti noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā ES produktu noteikumi un dalībvalstu nodokļi¹⁸², izvēloties Somijas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.

Augu un augu produktu importu drīkst veikt tikai caur atļautiem ieviešanas punktiem, un no brīža, kad tie tiek saņemti, tos uzraudzīs muitas iestāžu uzraudzībā esošās iestādes. Ieviešanas punkti atrodas Helsinkos, Karigasniemi, Kotkā, Lappeenrantā, Nirālā, Nuijamā, Näättämö (Neiden), Raahe, Tampērē, Turku, Vaalimā, Vainikkālē, Vantajā un Vartijā. Importētājam vai tā pārstāvim iepriekš jābrīdina par ierašanos un jāiesniedz pārbaudes pieprasījums, kurā būtu jāietver vismaz:

- "TARIC" kods (produkta identifikācija Eiropas integrētajā tarifu nomenklatūrā),
- Paziņojums, kas norāda, ka sūtījums satur fitosanitāras nozīmes produktu,
- Vajadzīgās fitosanitārās dokumentācijas atsauces numurs (-i),
- Importētāja oficiālais reģistrācijas numurs.

Tiek veiktas dokumentārās pārbaudes, identitātes pārbaudes un, ja kompetentie ierēdņi to uzskata par vajadzīgu, arī augu veselības pārbaudes. Atbrīvošana no muitas var notikt tikai pēc labvēlīga rezultāta.¹⁸³

Apdraudēto augu sugu izcelsmes produktus, kas minēti CITES, var ievest tikai caur noteiktiem robožpunktiem.

¹⁸²<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> 01.07.2018.

¹⁸³<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=4401210000&reporter=FI> Inspection Procedure 04.07.2018.

Mašīnbūve un metālapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Ražotājiem ir pienākums laist tirgū tikai drošus produktus. Ja ražotājs nav reģistrēts ES, šis pienākums attiecas uz viņa pārstāvi ES vai, ja pārstāvis nav pārstāvēts ES, tad atbildību uzņemas importētājs.

Par drošu produktu tiek uzskatīts tāds produkts, kas nerada draudus vai rada tikai samazinātu apdraudējumu, ņemot vērā produkta specifisko pielietošanas veidu, un kas ir pieņemams, lai saglabātu augstu aizsardzības līmeni cilvēku veselībai un drošībai.¹⁸⁴

Papildus pamatprasībām par drošu produktu laišanu tirgū, ražotājiem ir jāinformē patērētāji par riskiem, kas saistīti ar produktiem, kurus viņi piegādā; īpaši, ja šādi riski nav acīmredzami. Ražotājiem ir jāveic pasākumi, lai patērētāji būtu informēti par produktu radītajiem riskiem, kā arī jāveic attiecīgie pasākumi, lai novērstu šādus riskus (piemēram, izņemt produktus no tirgus, brīdināt patērētājus, atsaukt produktus, kas jau ir piegādāti patērētājiem utt.).

Ražotāju pienākumi attiecas uz visiem piegādes ķēdē iesaistītajiem profesionāļiem, kas var ietekmēt produkta drošības īpašības. Jo īpaši tiem ir pienākums uzraudzīt produktu drošību un nodrošināt nepieciešamos dokumentus, kas nodrošina produktu izsekojamību.

¹⁸⁴<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=7326909800&reporter=FI> General Safety Requirements, 07.2018.

Produktiem ir jāatbilst Saskaņotajiem Eiropas standartiem (*Harmonised European standards*), kas nodrošina tehnisko bāzi, lai novērtētu būvizstrādājumu veiktspēju. Tie ļauj ražotājiem izstrādāt ekspluatācijas īpašību deklarāciju, kā noteikts Būvizstrādājumu regulā, un piestiprināt CE marķējumu produktam.¹⁸⁵

Ja produkcija paredzēta būvniecībai, tai jāatbilst prasībām, kas noteiktas ar Regulu (ES) Nr. 305/2011 (OV L-88 04/04/2011) (CELEX 32011R0305). Regulā ir noteiktas būvniecības pamatprasības. Būvizstrādājumiem jāatbilst pamatprasībām, lai tos varētu iekļaut celtniecības darbos.

Nepieciešamie sertifikāti

Ekspluatācijas īpašību deklarāciju (*the Declaration of Performance (DoP)*) ražotājs izsniedz, ja produktu laiž tirgū, un uz to attiecas Saskaņotie Eiropas standarti (*Harmonised European standards*), vai tas atbilst Eiropas tehniskajam novērtējumam (*European Technical Assessment (ETA)*). Izstrādājot ekspluatācijas īpašību deklarāciju, ražotājs uzņemas atbildību par produkta atbilstību noteiktajiem standartiem un tehniskajām specifikācijām. Ekspluatācijas īpašību deklarāciju sagatavo izmantojot ES Regulas No 305/2011 III Pielikumā (Regulation (EU) No 305/2011 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2011, Annex III) pievienoto paraugu.¹⁸⁶

Ja ražotājs ir izstrādājis ekspluatācijas īpašību deklarāciju, tad CE marķējums ir obligāts attiecīgajiem produktiem. Jebkuram būvizstrādājumam, uz ko attiecas saskaņotais standarts vai kuram ir izdots Eiropas tehniskais novērtējums, CE marķējums ir vienīgais marķējums, kas apliecina būvizstrādājuma atbilstību deklarētajām ekspluatācijas īpašībām attiecībā uz

¹⁸⁵<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=7326909800&reporter=FI> Additional manufacturer and distributor obligations, 07.2018.

¹⁸⁶<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=7326909800&reporter=FI> Declaration of Performance (DoP), 07.2018.

būtiskajiem raksturlielumiem, uz kuriem attiecas šis saskaņotais standarts vai Eiropas tehniskais novērtējums.¹⁸⁷

Noteiktu kategoriju mehānisko transportlīdzekļu laišanai Eiropas Savienības (ES) tirgū jāatbilst ES tiesību aktos noteiktajām tehniskajām prasībām. ES tiesību aktos ir saskaņotas tehniskās prasības trim mehānisko transportlīdzekļu kategorijām: vieglajiem automobiļiem, motocikliem un traktoriem, kā arī to piekabēm, sistēmām, detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām. Mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprināšanas procedūra ir noteikta, lai pārbaudītu atbilstību saskaņotajām tehniskajām prasībām (EK tipa apstiprinājums). Ražotāji, kuriem vienā dalībvalstī ir apstiprināts "tipa" transportlīdzeklis, var tirgot transportlīdzekli visās dalībvalstīs. Tomēr autobusiem, pasažieru autobusiem, kravas automobiļiem un kravas automašīnām nav ES saskaņotu tehnisko prasību, tāpēc katra dalībvalsts izveido savas tehniskās apstiprināšanas procedūras.¹⁸⁸

Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Somiju iespējams detalizēti noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā ES produktu noteikumi un dalībvalstu nodokļi¹⁸⁹, izvēloties Somijas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.

¹⁸⁷<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=7326909800&reporter=FI> CE marking, 07.2018.

¹⁸⁸<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/myexport#?product=7326909800&reporter=FI> Technical standards for motor vehicles, 07.2018.

¹⁸⁹<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes> 01.07.2018.

TURCIJA

Kopsavilkums

ES un Turcijas tirdzniecību nosaka 1995.gada 31.decembrī noslēgtā Muitas Savienības¹⁹⁰ vienošanās. Kopš 1999.gada Turcija ir ES kandidātvalsts, un Eiropas-Vidusjūras (Euro-Mediterranean) reģiona partnerības dalībvalsts.

Turcija ir ES 4. lielākais eksporta tirgus un 5. lielākais importa piegādātājs. ES ir Turcijas lielākais importa un eksporta partneris. ES eksportā uz Turciju dominē mašīnas un transporta materiāli, ķīmiskie produkti un rūpniecības preces. Turcija pārsvarā eksportē uz ES mašīnas un transporta iekārtas, kam seko rūpniecības preces.

2017. gadā Latvijas kopējais preču un pakalpojumu tirdzniecības apgrozījums ar Turciju bija 300 milj. EURO, kas ierindoja Turciju 23. vietā Latvijas ārējās tirdzniecības partneru starpā.

Kopējais preču un pakalpojumu eksports uz Turciju bija 184,3 milj. EURO, kas veido 1,1% no Latvijas kopējā eksporta, savukārt preču un pakalpojumu imports – 115,7 milj. EURO, kas veido 0,7% no Latvijas importa.

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija par juridisko pamatu tirdzniecības veikšanai ar ASV, atbildīgās institūcijas ASV par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievadmutām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs; pārtikas nozare, tekstils, kokapstrāde, metālapstrāde un mašīnbūve.

Attiecīgajā noteikumu apkopojumā esam izveidojuši atsevišķus informācijas sakopojumus, un tie būtu šādi:

- Noteikumu apkopojumā ir pieejami kontakti uzraugošajām institūcijām dalot gan pa sektoriem, gan vispārēji. Informācija ir pieejama [šeit](#);

¹⁹⁰<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/turkey/> 03.04.2018.

- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus pārtikas nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus tekstila nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus kokapstrādes nozarē. Informācija pieejama [šeit](#).
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs. Informācija pieejama [šeit](#).

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm, kā arī prasības atsevišķās produktu grupās var atšķirties. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas:

- madb.europa.eu – saite kurā ir iespējams noskaidrot informāciju par ievadmitu, tarifiem, preču izcelsmes noteikumiem, utt.
- <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> - produktu kodu ir iespējams noskaidrot šajā saitē ievadot ailē produkta nosaukumu;
- <https://basvuru.dtm.gov.tr> - reģistrācija riska analīzes kontroles sistēmā TAREKS. Reģistrācija obligāta dažādu preču eksportētājiem.
- <http://ggbs.tarim.gov.tr> – Pārtikas drošības reģistrācijas sistēma. Reģistrācija nepieciešama, ja tiek plānots eksportēt augu produktus un to izstrādājumus Turcijā

Summary

The EU and Turkey are linked by a Customs Union agreement, which came into force on 31 December 1995. Turkey has been a candidate country to join the European Union since 1999 and is a member of the Euro-Mediterranean partnership.

Turkey is the EU's 4th largest export market and 5th largest provider of imports. The EU is by far Turkey's number one import and export partner.

EU exports to Turkey are dominated by machinery and transport material, chemical products and manufactured goods. Turkey's exports to the EU are mostly machinery and transport equipment, followed by manufactured goods.

Turkey's main export markets are the EU (44.5%), Iraq, USA, Switzerland, United Arab Emirates and Iran. Imports into Turkey come from the following key markets: the EU (38%), China, Russia, USA, South Korea and Iran.

This summary summarizes the legal basis for trade with Turkey, authorities responsible for international trade in Turkey, import duties, tariffs, fees, quality standards and certification in a number of sectors; food industry, textiles, woodworking, metalworking and machinery.

We have created separate sets of information in the relevant set of rules, and these would be:

- A set of general information and contacts for related institutes you can find [here](#);
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the food sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the textile sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including examples in the wood processing industry. Information available [here](#).

- A summary of documents, deadlines and payments submitted, including samples in the metalworking and mechanical engineering sectors. Information available [here](#).

In general, given the changing activity in international trade and global economy and politics, entrepreneurs need to follow up to the latest activities, as well as requirements for individual product groups may vary. Therefore, this summary shows a number of places for obtaining information:

- madb.europa.eu - a link where it's possible to find out information on import duties, tariffs, rules of origin, etc.
- <https://basvuru.dtm.gov.tr> - Registration in the risk analysis control system TAREKS. Registration is obligatory for exporters of various goods.
- <http://ggbs.tarim.gov.tr> – Food Safety Registration System. Registration is required if it is planned to export plant products and their products in Turkey

Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai

ES un Turcijas tirdzniecību nosaka 1995.gada 31.decembrī noslēgtā Muitas Savienības¹⁹¹ vienošanās. Kopš 1999.gada Turcija ir ES kandidātvalsts, un Eiropas-Vidusjūras (Euro-Mediterranean) reģiona partnerības dalībvalsts.

ES un Turcijas vienošanās regulē tirdzniecību ar visiem industriālajiem produktiem, bet tie neregulē lauksaimniecības produkciju, izņemot pārstrādāto lauksaimniecības produkciju. Tāpat tā arī neregulē pakalpojumu nozari un publiskos iepirkumus. Atsevišķas divpusējās tirdzniecības vienošanās ir spēkā lauksaimniecības produkcijai un citiem produktiem.

Turcija ir parakstījusi zemāk norādītas starptautiskās tirdzniecības vienošanās, kā arī ir dalībniece vairākās starptautiskajās tirdzniecības organizācijās:

- Muitas konvencija par starptautiskajiem kravu pārvadājumiem, izmantojot TIR grāmatiņu
- Muitas konvencija par pagaidu ieviešanas dokumentiem (ATA karnetēm)
- Ekonomiskās sadarbības organizācija
- Starptautiskā konvencija par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu/ International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS Convention)
- Kioto starptautiskā konvencija par muitas procedūru vienkāršošanu un harmonizēšanu/ International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures (Revised Kyoto Convention)
- OECD dalībvalsts
- Pasaules muitas organizācija
- Pasaules tirdzniecības organizācija¹⁹²

¹⁹¹<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/turkey/> 03.04.2018.

¹⁹²<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscode=5402&countryid=TR#h2> 05.04.2018.

Turcijas Republikas Muitas un Tirdzniecības ministrijā (Ministry of Customs and Trade of the Republic of Turkey) tiek iesniegti dokumenti, kas paredzēti produktu eksportam uz Turciju.

Vairāk informāciju iespējams iegūt angļu valodā ministrijas mājas lapā¹⁹³.

T.: + 90 312 449 10 00

A.: Dumlupınar Bulvarı No: 151, Eskişehir Yolu 9. Km. 06530, Çankaya, Ankara, Turkey

W.: <https://english.gtb.gov.tr/>

Turcijas Standarta Institūts (The Turkish Standards Institution (TSE)) ir atbildīgs par dažādu produktu standartiem, to kvalitātes kritērijiem un sertifikāciju, kā arī institūts nodarbojās ar produktu uzraudzību un inspekciju, lai konstatētu to atbilstību noteikumiem.

T.: +90 312 416 62 00

E.: international@tse.org.tr

W.: <https://en.tse.org.tr/>

Metālapstrāde un mašīnbūve

Turcijas Vides un pilsētu attīstības ministrija, Vide pārvaldes ģenerāldirektorāts (Ministry of Environment and Urban Development, General Directorate of Environmental Management) var vērsties ar jautājumiem, kas saistīti ar dažādu atļauju iegūšanu produktiem, kuriem ir ietekme uz vidi

T.: +90 312 5863000

A.: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Ehlîbeyt Mh. 1271 Sk., No 13, TR-06520 Balgat Ankara

¹⁹³<https://english.gtb.gov.tr/trade/customs/import/duties-and-taxes/entry-summary-declaration/lodging-the-entry-summary-declaration-and-notification-of-arrival> 03.04.2018.

W.: <http://cygm.csb.gov.tr/>

Tekstils

Institūcijas, kurās var iegūt informāciju par tekstilizstrādājumu **importētāju** un **eksportētāju** reģistrāciju, un veikt reģistrāciju:

General Secretariat of Istanbul Textile and Apparel Exporters Union (ITKIB),

A.: Dış Ticaret Kompleksi, Çobançeşme Mevkii, Sanayi Caddesi Yenibosna, Bahçelievler,
TR-Istanbul,

T.: +90 212 4540200, F.: +90 212 4540201

General Secretariat of Aegean Exporters Union,

A.: Atatürk Cad. No. 382 Alsancak, TR-Izmir,

T.: +90 232 4886000, F.: +90 232 4886100

General Secretariat of Mediterranean Exporters Union (AKIB),

A.: Uray Caddesi Turan İşhanı Kat 3-4, TR-Mersin,

T.: +90 324 2376800, F.: +90 324 2377109, 2323325

General Secretariat of Uludag Exporters Union (UIB), A.: Organize Sanayi Böl. Kahverengi
Cad. No. 8 Nilüfer, TR-Bursa,

T.: +90 224 2191000, F.: +90 224 2191090

General Secretariat of Antalya Exporters Union (AIB),

A.: Aspendos Bulvarı No. 221, TR-Antalya,

T.: +90 242 3118000, F.: +90 242 3117900

General Secretariat of South Eastern Anatolian Exporters Union (GAIB),

A.: İnönü Caddesi Keleş Hoca Sokak No. 1, Şahinbey, TR-Gaziantep,

T.: +90 342 2200010, F.: +90 342 2200015, 2200016

General Secretariat of Denizli Textile and Apparel Exporters Union (DETKİB),

A.: Ankara Yolu 10. Km. 246 Sokak No. 8 P.K. 402 20002, TR-Denizli,

T.: +90 258 2746688, F.: +90 258 2747222, 2747262

Kokapstrāde

Turcijas Republikas Mežsaimniecības un ūdens lietu ministrija (Ministry of Forestry and Water of the Republic of Turkey) atbildīga par vides un ar mežsaimniecību saistītām lietām.

T.: +90 312 2075000

F.: +90 312 2076299.

A.: Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Söğütözü Cad. No. 14/E, TR-06560 Ankara

W.: <http://www.ormansu.gov.tr/>

Pārtika

Turcijas Republikas Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija (Ministry of Food, Agriculture and Livestock of the Republic of Turkey) tiek iesniegti dokumenti, kas paredzēti pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības produktu ražošanu. Vairāk informāciju iespējams iegūt angļu un turku valodās ministrijas mājas lapā ¹⁹⁴.

T.: +90 312 2873360

A.: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Kampüsü, Eskişehir Yolu 9 km, TR-Lodumlu Ankara

W.: <https://www.tarim.gov.tr>

Turcijas Republikas Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija, Zivsaimniecības direktorāts (Ministry of Food, Agriculture and Livestock of the Republic of Turkey, General Directorate of Fisheries and Aquaculture) tiek iesniegti dokumenti, kas saistīti ar atsevišķu zivju sugu eksportu uz Turciju.

T.: +90 312 2873360

A.: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Kampüsü, Eskişehir Yolu 9 km, TR-Lodumlu Ankara

W.: <https://www.tarim.gov.tr/DHDB/Sayfalar/EN/AnaSayfa.aspx>

Atbildīgā iestāde par tabakas, tabakas izstrādājumu, alkohola un alkoholisko dzērienu kontroli (Turku valodā - Tütün ve Alkol Piyasasi Düzenleme Kurumu) iestāde, kurā iesniedzami dokumenti, lai saņemtu atļauju par attiecīgā produkta eksportu uz Turciju.

T.: +90 312 2180300

A.: Tütün ve Alkol Piyasasi Düzenleme Kurumu (TAPDK), Söğütözü Cad. No.31, Söğütözü, TR-06520 Ankara

¹⁹⁴<https://www.tarim.gov.tr/Sayfalar/EN/AnaSayfa.aspx> 09.04.2018.

W.: <http://www.tapdk.gov.tr/tr.aspx>

Turcijā atbildīgā institūcija par sanitārajām un fitosanitārajām prasībām ir Pārtikas kontroles ģenerāldirektorāts, Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija.

T.: +90 312 2873360

A.: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Kampüsü, Eskişehir Yolu 9 km, TR-Lodumlu Ankara

W.: <https://www.tarim.gov.tr/Sayfalar/EN/AnaSayfa.aspx>

ievedmuitas tarifu nosacījumi, nodevas u.c. veicamie maksājumi un to piemērošanas kārtība un organizācijas, kurām jāiesniedz pieteikumi, sertifikāti, nozaru produkcijas ievešanas atļaujas saņemšanai mērķa tirgos, kontakthinformācija

Importēto preču muitas vērtība ir darījuma vērtība, kas ir cena, kas samaksāta vai jāmaksā par precēm, tās ievēdot Turcijas muitas teritorijā. To parasti aprēķina, pamatojoties uz CIF¹⁹⁵ (izmaksas, apdrošināšana, transports) vērtību. Ja muitas vērtību nevar noteikt, pamatojoties uz importēto preču darījuma vērtību, tad muitas vērtību nosaka saskaņā ar vienošanos par muitas vērtības noteikšanu (Agreement on Implementation of Article VII (Customs Valuation)). Tos secīgi piemēro, lai aprēķinātu muitas vērtību:

- identisku importēto preču darījuma vērtība;
- līdzīgu importēto preču darījuma vērtība;
- deduktīvā vērtība;
- aprēķinātā vērtība;
- vērtība, kas iegūta, izmantojot atkāpšanās (fall-back) metodi.

Preces ievēdmuitu, informāciju par piemērotajiem tarifiem, tirdzniecības barjerām un preču izcelsmes noteikumiem var noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā [Market Access Database](#).

¹⁹⁵<https://www.incotermsexplained.com/the-incoterms-rules/the-eleven-rules-in-brief/cost-insurance-freight/>
03.04.2018.

Prasības, kuras nepieciešams izpildīt, lai pretendētu uz nozaru produkcijas ieviešanu mērķa tirgos un varētu realizēt tirdzniecības ķēdēs vai attiecīgi, iekļaušanos globālās piegāžu ķēdē

Lai attiecīgā uzņēmuma produkciju varētu tikt realizēta tirdzniecības ķēdēs, uzņēmumam ir jānoskaidro nepieciešamās prasības produkcijas realizēšanai ķēdē. Prasību skaits var atšķirties dažādām tirdzniecības ķēdēm, tomēr tās var iedalīt atsevišķās grupās.

- Produkta atbilstība ķēdes noteiktajiem standartiem
- Produkta apjoma nodrošināšana
- Papildus iegūstamie sertifikāti
- Produkta iepakojums
- Produkta marķējums
- Citas konkrētās tirdzniecības ķēdes prasības

Iegūstot informāciju par katru no augstāk minētajiem punktiem, uzņēmums varēs izvērtēt savas iespējas realizēt produkciju tirdzniecības ķēdēs.

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Turcijas Standartu institūts (TSE) ir atbildīgs par standartu noteikšanu produktiem, un par piemērojamo normu ievērošanas uzraudzību. Lai importētu dažādus produktus, ir nepieciešams atbilstības sertifikāts, t.i., muitas importa deklarācijā jānorāda attiecīgais atsauces numurs, ja vien Ekonomikas ministrija nav izsniegusi ārkārtas importa atļauju, kas parasti attiecas uz precēm, kas ievestas īpašiem nolūkiem.

Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība

Latvija un Turcija lieto Harmonizēto sistēmu¹⁹⁶ muitas kodu noteikšanai. Tātad preces kods, kas piešķirts Latvijā atbilst arī tāds pats preces kods Turcijā. Ir gadījumi, kad izvēlētais preces kods atšķiras ar cipariem, kas norādīti beigās, vai kodā ir vairāk ciparu, tas ir tāpēc, ka Turcijas sistēma šīs preces izdala sīkāk. Šajā gadījumā ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem Turcijā.

Lai varētu veikt preces koda atbilstību, tad ir nepieciešams zināt produkta kodu. Produkta kodu variet noskaidrot saitē - <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx>, pie nosaukuma ievadot produkta nosaukumu. Par kodu atbilstību var noskaidrot arī Turcijas Muitas un Tirdzniecības ministrijā.

Valsts / Country	Preču kods / Code	Preču nosaukums / Goods
Latvijas preču kods	7204 49 90	Citādi atgriezumi un lūžņi, drupināti (griezti) ¹⁹⁷
Turcijas preču kods	7204 49 90	Turnings, shavings, chips, milling waste, sawdust, filings, trimmings and

¹⁹⁶<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=7204&countryid=TR#h8> 03.04.2018.

¹⁹⁷<https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/Page.aspx?pid=364> 03.04.2018.

		stampings, whether or not in bundles, Other ¹⁹⁸
--	--	---

Jāpatur prātā, ka Harmonizētā sistēma 2017.gadā tika atjaunota, tāpēc faktiskā sistēmas ieviešana var atšķirties katrā valstī atsevišķi. Papildus, ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem Turcijā.

¹⁹⁸<http://english.gtb.gov.tr/trade/customs/import/duties-and-taxes/normal-customs-clearance/customs-tariff/turkish-customs-tariff-2016> 03.04.2018.

Par precēm, kas ievestas Turcijas muitas teritorijā, preču pārvadātājam ir jāiesniedz Muitas un Tirdzniecības ministrijai kopsavilkuma deklarācija. Ja Muitas importa deklarācijā ir visa nepieciešamā informācija un tā tiek iesniegta pirms kopsavilkuma deklarācijas termiņa beigām, to var izmantot kā aizstājēj dokumentu. Muitas importa deklarāciju (**Customs Import Declaration**) parasti iesniedz elektroniski, izmantojot muitas programmu "BILGE".

Turklāt pirms preču ieviešanas Turcijā, tas ir jāpaziņo attiecīgajā Muitas birojā, kurā tiks atmuitotas preces. Plašāku informāciju, lūdzu, skatiet zemāk uzskaitītajos dokumentos, kas ir jāiesniedz:

- Kopsavilkuma deklarācija (**Summary Declaration**)
- Muitas importa deklarācija (**Customs Import Declaration**)
- Muitas vērtības deklarācija (**Declaration of Customs Value**)
- Rēķins (**Commercial Invoice**)
- Gaisa pavadzīme (**Air Waybill**) / dzelzceļa pavadzīme (**Rail Waybill**) / pavadzīme (**Waybill**)

Papildus dokumenti var tikt pieprasīti, piemēram, Pro Forma rēķins, preču saraksts (**Packing list**), nepreferenciālas izcelsmes sertifikāts (**Certificate of Non-Preferential Origin**) vai Apdrošināšanas sertifikāts (**Certificate of Insurance**), kā arī citas atļaujas produkta ieviešanai. Muitas iestādes var veikt arī atsevišķu preču pārbaudi, veicot laboratorijas analīzes. Pārbaudot, piemēram, preču identitāti vai muitas tarifa numuru. Sistēma "LARA", kas ir savstarpēji saistīta ar "BILGE", tiek izmantota laboratorijas analīžu rezultātu centralizētai apstrādei un novērtēšanai. Turklāt preču deklarētāji var iepazīties ar attiecīgās analīzes statusu un rezultātiem, izmantojot "LARA".

Pārbaudīt preču izcelsmes sertifikāta (**Preferential Rules of Origin**) nepieciešamību jūsu precei jūs variet Eiropas Komisijas mājas lapā tarifu sadaļā. Ievadot preces kodu, jūs iegūsiet informāciju par piemēroto tarifu un piemērojamos preču izcelsmes noteikumus.

Pēc DoingBusiness 2018 apkopotās informācijas, var secināt, ka vidējais eksporta dokumentu noformēšanas process Turcijā var aizņemt 41 stundu¹⁹⁹ vai gandrīz divas dienas. Turcijā pastāv arī aizliegums ievest atsevišķus produktus.

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Reģistrācija TAREKS sistēmā / Registration as a User of the TAREKS / TAREKS Kulanici Yetkilendirme Formu	Dokuments, kas apliecina, ka uzņēmums ir reģistrējies riska analīzes kontroles sistēmā Reģistrācija obligāta dažādu preču eksportētājiem Reģistrācija notiek elektroniski turku valodā Ekonomikas ministrijas vietnē - https://basvuru.dtm.gov.tr Pēc reģistrācijas nepieciešams sagatavot pieprasījuma vēstuli turku valodā Pirms reģistrācijas nepieciešams iegūt tā saucamo elektronisko parakstu no pakalpojuma sniedzēja Vairāk info Ekonomikas ministrijā	Ekonomikas ministrija vai Ekonomikas ministrijas reģionālais direktorāts (Minsitry of Economics of the Republic of Turkey)	T.: +90 312 2047500	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?countryid=TR&hscode=8471&doc=tareks.html

¹⁹⁹<http://www.doingbusiness.org/data/exploretopics/trading-across-borders> 04.04.2018.

Kopsavilkuma deklarācija/ Summary Declaration / Gümrük Özet Beyan	Dokuments, kas satur visu info, lai varētu identificēt importētās preces. Iesniedzams parasti elektroniski un turku valodā	Muitas un Tirdzniecības ministrija (Ministry of Customs and Trade of the Republic of Turkey)	T.:+90 312 4491000, 4448482, F.: +90 312 4491818	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPUBLI.htm?doc=sumdec&hscode=8455&countryid=TR
Muitas importa deklarācija/ Customs Import Declaration/ Gümrük beyannamesi	Oficiāla forma, kas iesniedzama preču muižošanai Iesniedzams parasti elektroniski BILGE sistēmā un turku valodā	Muitas un Tirdzniecības ministrija (Ministry of Customs and Trade of the Republic of Turkey)	T.:+90 312 4491000, 4448482, F.: +90 312 4491818	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPUBLI.htm?doc=countryid=8455&countryid=TR
Muitas vērtības deklarācija/ Declaration of Customs Value/ İthal eşyasına ait gümrük kıymet bildirimi	Dokuments, kas satur visu info, lai varētu piemērot nodevas Iesniedzams parasti elektroniski BILGE sistēmā un turku valodā	Parasti šo aizpilda importētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPUBLI.htm?doc=decval&hscode=8455&countryid=TR
Rēķins Commercial Invoice/	Dokuments, kas satur informāciju par apmaksu	Eksportētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFP

Ticari Fatura	Var tikt sagatavots angļu, turku un franču valodās			ubli.htm?doc=invoice&hscode=8455&countryid=TR
Pro Forma rēķins Pro Forma Invoice/ Proforma Fatura	Dokuments, kas apliecina darījuma nodomu	Eksportētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPUBLI.htm?doc=pro_inv&hscode=8455&countryid=TR
Preču saraksts Packing List/ Çeki listesi	Dokuments, kas satur detaļas par precēm visā sūtījumā	Eksportētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPUBLI.htm?doc=plist&hscode=8455&countryid=TR
Nepreferenciālais preču izcelsmes sertifikāts/ Certificate of Non-Preferential Origin/ Menşe şahadetnamesi	Dokuments, kas apliecina preces nepreferenciālo izcelsmi	Eksportētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPUBLI.htm?doc=conf_npo&hscode=8455&countryid=TR

Statusu apliecinošā sertifikāta A.TR/ Movement Certificate (A.TR)/ Dolařim belgesi	Dokuments, kas apstiprina, ka preces var tikt ievestas bez nodevām	Eksportētājs/ Turcijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (TOBB) (Turkish Chamber of Commerce and Industry)	T.: +90 312 2182000 F.: +90 312 2194090, 91, 92, 93 E.: info@tobb .org.tr	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPUBLI.htm?doc=atr&hscod=8455&countryid=TR https://www.tobb.org.tr/DisTicaretMudurlugu/Sayfalar/dmbelgeleri.php
Preču izcelsmes sertifikāts/ Proof of Preferential Origin/	Dokuments, kas apliecina preces preferenciālo izcelsmi	Eksportētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPUBLI.htm?doc=ppo&hscod=8455&countryid=TR
Gaisa pavadzīme/ Air Waybill	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa gaisu	Eksportētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPUBLI.htm?doc=awb&hscod=8455&countryid=TR

Jūras pavadzīme/ Bill of Lading	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa jūru	Eksportētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIfPubli.htm?doc=bl&hscode=8455&countryid=TR
Dzelzceļa pavadzīme Rail Waybill/	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa dzelzceļu	Eksportētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIfPubli.htm?doc=cim&hscode=8455&countryid=TR
Pavadzīme Waybill	Dokuments, kas satur info par starptautiski preču pārvadājumu pa ceļu	Eksportētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIfPubli.htm?doc=cmr&hscode=8455&countryid=TR
Apdrošināšanas sertifikāts/ Certificate of Insurance/ Sigorta Belgesi	Dokuments, kas apliecina, ka preces ir apdrošinātas	Eksportētājs/ importētājs		http://madb.europa.eu/madb/viewPageIfPubli.htm?doc=cf_ins&hscode=

				<u>8455&countryi</u> <u>d=TR</u>
--	--	--	--	---

Pārtikas nozare

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Nolīgumā par Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) sanitāro un fitosanitāro pasākumu piemērošanu, ir izklāstīti noteikumi, kurus PTO dalībvalstīm ir jāievēro, īstenojot Sanitāros un fitosanitāros (SFS) pasākumus, kas regulē pārtikas un barības nekaitīgumu, dzīvnieku un augu veselību. Šis nolīgums attiecas uz visiem SFS pasākumiem, kas tieši vai netieši var ietekmēt starptautisko tirdzniecību.

Nepieciešamie sertifikāti

Dažādām pārtikas nozares kategorijām ir nepieciešami sertifikāti un dokumenti, kas apliecina produkta atbilstību Turcijas standartiem un noteikumiem. Piemēram, dzīvnieku un to produktu eksportētājiem uz Turciju ir nepieciešami sekojoši sertifikāti:

- Lauksaimniecības produkta kontroles sertifikāts/ Control Certificate for Agricultural Products
- Lauksaimniecības produkta atbilstības sertifikāts/ Certificate of Conformity for Agricultural Products
- TAREKS reģistrācijas numurs/ TAREKS Reference Number for Agricultural Products Subject to Quality Control
- Atļauja tirgot medicīniskos produktus veterinārajām vajdzībām/ Marketing Authorisation for Medicinal Products for Veterinary Use
- Iepriekš paziņošanas veidlapa par dzīvniekiem un dzīvnieku produkciju/ Pre-Notification Form for Animals and Animal Products
- Veterinārās veselības dzīvnieku sertifikāts/ Veterinary Health Certificate for Live Animals

- Veterināras veselības dzīvnieku produktu sertifikāts/ Veterinary Health Certificate for Animal Products
- Analīžu sertifikāts/ Certificate of Analysis.

Savukārt, augu un augu produktu eksportēšanai uz Turciju ir nepieciešami vēl citi sertifikāti:

- Augu tirgotāju reģistrs/ Plant Operator Registration
- Lauksaimniecības produkta kontroles sertifikāts/ Control Certificate for Agricultural Products
- Lauksaimniecības produkta atbilstības sertifikāts/ Certificate of Conformity for Agricultural Products
- Provizoriskā sēklu importa atļauja/ Preliminary Import Permit for Seeds
- TAREKS reģistrācijas numurs/ TAREKS Reference Number for Agricultural Products Subject to Quality Control
- Atbilstības vēstule mēslošanas līdzekļu importam/ Letter of Compliance for the Importation of Fertilisers
- Analīžu sertifikāts/ Certificate of Analysis
- Brīvās tirdzniecības sertifikāts/ Free Sale Certificate
- Fitosanitārais sertifikāts/ Phytosanitary Certificate
- Importētāju reģistrs UZKA/ Registration of Importers with the UZKA.

Turcijas Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija ir atbildīga par pārtikas produktu un lopbarības kontroli. Ministrija var pieprasīt informāciju no eksportētāja par likumiem, kontroles sistēmām, riska vadības procedūrām u.tml., lai pārliecinātos, ka ražotā produkcija atbilst Turcijas standartiem un noteikumiem. Eksportētājiem ir iepriekš jāinformē ministrija, par nodomu eksportēt attiecīgo produkciju.²⁰⁰

²⁰⁰<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=2208&countryid=TR#h16>
09.04.2018.

Lai eksportētu attiecīgo produkciju uz Turciju ir nepieciešams iegūt vairākus sertifikātus. Viens no tādiem ir Lauksaimniecības produkta atbilstības sertifikāts, kas apliecina, ka eksportēto produktu, tostarp lauksaimniecības produkti, dzīvnieki, dzīvnieku izcelsmes produkti, sēklas, produkti, kas tiek izmantoti barībai vai pārtikas rūpniecībai, vakcīnas veterinārajām vajadzībām, veterināro zāļu izejvielas, ir atļauts importēt Turcijā.²⁰¹

Tabakai, tabakas izstrādājumiem, alkoholam un alkoholiskiem dzērieniem ir nepieciešams iegūt atbilstošu sertifikātu produkta realizācijai Turcijā. To var izdarīt importētājam iesniedzot vēstuli atbildīgajai iestādei turku valodā. Vidējais apstiprināšanas process ilgst desmit darba dienas, un samaksa par šo pakalpojumu netiek piemērota. Vairāk informācija pieejama vispārīgās informācijas sadaļā par iesniedzamajiem dokumentiem.²⁰²

Alkohola un alkoholisko dzērienu eksportētājiem ir nepieciešams sagatavot vēstuli atbildīgajai iestādei par nodomu ievest alkoholu vai alkoholiskos dzērienus Turcijā. Vēstule ir iesniedzama elektroniski turku valodā atbildīgās iestādes mājas lapā - <https://pd.tapdk.gov.tr/login.aspx>. Aptuvenais dokumentu apstrādes process ir desmit darba dienas, un vēstule ir jāiesniedz pirms tiek eksportēta produkcija uz Turciju.²⁰³

Augu produktu un to izstrādājumu eksportētājiem, kas izmantoti pārtikas un barības nozarēs ir jā sagatavo iepriekšējās paziņošanas veidlapa. Šis dokuments nepieciešamas, ja tiek plānots eksportēt augu produktus un to izstrādājumus Turcijā. Veidlapu iesniedz importētājs attiecīgajā muitas kontroles punktā, kurā ir paredzēta atmuitošana vai attiecīgā reģiona Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrijas birojā.²⁰⁴ Veidlapa iesniedzama elektroniski turku valodā Pārtikas Drošības informācijas sistēmā (GGBS) - <http://ggbbs.tarim.gov.tr> . Nepieciešama iepriekšēja reģistrācija.

²⁰¹http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=con_agr&hscode=2208&countryid=TR 09.04.2018.

²⁰²http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=con_alc&hscode=2208&countryid=TR 09.04.2018.

²⁰³http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=not_alc&hscode=2208&countryid=TR 09.04.2018.

²⁰⁴http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=not_ffpl&hscode=2208&countryid=TR 09.04.2018.

Var tik prasīts arī Analīžu sertifikāts. Šis ir dokuments, kas apliecina, ka ir veikti produktiem mikrobioloģiski, fiziski un ķīmiski testi. Šo dokumentu ir jāizsniedz Latvijā akreditētai un apstiprinātai laboratorijai, kas ir sertificēta veikt šādas pārbaudes.

Turcijas muiža var veikt arī laboratorijas analīzes atsevišķiem produktiem, un šo pārbažu izmaksas var būt no 65 līdz 185 TRY, un tās ir atkarīgas no konkrētās preces. Vairāk informāciju par konkrēto produktu var iegūt Turcijas Muižas un tirdzniecības ministrijā.

Turcijā pastāv arī aizliegums ievest atsevišķus produktus, aktuālo informāciju par piemērotajiem aizliegumiem produktiem iespējams noskaidrot Eiropas komisijas mājas lapā – madb.europa.eu

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Lauksaimniecības produkta atbilstības sertifikāts/ Certificate of Conformity for Agricultural Products/ Denetimine Tabi Ürünlerin İthalatı için Uygunluk Yazısı	Dokuments, kas apliecina, ka eksportēto produktu ir atļauts importēt	Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija (Ministry of Food, Agriculture and Livestock of the Republic of Turkey)	T.: +90 312 2873360	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=con_agr&hscode=2208&countryid=TR
Kontroles sertifikāts lauksaimniecības produktiem/ Control Certificate for Agricultural Products/	Dokuments, kas apliecina, ka dažādi lauksaimniecības produkti ir apstiprināti tirdzniecībai Turcijā	Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija (Ministry of Food, Agriculture and	T.: +90 312 2873360	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cf_c_agr&hscode=1604&countryid=TR

Denetimine Tabi Ürünlerin İthalatı için Kontrol Belgesi	Aizpildāma turku valodā Apstrādes termiņš nav noteikts Izmaksas sākot ar 150 TRY	Livestock of the Republic of Turkey)		
CITES importa atļauja CITES Import Permit/ Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin İthalatı için düzenlenen CITES Belgesi	Dokuments, kas atļauj ievest noteiktas sugas un produktus, uz kuriem attiecas Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES)	Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija (Ministry of Food, Agriculture and Livestock of the Republic of Turkey)	T.: +90 312 2075000	http://madb.eur opa.eu/madb/vi ewPageIFPubli.h tm?doc=cit_agr &hscod e=1604& countryid=TR
Iepriekšēja sēklu importa atļauja / Preliminary Import Permit for Seeds / Tohumluk ithalat ön izni	Dokuments, kas apliecina atļauju sākotnēji importēt sēklas Aizpilda turku valodā, iesniedz kopiju preču ievešanas brīdī Dokumentu apstrādes laiks ir 10 dienas	Sēklu direkcija, Augu reprodukcijas ģenerāldirektorāts, Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija (Ministry of Food, Agriculture and Livestock of the Republic of Turkey)	T.: +90 312 2588405	http://madb.eur opa.eu/madb/vi ewPageIFPubli.h tm?doc=pp_i_se e&hscod e=1001 &countryid=TR

	Dokumentu apstrādes nodeva ir 434 TRY			
Tabakas, tabakas izstrādājumu, alkohola un alkoholisko dzērienu atbilstības sertifikāts/ Certificate of Conformity for Tobacco, Tobacco Products, Alcohol and Alcoholic Beverages/ Alkol ve Metanol ile Tütün ve Tütün Mamullerinin İthalatı için düzenlen Uygunluk Belgesi	Dokuments, kas apliecina, ka eksportētais produkts atbilsts Turcijas standartiem	Atbildīgā iestāde par tabakas, tabakas izstrādājumu un alkoholisko dzērienu kontroli/ Tütün ve Alkol Piyasasi Düzenleme Kurumu (TAPDK) (Tobacco and Alcohol Market Regulatory Authority)	T.: +90 312 2180300	<a href="http://madb.eur
opa.eu/madb/vi
ewPageIFPubli.h
tm?doc=con_alc
&hscod=2208&
countryid=TR">http://madb.eur opa.eu/madb/vi ewPageIFPubli.h tm?doc=con_alc &hscod=2208& countryid=TR
Atbilstības sertifikāts lauksaimniecības produktiem/ Certificate of Conformity for Agricultural Products/ Denetimine Tabi Ürünlerin İthalatı için Uygunluk Yazısı	Sertifikāts, kas apliecina atļauju ievest atsevišķus lauksaimniecības produktus Dokuments aizpildāms turku valodā	Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija (Ministry of Food, Agriculture and Livestock of the Republic of Turkey)	T.: +90 312 2873360	<a href="http://madb.eur
opa.eu/madb/vi
ewPageIFPubli.h
tm?doc=con_agr
&hscod=1806&
countryid=TR">http://madb.eur opa.eu/madb/vi ewPageIFPubli.h tm?doc=con_agr &hscod=1806& countryid=TR

	Dokumentu apstrāde aptuveni 3 dienas			
Nodoma vēstule par alkoholisko dzērienu tirdzniecību Notification for Alcoholic Beverages/ Alkollü İçki Bildrimi	Dokuments, kas iesniedzams pirms produkta ievešanas Turcijā	Alkoholisko dzērienu tirdzniecības ģenerāldirektorāts/ Tütün ve Alkol Piyasasi Düzenleme Kurumu (TAPDK) (Tobacco and Alcohol Market Regulatory Authority)	T.: +90 312 2180300	<a href="http://madb.eur
opa.eu/madb/vi
ewPageIFPubli.h
tm?doc=not_alc
&hscod=2208&
countryid=TR">http://madb.eur opa.eu/madb/vi ewPageIFPubli.h tm?doc=not_alc &hscod=2208& countryid=TR
Iepriekšējas paziņošanas veidlapa augu produktiem un to izstrādājumiem, kas izmantoti pārtikas un barības nozarēs/ Pre-Notification Form for Plant Products and Articles Used in the Food and Feed Industry/ Bitgisel Gıda, yem ve gıda ile temas eden	Dokuments nepieciešams, ja tiek plānots ievest augu produktus un to izstrādājumus Turcijā Forma iesniedzama elektroniski turku valodā	Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija (Ministry of Food, Agriculture and Livestock of the Republic of Turkey)	T.: +90 312 2873360	<a href="http://madb.eur
opa.eu/madb/vi
ewPageIFPubli.h
tm?doc=not_ffpl
&hscod=2208&
countryid=TR">http://madb.eur opa.eu/madb/vi ewPageIFPubli.h tm?doc=not_ffpl &hscod=2208& countryid=TR

madde ve malzemeye ait ön bildirim formu				
Analīžu sertifikāts/ Certificate of Analysis	Dokuments, kas apliecina, ka ir veikti produktiem mikrobioloģiski un fiziski/ ķīmiski testi			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cf_ana&hscod=2208&countryid=TR
Laboratorijas analīzes/ Laboratory Analysis	Turcijas muita var veikt atsevišķu produktu laboratorijas analīzes	Muitas un Tirdzniecības ministrija (Ministry of Customs and Trade of the Republic of Turkey)	T.:+90 312 4491000, 4448482,	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=lab_ana&hscod=2208&countryid=TR
Fitosanitārais sertifikāts / Phytosanitary Certificate /	Dokuments, kas apliecina augu un augu produktu atbilstību fitosanitārajām normām.	Pārtikas kontroles ģenerāldirektorāts (General Directorate of Food and Control)	T.: +90 312 2863964	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cf_phyt&hscod=4401&countryid=TR

Tekstils

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Preces, kas atrodas ES brīvā aprītē, var ievest Turcijā, ja tām ir atbilstošs CE marķējums. Tomēr uzņēmuma ir jāņem vērā, ka šīm precēm var tikt veiktas papildus pārbaudes robežkontroles punktos. Lai varētu eksportēt atsevišķus tekstilizstrādājumu preču veidus, uzņēmumam ir jāiegūst TAREKS atsaucē numurs.

TAREKS ir Turcijas riska analīzes kontroles sistēma dažādām precēm, un šo preču eksportētājiem ir nepieciešams reģistrēties šajā sistēmā.

Nepieciešamie sertifikāti

Veicot tekstilizstrādājumu un apavu krāsošanu un marķēšanu nepieciešamas ievērot īpašus noteikumus, jo atsevišķiem tekstilizstrādājumiem muita var veikt laboratorijas analīzes, lai noskaidrotu preces bīstamību, un izmantoto krāsvielu bīstamību.

Attiecībā uz apaviem, paziņojumā “Communiqué on Import Controls for Certain Consumer Products” nosaka, ka atsevišķām patēriņa precēm ir noteikta prasība iegūt TAREKS reģistrācijas numuru²⁰⁵.

Apaviem ir jābūt marķētiem. Marķējumam ir jāsniedz informācija par izmantoto materiālu un tā saturu par apavu virsmu, oderi, zeķi un zoli. Attiecīgajam marķējumam jābūt pastāvīgam, salasāmam, stingri nostiprinātam un pieejamam. Vismaz vienam apavu eksemplāram no pāra ir jābūt marķētam. Pieprasītā informācija jānorāda izmantojot apstiprinātās piktogrammas vai ar vārdiem. Turcijas likumdošana, kas nosaka šīs prasības, atbilst ES Direktīvai 94/11/EK²⁰⁶.

²⁰⁵<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=5402&countryid=TR#h27>
06.04.2018.

²⁰⁶<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=5402&countryid=TR#h28>
06.04.2018.

Tekstilizstrādājumu eksportētājiem un importētājiem jāreģistrējas Ekonomikas ministrijas pilnvarotajā ierakstu centrā, ja sūtījums pārsniedz noteikto svara ierobežojumu 50 kg.

Eksportētājiem Turcijas Ekonomikas ministrijā (Ekonomi Bakanlıđı) jānoskaidro, vai uz tekstilizstrādājumiem attiecas importa kvotas vai citi nosacījumi.

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Tekstilizstrādājumu importētāju reģistrācija:

Šis ir dokuments, kas apliecina, ka tekstilizstrādājumu un apģērbu importētājs Turcijā ir reģistrējies Ekonomikas ministrijas pilnvaroto importētāju reģistrā. Reģistrācija nav nepieciešama, ja ievedamo tekstilizstrādājumu daudzums ir vienāds vai mazāks par 50 kg bruto svara.

Reģistrācija ir jāveic kādā no atbildīgajām institūcijām. Informāciju par atbildīgajām institūcijā skatiet vispārīgās informācijas sadaļu, punktā par dažādām institūcijām.

Kad reģistrācija veikta sekmīgi, tad pretendents saņem 23 ciparu reģistrācijas numuru, kas jāievada Muitas importa deklarācijas laukā Nr.44. Skatiet paraugu saitē, kas norādīts sadaļā pie iesniedzamajiem dokumentiem.

Dokumentu apstrādes laiks ir aptuveni 10 darba dienas, un šis ir bezmaksas pakalpojums. Izsniegtais sertifikāts ir derīgs vienreizējai ievēšanai 90 dienu laikā, un tas nav atjaunojams²⁰⁷.

Tekstilizstrādājumu eksportētāju reģistrācija:

Pieteikuma veidlapa jāaizpilda papīra formā angļu valodā, vai tiešsaistē (www.ebirlik.org / mājas lapa pieejama turku valodā). Formas paraugu skatiet norādītajā saitē vispārīgās informācijas sadaļā pie iesniedzamajiem dokumentiem. Aizpildītā forma ir jāizdrukā un jāparaksta. Aizpildītā pieteikuma veidlapa vai parakstītā izdrukā, ir jāapstiprina kompetentajai iestādei Latvijā, piemēram, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamerai. Turklāt tai jābūt legalizētai Turcijas

²⁰⁷http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=reg_i_tex&hscod=5402&countryid=TR 05.04.2018.

konsulātā Latvijā vai apliecinātai ar apustuli. Tiek pieņemti arī Turcijas notāru apstiprinātas pieteikuma veidlapu kopijas.

Attiecīgo iestāžu apstiprinājums ir nepieciešams tikai pirmajai reģistrācijai. Apstrādes laiks un maksa nav norādīta. Ņemot vērā iesaistīto iestāžu skaitu, uzņēmumam būtu jāreķinās, ka šis process var aizņemt ilgāku laiku.

Apliecinājums, ka eksportētājs ir reģistrējies attiecīgajā reģistrā, ir jāuzrāda Turcijas importētājam pirms pirmā sūtījuma, un tas būs derīgs vienu gadu²⁰⁸.

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Tekstilizstrādājumu eksportētāju reģistrācija/ Registration of Exporters of Textiles/ Tekstil Ihracatcısı Kayıt Belgesi	Dokuments, kas apliecina, ka tekstilizstrādājumu un apģērbu eksportētājs ir reģistrējies Ekonomikas ministrijas pilnvaroto ierakstu centrā Iesniedz papīra formā vai elektroniski angļu valodā	Ekonomikas ministrija (Ministry of Economics)	T.: +90 312 2047500	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=reg_e_tex&hscode=5402&countryid=TR
Tekstilizstrādājumu importētāju reģistrācija/	Dokuments, kas apliecina, ka tekstilizstrādājumu un apģērbu importētājs ir reģistrējies Ekonomikas ministrijas pilnvaroto ierakstu centrā	Ekonomikas ministrija (Ministry of Economics)	T.: +90 312 2047500	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=reg_i_tex&hscode=5402&countryid=TR

²⁰⁸http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=reg_e_tex&hscode=5402&countryid=TR 05.04.2018.

Registration of Importers of Textiles/ Tekstil İthalatçısı Kayıt Belgesi/0877 (TPS-Kayıt Belgesi)	İlesniedz turku valodā			
Patēriņu preču importa atļauja (IRIS) / Import Permit for Consumer Products (IRIS) / Gümrük ve Ticaret Bakanlığına Denetlenen Bazı Tüketici Ürünlerinin İthalat izni/0892 (TPS-İRİS)	Dokuments, kas apliecina, ka precei ir veikta visas nepieciešamās analīzes un tā atbilst prasībām Aizpildāma turku valodā Jāiesniedz elektroniski importa riska analīzes sistēmā (Risk-Based Import Control System (GTB-İRİS)) Dokuments derīgs vienreizējam importam Dokumentu apstrādes laiks un maksa nav noteikta	Muitas un Tirdzniecības ministrija (Ministry of Customs and Trade of the Republic of Turkey)	T.: +90 312 4491000	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=p_i_cp&hscode=4202&countryid=TR
Laboratorijas analīzes / Laboratory Analysis	Procedūra, ko Turcijas muita var veikt, lai noskaidrotu preces identitāti un atbilstību prasībām To izmaksas svārstās no 65 līdz 185 TRY, un ir atkarīga no konkrētās preces	Muitas un Tirdzniecības ministrija (Ministry of Customs and Trade of the	T.: +90 312 4491000	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=lab_ana&hscode=5804&countryid=TR

		Republic of Turkey)		
--	--	------------------------	--	--

Kokapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Turcijā importētajam koka iepakojuma materiālam jāatbilst Starptautiskās augu aizsardzības konvencijas (International Plant Protection Convention (IPPC)) standartiem. Visiem koka iepakojuma materiāliem, piemēram, paletēm, kastēm, kā arī koka piestiprinājumi, kas paredzēti kravas nostiprināšanai, jābūt termiski apstrādātiem un marķētiem ar IPPC logotipu un tās valsts divu burtu ISO kodu, kurā koka iepakojuma materiāli apstrādāti. Papildus pievienojot arī koka iepakojuma materiāla apstrādes pakalpojuma sniedzēja kodu. Turcija ir aizliegusi fumigāciju ar metilbromīdu (methyl bromide).

Tāpat var būt nepieciešami arī sertifikāti, kas apliecina atbilstību fitosanitārajām normām, kā arī var rasties nepieciešamība reģistrēties starptautiskajā lauksaimniecības produktu pārvaldes sistēmā (international agricultural quarantine management system (UZKA)). Par fitosanitārajām prasībām un to kontroli ir atbildīga Pārtikas kontroles ģenerāldirektorāts (General Directorate of Food and Control, Ministry of Food, Agriculture and Livestock). Papildus var tikt pieprasīti atsevišķiem kokapstrādes nozares produktiem arī Lauksaimniecības produkcijas atbilstības sertifikāts. Par šo sertifikātu vairāk informācija pieejama sadaļā par pārtikas nozari punktā par iesniedzamajiem dokumentiem.

Nepieciešamie sertifikāti

Uzņēmumam būtu jāpārlicinās par sūtītas preces statusu, noskaidrojot tās kombinētās nomenklatūras kodu Harmonizētajā sistēmā (HS). Attiecīgi pēc nepieciešamības, papildus standarta dokumentācijai, būtu pievienojama CITES importa atļauja. Šis ir dokuments, kas atļauj ievest noteiktu sugu produktus, uz kuriem attiecas Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām. Ja sūtītai precei nepiemēro CITES noteikumus, tad uzņēmumam ir nepieciešams sagatavot atbilstības sertifikātu par precēm, kurām nav piemērojams CITES. Papildus informāciju skatiet sadaļā par iesniedzamajiem dokumentiem²⁰⁹. Šo sertifikātu iesniedz importētājs Mežsaimniecības un ūdens lietu ministrijā. To iesniedz turku valodā trīs eksemplāros. Apstrādes process parasti ir aptuveni trīs darba dienas, un tā izmaksas svārstās no 52 līdz 260 TRY, kur cenu ietekmē preces svars. Šāds sertifikāts ir derīgs vienreizējai eksporta veikšanai.

²⁰⁹http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=con_cites&hscod=4412&countryid=TR 06.04.2018.

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
CITES importa atļauja CITES Import Permit/ Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin İthalatı için düzenlenen CITES Belgesi	Dokuments, kas atļauj ievest noteiktas sugas un produktus, uz kuriem attiecas Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES)	Mežsaimnie cības un ūdens lietu ministrija (Ministry of Forestry and Water)	T.: +90 312 2075000 F.: +90 312 2076299	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cit_env&hscode=4412&countryid=TR
Atbilstības sertifikāts precēm, kas nav iekļautas CITES Certificate of Conformity for Goods Not Falling Under CITES/ Korunan, kisitlanan ve ticareti yasaklanan bir tür ve bu türlere ayit bir ürün olmadigina dair düzenlenen uygunluk belgesi	Dokuments, kas apliecina, ka uz atsevišķām sugām un to produktiem neattiecas CITES un to var importēt bez CITES importa atļaujas iesniedzama turku valodā	Mežsaimnie cības un ūdens lietu ministrija (Ministry of Forestry and Water)	T.: +90 312 2075000 F.: +90 312 2076299	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=con_cites&hscode=4412&countryid=TR

UZKA importētāju reģistrs / Registration of Importers with the UZKA / Uluslarsası Zirai Karantina Yönetim Sistemi (UZKA)	Dokuments, kas apliecina augu un augu produktu importētājs ir reģistrēts UZKA sistēmā Reģistrācija notiek elektroniski turku valodā norādītajā saitē - http://firma2016.uzka.gov.tr/firmabasvuru Dokumentu apstrādes laiks nav minēts, kā arī netiek piemērota dokumentu apstrādes nodeva	Turcijas Republikas Pārtikas, lauksaimniecības un lopkopības ministrija (Ministry of Food, Agriculture and Livestock)	T.: +90 312 2873360	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=rg_i_uzka&hscode=4401&countryid=TR
Fitosanitārais sertifikāts / Phytosanitary Certificate	Dokuments, kas apliecina augu un augu produktu atbilstību fitosanitārajām normām.	Pārtikas kontroles ģenerāldirektorāts (General Directorate of Food and Control)	T.: +90 312 2863964	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_phyt&hscode=4401&countryid=TR

Mašīnbūve un metālapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Uzņēmumiem vajadzētu pārliecināties, ka to ražotā produkcija atbilst ES un Turcijas drošības, veselības un vides prasībām. Uzņēmums ir atbildīgs par atbilstības novērtēšanu, tehnisko specifikāciju, ES deklarācijas atbilstības izdošanu un “CE” marķējuma norādīšanu uz produkta²¹⁰.

Papildus var būt nepieciešams TAREKS reģistrācijas numurs, kas ir līdzīgs CE standartam, kuru piešķir Turcijas Standarta Institūts.

Lai norādītu “CE” marķējumu, tad Eiropas Komisija iesaka sekot 6 soļiem:

1. Noskaidro piemērojamās direktīvas un harmonizētos standartus²¹¹;
2. Noskaidro produktam raksturīgās prasības;
3. Noskaidro vai neatkarīga atbilstības novērtēšana ir nepieciešama²¹²;
4. Pārbaudi produktu un tā atbilstību;
5. Izveido un uzglabā tehnisko dokumentāciju;
6. Norādi “CE” marķējumu²¹³ uz produkta un izdod ES atbilstības deklarāciju²¹⁴.

Saskaņā ar Communiqué par atsevišķu preču importa kontroli Turcijā, precēm kurām ir nepieciešams CE marķējums, ir nepieciešams arī uzrādīt to atbilstību Turcijas noteikumiem. Šādi un citi papildus noteikumi ir nepieciešami dažādām iekārtām, atsevišķām elektroiekārtām, elektromagnētisko lauku veidošanas ierīcēm, liftu drošības daļām, atsevišķām spiediena iekārtām, karstā ūdens boileriem, gāzes iekārtām. Šīm precēm ir nepieciešams TAREKS²¹⁵ reģistrācijas numurs, kas norāda uz atbilstību CE marķējumam. Ja nepieciešamas pārbaudes, tās

²¹⁰https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking/manufacturers_lv 28.03.2018.

²¹¹https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards_en 28.03.2018.

²¹²https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/conformity-assessment_en 28.03.2018.

²¹³https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en 28.03.2018.

²¹⁴<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9781/attachments/1/translations> 28.03.2018.

²¹⁵http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?countryid=TR&hscod=7204&doc=trks_ce.html 03.04.2018.

veic Turcijas Standarta Institūts. Plašāku informāciju par TAREKS un iesniedzamajiem papildus dokumentiem skatiet vispārīgās informācijas sadaļā punktā pie iesniedzamajiem dokumentiem.

Papildus var tikt prasīta arī apstiprinājuma vēstule (Declaration of Conformity), jeb turku valodā Uygunluk Beyanı²¹⁶. Sūtījumiem, kas sūtīti ar A.TR sertifikātu, tiek piemēroti atvieglojumi.

²¹⁶http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?countryid=TR&hscod=7204&doc=dec_con.html
03.04.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Atsevišķiem metālapstrādes nozares izstrādājumiem var būt nepieciešama importa atļauja, kas apliecina atļauju ievest Turcijā šos izstrādājumus. Papildus var tikt veiktas laboratorijas analīzes. Atsevišķu sadaļu metālapstrādes precēm ir piemērots aizliegums tās importēt Turcijā, tāpēc pirms preču eksportēšanas ir jāpārliedz vai precei nav piemērots šis aizliegums. To var izdarīt Eiropas Komisijas mājas lapā – madb.europa.eu

Aizpildāmā dokumentācija, veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Eksportētājiem jāpatur prātā, ka papildus oficiāli pieprasītai dokumentācijai, papildu pienākumi var rasties no noslēgtajiem līgumiem ar importētāju. Ja citos līgumos ir noteikts, ka eksportētājs iesniedz citus dokumentus, to iesniegšana ir eksportētāja pienākums, neatkarīgi no oficiālajām prasībām. Turklāt muitas vai citas iestādes var pieprasīt papildu dokumentāciju, ja tās uzskata, ka oficiālajā dokumentācijā sniegtā informācija nav pietiekama vai ir apšaubāma.

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Metāllūžņu importa licence / Import Licence for Metal Waste / Metal Hurda İthalatçı Belgesi/0857 (TPS-ÇŞB Metal Hurda İthalatçı Belgesi)	Dokuments, kas apliecina atļauju ievest Turcijā metāla lūžņus Pirms atļaujas iegūšanas nepieciešams sagatavot pieprasījuma vēstuli turku valodā Dokumenta apstrādes laiks nav minēts.	Vides pārvaldes ģenerāldirektors (General Directorate of Environmental Management)	T.: +90 312 5863000	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=li_mw&hscode=7204&countryid=TR

	Dokumentu apstrādes nodeva ir 26 000 TRY Derīga 2 gadus			
Laboratorijas analīzes / Laboratory Analysis /	Procedūra, ko Turcijas muita var veikt, lai noskaidrotu preces identitāti un atbilstību prasībām To izmaksas svārstās no 65 līdz 185 TRY, un ir atkarīga no konkrētās preces	Muitas un Tirdzniecības ministrija (Ministry of Customs and Trade of the Republic of Turkey)	T.: +90 312 4491000	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIForPublication?doc=lab_analysis&hscode=5804&countryid=TR

UKRAINA

Kopsavilkums

Kopš 2016. gada 1. janvāra ES un Ukraina ir provizoriski piemērojušas savu padziļināto un visaptverošo brīvās tirdzniecības nolīgumu (*Deep and Comprehensive Free Trade Agreement - DCFTA*). Šis nolīgums paredz, ka abas puses savstarpēji atver preču un pakalpojumu tirgu, pamatojoties uz paredzamiem un izpildāmiem tirdzniecības noteikumiem. Tas ir daļa no plašāka asociācijas līguma (*Association Agreement - AA*), kura politiskie un sadarbības noteikumi ir provizoriski piemēroti kopš 2014. gada novembra.

2017. gada oktobrī stājās spēkā autonomie tirdzniecības pasākumi (*Autonomous Trade Measures - ATM*) Ukrainai, kas papildina koncesijas, kuras iekļautas ES un Ukrainas AA un DCFTA vairākām rūpniecības precēm un lauksaimniecības produktiem.

ES ir Ukrainas lielākais tirdzniecības partneris, kas 2016. gadā veido vairāk nekā 40% no tās tirdzniecības. Ukraina veido 0,9% no ES kopējās tirdzniecības ar 201,6 miljardiem euro.

Ukrainas eksports uz ES 2016. gadā sasniedza 13,1 miljardu euro. Galvenais Ukrainas eksports ir izejvielas (dzelzs, tērauds, kalnrūpniecības produkti, lauksaimniecības produkti), ķīmiskie produkti un mašīnas. ES eksports uz Ukrainu 2016. gadā pārsniedza 16,5 miljardus euro. Galvenais ES eksports uz Ukrainu ir mašīnas un transporta iekārtas, ķīmiskās vielas un rūpniecības preces.

ES ir liels ieguldītājs Ukrainā. ES ieguldītāji Ukrainā 2015. gadā ieguldīja aptuveni 16,1 miljardus euro.²¹⁷

2017.gadā Latvijas kopējais preču un pakalpojumu eksports uz Ukrainu bija 168,7 milj. EURO, kas veido 1% no Latvijas kopējā eksporta. 26% no eksporta veido ķīmiskā rūpniecības produkcija,

²¹⁷<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/ukraine/> 31.05.2018.

26%- pārtikas rūpniecības produkti, 15%- mašīnas, mehānismi un elektriskās iekārtas, 9%- tekstilizstrādājumi un 5%- transportlīdzekļi.²¹⁸

Šajā kopsavilkumā ir apkopota informācija par juridisko pamatu tirdzniecības veikšanai ar ASV, atbildīgās institūcijas ASV par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievadmutām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs; pārtikas nozare, tekstils, kokapstrāde, metālapstrāde un mašīnbūve.

Attiecīgajā noteikumu apkopojumā esam izveidojuši atsevišķus informācijas sakopojumus, un tie būtu šādi:

- Noteikumu apkopojumā ir pieejami kontakti uzraugošajām institūcijām dalot gan pa sektoriem, gan vispārēji. Informācija ir pieejama šeit;
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus pārtikas nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus tekstila nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus kokapstrādes nozarē. Informācija pieejama šeit.
- Iesniedzamo dokumentu, termiņu un maksājumu apkopojums, iekļaujot paraugus metālapstrādes un mašīnbūves nozarēs. Informācija pieejama šeit.

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm, kā arī prasības atsevišķās produktu grupās var atšķirties. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas:

²¹⁸http://eksports.liaa.gov.lv/files/liaa_export/attachments/2018.03_lv_ukraina_ekon_sad.pdf Preču eksports uz Ukrainu. 14.06.2018.

- madb.europa.eu – saite kurā ir iespējams noskaidrot informāciju par ievedmuitu, tarifiem, preču izcelsmes noteikumiem, utt.
- <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx> - produktu kodu ir iespējams noskaidrot šajā saitē ievadot ailē produkta nosaukumu.

Summary

Since January 1, 2016, the EU and Ukraine have provisionally applied their Deep and Comprehensive Free Trade Agreement (DCFTA). This agreement provides for mutual opening of the markets for goods and services between the two parties on the basis of foreseeable and enforceable trade rules. It is part of the wider Association Agreement (AA), whose political and cooperation provisions have been provisionally applied since November 2014.

In autumn 2017, Autonomous Trade Measures (ATM) for Ukraine came into force, which complements the concessions included in the EU-Ukraine AA and DCFTA for several industrial and agricultural products.

The EU is Ukraine's largest trading partner, which in 2016 accounts for more than 40% of its trade. Ukraine accounts for 0.9% of the EU's total trade with 201.6 billion euros. Ukraine's exports to the EU in 2016 amounted to 13.1 billion euros. The main export of Ukraine is the raw materials (iron, steel, mining products, agricultural products), chemical products and machinery. EU exports to Ukraine in 2016 exceeded 16.5 billion euros. The main EU exports to Ukraine are machinery and transport equipment, chemicals and industrial goods.

The EU is a major investor in Ukraine. In 2015, EU investors invested around 16.1 billion euros in Ukraine.

In 2017, Latvia's exports of goods and services to Ukraine totaled 168.7 million. EURO, which accounts for 1% of Latvia's total exports. 26% of exports are made from chemical industry products, 26% - food products, 15% - machinery, machinery and electrical equipment, 9% - textiles and 5% - vehicles.

This summary summarizes the legal basis for trade with the US, you will find info on the US authorities responsible for international trade, import duties, tariffs, fees, quality standards and certification in a number of sectors; food industry, textiles, woodworking, metalworking and machinery.

We have created separate sets of information in the relevant set of rules, and these would be:

- A set of general information and contacts for related institutes you can find [here](#);
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the food sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including samples in the textile sector. Information available [here](#).
- A summary of the documents, deadlines and payments to be submitted, including examples in the wood processing industry. Information available [here](#).
- A summary of documents, deadlines and payments submitted, including samples in the metalworking and mechanical engineering sectors. Information available [here](#).

In general, given the changing activity in international trade and global economy and politics, entrepreneurs need to follow up to the latest activities, as well as requirements for individual product groups may vary. Therefore, this summary shows a number of places for obtaining information:

- madb.europa.eu - a link where it's possible to find out information on import duties, tariffs, rules of origin, etc.

Juridiskais pamats tirdzniecības veikšanai

Ukraina ir šādu līgumu līgumslēdzēja puse un ir parakstījusi turpmāk minētos nolīgumus:

- Konvencija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem ar TIR karnetēm (TIR konvencija)
- Muitas konvencija par pagaidu ieviešanas dokumentiem (ATA karnetēm)
- Neatkarīgo Valstu Sadraudzība (NVS)
- Starptautiskā preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas konvencija (HS konvencija)
- Starptautiskā konvencija par muitas procedūru vienkāršošanu un saskaņošanu (pārskatīta Kioto konvencija)
- Pasaules Muitas organizācija (PMO)
- Pasaules tirdzniecības organizācija (PTO)²¹⁹

²¹⁹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=UA#h5> International Agreements 31.05.2018.

Valstī par eksportu atbildīgās institūcijas

Ukrainas Valsts Fiskālais dienests (Derzavna Fiskal'na Slizhba Ukrainy) (State Fiscal Service of Ukraine) veic ievesto preču kontroli, veicot muietošanas procedūras / controls the imported goods through customs clearance procedures

T: +38 (044) 2725159, +38 (044) 2726255

E: Kabmin_doc@sfs.gov.ua

A: ploščad Lvivska 8, UA-04655 Kiev

MI: <http://sfs.gov.ua/en/>

Valsts reģistrācijas departaments un notārs (Departament deržavnoy reyestratsii ta notariatu) (Ministry of Justice, Departement of State Registry and Notary) veic komercdarbības reģistrēšanu Ukrainā / carries out business registration in Ukraine.

T: +380 44 2336480, +380 44 2336496, +380 44 2336520

E: kov@minjust.gov.ua

A: vulitsya Horodetskoko No. 13, UA-01001 Kiev

Ekonomiskās attīstības un tirdzniecības ministrija, Ārējās tirdzniecības departaments (Ministerstvo ekonomičnogo razvytku i trgovli) (Ministry of trade and economic development) izsniedz licences alkoholisko dzērienu un tabakas tirdzniecībai Ukrainā / issues licenses for the sale of alcoholic beverages and tobacco in Ukraine.

T: +380 44 2539394

A: vulytsya Mikhayla Gruševs'kogo 12/2, UA-01008 Kiev

Valsts Eksporta kontroles dienests (Deržavna služba ekspornogo kontrolyu) (State Service of Export Control) reģistrē militārā un divējāda lietojuma preču importētājus / records of importers of military and dual-use goods.

T: +380 44 4825834

A: vulytcya Kyrylivska 19/21, UA-04080 Kijeva

MI: <http://www.dsecu.gov.ua/control/en/>

Valsts pārtikas produktu drošības un patērētāju aizsardzības dienesta reģionālais birojs (Deržavna služba z pytani bezpechnosti harchovyh productiv ta zahystu spozhyvachiv) (The State Service of Ukraine on Food Safety and Consumer Protection) uzrauga ievesto augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu pārdošanu, uzglabāšanu, pārstrādi; atbilstību Ukrainas sanitārajiem un epidemioloģiskajiem standartiem / supervises the sale, storage and processing of imported vegetable and animal food products; Compliance with Ukrainian sanitary and epidemiological standards.

T: +380 44 2791270

A: vulytsya Grincenko 1, UA-01001 Kiev

Ekoloģijas un dabas resursu ministrija (Ministerstvo ekologii ta pryrodnyh resursiv) (Ministry of Ecology and Natural Resources) regulē to preču ieviešanu, uz kurām attiecas CITES konvencija / regulates the importation of goods covered by the CITES Convention.

T: +380 44 2063127, 2063126, 2063134

A: vulitsya Vasylya Lypkivskoho 35, UA-03035 Kiev

Reģionālās attīstības, būvniecības un mājokļu pārvaldes ministrija (Ministerstvo regional'nogo rozvytku, budivnyctva ta žytlovo-komunalnogo ospodarstva) (Ministry of Regional Development) uzrauga importēto būvmateriālu atbilstību Ukrainas drošības standartiem / supervises the conformity of imported building materials with Ukrainian safety standards.

T: +380 44 2788290

A: vulitsya Velika Žitomirs'ka 9, UA-01025 Kiev

W: <http://atu.minregion.gov.ua/>

levedmuitas tarifu nosacījumi, nodevas u.c. veicamie maksājumi un to piemērošanas kārtība un organizācijas, kurām jāiesniedz pieteikumi, sertifikāti, nozaru produkcijas ievešanas atļaujas saņemšanai mērķa tirgos, kontaktinformācija

levedmuitu, informāciju par piemērotajiem tarifiem, tirdzniecības barjerām un preču izcelsmes noteikumiem var noskaidrot Eiropas Komisijas mājas lapā *Market Access Database* – madb.europa.eu²²⁰, izvēloties Ukrainas nosaukumu un ievadot interesējošo preču kodu.

Ukrainas Valsts Fiskālais dienests, kas ir atbildīgs par muitas formalitātēm, ir ieviesis vienoto automatizēto informācijas sistēmu, kas ļauj importētājiem vai to muitas starpniekiem deklarēt savus sūtījumus elektroniski. Ja importētājs muitas importa deklarāciju iesniedz papīra formā, tam ir jāiesniedz arī elektroniska kopija digitālajos datu nesējos.²²¹

Uzņēmēji, kas trīs gadu laikā ir pierādījuši, ka ir uzticami un muitas dienestu prasībām atbilstoši partneri, var pieteikties uz pilnvarota komersanta (*an authorised economic operator- AEO*) statusu. Šis statuss uzņēmējiem sniedz noteiktas priekšrocības. Piemēram, AEO ir atļauts izmantot vienkāršotas muitas procedūras un iesniegt muitas iestādēm mazāk informācijas. Plašāku informāciju par šīm priekšrocībām iespējams saņemt Ukrainas Valsts Fiskālajā dienestā (Derzhavna Fiskal'na Sluzhba Ukrainy).²²²

Tirdzniecības rēķinos ir jāiekļauj ārvalstu ražotāja vai eksportētāja zīmogs. Ukrainas muitas dienesti nosaka preču izcelsmes valsti pamatojoties uz Komerčiālajā rēķinā sniegtajiem datiem, ja deklarētājs neiesniedz nepreferenciālas izcelsmes sertifikātu. Tāpēc, ja atbildīgā persona nav aizzīmogojusi Komerčiālo rēķinu, Ukrainas muitas iestādes izcelsmes valsti var definēt kā "nezināmu" un attiecīgi liegt muitas muišanu.²²³

²²⁰http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi 03.04.2018.

²²¹<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=UA#h9> Customs Procedures and Regulations, 01.07.2018.

²²²<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=UA#h9> Customs Procedures and Regulations, 01.07.2018.

²²³<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=UA#h38> Requirements for Import Formalities, 01.07.2018.

Prasības, kuras nepieciešams izpildīt, lai pretendētu uz nozaru produkcijas ieviešanu mērķa tirgos un varētu realizēt tirdzniecības ķēdēs vai attiecīgi, iekļaušanos globālās piegāžu ķēdē

Lai attiecīgā uzņēmuma produkcija varētu tikt realizēta tirdzniecības ķēdēs, uzņēmumam ir jānoskaidro nepieciešamās prasības produkcijas realizēšanai ķēdē. Prasību skaits var atšķirties dažādām tirdzniecības ķēdēm, tomēr tās var iedalīt atsevišķās grupās:

- Produkta atbilstība tirdzniecības ķēdes noteiktajiem standartiem
- Produkta apjoma nodrošināšana
- Papildus iegūstamie sertifikāti
- Produkta iepakojums
- Produkta marķējums
- Citas konkrētās tirdzniecības ķēdes prasības

Iegūstot informāciju par katru no augstāk minētajiem punktiem, uzņēmums varēs izvērtēt savas iespējas realizēt produkciju tirdzniecības ķēdēs.

Kvalitātes standartu prasības

Lai pakāpeniski panāktu atbilstību Eiropas Savienībā (ES) piemērojamajiem standartiem un tehniskajiem noteikumiem, Ukraina ir pieņēmusi likumu par standartizāciju. Valsts standartizācijas organizācija, kas īsteno valsts politiku standartizācijas jomā, ir Ukrainas Pētniecības un mācību centrs standartizācijas, sertifikācijas un kvalitātes jautājumos (*Ukrainian Research and Training Center of Standardization, Certification and Quality Issues, UkrNDNC*). Tā veic darbības, kas saistītas ar nacionālo standartu un tehnisko standartu izstrādi un noteikumu apstiprināšanu. UkrNDNC ir Starptautiskās Standartizācijas organizācijas (ISO) un Starptautiskās Elektrotehniskās komisijas (IEC) pilntiesīga locekle.

Ukrainas Nacionālā akreditācijas aģentūra (NAAU) ir atbildīga par iestāžu akreditāciju, lai veiktu produktu, pakalpojumu un pārvaldības sistēmu sertifikāciju Ukrainā. Tehniski regulētu produktu importētājiem un ražotājiem ir atļauts pierādīt atbilstību, iesniedzot pašdeklarāciju. Tomēr šī deklarācija papildus jāreģistrē akreditētā iestādē.

Muitas kodu atbilstība un salīdzināšanas kārtība

Latvija un Ukraina lieto Harmonizēto sistēmu²²⁴ muitas kodu noteikšanai. Tātad preces kods, kas piešķirts Latvijā, atbilst preces kodam Ukrainā.

Lai varētu veikt preces koda atbilstību, ir nepieciešams zināt produkta kodu. Produkta kodu var noskaidrot saitē <https://eparskats.csb.gov.lv/HelpDesk/UI/eSurveyClassifier.aspx>, pie nosaukuma ievadot produkta nosaukumu.

Jāpatur prātā, ka Harmonizētā sistēma 2017.gadā tika atjaunota, tāpēc faktiskā sistēmas ieviešana var atšķirties katrā valstī atsevišķi. Papildus, ieteicams preču kodus arī saskaņot ar preču importētājiem Ukrainā.

²²⁴<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=UA#h4> 01.07.2018.

Iesniedzamie dokumenti, kā arī kāda veida konsultācijas atbildīgās institūcija var sniegt

Tirdzniecības rēķinos jānorāda ārvalstu ražotāja vai eksportētāja zīmogs. Ukrainas muitas dienesti nosaka preču izcelsmes valsti, pamatojoties uz Komerčiālajā rēķinā sniegtajiem datiem, ja deklarētājs neiesniedz nepreferenciālas izcelsmes sertifikātu. Tāpēc, ja atbildīgā persona nav aizzīmogojusi Komerčiālo rēķinu, Ukrainas muitas iestādes izcelsmes valsti var definēt kā "nezināmu" un attiecīgi liegt muitošanu.²²⁵

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Muitas importa deklarācija / Customs Import Declaration / Mytna Deklaratsiya	Oficiālā veidlapa preču muitošanai. Parasti jāiesniedz ieviešanas muitas iestādē oriģinālā kopā ar trim eksemplāriem un elektroniskajā versijā desmit dienu laikā pēc preču saņemšanas.	Ukrainas Valsts Fiskālais dienests (Derzavna Fiskal'na Slizhba Ukrainy) (State Fiscal Service of Ukraine)	T: +380 44 2726334, 2725159 A: ploščad Lvivska 8, UA-04655 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cid&hscode=&countryid=UA
Muitojamās vērtības deklarācija /	Dokuments, kurā ir visa informācija sūtījuma apliekamās vērtības novērtēšanai. Nepieciešams veikt muitošanu, ja preču	Ukrainas Valsts Fiskālais dienests (Derzavna Fiskal'na Slizhba	T: +380 44 2726334, 2725159 A: ploščad Lvivska 8,	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=decval&hscode=&countryid=UA

²²⁵<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscode=&countryid=UA#h38> Requirements for Import Formalities 14.06.2018.

Declaration of Dutiable Value / Deklaratsiya mytnoyi vartosti (DMV)	vērtība pārsniedz 5 000 EUR.	Ukrainy) (State Fiscal Service of Ukraine)	UA-04655 Kiev	
Komerčiālais rēķins / Commercial Invoice / Rahunok-faktura	Dokuments, kurā ir detalizēta informācija par darījumu.			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=invoice&hscode=&countryid=UA
Iepakojuma saraksts / Packing List / Pakuvalniy List	Dokuments, kurā norādīta informācija par sūtījumu un uz kuru balstās preču muietošana.			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=plist&hscode=&countryid=UA
Pro formas rēķins / Pro Forma Invoice / Rahunok-proforma	Dokuments, kurā ir detalizēta informācija par darījumu, kas veikts pirms pareiza rēķina izrakstīšanas un papildus komerciālajam rēķinam.			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=pro_inv&hscode=&countryid=UA
Nepreferenciālas izcelsmes sertifikāts / Certificate of Non-Preferential Origin /	Dokuments, kas apliecina ievedamo preču nepreferenciālo izcelsmi.			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?countryid=U

Sertyfikat pohodženni				A&hscod=&doc=cf o eu.html
Preferenciālas izcelsmes pierādījums / Proof of Preferential Origin	Dokuments, kas apliecina ievedamo preču preferenciālo izcelsmi.			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIPublic.htm?countryid=UA&hscod=&doc=ppo eu.html
Gaisa satiksmes pavadzīme / Air Waybill / Aviacijna vantažna nakladna	Dokuments, kurā ietverti dati par starptautiskajiem preču pārvadājumiem pa gaisu un pierāda pārvadājuma līgumu starp nosūtītāju un pārvadātāja uzņēmumu.			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIPublic.htm?doc=awb&hscod=&countryid=UA
Kravas saņemšanas pavadzīme / Bill of Lading / Konosament	Dokuments, kurā sniegta informācija par starptautiskajiem kravu pārvadājumiem pa jūru. Tas kalpo kā pierādījums tam, ka pārvadātājs ir saņēmis preces.			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIPublic.htm?doc=bl&hscod=&countryid=UA
Dzelzceļa pavadzīme, kas atbilst gan COTIF, gan SMGS nolīgumiem /	Dokuments, kurā sniegta informācija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem pa			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIPublic.htm?doc=cim sm

Rail Waybill Conforming to Both COTIF and SMGS Agreements / Nakladna CIM/SMGS	dzelzceļu. Iesniedzams sešās kopijās.			gs&hscod=&countryid=UA
Pavadzīme / Waybill / Avtomobil'na nakladna	Dokuments, kurā sniegta informācija par preču starptautisko pārvadāšanu pa autoceļiem. Iesniedzams četrās kopijās, kuras parakstījuši nosūtītājs un pārvadātājs.			http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=cmr&hscod=&countryid=UA
Komercreģistrācija / Commercial Registration / Deržavna reyestratsiya yurydykh'nykh osib ta fizych'nykh osib- pidpryemtsiv ta gromads'kykh formuvan'	Dokuments, kas apliecina, ka uzņēmums, kas plāno veikt komercdarbību Ukrainā, ir reģistrēts vienotajā valsts juridisko personu, individuālo uzņēmēju un valsts organizāciju reģistrā. Jāiesniedz ukraiņu valodā. Informācijas apstrāde aizņem vienu dienu un ir bez maksas.	Valsts reģistrācijas departaments un notārs (Departament deržavnoy reyestratsii ta notariatu) (Ministry of Justice, Departement of State Registry and Notary)	T: +380 44 2336480, 2336496, 2336520 A: vulitsya Horodetsk okho No. 13, UA- 01001 Kiev	http://madb.euroopa.eu/madb/viewPageIFPublic.htm?doc=reg_cod=&countryid=UA

Pārtikas nozare

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Pārtikas produktu un bezalkoholisko dzērienu etiķetēs jānorāda šāda informācija:

- produkta nosaukums,
- sastāvs,
- dažādu sastāvdaļu daudzums (ja piemērojams),
- produkta daudzums, norādot mērvienību,
- derīguma termiņš,
- uzglabāšanas nosacījumi (ja piemērojams),
- lietošanas nosacījumi un ieteikumi,
- ražotāja vai importētāja nosaukums, adrese un tālruņa numurs,
- uzņēmuma nosaukums, adrese un tālruņa numurs, ar kuru patērētājs var iesniegt sūdzību (ja tas nav ražotājs),
- partijas numurs,
- informācija par ģenētiski modificētiem organismiem (ĢMO),
- produktu izcelsmes valsts,
- uzturvērtība, norādot proteīnu, ogļhidrātu, tauku daudzumu uz 100 gramiem (vai mililitriem) produkta,
- informācija patērētājiem par konkrētām patērētāju grupām (piemēram, bērni, grūtnieces, sportisti vai alerģiski patērētāji, ja tādi ir),
- preces zīmes nosaukums (ja piemērojams).²²⁶

²²⁶<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=UA#h42> Packing, Marking and Labeling Requirements 11.07.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Importētiem pārtikas produktiem, nepieciešams sanitārais epidemioloģiskais sertifikāts, kas apliecina, ka produkti atbilst Ukrainas sanitārajiem un epidemioloģiskajiem standartiem. Visi dokumenti, kas nepieciešami sanitārā epidemioloģiskā sertifikāta iegūšanai, jāiesniedz oriģinālformā vai notariāli apliecināti ukraiņu valodā, ja vien nav norādīts citādi. Pieteikums sanitārajai epidemioloģiskajai pārbaudei ir brīvprātīgs pārtikas produktu muitošanai un var atvieglot un paātrināt muitas procedūras. Sertifikāta maksa ir 200 UAH. Sertifikāta derīguma termiņš atšķiras atkarībā no produkta. Parasti sanitārā epidemioloģiskā sertifikāta derīguma termiņš atbilst produkta saistītajiem tehniskajiem noteikumiem un normām, bet nav ilgāks par pieciem gadiem.

Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Ukrainu, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē madb.europa.eu ievadot Ukrainas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu. Piemēram, nedenaturēta etilspirta, kura spirta tilpumkoncentrācija ir mazāka nekā 80%, eksportam (preču kods 2208), kas ir 2. un 3. eksporta prece no Latvijas 9,1 milj. EURO apjomā 2017.gadā²²⁷, nepieciešams aizpildīt šādu dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Etilspirta, alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu importa licence / Licence to Import Ethyl Alcohol, Alcoholic Beverages and Tobacco Products / Licenziya na pravo importu etilovogo spyrtu, kon'yačnogo i plodovogo spirtu etilovogo rektifikovanogo vinogradnogo, spirtu etilovanogo plodovogo,	Dokuments, kas apliecina, ka tā turētājam ir atļauts ievest etilspirtu, alkoholiskos dzērienus vai tabakas izstrādājumus. Pieteikums aizpildāms ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir līdz 10 dienām, maksa- 780 UAH par katru uzņēmējdarbības gadu.	Ekonomiskās attīstības un tirdzniecības ministrija, Ārējās tirdzniecības departaments (Ministerstvo ekonomičnogo razvytku i torgivli) (Ministry of trade and economic development)	T: +380 44 2539394 A: vulytsya Mikhayla Gruševs'kogo 12/2, UA-01008 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=I+alc&hscod=2208&countryid=UA A

²²⁷http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0 Preču eksports uz Ukrainu 2017.gadā, 19.06.2018.

alkogol'nyh napoiv ta tyutyunobih vyrobiv *Nav nepieciešams preču grupai 22082089				
Telpu reģistrācija pārtikas produktiem / Premises Registration for Foodstuffs / Deržavna reestatsiya potuzhnostey	Dokuments, kas apliecina, ka atbildīgā iestāde ir reģistrējusi ievesto augu izcelsmes pārtikas produktu un dzīvnieku izcelsmes pārstrādātu pārtikas produktu pārdošanas, uzglabāšanas, pārstrādes vai pirkšanas telpas vai objektu. Pieteikums aizpildāms ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir 15 dienas, bez maksas.	Valsts pārtikas produktu drošības un patērētāju aizsardzības dienesta reģionālais birojs (Deržavna služba z pytani bezpečnosti harchovyh productiv ta zahystu spozhyvachiv) (The State Service of Ukraine on Food Safety and Consumer Protection)	T: +380 44 2791270 A: vulytsya Grincenko 1, UA-01001 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=reg_p_food&hcode=2208&countryid=UA
Sanitārais epidemioloģiskais sertifikāts /	Dokuments, kas apliecina, ka importētie pārtikas produkti, kā arī nepārtikas produkti, piemēram, smaržas un	Valsts pārtikas produktu drošības un patērētāju aizsardzības	T: +380 44 2791270 A: vulytsya Grincenko 1,	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_san&

Sanitary Epidemiological Certificate / Vysnovok deržavnoy sanitarno-gigieničnoy ekspertyzy	papildu kosmētika, preces bērniem un mājsaimniecības produktiem, atbilst Ukrainas sanitārajiem un epidemioloģiskajiem standartiem. Pieteikums aizpildāms ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir līdz 10 dienām, maksa- 200 UAH.	dienests (Deržavna služba z pytani bezpečnosti harchovyh productiv ta zahystu spozhyvachiv) (The State Service of Ukraine on Food Safety and Consumer Protection)	UA-01001 Kiev	<u>hscode=2208</u> <u>&countryid=U</u> <u>A</u>
*Atbilstības deklarācija/ Declaration of Conformity / Deklaratsiya pro vidpovidnost' *Nepieciešams, ja nedenaturēts etilspirts paredzēts zālēm vai farmaceitiskajai rūpniecībai	Dokuments, kas deklarē, ka importētie produkti atbilst attiecināmajam Ukrainas Valsts Standartam (DSTU). Sagatavo importētājs, tomēr tas pirms importēšanas tas jāreģistrē Ukrainas iestādēs. Pieteikums aizpildāms ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir 5 dienas, bez maksas.	Akreditēto laboratoriju sarakstu skatīt <u>Ukrainas</u> <u>Nacionālā</u> <u>akreditācijas</u> <u>aģentūrā (NAAU)</u> (National Accreditation Agency of Ukraine)	T: +380 44 3693470 A: vulitsya Kutuzova 18/7, UA- 01133 Kiev	<u>http://madb.</u> <u>europa.eu/m</u> <u>adb/viewPag</u> <u>elFPubli.htm?</u> <u>doc=dec con</u> <u>&hscode=220</u> <u>8&countryid=</u> <u>UA</u>

Tekstils

Nepieciešamie sertifikāti

CITES I pielikumā uzskaitītajām augu sugām ir vajadzīga gan ieviešanas atļauja, gan iepriekšēja CITES eksporta atļauja no eksporta valsts kompetentās iestādes. Latvijas CITES uzraudzības institūcija ir Dabas aizsardzības pārvalde, kura ir atbildīga par CITES un ES regulu īstenošanu. Tās pienākumos ietilpst CITES atļauju un sertifikātu izsniegšana.²²⁸

Importētiem nepārtikas produktiem, piemēram, bērnu un mājsaimniecības produktiem, nepieciešams sanitārais epidemioloģiskais sertifikāts, kas apliecina, ka produkti atbilst Ukrainas sanitārajiem un epidemioloģiskajiem standartiem. Visi dokumenti, kas nepieciešami sanitārā epidemioloģiskā sertifikāta iegūšanai, jāiesniedz oriģinālformā vai notariāli apliecināti ukraiņu valodā, ja vien nav norādīts citādi. Pieteikums sanitārajai epidemioloģiskajai pārbaudei ir brīvprātīgs pārtikas produktu muitošanai un var atvieglot un paātrināt muitas procedūras. Sertifikāta maksa ir 200 UAH. Sertifikāta derīguma termiņš atšķiras atkarībā no produkta. Parasti sanitārā epidemioloģiskā sertifikāta derīguma termiņš atbilst produkta saistītajiem tehniskajiem noteikumiem un normām, bet nav ilgāks par pieciem gadiem.

²²⁸https://www.daba.gov.lv/public/lat/ipasi_aizsargajamas_dabas_teritorijas/cites/cites_latvija/ 18.07.2018.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Ukrainu, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi,

ievadot Ukrainas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu. Piemēram, zeķu un zeķbikšu eksportam (preču kods 6115), kas 2017.gadā no Latvijas eksportēts 120 tūkst. EURO apjomā²²⁹, nepieciešams aizpildīt šādu dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
*Atļauja importēt sugas, uz kurām attiecas CITES / Permit to Import Species Covered by CITES / Dozvil na vvezennya v Ukrayinu zrazkiv vydiv dykoy fauny i flory, yaki ye ob'yektamy regulyuvannya CIT ES	Dokuments, kas ļauj ievest sugas, uz kurām attiecas CITES konvencija, un to produktus. Pieteikums aizpildāms ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir 30 dienas, maksā- atkarībā no konkrētiem produktiem.	Ekoloģijas un dabas resursu ministrija (Ministerstvo ekologii ta pryrodneyh resursiv) (Ministry of Ecology and Natural Resources)	T: +380 44 2063127, 2063126, 2063134 A: vulitsya Vasylya Lypkivsko ho 35, UA- 03035 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=p_i_cites&hscode=6115&countryid=UA

²²⁹http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0 Preču eksports uz Ukrainu 2017.gadā, 19.06.2018.

*Attiecas uz preču grupām 611529, 611530, 611594, 611599, ja to piemēro CITES				
Sanitārais epidemioloģiskais sertifikāts / Sanitary Epidemiological Certificate / Vysnovok deržavnoy sanitarno-gigieničnoy ekspertyzy	Dokuments, kas apliecina, ka importētie pārtikas produkti, kā arī nepārtikas produkti, piemēram, smaržas un papildu kosmētika, preces bērniem un mājsaimniecības produktiem, atbilst Ukrainas sanitārajiem un epidemioloģiskajiem standartiem. Pieteikums aizpildāms ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir līdz 10 dienām, maksa- 200 UAH.	Valsts pārtikas produktu drošības un patērētāju aizsardzības dienests (Deržavna služba z pytani bezpechnosti harchovyh productiv ta zahystu spozhyvachiv) (The State Service of Ukraine on Food Safety and Consumer Protection)	T: +380 44 2791270 A: vulytsya Grincenko 1, UA-01001 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_san&hscod=6115&countryid=UA
Atbilstības deklarācija / Declaration of Conformity / Deklaratsiya pro vidpovidnost'	Dokuments, kas deklarē, ka importētie produkti atbilst attiecīgajam Ukrainas Valsts Standartam (DSTU). Sagatavo importētājs, tomēr tas pirms importēšanas tas jāreģistrē Ukrainas iestādēs.	Akreditēto laboratoriju sarakstu skatīt <u>Ukrainas Nacionālā akreditācijas aģentūrā (NAAU)</u> (National	T: +380 44 3693470 A: vulitsya Kutuzova 18/7, UA-01133 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=dec_con&hscod=6115&countryid=UA

	Pieteikums aizpildāms ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir 5 dienas, bez maksas.	Accreditation Agency of Ukraine)		
*Labas ražošanas prakses sertifikāts / Certificate of Good Manufacturing Practice / *Preču grupām 61151010, 61151090, 611529, 61159610, 611599	Dokuments, kas apliecina, ka ražošanas vieta un metodes atbilst labas ražošanas prakses (LRP) prasībām.	Farmaceitiskie produkti cilvēkiem: Ukrainas Valsts pārvalde zāļu un narkotiku kontrolei (State Service of Ukraine on Medicinal Products and Drugs Control) Veterinārie medikamenti: Valsts pārtikas produktu drošības un patērētāju aizsardzības dienests (State Service for Foodstuff Safety and Consumer Protection)	T: +380 44 4501266, 3932147, 4502167 A: prospect Peremogy 120, UA-03115 Kiev T: +380 44 2791270 A: vulytsya Grincenko 1, UA-01001 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_gmp&hscod=6115&countryid=UA

Kokapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Ukraina ir pieņēmusi starptautisko fitosanitāro pasākumu standartu (ISPM) Nr. 15 attiecībā uz koka iepakojuma materiālu (WPM). Attiecīgi visi ievesto preču iepakojuma materiāli jāapstrādā saskaņā ar Starptautiskās augu aizsardzības konvencijas (IPNK) noteikumiem un tiem jābūt skaidri redzamai apstrādes zīmei. Apstrāde jāveic apstākļos, ko apstiprinājis eksportētājvalsts augu aizsardzības iestāde.²³⁰

Nepieciešamie sertifikāti

CITES I pielikumā uzskaitītajām augu sugām ir vajadzīga gan ieviešanas atļauja, gan iepriekšēja CITES eksporta atļauja no eksporta valsts kompetentās iestādes. Latvijas CITES uzraudzības institūcija ir Dabas aizsardzības pārvalde, kura ir atbildīga par CITES un ES regulu īstenošanu. Tās pienākumos ietilpst CITES atļauju un sertifikātu izsniegšana.²³¹

Importētiem nepārtikas produktiem, piemēram, bērnu un mājsaimniecības produktiem, nepieciešams sanitārais epidemioloģiskais sertifikāts, kas apliecina, ka produkti atbilst Ukrainas sanitārajiem un epidemioloģiskajiem standartiem. Visi dokumenti, kas nepieciešami sanitārā epidemioloģiskā sertifikāta iegūšanai, jāiesniedz oriģinālformā vai notariāli apliecināti ukraiņu valodā, ja vien nav norādīts citādi. Pieteikums sanitārajai epidemioloģiskajai pārbaudei ir brīvprātīgs pārtikas produktu muitošanai un var atvieglot un paātrināt muitas procedūras. Sertifikāta maksa ir 200 UAH. Sertifikāta derīguma termiņš atšķiras atkarībā no produkta. Parasti sanitārā epidemioloģiskā sertifikāta derīguma termiņš atbilst produkta saistītajiem tehniskajiem noteikumiem un normām, bet nav ilgāks par pieciem gadiem.

²³⁰<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=&countryid=UA#h42> Packing, Marking and Labeling Requirements, 11.07.2018.

²³¹https://www.daba.gov.lv/public/lat/ipasi_aizsargajamas_dabas_teritorijas/cites/cites_latvija/ 18.07.2018.

Ja kokmateriāli paredzēti būvniecībai, ir nepieciešams būvmateriālu tehniskais sertifikāts. Tas ir dokuments, kas apliecina, ka importētie būvmateriāli atbilst Ukrainas drošības standartiem. Sertifikāts jāiesniedz Reģionālās attīstības, būvniecības un mājojumu pārvaldes ministrijā (Ministerstvo regional'nogo rozvytku, budivnyctva ta žytlovo-komunalnogo ospodarstva): vulytcy Velika Žitomirs'ka 9, UA-01025 Kijeva, tālr.: +380 44 2788290, fakss: +380 44 2788390. Pieteikums jāsgatavo kā pieprasījuma vēstule ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir līdz vienam mēnesim, bez maksas, tomēr jāmaksā par laboratorijas testiem.

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Ukrainu, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi, ievadot Ukrainas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu. Piemēram, saplākšņa, finierētu plātņu un tamlīdzīgas laminētas koksnes eksportam (preču kods 4412), kas 2017.gadā no Latvijas eksportēts 263 tūkst. EURO apjomā²³², papildus galvenajām prasībām nepieciešams aizpildīt šādu dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
*Atļauja importēt sugas, uz kurām attiecas CITES / Permit to Import Species Covered by CITES / Dozvil na vvezennya v Ukrayinu zrazkiv vydiv dykoy fauny i flory, yaki ye ob'yektamy regul'yuvannya CITES *Preču grupām 441231, 441232, 441239, 441294,	Dokuments, kas ļauj ievest sugas, uz kurām attiecas CITES konvencija, un to produktus. Pieteikums aizpildāms ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir 30 dienas, maksa mainās atkarībā no konkrētiem produktiem.	Ekoloģijas un dabas resursu ministrija (Ministerstvo ekologii ta pryrodnyh resursiv) (Ministry of Ecology and Natural Resources)	T: +380 44 2063127, 2063126, 2063134 A: vulitsya Vasylya Lypkivskoho 35, UA-03035 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=publications&hscod=4412&countryid=UA

²³²http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0 Preču eksports uz Ukrainu 2017.gadā, 19.06.2018.

441299, ja pakļautas CITIES				
Sanitārais epidemioloģiskais sertifikāts / Sanitary Epidemiological Certificate / Vysnovok deržavnoy sanitarno-gigieničnoy ekspertyzy	Dokuments, kas apliecina, ka importētie pārtikas produkti, kā arī nepārtikas produkti, piemēram, smaržas un papildu kosmētika, preces bērniem un mājsaimniecības produktiem, atbilst Ukrainas sanitārajiem un epidemioloģiskajiem standartiem. Pieteikums aizpildāms ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks ir līdz 10 dienām, maksa- 200 UAH.	Valsts pārtikas produktu drošības un patērētāju aizsardzības dienests (The State Service of Ukraine on Food Safety and Consumer Protection)	T: +380 44 2791270 A: vulytsya Grincenko 1, UA- 01001 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageI?doc=cf_san&hscod=4412&countryid=UA
*Būvmateriālu tehniskais sertifikāts / Technical Certificate for Construction Materials / Tehnične svidoctvo *Nepieciešams, ja materiāli paredzēti būvniecībai	Dokuments, kas apliecina, ka importētie būvmateriāli atbilst Ukrainas drošības standartiem. Informācijas apstrādes laiks ir līdz vienam mēnesim, bez maksas, tomēr jāmaksā par laboratorijas testiem.	Reģionālās attīstības, būvniecības un mājokļu pārvaldes ministrija (Ministry of Regional Development)	T: +380 44 2788290 A: vulitsya Velika Žitomirs'ka 9, UA- 01025 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageI?doc=tcf_cons&hscod=4412&countryid=UA

Mašīnbūve un metālapstrāde

Kvalitātes standartu prasības ražotajai produkcijai

Ukrainas Nacionālā akreditācijas aģentūra (National Accreditation Agency of Ukraine, NAAU) ir atbildīga par iestāžu akreditāciju, lai veiktu produktu, pakalpojumu un pārvaldības sistēmu sertifikāciju Ukrainā. Tehniski regulētu produktu importētājiem un ražotājiem ir atļauts pierādīt atbilstību, iesniedzot pašdeklarāciju. Tomēr šī deklarācija papildus jāreģistrē akreditētā iestādē.

Mehānisko transportlīdzekļu un šasiju importētājiem ir jāpieprasa standarta atbilstības apstiprinājums. Kompetentā iestāde ir Ekonomiskās attīstības un tirdzniecības ministrija (Ministerstvo ekonomichnogo razvytku i tovgivli: vulytsya Mikhayla Gruševs'kogo 12/2, UA-01008 Kijeva, tālr.: +380 44 2539394, fakss: +380 44 2536371).²³³

Ukrainā ir piemērojams Euro 4 izplūdes gāzu standarts, aizliedzot ražot vai importēt transportlīdzekļus, kas neatbilst šīm prasībām. Paredzams, ka emisijas standarti Euro 5 un Euro 6 tiks piemēroti 2018. gada laikā.²³⁴

²³³<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=6115&countryid=UA#h33> Standardization, 07.2018.

²³⁴<http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=overview&hscod=6115&countryid=UA#h29> Motor Vehicles, 07.2018.

Nepieciešamie sertifikāti

Ja preces paredzētas būvniecībai, nepieciešams Būvmateriālu tehniskais sertifikāts. Tas ir dokuments, kas apliecina, ka importētie būvmateriāli atbilst Ukrainas drošības standartiem. Pieteikums sertifikātam jā sagatavo kā pieprasījuma vēstule ukraiņu valodā Reģionālās attīstības, būvniecības un mājokļu pārvaldes ministrijai. Informācijas apstrādes laiks mainās atkarībā no vajadzīgajiem testiem, tomēr aptuveni tas ir viens mēnesis. Maksa par informācijas apstrādi nav, tomēr importētājam jā maksā par laboratorijas testiem. Sertifikāta derīguma termiņš ir trīs gadi. Tā kā sertificēto celtniecības materiālu saraksts tiek pastāvīgi grozīts, ir ieteicams sazināties ar Reģionālās attīstības, būvniecības un mājokļu pārvaldes ministriju par produktu pašreizējo statusu. Ministrija arī sniedz savu atsauksmi, ja iesniegtie dokumenti un pierādījumi ir pietiekami tehniskajam apliecinājumam piecu dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas.²³⁵

Specifiskus sertifikātus preču grupai 730830, ja ir stratēģiskas vai divējāda lietojuma preces, skatīt zemāk sadaļā 'Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai'.

²³⁵http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=tcf_cons&hscod=7308&countryid=UA

Aizpildāmā dokumentācija un veicamās pārbaudes un termiņi līdz atļaujas saņemšanai

Specifiskas prasības konkrētā produkta importam uz Ukrainu, iespējams detalizēti noskaidrot vietnē

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi,

ievadot Ukrainas nosaukumu un 4 vai 6 ciparu preces kodu. Piemēram, dzelzs vai tērauda konstrukciju eksportam (preču kods 7308), kas 2017.gadā no Latvijas eksportēts 121 tūkst. EURO apjomā²³⁶, papildus galvenajām prasībām nepieciešams aizpildīt šādu dokumentāciju:

Dokuments / Document	Apraksts / Description	Institūcija / Institution	Kontakti / Contacts	Paraugs / Example
Būvmateriālu tehniskais sertifikāts / Technical Certificate for Construction Materials / Tehnične svidoctvo *Ja preces paredzētas būvniecībai	Dokuments, kas apliecina, ka importētie būvmateriāli atbilst Ukrainas drošības standartiem. Pieteikums jāsagatavo kā pieprasījuma vēstule ukraiņu valodā. Informācijas apstrādes laiks mainās atkarībā no vajadzīgajiem testiem, aptuveni viens mēnesis. Maksa par apstrādi nav, tomēr importētājam jāmaksā par laboratorijas testiem.	Reģionālās attīstības, būvniecības un mājokļu pārvaldes ministrija (Ministry of Regional Development)	T: +380 44 2788290 A: vulytcy Velika Žitomirs'ka 9, UA- 01025 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=tcf_cons&hscode=7308&countryid=UA

²³⁶http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/atirdz/atirdz_detalizeta_8zim/2017_exp_8_euro.px/table/tableViewLayout2/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0 Preču eksports uz Ukrainu 2017.gadā, 19.06.2018.

Atbilstības deklarācija / Declaration of Conformity / Deklaratsiya pro vidpovidnost' *Preču grupām 730810, 730820, 730840, 73089051, 73089098	Dokuments, kas apliecina, ka importētie produkti atbilst attiecīgajam Ukrainas Valsts Standartam (DSTU). Sagatavo importētājs, tomēr tas pirms importēšanas ir jāreģistrē Ukrainas iestādēs. Deklarācijas reģistrāciju var veikt jebkurā iestādē vai laboratorijā, kas akreditēta valsts sertifikācijas sistēmā (UkrSEPRO). Pieteikums jāpabeidz ukraiņu valodā, vienā eksemplārā. Informācijas pstrādes laiks ir piecas dienas, bez maksas.	Akreditēto laboratoriju sarakstu skatīt <u>Ukrainas Nacionālā akreditācijas aģentūrā (NAAU)</u> (National Accreditation Agency of Ukraine)	T: +380 44 3693470 A: vulitsya Kutuzova 18/7, UA-01133 Kiev	<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=dec_con&hscode=7308&countryid=UA</u>
Atļauja ievest ieročus un militārās preces / Permit to Import Arms and Military Goods / Dozvil na pravo zdiysnennya eksportu, importu	Dokuments, kas atļauj ieroču un preču ieviešanu militāriem un valsts mērķiem. Pieteikums jāpabeidz ukraiņu valodā vienā eksemplārā. Informācijas apstrādes laiks ir līdz 10 dienām; maksa- atkarīga no	Valsts Eksporta kontroles dienests (Deržavna služba ekspornogo kontrolyu) (State Service	T: +380 44 4825834 A: vulytcsya Kyrylivska 19/21, UA-04080 Kiev	<u>http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=p_i_arms&hscode=7308&countryid=UA</u>

товарів виїзс'кового позначення та товарів, які містять відомості, що становлять державну таємницю *Пречу групам 730810, 73089098	пārdošanas līgumā norādīto preču vērtības.	of Export Control)		
Divējāda lietojuma preču importētāju reģistrācija / Registration of Importers of Dual-Use Goods / Reyestratsiya sub'yektiv zdiysnennya mižnarodnyh peredač товарів виїзс'кового позначення *Пречу групai 730830, ja ir stratēģiskas vai divējāda lietojuma preces	Dokuments, kas apliecina, ka militāro un divējāda lietojuma preču importētājs ir reģistrēts Valsts Eksporta kontroles dienestā. Pieteikums jāpabeidz ukraiņu valodā vienā eksemplārā. Informācijas apstrādes laiks ir 30 dienas; maksa- 200 minimālās beznodokļu ienākumu vienības.	Valsts Eksporta kontroles dienests (Deržavna služba ekspornogo kontrolyu) (State Service of Export Control)	T: +380 44 4825834 A: vulytcya Kyrylivska 19/21, UA- 04080 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=reg_dua&hscode=7308&countryid=UA

Atļauja importēt divējāda lietojuma preces / Permit to Import Dual-Use Goods / Dozvil na import tovariv podviynogo vykorystannya *Preču grupai 730830, ja ir stratēģiskas vai divējāda lietojuma preces	Dokuments, kas atļauj ievest militārās un divējāda lietojuma preces. Pieteikums jāpabeidz ukraiņu valodā vienā eksemplārā. Informācijas apstrādes laiks ir līdz 10 dienām; maksa- atkarīga no pārdošanas līgumā norādīto preču vērtības.	Valsts Eksporta kontroles dienests (Deržavna služba ekspornogo kontrolyu) (State Service of Export Control)	T: +380 44 4825834 A: vulytcya Kyrylivska 19/21, UA-04080 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=pi_dua&hscode=7308&countryid=UA
Gala lietotāja sertifikāts / End User Certificate / Sertyfikat kyntsevogo spoživača *Preču grupai 730830, ja ir stratēģiskas vai divējāda lietojuma preces	Dokuments, kas apliecina, ka gala lietotājs apņemas importēt ieročus, militāro aprīkojumu un divējāda lietojuma preces ar vērtību un norādītajā daudzumā, un izmantot preces tikai norādītajam nolūkam, nevis novirzīt preces no paredzētā galamērķa. Jāsagatavo ukraiņu vai angļu valodā trīs eksemplāros.	Valsts Eksporta kontroles dienests (Deržavna služba ekspornogo kontrolyu) (State Service of Export Control)	T: +380 44 4825834 A: vulytcya Kyrylivska 19/21, UA-04080 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=cf_end&hscode=7308&countryid=UA

Piegādes apliecinājuma sertifikāts / Delivery Verification Certificate / Сертифікат підтвердження доставки *Preču grupai 730830, ja ir stratēģiskas vai divējāda lietojuma preces	Dokuments, kas apliecina, ka saņēmējs ir saņēmis militārās un divējāda lietojuma preces ar vērtību un norādītajā daudzumā un ka viņš nenovirzīs preces no paredzētā galamērķa. Jāaizpilda ukraiņu vai angļu valodā oriģinālā 10 dienu laikā pēc importēto preču muitošanas. Informācijas apstrādes laiks ir desmit dienas, bez maksas.	Ukrainas Valsts Fiskālais dienests (Deržavna Fiskal'na Slizhba Ukrainy) (State Fiscal Service of Ukraine)	T: +380 44 2726334, 2725159 A: ploščad Lvivska 8, UA-04655 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=delv cer&hscode=7308&countryid=UA
Starptautiskais importa sertifikāts / International Import Certificate / Міжнародний импортний сертифікат *Preču grupai 730830, ja ir stratēģiskas vai divējāda lietojuma preces	Dokuments, kas apliecina, ka Ukrainas iestādes ir atļāvušas ievest militārās un divējāda lietojuma preces. Jāaizpilda ukraiņu valodā, jāiesniedz oriģinālā. Informācijas apstrādes laiks ir 30 dienas; maksa- 50 minimālās beznodokļu ienākuma vienības.	Valsts Eksporta kontroles dienests (Deržavna služba ekspornogo kontrolyu) (State Service of Export Control)	T: +380 44 4825834 A: vulytcya Kyrlyivska 19/21, UA-04080 Kiev	http://madb.europa.eu/madb/viewPageIFPubli.htm?doc=i i cer&hscode=7308&countryid=UA

NOBEIGUMS

Apkopojot informāciju par tirdzniecības veikšanu ar dažām lielākajām ekonomikām pasaulē un sniedzot pārskatu par institūcijām attiecīgajās valstīs, kas atbild par starptautiskās tirdzniecības veikšanu, ievedmuitām, tarifiem, nodevām, kvalitātes standartiem un sertifikāciju vairākās nozarēs uzņēmumiem ir izveidots kopsavilkums kur šo informāciju atrast vienkopus. Tas dod iespēju uzņēmumiem ekonomēt laika resursu, kā arī iegūt zināšanas par šiem jautājumiem, ļaujot saprast aptuvenās izmaksas un laika posmu šādu soļu veikšanai.

Pārskatos par institūcijām attiecīgajās valstīs atradīsiet apkopotu informāciju par to sniegtajām konsultācijām, kā arī kontaktinformāciju papildus jautājumiem un precizējumiem. Vērtīga ir arī informācija par apkopotajiem kvalitātes standartiem, dažādiem sertifikātiem, ievedmuitām, nodevām, tarifiem un iesniedzamo dokumentu paraugiem, kas atvieglos uzņēmējiem informācijas iegūšanu un palīdzēs saprast veicamo darba apjomu un izmaksas dokumentācijas sagatavošanā, kā arī dos praktisku priekšstatu par attiecīgo dokumentu izskatu.

Zemāk ir norādītas divas saites, kur atrast augstāk minēto informāciju par katru valsti.

Europas Komisijas Datu Bāze Market Access Database -

http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi

Europas Komisijas Datu Bāze EU product rules and Member states' taxes -

<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/eu-product-rules-and-member-states-taxes>

Kopumā, ņemot vērā mainīgās aktivitātes starptautiskajā tirdzniecībā un pasaules tautsaimniecībā un politikā, uzņēmējiem ir jāseko līdzi jaunākajām aktivitātēm. Tāpēc šajā kopsavilkumā ir norādītas vairākas informācijas iegūšanas vietas: saites, iestādes, dokumenti u.c., kur to var sekmīgi darīt.